

Clericos. Priuatur bñficio cleric⁹ nō residens si monit⁹ nō redeat nec iustā excusationē alleget. Et nō diuidit⁹ z ē casus nōbil⁹. **H**o. pmo ibi absqz licētia qz cū licētia plati licite bñficiat⁹ trāffert se ad aliā diocēsim morādū cā hz bñficiū suū exigit residentiam ita colligit⁹ h a pmo. Sed hoc dictū limitare duob⁹ modis. pmo vt licētia sit pcessa ex cā. nam h ipor- tat h verbū licētia nra. nam sine cā hocēps facere nō pōt vt dixi in pcedenti. c. scdo qz deferuiat ibi p vicariū ipe absens. qd pcedit vbi bñficiūz haberet solū vnū rectorē. nō enī debet interim carere mini- stri suffragio. in. c. cū ex eo. de elec. li. vj. In collegi- atis vō debem⁹ aduerrere puidiciū ecclie z legi- timitatē cause. z fm hoc qñqz se poterit absentare absqz eo qz dimittat ibi vicariū. ar. s. in. c. primo. **H**o. vlti⁹ ibi si moniti. z ibi spoliare. qz si resi- dentē nō requirit⁹ ordo iudiciari⁹ sed sufficit moni- tio pcedēs z facti spoliatio subsequēs. dixi latius i c. ex parte. s. eo. **Q**uerit⁹ in quib⁹ ecclēsijs seu be- neficijs habz locū dispositio hui⁹. c. dicit⁹ Inn. qz in ecclēsijs curatis. Item in alijs bñficijs simplicibus que requirunt residentiam ex priuilegio statuto vel p̄suetudine in nō exigentib⁹ residentia nō hz locum qz ex quo nō tenent⁹ residere p̄st se abitare. z h bñ notabis. sed adde dictū Inn. in. c. ex tue. s. eo. vt possit se abitare nō tñ vagādō. qz ex h solo delicto vagationis pōt priuari. vij. q. j. nō oz. cū se. z dicit postmodū Inn. de iure cōi omne bñficiū requirit residentiam. Host. Jo. an. z antiquiores apti loquū- tur. dicūt enī qz oīa bñficia qz dant⁹ in titulū siue sint vicarie siue modice estimatiōis vt. xx. sol. requirunt residentiam de iure cōi. secus si nō daret⁹ in titulū s̄ stipendiū. vtp̄ta si alicui pauperi dat⁹ possessio ec- clesie ad vitā vel precariū. vt. xij. q. j. qz tua. isti enī nō tenent⁹ ad residentiam. z nō. semp hanc regulam z facit. c. pquerente. s. e. t. c. s. p̄ximo. z. c. ex pre- de offi. vica. c. puenit. de appel. z. c. sanctor. lxx. di. **I**n glo. ij. in fi. no. ex glo. quattuor modos qd⁹ bñficiū habet⁹ pro derelicto z statim pferri pōt abs- qz alia monitione. z quaten⁹ glo. loquit⁹ de effecto milite. dic vt dixi in. c. fi. s. de de. p̄u. s̄ pondera h vltimū dictū. requirit enī vt bñficiū sit curatū ad h vt vacet primū curatū. z sic videt⁹ velle ista glo. qz in beneficijs nō curatis nō introducitur vacatio p̄mi p̄adeptionē secūdi. Inn. hic distinguit. qz aut bñ- ficia nō exposcūt residentiam aut sic. pmo casu nō in- ducit⁹ vacatio p̄mi. secūdo cāu aduertenda est tri- plex spēs residentie. quedā enī bñficia requirūt re- sidentiam perpetuā. quedā vero ad tps. quedā re- quirūt residentiam nō simpliciter sed causatiue. vt qz i- ducit⁹ priuationē fructus nisi resideatur In p̄ma qualitate seu specie inducit⁹ fm eum vacatio p̄mi ipso facto p̄adeptionē scdi. In secūda qualitate nō inducit⁹ vacatō cū possit deferuire vtriqz ex quo ad tempus requirit residentiam. In tertia etiā nō va- cat p̄mū sed satis ē qz careat fructibus. put habet statutū seu cōsuetudo. Et nō. bene hec verba Inn. nō enī memini alibi legisse. Sed aduerte bene ad p̄mū mēbrū. nā videt⁹ esse p̄. c. de multa. j. ti. p̄xi.

nā speciale est ibi in curatis dignitatib⁹ z psonatib⁹ vt p̄adeptionē secūdi vacet p̄mū ipso facto s̄ sec⁹ in simplicib⁹. Jo. tñ cal. sequit⁹ dictū Inn. ppter idēitatē rōnis. nā ius penale extendit⁹ hoc cāu. fac c. q̄uis. in fi. de elec. li. vj. nā rō incōpassibilitat⁹ in- ducit priuationē p̄mi in curatis que rō militat in nō curatis ex qz exigit⁹ residentiam p̄tinuā. hoc etiā di- ctū reperio secutū fuisse Fre. de senis p̄silio. cry. in fi. nihil tñ adducit sed bñ allegat dictū Inn. p hoc enī dicto vide. glo. no. in de. ḡre. de rescrip. que vi- det⁹ approbare dictū Inn. s̄ Jo. an. in addi. spe. e. ti. in fi. videt⁹ reuocare illā glo. suaz z originalit⁹ fuit dictū Old. p̄si. dxxv. vbi hoc dictū Inn. impug- nate. idē sequit⁹ do. car. z Pe. d̄ ancha. j. ti. p̄xi. c. d̄ multa fundans se p̄ illud. c. de multa. qd specificē loquit⁹ in curatis. **C**luderē sic istū articulū qz aut quis habet ius ad rem aut in re. p̄mo casu p̄ade- p̄tionē scdi bñficij requirentis residentiam ad qd cō- petebat ius ē incōpatibile cū secūdo de iure. z ita p̄- p̄loquitur tex. in. d. de. gratie. z hoc casu potest saluari glo. illius de. nam facilius p̄dis ius ad rē qz in re. vt. c. penul. de preben. li. vj. sic etiam loquit⁹ c. q̄uis. p̄ealleg⁹. nec ex toto illud. c. p̄inet penam. **P**ro cuius intellectu vide Jo. an. in regula odia. d̄ regu. iur. li. vj. in mercu. i. fi. nec inducitur vacatio ex terminis. c. de multa. sed ex tacita renūciatione z sic loquitur tex. in. d. de. Secūdo casu cū querit⁹ de iure in re aut acceptat beneficiū requirens resi- dentiam extra diocēsim z ibi cōmorat⁹ z tūctacite i- ducit⁹ p̄mi renūciatio nisi aliud appareat expresse de mente ipsius. z sic intellige glo. in. c. ex p̄te. s. e. z Inn. in. c. ex tue. eo. ti. aut acceptat bñficiū in eadem diocēsi vbi est p̄mū. z tunc puto qz q̄stūci- qz vtrūqz requirat residentiam nō inducit⁹ p̄uatio ipso facto. qz hoc iure nō cauetur z pena nō est im- ponenda ipso iure nisi specificē cauta sit in iure. vt no. glo. in. c. fi. de iurepa. nō ob. c. de multa. quia nō est eadē rō in simplicibus licet residentiam exigat sicut in curatis qm in curatis subest periculum ani- marū qz impossibile ē vt vtrūqz possit deferuire. et iō vbi mai⁹ piculū ibi cauit⁹ z celeri⁹ fuit puidēdū vt in. c. vbi piculū. de elec. li. vj. s̄ in simplicibus nō ē hoc piculū merito nō inducit⁹ pena p̄uatiōis ipso iure q̄nimo posset attentari vt p̄cise non priuatur altero sed detur sibi arbitrium retinendi qd velit. ar. c. referente. z. c. p̄terea. j. ti. p̄xi. z hoc no. qz quottidianum.

Additio. In glo. fi. no. bñ. istā gl. ex qua habes que sit excusatio rōnabi- lis ex qua possent notari multa.

De prebendis z dignitatibus Rubrica.

Continuatur quia clerici non possunt honeste viuere nisi habeant prebendas vnde vite necessa- ria percipiāt merito post rubricas p̄cedentes subij- citur ista. Et quid sit prebenda dic vt no. glo. in. c. cū. d̄. de p̄sti. z vide qd d̄ i. c. dilecto. j. eo. Quid aut sit dignitas picā in. c. de multa. j. eo.

Nullus. In bonis ec-
clesie non succe-
dit iure sanguinitatis. h. d. **Mo**
ta primo ibi d. clero siue populo q
h appellatōe ppi veniāt seculares
etiā habētes dignitates. insti. d. in.
natural. s. plebs. cleri non veniūt. ali. q. der.
alius popul. duo enī sunt genera xpianor. xij. q.
j. duo sūt genera. et vide bo. tex. in. c. si snia. de sen.
ex. li. vj. Quid autē in priuilegijs. dic. v. l. c. et no. in
c. dilecti. de fo. compe. **Mo**. secūdo vna regulam
q in bonis ecclie nō habet locū successio iuris san-
guinis. substituitur q in bñficio nō causat ius a desū-
cto s a supiore illud pferente. **Mo**. corā h oppo. naz
iuspatronat. est ecclēsticū et spūalib. annexū. vt
in. c. quāto. s. de iudi. et tñ in eo succedit iure san-
guinis. in. c. qñ. et c. j. de iurepat. et xvj. q. vij. pie-
mentis. **Mo**. iuspa. nō est mere ecclēsticū sed ha-
ber de spūalitate rōne cuius habet locū successio. sic
sentit doc. hic. et vide glo. no. de hac materia i. d.
c. pie mentis. **Mo**. solutio ex toto nō placet. nam se-
quere q de mero iure laici possidet et succedit i iu-
repa. quod ē falsū. nā gratiose fuit laicis h pcessum
ab ecclēstia vt inducerent ad fundatiōē ecclēstiarū
vt pbatur in. c. iij. j. de iurepa. **Mo**. ergo q i iurepa.
succedit de gra sic gratiose possidet. **Mo**. rō quare
aliud i bñficijs est q bñficia sunt pure spūalia ideo
noluit ita ecclēstia pingue ius pferre laicis. s iuspa-
trona. nō est pure spūale ideo propter vtilitatē in-
de puenientē voluit ecclēstia dispētare cū laicis.
In glo. ij. i. fi. vel intellige tex. in ipsis pbedis et di-
gnitatibus. et hoc melius puenit rubrica. nō enī de
bet quis habere necessario pbedā vel dignitatem
quā habet panguineus defunct. qñimo vt succes-
sio in ecclēstia dei nō notet statutū fuit vt fili. sacer-
dotis etiā legitimus nō possit habere etiam ab epō
bñficiū paternum. vt i. c. ex transmissa. et quasi p
totum de filiis pbyteris. et c.

Non liceat. **Mo**. licet epō aliquem
ordiare sine titulo. h.
d. **Mo**. primo ibi. alimonias. q h verbū
importat necessaria vite vt pz i fi. littere. et d. alimo-
nia quasi subsidij elemosyna. **Mo**. secūdo q non
oñs debet admitti ad clericatū. nā nō habētes vñ
vivere possint. pmoueri n debēt. **Et hoc fuit statu-**
tum vt ordian nō mēdicarēt i oprobrium clericat.
quia esset valde vñle seruare dispositiōē huius. c.
et c. epō si. j. e. nam turba clericorum facit eos con-
tēpñbiles. lxxij. di. legimus. In glo. j. vbi oēs
in minoribus. et c. no. glo. q appellatiōe clericorū
veniūt oēs ordinati siue ad sacros ordines siue ad
minores. qd in dubio pcedit in dispositiōe fauora-
bili. vt probat in. c. duo sūt genera. xij. q. j. Quid i
odiosis. dic vt dixi sup Rubrica de vita et hone. de.
et in fi. glo. et p hac pñtudinē facit fm doc. q pro-
moti ad nō sacros ordines possūt retrocedere. vt i
c. cū ex eo. de elec. li. vj. ideo ecclēstia non tñ eis sub-
uenit sicut pñtutis in sacris. puto tamē q a princi-
pio epō debet seruare qd dicit hic in oñbus ordini-
bus. et pro glo. facit. c. epō. j. e. In gl. fi. in fi. di-

cūt aliq vt do. **An. q iura antiqua pñt remanere in**
correcta qñ solus ordinar. fuit in culpa vt qz asserit
se habere sufficiēs pñmonij cū tñ nullū hfer vñmi
nus sufficiēs tñc enī ipō iure ē interdicta sibi execu-
tiō. sed si ordinar. fuit in culpa tñc habeat locum
iura hodierna vt habeat executionē s ordinar. cō
pellat sibi puidere de suo vt in. c. cum scdm. j. eo.
Et no. hāc solutiōē in practica s nō credo cā verā
qz illud. c. j. lxx. di. dicit q ad odiū illius qui cum or-
dinauit illud fuit. statutū q loquit qñ ordinar. fu-
it in culpa. et de hoc. in. d. c. cū scdm. vbi etiā h vide-
tur pbari. posset tñ illa rō pōderari p pñia pte qz si
in odiū ordinantiū illud fuit statutū q vbi nō ē cul-
pa aliud eet dicēdū s tñc eet inferendū pñm vt re-
mota culpa ordinatoris nō censeret interdicta exe-
cutiō. Idē potest dici q semp ordinar. videtur in
culpa. qz debuit discutere et examinare an haberet
sufficiēs pñmonij. ar. in. c. innotuit. s. de elec.

Ratio nulla. Breue est et pōt sic
summarī. Bona ec-
clesiarū cōia sūt nec debet quisq tanq pro-
pria sibi vendicare. h. d. **Mo**. primo ex pñcipio
q licitū ē arguere p rōnem naturalē etiā absq alle-
gatione iurij. p hoc. c. secūdo requiris in fi. d. app.
et l. scire. in. s. sufficiat. ff. de execu. et vide bo. glo.
in. c. pñtudo. j. di. nam lex ē quicqd in rōne consi-
lit vt ibi. **Mo**. secūdo q bona ecclēstiarū debēt ēē cō-
munia. i. oñbus indigentib. cōdicanda. intellige tñ
vt bñficiatus prius capiat necessaria sua. debetur
enī primo sibi victus rōne seruitij a deo vt pz sit
pundēdū sibi qz p reparatiōē ecclē. vt i. c. his. j. d. ecclē.
edifi. s. d. his q supsunt debēt idigētes viuē. et sic intel-
lige tex. xvj. q. j. c. fi. vbi dicit q quicquid habēt de-
rici pauperū sūt. **Itē limita put habetur. xij. q. ij.**
in. c. quatuor. et c. pcessa. Et itē ite tex. addu-
citur ad questiōē nunquid de rebus cōmunibus
possit quis disponere tanq de re propria singula-
riter. de quo vide glo. xij. q. j. in. s. fi. et i. c. presen-
ti. de preben. li. vj. sed distingue post Bar. in. l. ser-
ui electione. ff. de le. j. q aut bona sūt cōmunia vñ
uersis aut singulis. primo casu nemo pōt dicere h
est meū. neq disponere tanq de re propria. xij. q.
ij. qui manumittitur. et in. l. antantū. ff. de rerum di-
ui. secūdo casu qñ sunt cōia vt singulis aut querit
quo ad dispositiōē partis. et potest quis dispone-
re vt de proprio et potest dicere hoc est meum. C. d.
de cōmu. rerū alienatiōe. l. falso. aut qñtur quo ad
dispositiōē totius et non potest fallit in princi-
pe prout habetur in. l. ij. C. eo. Aut queritur quo
ad dispositiōē super toto et tñc quo ad vñm
destinatum potest vñ etiam inuitis socijs. vt in. l.
fabinus. ff. cōi diuidun. sed ad vñm nō destinātū
melior est conditio prohibentis. vt in regula in re
cōmuni. de regu. iur. li. vj. In glo. ibi diuisione
prebendarum. Itē fm docto. licet bona ecclēstie
diuidant i pbedis nō tñ p h definit ecclēstia illa bona
possidere. vt in. c. relatū. et qd ibi habet. j. de testa.
vel dic formal. pbedā datur canonico. nō vt illa
sit sua propria sed vt inde viuat et qd superest puer-
tat in pios vsus. xij. q. j. s. fi. vbi bonus tex.

Episcopus. Qui ordinavit aliquem ad sacros ordines sine titulo non habentem de suo vni viuat de suo providere tenet donec aliquem titulum fuerit consecutus. h. d. primo ponit dictum. secundo eius exceptionem. ibi. i. si. **N**o. primo ibi stipendia milite clericorum. **P**rimo enim colligitur quod beneficium datur clerico in stipendium. secundo quod quilibet clericus est miles dei. unde sicut miles seculi habet stipendium a domino temporaliter ita et miles dei debet habere stipendium ab ecclesia. **E**t ex hoc etiam inferitur clericum debere gaudere privilegio militum. et intellige de privilegiis congruentibus ipsis clericis. s. ubi est eadem ratio vel maior in eis quam in militibus seculi. pro hoc est bona glossa. in. l. miles. ff. de re iudi. **U**ltimo nota quod habens unde viuat non habet ius contra episcopum ad petendum beneficium. **S**ed circa hoc vertitur questio notabilis. quid si gratiose fuit si bi collatum beneficium nunquid possit licite vivere de beneficio et conservare redditum patrimonialia. **I**nno. **R**espondeo hic quod sic et quotidie allegatur hoc dictum. et tenetur communiter per omnes scribentes et per Jo. de lig. in de. gratie. de rescrip. et per Archi. in. c. statutu. de rescrip. li. vi. nec ob. c. pastor. j. q. ij. loquitur enim secundum Innocentium. quod clericus vellet vivere de beneficiis et auare thesaurizare de patrimonio: secus autem si vult conservare patrimonium pro suis heredibus. **I**tem secundum Hostium. potest intelligi primum quod non deseruit beneficio et vult vivere de redditibus beneficii augendo patrimonium proprium. **E**go disputavi hunc articulum et inquit. **C**ritus clericus. **E**t posui plurimas opiniones. quarum quatuor vide per glo. xij. q. j. illi. **I**tem vide glo. j. q. ij. c. si. **E**t advertendum quod iura in hoc vario modo loquuntur: quedam enim videntur innuere quod clericus peccat tenendo beneficium et patrimonium. quedam vero quod potest tenere patrimonium si non debet vivere de redditibus beneficii. quedam vero iura simpliciter permittunt clerico vivere de bonis beneficii. **E**t plene videas in dicta disputatione. **S**ed pro clara decisione conclusum est advertendum quod olim in primitiva ecclesia erat valde durum quod christiani haberent proprium unusquisque conuersus vendebat patrimonium et ponebat precium ante pedes apostolorum. demum statutum fuit ut bona non venderentur sed relinquerentur ecclesiis cathedralibus et ex eorum redditibus subveniret indigentibus. ut in c. videntes. xij. q. j. **I**tem premittitur quod quiescente illo seruoze fidei laici christiani inceperunt possidere propria et clerici occulte possidebant quapropter ut evitaretur hypocrisis fuit statutum ut quisque clericus posset possidere propria. ut in. c. certe. xij. q. j. unde per concordantiam iurum dicendum quod iura que dicunt clericum non posse possidere propria loquuntur secundum tempus primitivae ecclesie. **I**tem antequam clerici haberent beneficia separata non poterant vivere de redditibus ecclesie ex quo habebant sufficiens patrimonium. quod illa bona erant deputata solum pro indigentibus. ut in. d. c. videntes. **E**t secundum hoc tempus procedunt iura que dicunt habentem patrimonium non debere vivere de redditibus ecclesie. sed cum hodie beneficia sint

dotata principaliter pro clericis. de consec. di. j. nouo nec sit horridum quod clericus possideat propria bona emanant alia iura nouissima que volunt ut clericus possit vivere de redditibus beneficii ex quo seruit beneficio. unde pondera. c. si. j. q. ij. ubi datur clerico stipendium non propter indigentiam sed propter seruitium. non enim tenetur suo patrimonio militare. **E**t hoc multa possent dici que in dicta disputatione reperies. **S**ed simpliciter concludo quod hodie licite clericus secularis viuit de fructibus beneficii et conservat patrimonium suis heredibus dummodo honeste viuat. **U**bi glo. si. in si. notabis semper hanc glo. ex qua colligitur quod licet clericus non habeat ecclesiam nihilominus gaudet in bonis patrimonialibus privilegio clericali sicut in bonis ecclesie. **E**t per hoc patet quod glo. in. c. ex litteris. de pigno. non est vera dum dicit quod bona patrimonialia clericorum sunt privilegiata quod sunt obligata beneficio pro mala administratione. illa enim ratio non procedit. quod sequeretur quod non habens beneficium non gauderet illo privilegio. dic ergo quod privilegium competit alia ratione quod bona sunt accessoria persone. nam propter prerogativam persone sepe privilegiantur in bonis. l. iij. C. de epi. et cle. et vide quod dico in. c. si clericus laicus. de fo. ppe. hic non sunt alia. **R**espondeo.

Quia intantum. Non debet episcopus permittere quod plures ecclesias obtinere. **E**t primo ponit excessum. secundo. pmissio. ibi. per fratres. **N**ota primo quod contra obtinentem plures ecclesias est presumptio ambitionis. **E**t ambitio proprie est aspiratio ad dignitatem procedens ad actum. hec tamen presumptio quod cessat secundum qualitatem beneficiorum et personarum nam possent ecclesie esse ita tenues vel persone ita non biles quod licite et sine omni ambitione possent tenere dispensatione plures ecclesias. ut probatur in. c. de multa. in si. j. c. ix. q. iij. in. c. vni. **N**ota secundo multas causas quare prohibetur pluralitas in ecclesiis. **E**t prima est propter delictum ambitionis. secunda propter impotentiam pluribus seruiendi. tertia quod inducit materiam dissolutionis tam in vestibus quam in moribus. iuxta illud psalmi. pcedit ex adipe iniquitas. quarta quia inducit vagationem. nam quanto homo magis exuberat tanto facilius efficitur vagus. quinta quod continet periculum animarum. **E**t ex hoc aperte colligit Hostius. quod peccatum est tenere plures ecclesias. et intellige quod non subest causa licita tenendi. **E**t inferitur ex hoc et ex text. quod non valet consuetudo ut quis sit pluralis in beneficiis non subsistente causa legitima. quod bene nota. quod consuetudo non valet contra periculum animarum et quod prebet causam tantorum malorum. in. c. ex parte. et c. si. de consue. nec valebit dispensatio. quod ut dicit beatus Bernardus. **U**bi non subest legitima causa dispensandi illa non est dispensatio. sed dissipatio. et idem Hostius. et ceteri doctores. hic. et vide Innocentium. in. c. cum ad monasterium. de statu. regu. probatur ex vi vocabuli. nam dispensare est diuersa pensare et sic perscrutari causam tollendi iura. unde si nulla subest causa legitima dicitur dissipatio et iurium vulneratio. vide etiam Innocentium. in. c. ex tue. s. ti. pxi. ubi dicit non posse

epm dispensare vt sine cā quis habeat duas pben-
das. qz procedit hoc ex ambitione que ē peccatum
facit qd no. glo. in. c. dudū. el. ij. de elec. In gl. j.
ibi in omnib⁹ accessorijis notabis bñ hoc dictū glo.
nec ē obliuioni tradendū. qz licet dispensatio p ius
sit stricti iuris et stricta sit fienda interpretatio. vt in
c. q. dilectio. de pfang. et affi. in. c. j. et ij. de fil. pby.
li. vj. nihilominus extendit dispensatio ad necessa-
ria cōsecutiua seu dependētia ex eo sup quo est di-
spensatū. hinc dicit glo. in. c. si quis in clero. vij. q. j.
qz ex quo dispensatur cuq aliquo super pluralitate
beneficiorum videt etiam dispensatū sup residētia
Et ex hoc etiā habes qz si dispensatur cū minori vt
possit habere ecclesiam curatā videt dispensatū vt
nō teneatur se facere. pmoueri ad sacerdotiū infra
annū. iuxta. c. licet. canon. et c. cōmissa. de elec. lib.
vj. et circa hanc materiā dispensatiōis extēdēde. vi-
de qd no. Hosti. in. c. cū in cunctis. de ele. et qd no.
in. c. at si clerici. §. de adulterij. §. de iudi. vbi lati-
us dico. Adde etiam glo. no. in. c. nō potest. de pre-
ben. li. vj. que ponit questionē notabilē nunquid
dispensatus super duabus ecclesijs possit interpel-
latum ytriqz deseruire an vero teneat vni deserui-
re per se et alteri per vicariū. Et concludit qz ē in ele-
ctione sua. nam ex quo dispensatū est super pñci-
pali videt dispensatū super accessorijis. et dicit ibi
latius dicam. In eadē glo. ibi. pueniret tñ de il-
lis. et. Aduerte ad hāc dictionē taxatiuā tantū. nā
videtur ex hoc inferendū qz sup alijs rebus nō pos-
set cōueniri coram illo epō beneficij. Sed pñarius
sentit glo. in. fi. nō aduertendo ad pñdicta dum dicit
qz in ytroqz loco ecclesiā foritur domiciliū. nam
si hoc eēt verum sequeretur qz etiam super alijs reb⁹
posset ibi cōueniri cum i loco domicilij possit quis
puenire de contractu alibi gesto et de delicto alibi
perpetrato et de re alibi sita. vt probat in. c. dilecti.
de foro compe. et no. in. l. fi. C. vbi in rem actio. no.
Bar. in. l. cūctos populos. C. de sum. tri. als sup-
flueret domicilij forus. dicit late i. c. fi. de foro com-
pet. Et ideo decisio huius questionis tēpenderet ex
decisione illius qōnis vltime quā glo. tangit in. fi.
Utrū rōe cuiuslibet beneficij fortiaur quis ibi do-
miliū. de qua materia vide glo. in. c. dilectus. de
rescrip. et ibi dicit per Inno. in. c. ex ore de priuile.
Et vera conclusio est qz si beneficium requirat resi-
dētia fortit ibi domicilium dūmodo teneat ibi re-
sidere. hoc dico qz si est dispensatū super pluralita-
te beneficiorū videt dispensatū super residentia.
vt dicit. et pñsequēs si ibi nō residet nec residere te-
netur nō fortit ibi domicilium als secus. Et per hoc
dic glo. pcedere qñ beneficiū nō requirit residētia
nam tñc ex quo ibi nō habet domicilium nō potest
corā illo epō conueniri nisi sup spectantibus ad il-
lud beneficiū. et adde ad pñdicta no. dictū Bar. i. l.
j. ff. ad muni. vbi dicit qz i loco vbi qz adipiscit di-
gnitatē efficit ciuis. fac. l. mūicipes. i. §. miles. ff. e.

Quam teneamur. tū pape nō
tinetur quis prouidere illi qui bñficiū in

his tacuit. vel cui sine scandalo pvideri nō potest.
Et in hoc vltimo est iste tex. semp menti tenendus.
nō recipit pñgruam diuisionem. Nota pñmo vnā
regulā generalem et notabilem qz in materia bene-
ficiorū licite nō obrēperatur litteris pape si sine scā-
dalo pareri nō potest. nō enī est de mente pñcipis
velle puidere vni cū scandalo plurimorū. ad hoc
bo. tex. in. c. nihil cū scandalo. §. de rescrip. et in. c. ij.
de no. ope. nun. et vide glo. in. c. q. scandalizauerit.
j. de regu. iu. quā notabis. Et aduerte qz tex. iste p-
cedit in dubio qñ. i. nō apparet de expressa intentio-
ne pape in cōtrarium. Sed dubiū esset quid si pa-
pa precise precipit scandalo nō obstante suo mādā-
to pareri. Circa hoc nihil scribis sed dicerē sic qz aut
ē tale quid qd nō potest sine peccato explicari et tñc
nō est parendū. vnde dicit singulariter Inno. in. c.
inquisitiōis. de sen. excō. qz nō est parendū mādā-
to pape iniusto ex quo multa mala seu scandalum
verisimiliter est futurū. ad idem vide qd no. Jo.
an. in. c. cū adeo. de rescrip. vbi notant dicitur qz si
papa scribit p indigno tanta indignitate vt salua
pñcia illi pvideri nō potest qz nō ē illi parendū. Ad
idem vide Hosti. in. c. significauit. de of. or. vbi dicit
qz si superior nō pōt dispensare sup mandato iniu-
sto nō est illi parendū. pñant pñdicta rōne. nam pa-
pa nō recipit a deo potestatem peccandis iuste et li-
cite ligandi et soluēdi. vt dicit tex. in. c. j. xl. di. §. de
qui ē superior pñcipit malū vitandū. §. potit parendū
est deo qz pape. qz papa nō pōt contra legem
dei. vnde dicit potit errare qz legē facere. xv. q. j.
sunt quidā. et. xi. q. iij. qui resistit. et hoc no. qz quoti-
diana. In glo. j. i. fi. de hoc dic vt dicit in illo. c. cū
ecclesiastice. In glo. ij. i. fi. hodie ē tex. in. c. si mo-
tu pñrio. j. c. ti. li. vj. vbi habet qz quāntūqz tenue-
rit beneficiū obrētū est semp de illo faciēda mentio
als rescriptū ē surrepticiū. Et hic doc. quest nā
qd bñficiū sibi subtrahit seu occupato sit fiēda mē-
tio. Et cōcludit qz sic als posset via aperiri fraudi-
bus. qz faceret se quis spoliari vt posset impetrare
aliud bñficiū et demū repetere pñmū. Item ex qz hz
actionē ad bñficiū repetendū videt ipsū bñficiū ob-
tinere. ff. de regu. iu. q. actionē hz. facit ad b. c. i. no-
stra. §. de rescrip. nā si papa sciuisset forte nō cōtu-
lisset scōm §. dixisset qz repetēt suū bñficiū. et b. videt
verissimū. et alie gloselle nō habent aliquid.

Referente. habens plures eccle-
sias alterā eligere et al-
terā dimittere pñellit. b. d. In prima poni-
tur impetrantis cōquestio. In scōda ipsius absolu-
tio et cause cognitio. ibi nos autē. No. primo ar-
chidiaconū et sic inferiorem prelatum epō posse de
iure speciali bñficiū instituendi. Itē priuandi et ex-
cōicandi. potest §. inferior epō acquirere ecclesiam
pleno iure de quo in. c. vnico. de capel. mona. li. vj.
facit. c. auditis. et. c. olim. de rescrip. et vide latius l.
c. cum satis. de off. archi. No. secundo tex. no. qz
habens plures ecclesias nō potest ytrāqz vel alte-
ra pñe pñuari. sed debet sibi dari optio eligēdi
alteram quā velit. contra hoc aperte facit. c. qz non

III De preben. et digni.

nulli. s. ti. proxi. vbi priuatur secunda et hodie videtur
 ter. iste correctus. p. c. de multa. j. eo. vbi ipso facto
 est priuatus prima. Hoc. instant pro solutione et ma
 xime ad. c. q. nonnulli. et cetera videntur velle q. istud
 c. precessit. c. q. nonnulli. unde ante illud conciliū da
 batur optio. tempore illius priuabatur scda superue
 niente. c. de multa. priuatur ipso facto prima. et sic
 istud. c. hodie remanet correctus. Sed pra hunc
 communem intellectum facit qd habet in proemio. ad
 quid enim fuit positum hoc. c. cum de aliquo non ser
 uiat ideo ut alii dixi potest iste tex. etiam hodie pcedere
 in ecclesiis non curatis vel in vno curato et alio sim
 plici. ex quo enim requirunt residentiam et non possunt
 simul de iure teneri debet dari optio ut alterum eli
 gat non obstantibus. c. superius allega. q. loquuntur
 in dignitatibus personaribus et ecclesiis curatis. istud
 c. loquitur indistincte. ergo non debemus recedere a iu
 re antiquo nisi quatenus reperitur in nouo. primum
 l. p. cipimus. in fi. C. de appel. et debemus semper nitri
 ad saluandum iura quatenus potest fieri congrue. ut. c.
 cum expediat. de elec. li. vi. et pro hoc vide qd not.
 Aldra. consilio. c. c. et hoc semper notabis. et facit qd
 dixi in. c. si. ti. pri. In glo. ij. in fi. vult glo. q. ra
 tione consuetudinis hic valuit appellatio omisso me
 dio. et sic non. q. consuetudo potest operari circa ea que
 sunt de circumstantiis seu de accidentalibus alicui
 ius actus licet non valeat contra substantiam et nau
 ram actus. ut est tex. cum glo. in. c. ij. de consue. li.
 vi. et vide text. in. c. romana. de appella. eo. li. vbi p
 batur dictum glo. Sed aduerte q. h. est diuina
 re q. hic est consuetudo id hic potest dicere q. hic non
 fuit exceptum. et non diuinando habes hic casum q. va
 let appellatio omisso medio si non excipias. et dixi lati
 us in. c. dilecti. s. de appella. et ad hoc scias allegare
 istum tex. In glo. in verbo ibi qua voluerit. ibi
 qd non credo. non bene hoc dictum glo. q. constitutio
 odiosa specificiter prouidens contra episcopum non debet
 extendi ad alios sacerdotes. idem dic e contra. ar.
 c. quia periculosum. de sen. excō. li. vi. et facit qd dixi
 super rubrica de vita et hone. cleri. et c. statutum. s.
 elec. li. vi. Et in fi. glo. pondera hoc dictum glo. quia
 potest adduci ad id qd. s. dixi q. h. constitutio non sit
 mutata nisi respectu reus ecclesiarum curatarum.

In **maioribus.** Prohibet diuisione pre
 bendarum et permutationem dignitatum. vel sic. prebende et dignitates
 non debent diuidi nec etiam permutari. h. d. In pri
 ma ponitur causa prohibitionis. In secunda prohibi
 tio ibi. idarco. Nota primo q. quedam beneficia
 dicuntur maiora et quedam minora. appellat que
 dam maiora episcopatus minora prebendas. Jo.
 an. dicit posse dici q. quedam sunt maiora quedam
 media quedam minora. maiora sunt episcopatus. media
 abbatie et alie personatus. minora prebende. No
 ta secundo hic vnam regulam negatiuam q. dignita
 tes seu beneficia non debent permutari intellige nisi ex ca
 et superiorum auctoritate. ut in glo. nec prebende seu
 alia beneficia debent diuidi. In. ij. glo. in fi. ex hac
 glo. colliguntur due solutiones. et per consequens duo

intellectus ad hoc. c. Primus est ut non fiat diuisione
 prebende sine causa. unde causa non existere ex vna
 prebenda non debet fieri due ut hic sed ex causa legi
 tima sic. et sic intelligitur. c. vacante. j. e. et fm hunc
 intellectum intelligit iste tex. ut non fiat diuisione scz
 ut ex vna fiant plures. Secundus intellectus q. pri
 mo prohibetur ne duo recipiantur ad vnam preben
 dam. quia cum sit vnicum ius et indiuisibile non de
 bet esse titulus duorum. i. c. tue. j. eo. sed ex causa be
 ne posset vna diuidi in plures. et sic sint plures titu
 li. et hanc solutionem tenet Inno. qui dicit preben
 da non diuidi. licet aliqua de temporalitate sibi retine
 at et alteri prebende indigeret tribuat. pro hoc. c. cu
 omnes. de consti. vbi mandatur q. prebende equi
 pentur. nam fm Inno. prebenda est nomen iuris
 q. non solum consistit in temporalitate sed inheret iu
 re canonie et sic semper remanet vnum ius licet ali
 quid de temporalibus sibi detrahatur. et notabis
 semper hoc dictum. et videtur velle q. prebenda sit ius
 spirituale. et pro hoc videtur tex. in. c. dilecto. j. eo.
 vbi appellat prebendam ius spirituale vnicum et in
 diuisibile. Sed aduerte q. male intelligit h. dictum
 et videtur glo. in contrarium in. c. cum. ad. de consti.
 que dicit q. prebenda potest conferri laico cu consistat
 in tpalitate. unde potest laicus esse prebendatus s.
 non canonicus et sic transeunt ibi doc. ergo non est
 ius spirituale sicut hic dicit Inno. et ut videtur tex.
 in. d. c. dilecto. Sed p concordantia debes animad
 uertere q. quos in ecclesia prebende non sunt distin
 cte sed omnia bona sunt comia et p capitulum assigna
 tur ista vnum predium in prebenda et alteri aliud ut
 quid simile. vel etiam sunt prebende distincte s. non
 sunt annexae canonicatibus. quia non est ibi numerus
 canonicorum. et istis casibus et similibus prebenda
 est quid mere temporale. et dicit a prebeo prebes. et
 talis prebenda potest dari etiam laico. et sic intellige
 nota. in. d. c. cum. ad. Quandoque prebende sunt di
 stincte et annexae canonicatibus ut q. certus est nu
 merus canonicorum et prebendarum et quelibet p
 benda inheret suo canonicatui. et hoc casu intellige
 d. c. dilecto. et dictum Inno. hic. nam canonica est quod
 dam ius spirituale competens canonico ex receptio
 ne sua. nam ratione annexitatis prebenda dicitur ius spi
 rituale q. habet respectum non solum ad tpalitate sed ad
 ius canonicum pnextum qd est spirituale. et hec talis preben
 da non potest conferri laico nisi sepetur prius a iure cano
 nie. Et ex istis inferre ad decisionem quoniam qua ponit
 hic Inno. Querit enim qd si duo recipiantur ad vnam
 prebendam simpliciter seu ad vnam canoniam et dicit q. si duo
 recipiantur ad vnam canoniam seu canonicatum
 multiplicat ipso facto ius canonie ita q. sunt duo ca
 nonici et hnt ius canonie distinctum ita q. si erat ibi
 numerus canonicorum est ruptus. q. ex q. vacante nume
 ro receperunt duos videtur creasse aliud ius de no
 uo. et de h. videtur tex. in. d. c. dilecto. j. e. et dic ut ibi.
 Si autem duo recipiuntur ad vnam prebendam non tenet re
 ceptio quo ad prebendam. q. cu prebenda etiam p
 stat in temporalitate modo pdicto non videtur facta di
 uisione prebendarum q. opus est facto sicut psumit i facto

facit. l. qd in rerum. ff. de lega. ij. In istis enim que sunt facti non sufficit animi destinatio ad diuisionem. sed oportet qd interueniat ptra factum. qd nil tam naturale qd vniquodq vinculum soluitur eo modo quo ligatum est. vt. l. nil tam naturale. ff. de reg. iur. secus est vt dixi in iure canonicatus. quia est ius incorpale vñ sola animi destinatio pot multiplicari.

Relatum. Receptus in canonicis ex pmissione capituli debet quando facultas se obtulerit habere prebendam. pmitit et submitit causas mandati ipsum mandatum interfecendo. **N**o. primo q quis pot esse canonicus absq eo q habeat prebendam. et maxime hoc procedit vbi non est certus numerus canonicorum sed pbende sunt certe et distincte. **N**o. secundo ibi. capitulum. et q ius interessendi in capitulo et dandi ibi vocem non causatur ex collatione pbende sed ex iure canonicis. canonicus vero sine pbenda licite dat vocem in capitulo. et alia facit tanq canonicus et hoc in dubie pcedit vbi non est certus numerus. nam non pot quis dici supernumerarius. s. omnes habent equale ius. De supernumerariis vero vtr habeant vocem in capitulo. dic vt no. in. c. cu. ad. de consi. et c. dilectus. j. e. **N**o. tertio ibi prebendam si qua vacat. et q in ista ecclesia erat determinatus numerus pbendarum alia prebenda non posset vacare. vt in. d. c. dilectus. j. e. Et ex hoc dare colligit q possibile est numerum pbendarum esse determinatum in ecclesia et non numerum canonicorum. **N**o. ibi pcedas liberaliter iuncta glo. si. q patus in pferendo beneficium isti vel illi dicat vti liberalitate quadam. s. eni teneat pferre non tñ isti vel illi. vnde liberalitas est in vni pferendo. nam ppter vt dixi in se non est liberalitas. et vide tex. i. c. si. de offi. vica. q appellat collationem donationem non tñ vera donatio simplr. et id dicit glo. xxiij. q. vi. s. si. q eps dicat dare pbendam non aut donare. nam ppter donatio est quando nulla necessitas vget donandi. sed solū liberalitas. l. j. ff. de dona. h autē est necessitas in pferendo s. non subsit respectu certe persone. **U**ltimo no. ibi non est congruum. et p recipientes aliquos in canonicos sine assignatione pbendarum. vide eni hoc incongruum licet receptio teneat. sed intellige huc tex. quando canonicus iste receptus nouiter non habebat alibi pbendam alia licite est canonicus sine aliqua pbenda. imo est iuri exorsus q in diuisis ecclesiis haberet duas pbendas. et idē **In**. in. c. si. s. ti. pr. vbi notabiliter dixit q eps dispensare pot q canonicus pbendatus in vna ecclesia sit canonicus sine pbenda in alia ecclesia. s. non potest dispensare vt sit ibi pbendatus ex quo sibi pma pbenda sufficit. sed respectu canonicatus potest qd est vtile ecclesie habere plures consiliarios. et sic intelligit c. sanctorum. lxx. di. et hoc no. semp. **I**n glo. j. in fi. an autē hodie sit correctum. hoc. c. p. c. ij. de pces. preben. li. vj. vbi dicit q nec directe nec indirecte valet pmissio ad vacatura beneficia. dic q no. vt ibi no. i. gl. quā vide. **D**ic q pmissio siue receptio in canonicum qualitercuq facta non valet q pstat votum capran de mortis. sed si recipit in canonicum siue sit facta p

missio prebende vel non debet semper habere pbendam non ex vi promissionis quia est nulla sed ratio canonice seu canonicatus quia ex quo est canonicus incongruum est vt sit sine prebenda. **I**n autē iste receptus auctoritate episcopi seu capituli habeat ius affectiue ad prebendam vacaturam. dic q non. qd vt dixi inferior a papa non potest dare ius maxime affectum ad prebendam seu beneficium vacaturum et pro hoc iste tex. nam hic vacauerat prebenda et fuerat alijs collata alia iste non esset conquestus pape. et de hoc per **In**no. plenius in. c. inter cetera. j. co. Et ex hoc determinat questio. pone q titius fuit receptus in canonicum ex pmissione capituli postmodum fuit receptus sempronius ex mandato pape querit cui debeatur prebenda prima vacatura videtur q primo recepto. ar. c. cu qui de rescript. lib. vj. sed contrarium est verum. q illud. c. pcedit quando primo et secundo receptus habet ius pariter affectum sed in casu nostro receptus auctoritate capituli non habet ius ad prebendam vacaturam sed solum ad petendum vt sibi prouideatur de prebenda et hodie est tex. in. c. hi qui. co. ti. li. vj. **Q**uoniam autē receptus auctoritate capituli possit excipere ptra impetrantem aplicum ne recipiat. **In**no. h. instat et concludit q pot excipere de surreptione litterarum. qd si papa sciisset non tulisset seu non rescripisset nisi ppter foret isti prouisum sed post receptionem non potest excipere. **H**osti. et communiter doc. tenent oppositum dicentes non esse necesse facere mentionem in litteris aplicis de recepto auctoritate capituli alia possent canonici facile illudere papam et euacuare eius potestatem. et hoc communiter obseruatur ideo amplius non insisto. et maxime hodie cum inoleuit clausula tollens ius acquisitum ad rem. sed dicit **In**no. posset forte pcedere in casu huius. c. qñ papa prius mandauit pro recepto auctoritate capituli.

Auaricie. Religiosi reddunt ecclesiarum suarum diminueren si possunt respectu portionis que debet rectoribus seu vicariis nec parochias diuidere. h. d. primo ponit excessus. secundo correctio. scda ibi. idq. **N**ota primo q licet ecclesia sit subiecta religionis quo ad temporalia non tamē possunt religiosi ad libitum alterare statum antiquum ecclesie. sed tenent conseruare rectores seu vicarios illarum ecclesiarum in antiquo statu et sic sibi non possunt augere pensiones vbi certam pensionem a principio erant soliti recipere nec possunt diminueren portionem solitam dare illis rectoribus. quando autē religiosi habeant ecclesias subiectas quo ad temporalia dicam late i. c. de monachis. j. co. et intellige. hoc. c. put ibi dicit. **N**o. secundo q auaricia est idolorum seruitus. auarus enim videtur committere idolatriam et seruire quodammodo idolis qd auarus magis diligit nummum q deum vnde maiorem reuerentiam adhibet auro q ipsi creatori. xlvij. di. sic. et vis ibi pulcherrimum tex. an tñ qd peccet si exhibendo elemosinam. et vide gl. j. q. j. cu oēs. et alibi dicit tex. q auaricia est mā cūctoꝝ maloz xxiij. di. his ergo. et alibi appellatur cecitas. vt in. c.

III De preben. et digni.

auaricie cecitas. de elec. li. vi. nam excecatur mentem hominis ut agenda non videat. et per hoc. c. quorundam eo. ti. li. vi. et dicit Tullius quod nil deterius auaricia prefertur in principibus et rem publicam gubernantibus et in senibus videtur quoddam monstrum. unde multum notabiliter dicit Seneca quod nihil est turpius auaricia senili. est enim quasi monstrum deficiente via augere viaticum. id est deficiente vita augere premonium. **¶** Mo. quod licet ecclesia sit subiecta prelati inferiori quam ad temporalia non potest tamen inferior ipsam ecclesiam diuidere id est eius parochiam. sed diuisio pertinet ad episcopum. in. c. sicut vires. de excess. prela. et in de. ne in agro. in. §. ad hec. §. statu. regu. **¶** Ultimo ponderant hic doc. in subscriptione quod canonici regulares preferuntur monachis. Sed dicit Abbas hoc procedere. quod hic tractatur de vitio auaricie. quasi velit dicere secus esse ubi nominarentur aliqui ad aliquod laudabile exercitium. nihil allegat sed vide bonum tex. in. c. deus qui. §. de vita et hone. deri. ubi prius nominantur monachi. secundo canonici regulares. tertio alij religiosi. et ex ordine illius tex. habes arguere prerogatiua in alijs. pro hoc facit quod monachi seu monachorum institutio fuit antiquior quam institutio canonicorum regularium vel aliorum religiosorum. et vide per hac ratione bonam glo. in. c. quorundam. prealle. et tene menti ex hoc dicto abbas quod cum aliqui notantur de aliquo vitio debet prius notari non dignior sed ille qui magis est infectus secus in actu virtuoso. et sic limita glo. in. d. c. quorundam. **¶** In glo. ij. in fi. Circa hanc ultimam questionem instant docto. circa duo. Primo quid si clerici ecclesie contradicunt diuisioni seu augmentationi pensionis. Secundo quid si archiepiscopus talis ecclesie seu episcopus diocesis non vult consentire. Et dimittendo opi. veritas est hec si clerici contradicunt causa legitima subsistente non obstat eorum contradictio unde superior poterit hoc facere sine eis. ut in. c. iij. §. de eccle. edifi. et no. in. c. constitutus. de reli. domi. secus ubi non subesset causa legitima. ar. in. c. §. de rebus eccle. non alie. lib. vi. **¶** Quo ad secundum dic quod si superior non vult consentire potest adiri eius superior ut eum ex causa legitima compellat ad consentiendum. §. de iurepa. in. c. nullus. et no. ex hoc quod archiepiscopus non succedit episcopo nolenti consentire sed debet eum compellere ad consentiendum non tamen debet aliquid acceptari in preiudicium ecclesie vacantis defensor legitimo sibi non dato. ut in dicto. c. §. i. et c.

¶ Nicolaus Abbas. **¶** Significatum. Possunt prelati prebende vacanti honestum onus imponere ad quod prebendarius teneatur. h. d. primo ponitur ordinatio tria continens. scilicet confirmatio cum limitatione. ibi. quoniam. **¶** Mo. primo quod patronus etiam ecclesiasticus non potest in institutione beneficii apponere certum modum celebrandi diuina nec restringere aliter instituendum in illo beneficio. sed hoc explicare et instituere pertinet ad superiorem ideo isti perierunt confirmationem a papa. et allego tibi tex. magis expressum. in. c. cum dilectus. de consue. et inno. in. c. iij. ne prela. vi. suas. **¶** Mo. secundo

arg. optimum et quasi expressum quod sacerdos non debet artari ad dicendum missam de vino sancto per totum annum. nec videtur quod propter has missas peculiares seu puatas debeat omitti missa de feria preferim per totum annum ad hoc. c. quidam. de cele. miss. unde papa hic noluit confirmare illam institutionem quo ad istum articulum. sed simpliciter dicit ut teneatur celebrare missarum solennia. et idem dicit si hodie contingeret. **¶** Nota tertio quod illicita institutio beneficii si beneficiarius artatur ad celebrandum quotidie missam. quod sepe daret materiam peccandi cum facile non pringatur sacerdotem quotidie deuotum existere ad celebrationem. nam satis est felix qui potest digne missam quotidie celebrare. unde Aug. talem celebrantem quoniam non laudat nec vituperat. de cose. di. §. in. c. sufficit. et ideo si pringeret hodie hoc modo beneficiarius institui debet talis institutus recipere interpretationem ab isto tex. ut celebret quantum frequenter potest salua honestate sua ac debita deuotione. **¶** Quid enim si polluitur in somno est debet enim abstinere. de quo dicitur ut habes bonum tex. cum glo. vi. di. c. testamentum. **¶** Item quid si non habet vestimenta vel calicem honestum vel quid simile. certe honestas contradicit. et idem dicit de similibus impedimentis que possunt occurrere. **¶** Et ex hoc et ex tex. potest colligi glo. per contra. quod habens beneficium sacerdotale tenetur celebrare quantum frequenter potest salua honestate. et c. **¶** Ultimo nota quod non valet institutio beneficii artans beneficiarium ad non dimittendum unquam illud beneficium sed debet intelligi quod non dimittat eam voluntatis vel eam transferendi se ad aliam ecclesiam. nam illa institutio impediret propositum religionis. nam sacerdos potest petita licentia licet non obienta intrare religionem. in. c. §. de reg. **¶** Item debet posse se absentare propter vilitatem seu necessitatem ecclesie ac propriam ut in. c. ex pre. §. de de. non resi. **¶** Et ex predictis inferitur ad solutionem oppositiōis que potest formari contra istum tex. in eo quod papa in confirmatione mutauit punctionem partium seu institutionem factam per istos clericos. nam videtur quod hoc non debuit fieri quia per vincent legem. in regula tractus. de regu. tu. li. vi. et in. l. §. ff. de positi. **¶** Sol. dicit inno. quod papa fuit hic potius interpretatus hanc institutionem quam mutauerit. vel fin alios quod ipse refert respicientem religionem vel celebrationem et similia. potest superior in confirmatione mutare etiam si illa alia sint licita. unde hic papa mutauit tria. scilicet respectu celebrandi missarum de sacra. Maria. et c. **¶** Item respectu celebrandi quotidie et respectu non recedendi de ecclesia. ut per ex predictis. et hoc fecit causa honestatis. ut colligitur ex predictis si ubi puenio pcerne ret temporalia et eorum alia licita non debet superior eam mutare ex quo legitime facta est. **¶** Et ex predictis potest intelligi modum et practica procedendi in institutionibus beneficiariorum quod disponunt in testamentis quotidie. vel inter viuos. nam patronus potest ordinare prout sibi videbitur et illi ordinem porrigere postmodum episcopo vel etiam superiori instruet beneficium et apponet illa onera vel modos quod sibi legitimi videbuntur. ut per hic et in. d. c. cum dilecti. **¶** Et predictis etiam soluitur alia oppositio. nam non videtur quod sine episcopo possit iste beneficiarius dimittere

bñficiū vt in. c. admonet. 7. c. q. i. dubijs. de remun. nec etiam se absentare pōt sine licentia superioris. vt in. c. relati. 5. ti. pri. si iste ppositus 7 capitulū licet fuerint patroni nō tñ erāt superiores q̄ nō sufficit eorū licentia. nec in dimittēdo impetūū nec ad tps.

So. dicit doc. q. ideo fuit necessaria pfirmatio hic pape. Et nota hoc dictū licet canonici pstituat certū beneficium nō tollit i reliquis iurisditio epi. 7 intellige hoc dictū doc. qñ ipi volebāt excludere ep̄m sed si ipi intendebant q. eorū licentia requireretur accumulatiue cū licentia epi tunc nō esset cōtra ius q. istozū interest vt beneficiari nō dimittāt eorū beneficia. ita nō. dicit Inno. in. c. si. d. renū. 7 tene mē illud dictū in resignatiōe beneficii vt requirāt cōsensu patroni. 7 sic limita. d. c. q. in dubijs. **I**n glo. j. ibi quidā etiā dicit. 22. no. primo ex pncipio glo. bonā cautelā ad euitandā symoniam vt onera diuinorū celebrandorū apponant rei 7 postmodū res tradat simplr tūc enim transibit res cum illis oneribus. Sed aduerte q. posset h. cauillari. nō enī videt q. res tēporalis 7 inanimata sit capax horum onerū vt sic onera dicant annera rei. nā in effectu verba vident esse prolata cā instituendi. nam debemus inspicere ad quē verborū effectus dirigat. ar. in. l. cū pater. ff. de le. j. l. 3. fatendū sit hanc viā cē honestiorē vt nō videat puentio expressa inter tradentem 7 recipientē. fateor tñ q. beneficium pōt institui cū illis oneribus q. beneficium est satis capax cum sit quoddam ius spūale 7 vniuersum. sicut dicim⁹ de hereditate. iuxta nō. in. c. cū ad sedem. de resti. spo. vbi bo. gl. 7 in. c. q. w. de iudi. vbi dixi. si q. apponatur rei prophane modo predicto non videt vsq. quāq. posse sustineri. 7 pro hoc qd. j. dicitur. **S**ecūdo nō. in alio hāc glo. in isto. x. siquidē inq. tū dicit q. opinio quorūdam fuit vt licite hec onera pnt deduci in pactū. 7 hanc opi. tenuit Hoff. quasi eēt modus spūalis 7 nō tpalis. **S**z tu cōsidera q. licet iste modus cōtineat in se spūalitatē tñ res q. tra dit est mere tpalis. q. nō videt licitū hoc pactum vt vnus det tpale 7 alius exp̄sse pmittat spūale. p hoc c. j. de symo. 7 per totū. sed si eēt bñficiū spūale qd. dare cū pditione seu modo diuinorū dicendorū tūc posset sustineri opi. istoz. scz vt symonia nō cōmittat q. non interuenit hic aliqd. tpale sed spūale cū spūali. in. c. ad qōnes. de rerū pnu. Sed ex alio posset ista pactio impugnari q. bñficiū spūale d. pferri pure. vide tex. cū glo. bo. in. c. ij. de elec. lib. vi. **I**n eadē glo. ibi ar. q. sacerdos. nō. istā gl. vsq. ad h. 7 vide altā bonā glo. xxi. q. ij. c. fi. 7. c. suā. j. de symo. 7 Lancre. tenuit istā glo. dicit tñ q. sacerdos nō debet celebrare hac intentione vt recipiat pecuniā. qd. si faceret peccaret nō tñ cōmittit symoniam ex quo licite opas suas locat in necessitate. sed vide glo. in. c. vnico. de cleri. nō resi. lib. vi. que dicit q. si canonicus vadit principaliter ad officiu pprop. distributiones pmittit symoniam mentalē. 7 de hac materia vide latius p Inno. 7 hosti. i. c. iij. ne pla. vi. suas. quoz dicta transtulit Ho. an. hic. nihil tñ addendo. nā dicit ibi Inno. q. sacerdos nō potest licite suis parochianis vendere spūalia. vt i. c. non

satis. de symo. etiā si indigeret. si in casu indigentie compelli debet parochiani ad subueniendū presbytero seu ad offerendū vt habeat vnde possit viuere. iuxta nō. in. c. vt dominicis. j. de parochijs. 7 super rubrica illius ti. 7 vide glo. de conse. di. j. omis christianus. si parochianis nō suis licite locat opas suas corporales ex quo indiget si nō spūales licet gratis possit eis impendere spūales. sed caueat q. isti cōtractus nō misceant nec quo ad intentionē nec quo ad xba. 7 sic sentit hic Inno. 7 hosti. q. nō sit licitū etiā pauperi pacisci vt aliqd. tpale recipiat p obsequio spūali. sed mihi plus placet dictū istius glo. dūmodo nō intendat vendere spūale seu recipere pecuniā p spūalib⁹ si pon⁹ p seruicio 7 recompensatione dānorū que sustinet trahendi moram ibi. nam video q. vicario epi cōstituitur certa portio q. profecto nō cōstituit p seruicijs tēporalibus vt patet in. c. cū ex eo. de elec. li. vi. 7 in. c. puenit. d. app. 7. c. pe. 5. ti. pri. Idē videm⁹ in mātionarijs q. solū habet merā tpalitatem p seruicio spūali dūtaxat. Idē videmus q. beneficia dant ppter officia vt dicit tex. in. c. si. de rescrip. li. vi. 7 alibi dicit q. beneficium est stipendiū clerici in. c. episcopus. 5. eo. dem mō p clericus bñficiarius licite pacisci vt pro obsequijs spūalibus debeat recipere certam mercedem vt habeat vnde viuat. 7 pro hoc. j. q. ij. c. fi. vbi dicitur q. stipendium est satis laboribus debitum. 72.

Plico. Abb.

De monachis. Reputat materia huius. c. difficilis propter iura vario modo loquentia sed infra deo ppitio clare explicabitur. Et h. dicit in summa. Ad presentationem religiosorū in eorum ecclesijs nullus debet institui per ep̄m nisi prius ei cōgrua portio reddituū assignetur. 7 hodie h. c. extendit etiā ad religiosos exemptos. vt in. c. i. j. eo. ti. li. vi. 7 adde nouā prouisionē que circa h. habetur in de. j. de iurepa. 7 vide de ecclesijs istoz regulariū tex. in de. q. regulares. de sup. negli. pla. **I**n. pmo q. monachi pnt hñe ecclesias parochiales sibi subiectas q. ad tpalia. 7 q. iure iste ecclesie pnt eis ppetere statim dicā post glo. **I**n. scdo q. religiosi habēt ecclesias seculares subiectas q. ad tpalia nō habent p hoc prātem instituendi eos sed solum pntationēz. institutio vero pntet ad ep̄m loci. **I**n. tertio q. habēt ecclesiaz quo ad tpalia nō pnt sibi appropriare oēs redditus ecclesie si redditus dūtaxat supfluos detracta prius pgrua portione p vicario seu rectore ibidem instituendo 7 p iurib⁹ ep̄alib⁹ pfoluendis. Ex hoc inferitur q. habens ecclesiam pmentatā seu sibi traditā vt papiat tpalia ad sustentationē sui nō pōt imutare statū ecclesie. vnde d. 3. facere deserui p clericos seu numerū clericorū pfectū 7 hospitalitatē more solito ibi tenere 7 p similia onera explicare. qd. clarius 7 Inno. i. c. in lateranensi. j. eo. ti. 7. c. pastoralis. j. de pūileg. 7 hoc multū fac. ptra dominos cardinales 7 alios habentes ecclesias pmentatas. nā p supposito q. eis pmentare fuerint vt tpalia recipiant tenent ecclesias conseruare in statu solito 7 tātū percipere 7 lucrificare

an parochiani demandant
et debent vnde dicitur
per modum vnde dicitur

III De preben. et digni.

redditus superfluos. et sic debet intelligi concessio ex facto. et hoc probatur apertissime per locum a maiori. nam si isti religiosi quibus conceduntur ecclesie expresse ut redditus puerant in proprios usus non possunt subvertere nec mutare statum antiquum ecclesie. multo fortius isti quibus ecclesie commendantur cum dubium sit in iure utrum commendatarii ecclesiarum faciant fructus suos etiam superfluos.

Item ibi congrua sustentatione. et q. rector seu vicarius ecclesie licite capit ex facultatibus ecclesie congrua sustentatione. nec distinguitur hic an habeat patrimonium vel non. nam ex quo servit altari licite capit sustentatione ex altari. i. e. cum sum apostolice. et facit ad id quod dixi in. c. episcopus. s. e. **I**n glo. j. in fi. no. ex glo. iuncto tex. q. etiam clerici seculares tenent ad hospitalitatem. et intellige sum Inno. ad soluta et iuxta vires facultatum. non enim tenent omnes recipere et postea mendicare. sed primo subueniendum est servitoribus in. c. de his de eccle. edifi. Item reparanda est prius ecclesia. ut in. c. pastoralis. de his que fiunt a prela. ubi bonus tex. in pn. et ex alijs redditibus poterit teneri hospitalitas. et intellige nisi tanta sit necessitas primi q. fame moreret tunc eidem est subueniendum. nam tunc ecclesia tenet etiam vendere bona mobilia et immobilia et etiam vasa ecclesie. xij. q. ij. aurum habet ecclesia. et hoc casu etiam quo ad laicos elemosyna est in precepto. lxxvj. di. pasce. et in. c. sic. xlvij. di.

Sed dices tu in assignanda portione huic rectori seu vicario de quo in tex. quod considerabitur hospitalitas tenenda. dic q. habebit respectus ad situm ecclesie. nam magis indiget qui est ex vias coes. **P**re considerabitur consuetudo loci et ubi religiosi omnia onera subiret cessaret hec portio in ecclesijs inferioribus. de quo dic ut latius habet in. d. de. j. de iure repa. **I**n glo. in xbo de puenit eccle. no. hac glo. ad qua quid sit remissio cum querit de iure competentis religiosi quo ad ecclesias eis subiectas. et vide glo. q. si psem. xij. q. ij. in summa. et ut clari habeat hec materia. primo est advertendum q. quoniam modis possit ecclesie seculares spectare ad religiosos.

Primo q. ad ius patronatus duntaxat. Secundo quo ad collationem seu q. ad institutionem tituli collationem.

Tertio q. ad institutionem auctorizabilem. s. ut possint instituere presbiterum etiam q. ad curam populi. Quarto q. ad temporalia tamen. Quinto q. ad temporalia et spiritualia. **P**rimo casu qui habet ius patronatus tamen non possit capere aliquid de redditibus nisi tamen psequitur id quod psequitur quibus laicus ratione iurispatronatus. ut in. c. cum seculis. j. de iure repa. nam et episcopus habens ius patronatus in diocesi alterius aliquid ultra non psequitur. ut. xvj. q. v. c. j. habet tamen religiosi vna prerogativa p laicos q. possit exigere rationem de temporalibus ecclesie. ut in. c. cum et plantare. s. i. ecclesijs. j. de privileg. et habent custodiam ecclesie vacantis. ut in. c. bone. s. de appel. et ibi plene dixi. et isto casu non habet locum quod dicit in isto. c. q. non possit aliquid capere de redditibus ecclesie. ad h. de. q. regulares. prealle. sed habent duntaxat presentare rectorem et respectu presentationis servabitur quod dicitur hic. non autem respectu augmentationis portione. **I**n secundo casu qui perinet ecclesia ad eos

quo ad iustum titulum collationis et non habet locum quod dicitur hic. tum q. non fit presentatio episcopo cum ipsi in statuunt rectorem. tum q. cum sit subiecta solum q. ad collationem non possit extendere manus ad temporalia ecclesie. ut in. d. de. quia regulares. **I**dem dicit in tertio modo qui est subiecta q. ad institutionem tituli collationis et auctorizabilem quo ad curam populi. nam episcopus habet ecclesias subiectas quo ad utramque institutionem. ut. c. cum ex iniuncto i. fi. j. de here. xvj. q. vij. oes basilice. nec tamen potest extendere manus ad temporalia ecclesie nisi quo ad iura episcopalia. ut in. c. presenti. de offi. or. li. vj. r. q. iij. q. cognovimus. et d. offi. or. pquerere. multo fortius hoc non poterit facere inferior habens hec iura de iure speciali. **I**n quarto modo. s. cum ecclesia subest eis quo ad temporalia habet proprie locum quod dicitur. et in. c. auaricie. s. eo. nam propter religiosorum inopiam quicquid papa vel episcopus concedit eis ecclesijs quo ad temporalia et talis concessio intelligitur ut possint percipere redditus et puertere in utilitatem propriam intelligit tamen pseruata ecclesia in statu suo pristino. ut s. dixi. et p hoc vide tex. bonum in. c. pastoralis. et ibi per Inno. j. de priuileg. et in. c. pastoralis. j. de dona. habebunt enim presentationem rectoris ex tali concessione ut hic dicitur.

Quinto et ultimo qui ecclesia est eis subiecta quo ad temporalia et spiritualia. et tunc considera q. si est subiecta pleno iure non habet locum formalitas huius tex. q. in tali ecclesia habet ipsi plenam institutionem. unde non est necesse recurrere ad episcopum p institutionem. ut in. c. unico. de capel. mona. li. vj. facit. c. q. de paup. ipsi enim isto casu ponunt ibi vicarium et deponunt. de quo vide bo. glo. et no. in. d. de. j. de excess. pla. sup. x. ad mensas q. multum notabiliter declarat qui et quibus modis ecclesia dicitur pertinere ad mensam religiosorum vel alteri. Aut est subiecta in spiritualibus et temporalibus. i. q. religiosi habeant ibi temporalia et etiam institutionem collationem tituli non auctorizabilem quo ad populum. et tunc habet locum quod dicitur hic. q. pro cura populi debet recurrere ad episcopum ex quo eis non est subiecta pleno iure. ut in. d. c. unico. de capel. mona. et ex his clare habes quibus modis ecclesia secularis potest pertinere ad religiosos et in quibus casibus debet referuari istud. c.

Sed nunc restat examinare quo iure ecclesie seculares possunt pertinere ad religiosos modis predictis et examinabimus glo. in singulis suis partibus. **N**am ponit gl. quatuor modos. quicquid pertinent ad eos ex donatione laici. quicquid ex donatione episcopi. quicquid ex propria fundatione. quicquid ex translatione iurispatronatus duntaxat. ut q. forte adquisuerit villam ubi erat ius patronatus vel q. patronus laicus concessit eis solum ius patronatus. **A**d primum dicit glo. hic q. ex concessione laici intellige patroni et consensu episcopi transferunt ius in religiosos non solum respectu presentandi sed quo ad temporalia. alle. xvj. q. j. c. vlt. et idem videt velle glo. xvj. q. ij. in summa. mihi nunquam placuit h. dictum glo. nam cum laicus patronus non habeat nisi ius patronatus nec potest disponere aliter in temporalibus ecclesie. ut probatur. x. q. j. nouerint. non potest plus iuris transferre in religiosos quam ipse habeat ut in regula nemo potest. d. reg. iij. li. vj. nec ob.

confirmatio epi. qz confirmas nō donat aliqd d nouo
f tñ auctorizat donationē factā. c. iter dilectos. de
fide instru. nec ob. c. pastoralis. de donat. qz illud
c. loquit qñ eps donauit simplr eccliam p sentiente
patrono. sed in casu nostro nō donat epus qui hz
ius disponendi de tpalibz sed donat laic licet p gl.
faciat. qz laicus donādo eccliam videtur donasse nō
solū ius patronat⁹ s ipam eccliam qz verba sunt cō
cepta in ecclia nō in ius patronat⁹. s p hoc nō rece
dere a priori dicto. qz videt donare qd suū ē. ar. in
l. serui electione. ff. de le. j. secus forte si patron⁹ di
xisset p sentiente epo donamus vobis talē eccliam
ita vt verbū dono etiā referat ad epm. q casu loqf
illud. c. pastoralis. z in hoc casu forte posset saluari
hoc dictū glo. z reperi q do. **An.** etiā impugnat h
dictū glo. sed saluat in duob⁹ casib⁹. prim⁹ qñ laic⁹
de facto possidebat totā ecclia respectu reddituū
z eā post cōtulit religiosis de p sensu epi. z sic dic lo
qui. c. vlt. allegatū in glo. z facit. c. cū applica. de his
que fi. a prela. Posset de hoc dubitari rōne p dicta.
qz nemo plus iuris. zē. nec ob. iura alle. p eū. qz lo
quunt qñ laici habēt decimas cū titulo z non pote
rat donatio verificari nisi quo ad totū ius s in casu
nostro pōt verificari respectu iurispatronat⁹. **Se**
cundus casus ē qñ patronus tpe foundationis pū
lit dotē ecclie z eā subiecit religiosis de consensu
epi. hunc casum nō admittere in p iudiciū epi z re
ctoris ecclie. nam potest ēē subiecta religiosis nō
tamen quo ad redditus. cum gverba hoc nō sonēt
non debet plus opari ista subiectio simpliciter fa
cta qñ illa quā facit ius cōe quo ad epm. z pro h vi
de glo. prealle. in dicta de. j. de excef. prela. que di
cit q licet ecclia sit subiecta etiam pleno iure reli
giosis nō tamē per hoc possunt extendere manus
ad redditus nisi si sit subiecta quo ad tpalia. z facit
dicta de. qz regulares. qñqz fm glo. laic⁹ donat ec
clia sine p sensu epi z non valet p cessio per. c. illud
de iurepa. **A**dverte si cōcessio fieret laico clarum ē
q nō valet etiā respectu iurispatronatus sine p sen
su epi. vt probatur in. c. j. d iurepa. li. vj. sed vbi cō
cessio ecclie fieret loco religioso tūc necessario non
requiritur p sensus epi quo ad ius patronat⁹. vt cōi
ter notat doc. in. d. c. j. z tenuit Jo. xvj. q. ij. in sum
m a. z puto q hz patron⁹ dixerit cōcedo vobis ecclie
siam hāc q valet p cessio respectu iurispatronatus
qz si nō valet qd ago vt ago debet valere vt pōt ex
quo peccat in materia z nō in forma. vt probat in
c. vno. de spon. li. vj. **N**ec obstant iura allegata in
glo. qz loquunt quādo patroni cōcedūt eccliam
clerico seculari. nā tunc nō habebūt licentiā conce
dendi ius patronatus nec proprietatē ecclie sed do
nare titulū in ecclia z hoc non pōt laicus id ex toto
p cessio nō valet sed quādo donauit loco religioso
videt voluisse donare aut ex toto aut respectu iur
ispatronatus quod habebat ideo omni casu debz
valere saltem respectu iurispatronat⁹. et ex his ha
bes q ius potest cōpetere loco religioso ex donati
one laici. **U**num tamen adverte q ex translatione
iurispatronatus in psonam ecclesiasticam assumit
tale ius patronatus naturam patronatus ecclie.

L

vt probatur in tex. iuncta glo. in. c. j. vnde religiosi
habent quattuor menses ad presentandum z pote
rūt exigere administrationem de temporalibus li
cet laici nō ponissent. **Q**uādoqz z secundo mō
ecclia pertinet ad religiosos ex donatione epi. z
tunc adverte ad formam p cessionis. si enim dona
uit quo ad temporalia habebit locum qd. s. dixi. z
intellige q hec donatio fiat ex causa z cum cōsensu
capituli. als non valet in. d. c. pastoralis. de dona.
z in de. ij. de rebus ecclie. nō alie. idem dic quando
donatio talis fit per papam quo ad temporalia. vt
probatur in. d. c. pastoralis. de p iuile. **A**ut eps do
nauit pleno iure vtendo hac generalitate verborū
z glo. hic sentit q etiam operatur cōcessio respectu
tpalium. sed glo. sentit p trarium in. d. de. j. de ex
cef. prela. nam ecclia est subiecta epo pleno iure.
z tamen nō habet tēporalia ecclie. sed puto q ha
bito respectu ad psonas religiosorū. qz cōcessio eis
fit vt habeāt vnde viuunt qd tunc intelligit pleno
iure. i. quo ad tēporalia z spiritualia z hoc cau po
terit saluari dictū huius glo. secus putarem vbi cō
cessio fieret alijs personis z vbi papa p cessisset ius
nō religiosis qz tunc p iuilegiuz debet restringi p
pter p iudiciū epozum. **Q**uāqz sit cōcessio simplici
ter per epm vt qz dicit donamus vobis talē eccliaz
z tunc serua. c. pastoralis. de dona. z q alia iura cō
petant religiosis ex talibus cōcessionibus prelato
rum vltra redditus temporales. vide **Inno.** in. c. i
lateranensi. j. e. z Jo. an. hic post eum. **Q**uāqz et
tertio religiosi habent eccliam ex fundatione pro
pria. z tenet hic glo. q habent eam quo ad tempo
ralia. allegat iura que hoc nō probant. nec video q
iure probatur hoc dictum glo. nam iura dicūt vñ
ecclia est cōsecrata pertinet ad epm. z succedunt
iura que volunt rectorem ponendum in qualibet
ecclia in. c. cum nō ignores. j. e. z. xvj. q. vij. omnia
basilice. nam vt. s. dixi. etiā eps edificas ecclia in
alieno territorio nō habet nisi solum ius patronat⁹
ergo idē dic in religiosis cū totū territorium sit epi
de iure. p cordat. c. j. de offi. ordi. **Inno.** tamē in. d.
c. in lateranensi. j. eo. videt prima frōte sibi p iari.
nā primo dicit q si religiosi edificarēt eccliaz reti
nent sibi dñum tpale z pñt ibi ponere vicariū z de
ponere. z in alia glo. dicit q nō possūt religiosi edi
ficare eccliam cum protestatiōe vt sit eis pro grā
gia seu p prioratu seu pro proprietate quadam. qz
non possunt diminueri iura epozum. z vide ibi la
tius. sed posset glo. ista sustineri quando religiosi
in auxilium ecclie proprie edificant eccliam i lo
co vicino tunc videntur ambe vna ecclia in effe
ctu. sic potest saluari glo. in. c. eam te. de eta. z qñ.
z quod ibi nō. doc. tamen nota hanc glo. propter
ipsius auctoritatem. **U**ltimo mō potest spectare
ad religiosos ius patronatus varijs modis vt quia
donaucrunt eccliam tanqz laici vel acquisiuerunt
cum vniuersitate vel patronus laicus dedit eis tā
tum ius patronatus. z q ius habeant dictum est su
perius. z ista superficialiter sufficiant qz multa dici
possent que causa breuitatis omitto.

officia discreta. et nemo potest dici sponsus ecclesie. nisi ecclesia sit sua. sed ut dixit episcopus est sponsus ad quod significandum defert anulum. ut in. c. clerici. §. de vi. et bone. cleri. et in. c. ne. p. defectu pastoris. §. de elec. Item presupposito quod in ecclesia sint plures clerici. et ibi nullus sit prelatus non tamen singuli sunt prelati. nec ecclesia dicitur esse singulorum sed collegii et prelati habet iurisdictionem in singulos et potest committere cui vult curam animarum. ut in. c. irrefragabili. in. §. excessus. §. de offi. ordi. et dicit Innocentius. singulare dictum quod quotidie allegat videlicet quod ad ecclesiam collegii non requiritur quod ibi sit prelati vel rector quod semper notabis pro hoc. l. j. ff. quod cuiusque universi. nomine. Et quo inferit quod facientes collegium non tenent sibi eligere rectorem sed ipsum corpus habebit omnem potestatem quam solitus est habere rector. et poterit committere iurisdictionem penitentiam vel penitentialem alicui de collegio ad tempus vel ad vitam. et eo casu quo committit ad libitum non cesset commissarius habere curam ut sic incidat in. c. de multa. j. eo. secus autem ubi statuto vel consuetudine non posset remoueri. quia tunc incidere in penam illius. c. quod vacaret prima dignitas vel primus curatus acceptando hoc secundum officium. quod notabis nam saltem est vicaria perpetua. et de his idem est iudicium. ut in de. j. de offi. vica. et limita predicta per non. p. Innocentius. §. de consti. in. c. cum accessissent. Et ex his potest inferri ad solutionem questionis. nunquid vicarius episcopi vel alterius prelati habentis iurisdictionem censetur habere dignitatem seu curam quo ad hoc ut incidat in penam. c. de multa. et per hanc glo. Innocentius. videtur dicendum quod non. quia vicarius potest ad libitum remoueri. ut non. in de. et si principalis. de rescrip. et idem sentit Innocentius. in. d. c. de multa. In glo. in verbo presenserunt. in fi. nota hanc legem. glo. Innocentius. tamen in. c. fi. de de. non restat. dicit quod si canonici eligunt scientes clericum habentem beneficium in eorum concanonicum videntur renunciasse iuri residentie si scienter fecerunt sed si ignorant possunt recedere ab electione. putatur dicitur hic. et videtur restringere ad electores ignorantes. sed rationes glo. videntur utroque casu. id possumus dicere salvando utrumque dictum quod aut clericus habebat beneficium quod verisimiliter non dimisisset propter secundum et tunc procedat dictum Innocentius. in. d. c. fi. et limita putatur ipse ibi notat. si autem beneficium secundum erat melius tunc in scientibus procedere potest dispositio huius textus. poterant enim verisimiliter presumere illum dimissurum primum propter secundum. sic videmus in eligentibus aliquem in episcopum. §. de elec. cum in cunctis. ex quo ergo iste non vult facere residentiam in beneficio putatur debet non tenent electores ipsum admittere. Et ex his habes unam legem. sed hunc ob. tex. in fi. dum ponderat scandalum electorum. nam cessante omni scandalo servari debet quod dicitur in glo. ar. in iuribus allegatis in ea. et forte metu huius contrarii. Innocentius. ponit secundam legem. quod iste clericus a principio volebat dimittere primum. nec canonici volebant acceptare eum ad secundum. postmodum mutavit propositum et volebat dimittere primum sed canonici indignati volebant eum acceptare. nec poterant illic promoueri si ne scandalo id fuit primum putatur hic dicitur. et hac ratione ponderat hic scandalum imminens. nam arbitror quod

re integra locus erat primum. ar. c. si tibi absenti. de preben. li. vi. unde cessante scandalo cuius causam dederat debebat consequi secundum ex quo re integra volebat dimittere primum. et utraque legem. est bona et secunda magis presentanea lege. sunt et alij intellectus huius lege de quibus non est curandum quod diuinant.

¶ Quid secundum. **Ordinato ad sacros**
¶ Episcopus sine titulo nemine presentante ordinato vel successor appellat in necessariis puidere donec titulum habuerit. primo ponit causa constitutionis et correctionis iuris antiqui et noui promulgatio. secundo determinatio casus propositi specialiter. scilicet ibi inde est. **¶** Ho. primo quod per apostolum licitum est clerico viuere de rebus ecclesie. licet enim ipse apostolus abstineret querendo sibi victum manibus ut non daret locum falsis apostolis seu materia excedendi questum non tamen per hoc imposuit legem alijs ut sic teneant facere imo expressit permisit ut hic patet. **¶** Et Hieronymus. ponderauit illud verbum viuere quasi licitum sit de beneficio percipere necessaria vite non autem luxuriari unde dicit ibi quod sacerdoti de altari viuere non luxuriari permittitur xliij. di. in prin. et ponit luxuria pro omni luxuria seu illicita concupiscentia. **¶** Et quo non. beneficarios conuertentes redditus in usus inhonestos. et crederem quod si haberent patrimonium tenerent de suo reddere ecclesie quod male expenderunt. xli. q. iij. in. c. j. et ij. **¶** Ho. secundo ibi. ad onus eligi. et. quod clericus dicit deputari ad onus. non enim est facile digne gerere clericatum imo difficilimum propter onera annexa. et vide. xl. di. fere per totum. et pondera quod ubi altare largo modo comprehendit omnem ecclesiam. **¶** Item nota ibi a mercede stipendium clerici seu beneficium est sibi quasi quedam merces ratione oneris. **¶** Et ex hoc infero quod licite pauper locat opas suas spirituales nec committit symoniam ex quo non principaliter intendit vendere diuina sed ut viuat. facit ad ea que dixi in c. significati. §. c. **¶** Ho. ibi patet a fili. quod princeps arguit ad similitudinem rationis et formam et subiecti possunt causas decidere per identitatem rationis. per hoc. l. non possunt. ff. de legi. cum multis si. **¶** Ho. ibi de patrimonio iesu christi quod bona ecclesiarum non sunt prelatorum sed patrimonium iesu christi suo sanguine acquisitum. dominium ergo rerum ecclesiarum pertinet ad deum. pro hoc c. cum ex eo de elec. li. vi. ibi de patrimonio iesu christi dicitur. et. et vide Innocentius. in. c. cum super. de causa pos. et pro prie. et glo. in. c. ea carpensis. j. de v. sig. et est contra platos reputantes sediciosos. **¶** Nota ibi. ut ipsa notis ratio. et. quod licitum est arguere ab allusione seu ab etymologia vocabuli. et dic quod argumentum a vi vocabuli semper est validum in iure cum negatiue sumitur. si affirmatiue valet dummodo non contradicat diffinitioni rei l. ij. ff. si cer. pe. et no. in. l. j. ff. de testa. declaro. mutuum dicitur quod de meo sit tuum. unde ubique de meo non sit tuum non est mutuum. sed affirmatiue non valet. quia non semper ubi de meo sit tuum est mutuum. nam hoc contingit in donatione sic et in testamento dicitur testamentum secundum etymologiam quasi mentis testatio. verum est dicere negatiue quod ubi non est mens testatio non est testamentum sed affirmatiue non semper valet

qz codicillus est mentis testatio et tamen non est testamento. l. si idē. C. de codicil. vbi dicitur diffinitioni non tradit valet argumentum affirmatiue sumptum. vt hic in. c. clerici. xxi. di. cum multis similibus. **N**ota quare ordinati dicuntur clerici. nam sic appellantur propter significatum vocabuli qz sunt electi in sorte seu parte dei et deputati ipsius obsequijs. et sic sunt stipendiarii dei ideo aduertat ne sint proditores. **I**tem nota ex hoc et ex tex. bonum esse hunc nomen bonum qz sepe homines assumunt argumentum ab etymologia vocabuli et qd non valeat argumentum ab etymologia nominis proprii. qz non sequitur vocat angelus est. vel bonus ergo est. ex hoc qz nomina propria ad placitum sunt inuenta tamen ex horrido nomine sepe homines suspicantur sinistra putantes a prauo euentu illud fuisse impositum. pro hoc vide bo. tex. cum glo. in l. facta. §. in danda. ff. ad treb. et id dicebat Jo. an. qz si nomina venderentur deberent cum magno precio bona emi. unde detestandi sunt qui habent nomina ad libitum et recipiunt nomina horrida. et hec vna de causis quare in coronatione pape mutatur nomen. vt no. i. proemio sexti. **I**tem nota qz papa solus potest mutare constitutionem concilij. nam concilium nicenum fecit illas ordinationes vt ordinatio sine titulo est irrita. vt patet lxx. di. c. j. vbi solus Inno. hoc mutauit vt hic. facit c. significasti. de elec. vide qd ibi dicitur. **I**tem nota ibi nullo presentate. et qz vbi quis fuit ordinatus sine titulo ad preces alterius non tenet ordinatio: puidere ordinato si presentator. forte enim archiepiscopus presentans ordinatum dicit episcopo vndique illi esse idoneum. vel vnus episcopus ordinauit clericum alterius ad presentationem illi distinguere inter omissionem generalem et specialem. p ut habes glo. in. c. si episcopus. j. eo. ti. li. vi. **E**x hoc inferit Inno. qz episcopus non tenet examinare clericum presentatum per alium episcopum si tamen sciat eum indignum peccat ordinando qd non. qz non debet committere reus illi citra ad petitionem illius qui dispensare non potest. **N**ota casum in quo pcedit lit. non pte. vt qm pceditur super examinatione clericum. **N**ota ibi vitericia qz ordinatio seu successor tenet puidere i oibus ordinato viter necessariis et sic in vestibus cibis et medicinis et si. sicut dicimus de alimentis. l. legatis. ff. de ali. et cib. leg. oēs glo. sunt faciles et expositiue et facti cum declaratione tex. fuerunt expedite qre capio glo. in verbo successores ibi ne in cleri opprobrium. **I**nn. et Hosti. addunt alias rationes. nam episcopus tenet ex generali officio omnibus puidere indigentibus maxie clericis. xvi. q. j. possessiones. et. c. si. et. x. q. j. p totum. unde fortius debet puidere isti ordinato sine titulo. **I**tem opprobrium est ipsi deo vt assumpti in eius patrimonio medicent. nec pcedit. d. glo. sequentis qz hic puniat ecclesia cum episcopus puideat de mensa sua. potest enim dici qz nullum subest peccatum nec ratione peccati tenetur successor sed potius ex quadam obligatione tacite pta per predecessorem nomine ecclesie. ideo tenetur successor. ar. in. c. dilecti. de foro. compe. et hec ratio magis stringit qz pcedentes. fuit enim fauorabile ipsi ecclesie vt augeatur numerus clericorum propter cultum diuinum. unde non potest dici qz in damnum ecclesie contraxit. **S**ed circa istam partem

glo. potest dubitari quid si iste ordinatus habet heredes respectu patrimonij sui nunquid prius sunt appellendi heredes qz successor in dignitate. **H**osti. et communiter doc. sequenti. dicunt qz sic. siue dicamus ordinatores fuisse obligatos ex quasi contractu siue ex delicto. nam obligatio descendens ex contractu transit in heredem. l. veteris. C. de ptaben. et pmit. stipu. d iure canonico tenet heres ex delicto. vt in. c. si. de sepul. dicit etiam Hosti. qz si iste ordinator viueret et haberet patrimonium compelleretur ipse de suo puidere et tantum assignare ordinato per se unde viuere posset. qd dicit pcedere etiam si ordinator esset depositus vel qualitercumqz amor ab episcopo. **E**go dubito vtrum hec dicta sint indistincte vera. nam iste tex. pbet ar. in contrarium dum dicit huic ordinato prouidendum per ordinatores vel successores et indistincte mandat compelli successorem nec precipit vt discutiantur prius heredes ordinatores. **E**t id p solutione vera predictarum questionum est considerandum vtrum ista obligatio que ptabit ex ordinatione sine titulo sit realis an personalis. nam si est realis. vt qz obligatur ecclesia dicta Hosti. non pcederet. vt in d. c. dilecti. si esset personalis adhuc possent impugnari dicta sua qz non debet haberi recursus ad ecclesiam propter impotentiā persone qz delictum prelati non debet nocere ecclesie. ideo diceret qz vbi ecclesia cathedralis est potens tunc obligatio videtur realis. nam queqz admodum pnt sacerdos presentare aliquem ad titulum suum vt in. c. per tuas. de simo. ita et episcopus potest ordinare vt ordinati viuant ex redditibus ecclesie cathedralis et id tex. fecit mentionem de ordinatore tamen vt successor. sed vbi ecclesia est impotens tunc cum episcopus deliquerit teneat ipse vel heres suus p regulam delictus persone. **I**n glo. in verbo pponere ibi sicut me dicitur. nam medicus quantumqz pbat si postea reperit non idoneus potest reprobari vt in. §. reprobari allegato in glo. et videtur velle Jo. an. qz sit speciale i medicis fauore publice utilitatis. sed tu dic idem esse in quolibet doctore et cui quis fuerit in doctore tanqz sufficiens promotor si tamen post reperitur insufficientis debet reprobari et insignis doctoratus priuari. pro hoc bonus tex. in. l. grammaticos. C. de p. fessoribus et medicis. li. x. et de hoc etiam no. in. d. §. reprobari. nam in eis subest utilitas publica cum ppter psumptionem gradus doc. ad multa publica officia assumunt et p imperitia multos ledunt. **I**n eadē glo. ibi. totum sit de gratia. potest dici qz non vsqz quaqz contineat gratiam. qz vbi promoueret ad beneficium debet superior esse cautus vtrum sit idoneus maxime cum tempore ordinationis multa pnt latere. et sequens solutio glo. est tunc vt fiat examinatio ppter nouam causam. **E**t habes ex hoc et ex glo. qz examinatus et approbatus in licentia potest in examine doc. reprobari cum ex noua causa potuit inutilem se reddere. vt si fuit interuallum magnum inter licentiam et doctoratum. posset etiam dici qz non dato interuallo adhuc licite potest reprobari i examine publico nam anteqz aliquis adipiscatur gradum doctoratus debet ter examinari et trinam approbationem reportare. primo enim debet examinari a doctoribus pre-

sentantibus. vt. l. nemini. C. de aduo. diuer. iudi. se-
cundo debet examinari a doc. in priuato examine.
tertio in publico. ad hoc facit. l. magistros. C. de p-
fess. et medi. iuxta de. ij. de mgfis. et ita h3 consuetudo
et h3 consuetudo videtur satis probata i. l. vnica. C. de archi-
te. lib. x. vbi dicitur qd debet approbari seu reportare
trinam victoriam in bello anteq3 promoueat. vt
ibi dicitur. nō enī potest in vnico examine de pben-
di ex toto scientia vnus forte fuit punctuatus i ma-
teria sibi familiari. et ita nō. Bar. i. d. l. vnica. et Ar-
chi. in. c. de quibusdā. xxxvij. di. et h3 nō. cōtra scho-
lares qui faciunt se promoueri tantū per vniciū ex-
amen. ¶ In glo. si. in verbo hoc ignorauit. videtur
glo. velle qd si ep̄s sciebat titulum alteri debitum et
ordinatus ignorabat tūc tenetur sibi prouidere de
alio. in hoc bene loquitur. ar. i. c. si beneficia. j. eo.
ti. li. vj. Si autē vterq3 sciuerit ordinator. s. et ordi-
natus tunc sentit glo. vt ep̄s nō teneatur quasi dolus
cum dolo cōpensandus sit. l. cum ambo. ff. de com-
pensa. hoc dictū glo. nō placet mihi simpliciter sed
restringere qd ep̄s a principio nō tenebat prouide-
re. vt in casu. c. sequentis. sed in casu nostro cū ep̄s
teneatur isti prouidere ppter rōes supra assignatas
nō videtur qd fraus vtriusq3 habeat eludere proui-
sionē huius. c. nam al3 de facili circūueneretur di-
spositio huius. c. qd ep̄s ordinans aliquē sine titu-
lo et nolens obligare se ad necessaria vite conueni-
ret cum ordinando vt. pmoueret ad titulum alteri
debitum et sic releuaret se ab hac obligatione quod
nō ē dicendū cum dispositio. c. sit fundata sup pu-
blica honestate. vt pat3 ex rōibus p̄dictis. id nec di-
recte nec indirecte pōt ordinatus huic fauori renū-
ciare. ar. c. si diligenti. de fo. compe. sed si ep̄s ordi-
nasset bona fide ad titulū quem nō credebat alteri
debitū tunc poterit cōueniri nō ex dispositione hu-
ius. c. sed ex generali obligatione qua tenetur omni-
bus indigentibus.

Inter cetera. Qui si ignoran-
ti scilicet contu-
lit p̄bendā quā nō potuit illa euicta aliam
quā potest p̄ferre tenetur et est singularis disposi-
tio. narrat primo factū. secundo mandat decerni et
cām exprimit ibi supradicto ep̄o. ¶ Mo. primo ibi
p̄mutionez. qd in permutatione beneficiorū in-
teruenit renūciatio et per cōsequēs beneficiorū va-
catio. de quo videbo. glo. in cle. j. de re. p̄mu. et in.
c. si propter tua debita. de rescrip. li. vj. ¶ Nota se-
cundo qd p̄benda vacās ex cā permutationis nō de-
bet p̄ferri alteri q3 p̄mutare volēti et hodie collatio
est ipso iure nulla. vt in. d. de. vna. nec spectās apo-
stolicus potest tale beneficiū acceptare. vt in. c. j. de
re. p̄mu. li. vj. et sic hodie dispositio huius. c. in pri-
ma parte nō habet dubiū. ¶ Ultimo nota et tene-
menti casum mirabilē qd p̄ferens scienter b̄ficiū
alteri debitū tenetur illo euicto illi prouidere de eq-
ualenti beneficio et sic est casus in quo donator te-
netur de euictione scienter cōferendo alienā rem
alteri debitam. de hac tamen materia dic latius vt
dicitur in glo. si. ¶ In glo. ij. in fi. sed gl. nō respō-
det ad p̄rium supra formatū. doc. sentit qd p̄rium

preedit in rebus p̄phanis sec⁹ in rebus sp̄ualib⁹ vt
sūt beneficia. debet enī pure renūciari et nō sub cō-
ditione. facit qd le. et nō. in. c. ex parte. de of. dele.

¶ Sed oppo. extra glo. alio modo. ex qd enī h3 p̄ben-
da vacabat debuit valere collatio illi magistro. p.
facta nec debebat retractari. ar. in. c. dilectus. cl. ij.
j. e. Inno. vario modo soluit. primo qd p̄p̄t frau-
dez hic adhibita salti re ipsa papa ex offi suo retra-
ctauit illā collationem. que solutio p̄ma frōre vide-
tur improbari per. d. c. dilectus. et per id qd sequit̄
in sequenti glo. nā ibi patet qd si cōtra mandatū pa-
pe ep̄s cōfert alicui beneficiū tenet collatio. nec re-
tractat licet ep̄s aliter veniat puniendus. ¶ Sed pōt
dici saluando hanc solutionē qd nō solū h3 p̄teneba-
tur. p̄uissio pape sed supplantabatur is qui ex cā p̄mu-
tationis p̄bendā resignauit id voluit papa prouide-
re huic decepto. et intantū equitas h3 suadebat vt
hodie sit edictū ius de nouo annullās collationem
talē ipso facto. vt in. d. de. vna. secundo soluit qd in
istis sp̄ualibus cōspēale vt interueniente aucte su-
perioris absq3 alia traditione acq̄rat ius p̄mutare
volentibus in rebus p̄mutatis. et nō. bñ hanc solu-
tionē. quotidie enī allegat et p̄ ea facit. c. si tibi ab-
senti. j. eo. ti. li. vj. vbi patet qd ex solo titulo in istis
sp̄ualibus absq3 alia traditione acquiri ius in re.
hec tñ solutio licet sit vera et nō. in se tñ nō cōgruit
huic littere. qd papa nō interposuerat auctoritate
suā sed mandauerat tertio vt collationē illam face-
ret. Tertia solutio qd papa acceptando renūciatio-
nem et mādādo alteri collationē aduocauit ad se to-
tū negociū et sic eripuit p̄tatem ordinario. ar. c. vt
nostri. de ap. et hec solutio satis potuit sustineri.
Soluit et aliter hodie sed nō est instandū. p. d. cle.
vnica. ¶ Sed hic querit̄ quid sit capitulū recipit ali-
quē in canonicū aucte p̄pria demā p̄benda va-
cante cōtulit alteri nunquid teneat talis collatio?
¶ Inno. et cōiter doc. qd sic. qd nō potuerūt dare ius
ad p̄bendā vacaturā et sic ex illa receptione in ca-
nonicū nō habuit ille ius efficiens p̄bendam pri-
mo vacaturam merito collatio illi tanq3 libere al-
teri facta tenuit. nec ob. si dicatur qd p̄sona eccl̄asti-
ca nō potest variare vt in. c. cū autē. de iurcpa. vbi
dicitur qd si patronus eccl̄asticus semel p̄stitit non
potest amplius variare et p̄stare alium. illud enim
loquitur fm Inno. qd p̄sentatio fuit facta ad bene-
ficiū vacās. nos autē loquimur de b̄ificio vacatu-
ro ad qd obtinendū nō pōt inferior citra papā da-
re ius. nec ob. c. relatiū. s. e. nam vt ibi dicit fatendū
ē qd capitulū obligat ad prouidendū illi nō tamē seq-
tur qd p̄benda p̄mo vacatura sit affecta p̄ eo. et tene-
menti h3 cōe dictū doc. s3 ego limito p̄ vnū p̄grinū
et singulare dictū Inno. in extraneo loco. s. d. ma. et
obe. in. c. statuim⁹. vbi dicit qd caplin prouidēdo alte-
ri extraneo vel alicui de collegio postea recepto te-
net prouidere illi primo recepto quē illi sit de reddi-
tibus cōibus iuxta formaz. c. dilect⁹. cl. ij. j. c. et op-
time facit ille tex. nā caplin illud obligat ad illā pro-
uisionē ppter t̄rāsgressionē mādati pape ita qd hic
obligari p̄ t̄rāsgressionē mandati legalis. vt in. d.
c. relatum. in fi. ¶ Quid autē in recepto a papa sub

III De preben. et digni.

expectatione prebende. plix tractauit h. Anno. sed hodie habes tex. clarū in. c. si pōr. j. eo. ti. li. vj. vbi p3 qd pēda primo vacans adeo ē affecta p isto recepto auctoritate aplica vt nō valeat collatio alteri facta. et vide de materia qd nō. in. c. si caplo. et in. c. si soli. de cōces. pben. li. vj. Et habes ex predicti bonā diuersitatē et quotidianā inter receptuz auctoritate pape et receptū aucte capli. ¶ In glo. si. ibi. in veritate nō dicif donare. nota qd collatio bñficioz nō ē pprie donatio. et p h vide glo. i. s. ex his. xxiij. q. vj. sed hoc facit qd respectu illius cui pferf ē vera liberalitas. vt in. c. relatū. s. eo. qd nō debent isti teneri de euictione sicut nec alius donator. credo qd hoc fuit statutū i odiū collatorz ne iura spiritua lia tractent ita fraudulenter et ne inducant ad conferendū beneficia alijs debita. ar. in de. vna. in pñ. de renū. Et an et qñ donator teneat de euictione in rebus pphanis. dic vt le. et nō. in. l. ij. C. de euict. et in. l. aristo. ff. de dona. Et nō. istā glo. iuncto tex. et i si. glo. pclude clarius intellectū huius. c. vt colligif ex dictis doc. et ex glo. aut enī vterqz sciuit. s. collator et is cui facta fuit collatio. et tunc nō teneat prouidere sibi de equiualete bñficio. qd dolus cuz dolo cōpensat. in. c. intelleximus. de adul. nec fuit iste dceptus p collationē s seipsū decepit. h. verū quādo ep̄s ex mera liberalitate p̄tulit. secus enī si tenebat pferre rōne ordinis collati. put dixi. s. c. pcedenti. aut vterqz ignorauit et tunc nō teneat isti puidere. qd cessat fraus sup qua fundare se videf iste tex. et i tellige vt dixi in collatione facta ex mera liberalitate. secus si ex necessitate de qua i. c. pcedēti. aut ep̄s sciuit et alter ignorauit et h3 pprie locū iste tex. si autē econtra ep̄s ignorauit et alter sciuit et tunc cessat ista pūssio. qd collator nō fuit in fraude imo alius qui scienter beneficium acceptauit.

¶ Cum iam dudum. Dpo nenti plura cōtra electū sufficit alteruz pbare qd ad cassationē eius sufficiat. vñ specialius sic. Cassat electio illi q possidz plures dignitates atqz pēdas et idem si detineat aliquo vitio hic scripto. h. d. Et primo ponit sex que opponēbant ptra electū. scō diffinitionē qōnis pditionalē. tertio rñdet tacite qñioni vel obiectioni. scō ibi. mandam. tertia ibi cum multa. ¶ Nota primo sex vitia seu defectus q opponi possunt p electū ad dignitatē ecclesiasticam primo multitudo dignitatū. Secūdo pluralitas pēdarū. Tertio ambitionis vitium. Quarto delictum auaricie. Quinto qd se ingessit ad dignitates obrinendā. de qua querif. Sexto qd intrusit se administrando ante cōfirmationē obtentā vel p eaz cassatam. ¶ Sed anteqz pcedam ad vltiora que ro nunquid quodlibet pdictoz de p se sufficiat ad cassationē electionis: cōclude. put colligif ex dictis doc. qd primū. s. multitudo dignitatū sufficiat. pbat in. c. dudū. el. ij. s. de elec. et clarius hodie in ex traugan. execrabilis Jo. xxiij. vbi p3 qd tenēs d facto plures dignitates vel ecclesias curatas sit ineligibilis. Circa scōm videlicet pēdarū pluralitatez dissensio est inter doc. nam quidā tenent h nō suffi

cere. ar. illius. c. dudū. vbi tex. tñ se fundat super multitudine dignitatū seu ecclesiarū curatarū. Et p hoc facit iste tex. in. x. mandam. vbi papa videtur multitudine pēdarū copulare ad multitudinez dignitatū quasi pluralitas sola pēdarū nō sufficit. Alij tenuerūt p̄rium exponētes dictionē atqz p vel. nā sepe copulatiua resoluit in disiunctiua. vt i l. sepe. ff. de x. sig. et nō. in. c. ij. de rescrip. et certe h questio pender ab alia nunquid sit licitū obtinere plures prebendas: et de hac latius. j. subiciā. Ter tiā obiectionē. s. ambitionis vitium sufficit de per se est enī peccatū mortale. p hoc. c. qd intantū. s. eo. et vide bo. tex. viij. q. j. in scripturis. vbi p3 qd dignitas nō est pferenda ambientibz s poti⁹ fugiennibz. Et est ambitio quedā aspiratio ad dignitatē proce dens ad actū. Quartū. s. auaricie delictū per se sufficit. lxxv. di. florentinū. et nō. hic in glo. Quintuz qd se ingessit sufficit ad cassationem. qd nemo debet se ingerere. vt in. c. qualiter. s. de elec. Sextum qd administrauit ante p̄firmationē vñ post cassatā per se sufficit vt in. c. auaricie. de elec. li. vj. et in. d. c. qñ et qñ. Et ex isto sexto et quinto collige vnū q intru dens se in beneficio forte auctoritate principis secularis et postea impetrat illud a papa nō facta mē tione de intrusione ē repellendus. talis enī promotio fuit surrepticia. nam si papa sciuisset de facili sibi non prouidisset propter ambitionis vitium. Et quia ingessit se administrationi ante omnē pūssio nem. nam si repellitur ille qui habuit electionem et nō expectata confirmatione administrauit fortius est repellendus qui ante omnem electionem et vacationē se intrusit in beneficio. et notabis h3 qd mul ti errant et iniuste possident postea beneficia. et vide quod nō. in. c. si aplice. de preben. li. vj. in nouella. ¶ Nota qd intrusus dicitur qui titulo legitimo nō precedente ingerit se administrationi etiam si p̄ces sit electio qd notabis. Idem est si priuatus fuit titu lo legitime prius habito. vt nō. Anno. in. c. qualiter et qñ. el. ij. de accu. ¶ Ultimo nota et tene menti si. tex. qui quotidie allegat qd p tolerantia supioris nō videtur dispensatio inducta in his que sunt contra ius. et circa hoc vide pulchram gl. iij. di. in. c. si. In pirarium vide tex. cum glo. in. c. qd circa. de p̄san. et affini. ¶ Ultimo queritur qd supra dixi opiniōes eē an pluralitas prebendarū repellat quē a beneficio obrinendo nūquid de iure cōmuni possit quis habere plures prebendas vel plura beneficia simplicia. nam de curatis dignitatibus et personaribz decisum est. j. e. c. de multa. et in hoc multum instat hic Anno. sed referam principaliores opiniones q colliguntur ex glo. sua. ¶ Prima opi. q inspectis iuribus antiquis non est licitum nisi in vnico bene ficio intitulari. nam debet esse quisqz contentus ea vocatione qua vocatus est. et si non sufficit sibi illō beneficium querat sibi victuz industria sua seu manibus. ad hoc. xxi. q. j. c. j. et facit. c. clericus victum xxi. di. et c. cum non ignores. s. eo. et lxxix. di. i. c. singula. cum multis si. sed inspecti iuribus postea sequentibus videtur q liceat plura obtinere. pro hoc. c. cum ecclesiastice. de excep. et qd le. et nō. i. d.

c. dudum. et in c. dilectus filius. s. de rescrip. et in c. ex insinuatione. de procu. cum multis si. **S**ecunda opi. q. nimia multitudo reprobat a iure si duo vel tria simplicia licitum est possidere. pro hoc. c. q. i. tantum. s. e. **T**ertia opi. q. in titulum non potest quis habere plura beneficia sed unicum tñ sic ut q. denominetur solus ab vno beneficio sed alia habeat quasi in stipendium dumodo non requirant residentiam. **Q**uarta videt opi. Inno. in qua residet videlicet ut non solum in beneficiu sed in titulu potest q. habere plures prebendas sine aliqua dispensatione etiam in diuersis episcopantibus. videt tñ requirere duo. primo ut tales prebende non requirant residentiam. secundo ut eas obtineat non propter fructu seu utilitatem propria sed propter bonu publicu. ut q. e. persona industriosa et meli. scit gubernare iste de cem beneficia q. alius vnu. et ita respondet ad. c. sanctorum. lxx. di. q. facit in oppositu. dicit eni illud intelligendu quando propter concupiscentiam quis vult obtinere plures prebendas. illud eni non licet nec iure comuni nec dispensatiue. **R**ec ob. fm eni si dicat q. alienus eps non debet eni recipere. ut in. c. fraternitatis. s. de cleri. no resi. et in. c. primates. lxxj. di. q. illa iura loquunt de ignotis vel loquunt ut non recipiant quo ad ordines sed quo ad beneficia recipi possunt et rone beneficioru poterit eis pferre ordinem. et notabis semp hoc dictu. **E**t hoc eni potes sumere vna cautela qñ vis recipere ordines ab epo non tuo sine epi tui licentia. na obtineas primo beneficiu ab alio epo et tñ cu ratione beneficii incipias ee subditus eius poteris ab eo ordinari. et p hoc facit c. iij. de temp. ordi. li. vj. **R**ec ob. si dicat q. iste erit pplexus si epi mandarēt sibi pria cu debet obedire priori nisi suma necessitas urgeat. et de h. vide lat. hic per Inno. **H**ostia. aut hoc tractans. i. c. sup inordinata. j. c. et in. c. lras. d. pces. preb. post multa concludit q. de iure comuni quilibet prebenda seu beneficiu requirit ppiu ministru. vnde queadmodu i pluribus castris quoz quodlibet requirit certos homines ad sui custodiam non pot quis obtinere locu pluriu. ita et in beneficiis ecclesiasticis. dicit tñ ne multe aie illa qñt q. dispensare poterit eps etia propter prerogatiua psonę ut quis habeat plures prebendas non in titulu sed in beneficiu. **E**t ut dare habeantur pdicta faciam. duo mebra. **P**rimu nuqd ad iure possit quis obtinere plura simplicia. **S**ecundu in casu in quo de iure comuni non est licita pluralitas vtru eps possit dispensare. **A** circa primu concludo sic q. aut beneficia requirunt residentia siue i specio iure comuni siue speciali statuto et in dubie non est licitum de iure plura retinere. sunt eni incopatibilia ppter onus residentie. pro hoc. c. penul. s. de cleri. no resi. et hoc e fm mente iuris. na quodlibet beneficiu creat propi officiu. ut in. c. si. de rescrip. li. vj. si vero non requirunt residentia. puta q. consuetudo est in oppositu que satis valet in simplicibus. ut in. c. cum oēs. de consti. et tunc aut sufficit vnu ad pgrue sustentandu clericu et non licet tenere plura beneficia propter utilitatem propriam imo e peccatu mortale cum sit ibi vitiu ambitionis et auaricie et occupat stipendia alioru pauperu. ut no. gl. in. d. c. dudum. et sic etia potest intelligi. d. c. scōrū. vbi dicitur q. quis non potest esse prebendari et canonicus in diuersis ecclesiis. **P**ut vnum per se non sufficit et licet tenere plura vsq. ad congrua sustentatione. et sic possunt intelligi. c. gratia. de rescrip. lib. vj. et de. gratie. eo. ti. et c. cum teneamur. a pirario. s. e. et hoc quo ad primu. **A**d scōm nunquid possit eps dispensare in casu prohibito assumendo dicta. **I**do. an. que solent multu allegari in. c. litteras. palle. vbi dicit q. in diuersis ecclesiis pot eps dispensare. in eadem vero pot circa difformia beneficia si non circa cōformia. vnde non posset dispensare ut q. in eadē ecclesia habeat duos canonicatus licet possit dispensare ut ibi habeat dignitatē et canonicatu cum prebenda. iuxta no. p glo. in. c. j. de cōsue. li. vj. **E**t est ratio diuersitatis. na per dispensationē in diuersis ecclesiis vel in eadē circa difformia non frangitur ibi numerus nec tollitur ecclie suffragium canonicoru. si eni in qualibet ecclesia est numerus duo denarius potest iste computari et numeru complere in qualibet ecclesia ac suffragiu suu in singulis actibus ecclesiaru prestare. nam poterit vocari ad capitulum vtriusq. ecclesie et vtriusq. dare cōsiliu suu. idē erit si habet dignitatē et canonicatum in eadem ecclesia. nam poterit nūc pcesse ut habēs dignitatē et als tanq. canonicus. sed si haberet duos canonicatus frangeretur numerus ecclie. finge eni q. in ecclesia debet esse duodecim et ex dispensatione sex obtinent dispensatiue omnes canonicar. q. quilibet habet duos. h. enim nunquā poteris numerare duodecim canonicos nec habēt cōsiliu nisi ut sex vnde ecclesia multu lederet. **S**ed aduerte q. quatenus simpliciter dicit q. in diuersis ecclesiis potest dispensare circa duas prebendas non videt simpliciter pcedere imo tex. apertissime est i cōtrariu in. d. c. sanctoru. vbi dicit q. licet ex dispensatione epi possit quis pcesse duabus ecclesiis non tamen pot ex eius dispensatione ee canonicus et prebendarius in diuersis ecclesiis. **E**t videt prima fronte mirabile ut indigeat dispensatione epi in diuersis ecclesiis et non in diuersis prebendis. sed non mireris. na intellige illu tex. q. dispensatio respectu ecclesiaru fit propter utilitatē publicā. sed respectu diuersarū prebendarū fit propter utilitatē priuatā. nam prebenda dat canonico ut inde viuat non sic precise dat ecclesie curate pncipaliter ut populū regat. id ex q. quis habet vna prebendā non ē licitū ut habeat scōrū intellige si pma sufficit si sic ē i ecclia q. ut dixi ibi non ē utilitas publica hic puata ideo limitare dictu. **I**do. an. ut possit dispensare in duabus prebendis quando vna non sufficit als pcedat illud. c. scōrū. q. sic intelligi licet ibi glo. diuinādo aliter dicat. **E**t plene circa hanc materiā vide q. dixi in repetitione. s. q. vero. in. c. extirpande. j. eo. ti. **E**t q. possit eps in casibus pdictis dispensare licet beneficia requirant residentia. pbat apertissime iure antiquo et nouo. primo in. d. c. sanctoru. scō in. d. c. de multa. j. e. nam cū. c. sanctoru. pcederet epo generaliter dispensationē. c. de multa. solū ademit respectu ecclesiarum

ricie et occupat stipendia alioru pauperu. ut no. gl. in. d. c. dudum. et sic etia potest intelligi. d. c. scōrū. vbi dicitur q. quis non potest esse prebendari et canonicus in diuersis ecclesiis. **P**ut vnum per se non sufficit et licet tenere plura vsq. ad congrua sustentatione. et sic possunt intelligi. c. gratia. de rescrip. lib. vj. et de. gratie. eo. ti. et c. cum teneamur. a pirario. s. e. et hoc quo ad primu. **A**d scōm nunquid possit eps dispensare in casu prohibito assumendo dicta. **I**do. an. que solent multu allegari in. c. litteras. palle. vbi dicit q. in diuersis ecclesiis pot eps dispensare. in eadem vero pot circa difformia beneficia si non circa cōformia. vnde non posset dispensare ut q. in eadē ecclesia habeat duos canonicatus licet possit dispensare ut ibi habeat dignitatē et canonicatu cum prebenda. iuxta no. p glo. in. c. j. de cōsue. li. vj. **E**t est ratio diuersitatis. na per dispensationē in diuersis ecclesiis vel in eadē circa difformia non frangitur ibi numerus nec tollitur ecclie suffragium canonicoru. si eni in qualibet ecclesia est numerus duo denarius potest iste computari et numeru complere in qualibet ecclesia ac suffragiu suu in singulis actibus ecclesiaru prestare. nam poterit vocari ad capitulum vtriusq. ecclesie et vtriusq. dare cōsiliu suu. idē erit si habet dignitatē et canonicatum in eadem ecclesia. nam poterit nūc pcesse ut habēs dignitatē et als tanq. canonicus. sed si haberet duos canonicatus frangeretur numerus ecclie. finge eni q. in ecclesia debet esse duodecim et ex dispensatione sex obtinent dispensatiue omnes canonicar. q. quilibet habet duos. h. enim nunquā poteris numerare duodecim canonicos nec habēt cōsiliu nisi ut sex vnde ecclesia multu lederet. **S**ed aduerte q. quatenus simpliciter dicit q. in diuersis ecclesiis potest dispensare circa duas prebendas non videt simpliciter pcedere imo tex. apertissime est i cōtrariu in. d. c. sanctoru. vbi dicit q. licet ex dispensatione epi possit quis pcesse duabus ecclesiis non tamen pot ex eius dispensatione ee canonicus et prebendarius in diuersis ecclesiis. **E**t videt prima fronte mirabile ut indigeat dispensatione epi in diuersis ecclesiis et non in diuersis prebendis. sed non mireris. na intellige illu tex. q. dispensatio respectu ecclesiaru fit propter utilitatē publicā. sed respectu diuersarū prebendarū fit propter utilitatē priuatā. nam prebenda dat canonico ut inde viuat non sic precise dat ecclesie curate pncipaliter ut populū regat. id ex q. quis habet vna prebendā non ē licitū ut habeat scōrū intellige si pma sufficit si sic ē i ecclia q. ut dixi ibi non ē utilitas publica hic puata ideo limitare dictu. **I**do. an. ut possit dispensare in duabus prebendis quando vna non sufficit als pcedat illud. c. scōrū. q. sic intelligi licet ibi glo. diuinādo aliter dicat. **E**t plene circa hanc materiā vide q. dixi in repetitione. s. q. vero. in. c. extirpande. j. eo. ti. **E**t q. possit eps in casibus pdictis dispensare licet beneficia requirant residentia. pbat apertissime iure antiquo et nouo. primo in. d. c. sanctoru. scō in. d. c. de multa. j. e. nam cū. c. sanctoru. pcederet epo generaliter dispensationē. c. de multa. solū ademit respectu ecclesiarum

III De preben. et digni.

curatay et dignitatū seu psonatū et sic in alijs simplicibus remanet ius antiquū. l. pcpim. in fi. C. d. ap. et de psum. nōne. Et nūquid simpliciter sit adē pta dispensatio in istis dicet in. d. c. de multa. In glo. penul. in fi. et circa hoc vide qd dixi in. c. cū nō ignores. s. eo. In glo. fi. in fi. hosti. adducit i cōtrariū illā. l. j. in. s. sciaz. et. l. ij. et. l. s. et si pupillus. ff. de insti. debet enī superior prestare et cōtradicere si nō vult cōsentire. Soluit ipse q respectu preteritorū et quo ad rāgentia aīas subditorū tolerantia pape operat permissionē ne anime illa qent. sed q ad illegitimē pmonū nō inducit permissionē seu dispensationē. quasi velit dicere q ex quo papa nō cōtradicat absolute sunt aīe subditorū istius propter fidē quā habebat. de quo vide opī. Guil. i. d. c. duduz. sed respectu istius qui indigne tenet plura beneficia nil operatur tolerantia pape propter malā fidem quā habet. Sed aduerte qz fm h nū qz tollit ius p cōtrariū vsum etiam papa tolerante qz videt fm hoc tolerare p patientiā nō aut q velit ius relaxare. cōtrariū est difficile. s. pōt dici q vbi lex superioris hz p̄suetudinē in cōtrariū a p̄ncipio vel ex postfacto tollit lex supioris maxime supiore sciente et nō p̄dicente. q intellige si cōsuetudo ē alīs rōnabilis. vt in. c. fi. de p̄sue. et vide. iij. di. in. s. le ges. et qd ibi nō. sed vbi p̄suetudo nō ēēt rōnabilis vel nō est cōmunis qz aliqui seruant et aliqui nō. et tunc respectu nō seruantiū pōt pcedere iste tex. qz plures sunt seruantes qz nō seruantes. tūc enī p̄prie est patientia supioris s. in nō puniēdo transgredientes nō aut causat dispensatio vel pmissio.

Dilectus filius. Recepto in canonicū qz cito facultas se obtulerit debet prebenda et interim habebit quotidianas distributiones. h. d. Continet quatuor dicta. primo mandatū aplicū secundo ibi. ad instantiā insti et iniusti preceptū legati. tertio ibi. cū ergo. iusti p̄cessus p̄firmationē et iniusti reprobationē. quarto ibi facientes papalem subunctionem. Nota primo qz in sp̄ialibz licite intercedit cōpositio maxime auctoritate supioris. pro hoc. c. statuimus. de transac. Nota secundo qz legatus enā de latere put erat iste ep̄s prenestinus qui erat cardinalis nō pōt dare ius ad vacaturū beneficiū. licet ergo legatus de latere possit b̄ficiū reseruare vacaturū sue collationi etiaz p̄ certa persona. vt in. c. cū dilectus. de iurepa. et in. c. penul. de of. lega. li. vj. nō tñ potest dare ius ad beneficiū vacaturū vt hic. et potest ēē diuersitatis rō. qz per reseruatiōē nullū ius acquiri persone. pōt enī variare legatus et alteri cōferre beneficium reseruati. et sic nō dat tanta materia captandi mortem p̄ximi. sed si posset dari ius ad beneficiū vacaturū acquirere ius p̄sone et de facili desideraret mortē alterius vt eius b̄ficiū posset obtinere.

Nota vltius q receptio i canonicū vltra numerū p̄bendarū nō dissoluit illaz numerū s. p̄bēde remanent in pristino numero et solum ampliāt numerū canonicorum. Item nota ibi non obtinet institutus. q sine peccato recipit quis in canonicū etiam

sine prebenda. Ultimo nota q receptus i canonicū sine prebenda debet accipere distributiones quotidianas. et in hoc est iste bo. tex. sed Jo. an. cauillando dicit hoc posse procedere in receptis auctoritate capituli. nō autē in receptis de necessitate auctoritate papali. vel forte hoc p̄cessit hic fm eum qz canonici isti p̄tempserāt primū mandatū aplicū sed vt dixi ē cauillatio et diuinatio. nam papa mandauit istū recipi licet p cōpositionē sp̄ote eū postea receperint tamen p̄ncipiū fuit necessariū. Itē papa nō fundat se sup p̄temptu mādātī sed tñ qz nō est licitū vt receptus in canonicū careat oīno p̄benda. debet etiā habere subuentionē que haberi pōt salua integritate p̄bendarū. et qz aliqui dixerint hoc. c. loqui de portionibus p̄uilegiatis et non de quotidianis distributionibus. hoc mihi nō placet qz tex. appellat porciones quotidianas. de hoc tñ dic vt plene dixi in. c. cum. de consti. In glo. j. ibi hic nihil p̄cipiebat. hec solō glo. diuersificat casus sed nō tollit funditus cōtrariū. nam licet in. c. relatum. aliquid ille p̄cipere nihilominus habuit in promissis de cōferenda sibi prima prebenda vacatura. qz quatenus p̄uissio p̄tinebat vacatura p̄bendam debuit irritari sicut et hic. Et per hoc dico q etiam sequēs solutio glo. nō est bona duz dicit q vitium fuit hic expressum laico quasi dicat i. c. relatum non fuit expressum vitium. i. non fuit sibi facta promissio de vacaturo. qd ē cōtra illū tex. id solue formaliter put ibi nō. fuit qz nō ex viribus promissionis ille fuit cōsecutus prebendā sed rōne canonie. qz ex quo erat canonicus non debebat carere prebenda. Et ponderauit ibi papa promissionē nō q pmissio haberet artare illū ep̄m s. ad maiores aggrauationē illius ep̄i qui differebat illi puidere et sic fecit hic papa. nam reprobauit pmissionē et p̄mādauit isti puidere tanqz canonico. et vide bo. gl. in. c. ij. de cōces. preben. li. vj. In glo. ij. ibi eligim? te ad p̄ximā vacaturā. pondera verba glo. nā ei? mens est hec qz si promissio sit respectu vacaturi canonicatus non tñ. ad h enī vt teneat electio oportz q pure ac de p̄nti recipiat in canonicū. et si p̄mittit sibi prima vacatura prebenda non tenet promissio ne habet inficere receptionem in canonicum quia ius canonie qd creatur ex receptiōe in canonicum est separabile a promissione vacature prebende. q casu regulariter vtile nō vitiat p̄ inutile. vt in regula vtile. et qd ibi nō. de reg. iū. li. vj. Et pro hoc dico q opī. quorūdā nō p̄cedit i eo q dicebat q si receptio in canonicū et pmissio vacaturi beneficii expedit unē codē actu totū inficit. hoc enī nō est verū quando ius receptiōinis ē separabile a p̄missione vacature p̄bende. In eadē glo. ibi. ad quoddaz ius de nouo creatū. et istud ius causat ex ipsa receptiōe in canonicū. nam eo ipso q eligi in canonicū acquiri ius vocis dande et alia exercēdi tāqz canonicus sicut ē videre clarissime i recepto i ecclījs regularibus maxime medicānū. nā sine q̄libet p̄bēda ex sola receptiōe causat sibi qdā ius vt sit ibi d collegio Et in quātū glo. submitit q istud ius nouit creatū expirat qñ assignatur sibi beneficiū vacās intellige

de beneficio prebendali et in eadem ecclesia. quod non potest ibi habere duos canonicatus imo incōtinēti post perceptionē secūdi vacat primus. ut in de. si. e. ti. et inquantū dixi quod vacat primus intellige quod primus est de numerariis alio autē nō p̄prie vacat sed de finit eē. ut in c. dilecto. j. e. id illud ius nō pōt p̄ferri alteri ut quidam dixerūt. sed si de nouo recipere alter crearet ius de nouo. ut in. d. c. dilecto. Et pōdera dictū glo. in alto dū p̄supponit quod beneficiū prebendale vacans pōtēst cōferri huic recepto ultra numerū. nam Inno. sentit hic oppositū dicēdo quod ut nō augeatur numerus prebendarum debet cōferri alteri qui succedat in locum mortui. Item dicē quod receptus in canonicū ultra numerū nō habet ius ad petendū prebendam postea vacantē l3 possit petere sibi p̄uideatur de supererexcentib⁹ reddit⁹ dicitur. ratio fm eū quia supererexcentes reddit⁹ frangunt numerū prebendarum. ut in. c. cum. ad de consti. nō autem sic frangunt vacationem p̄bendarum. certe hec dicta Inno. mihi non placent. nā nō video quod frangat numerus prebendarum si p̄benda post vacans cōferatur isti post nouiter recepto quod ut. s. dixi illud ius creatur et extinguitur. et iste succedit in locū mortui et sanctus est ut habeat iste q̄ alter ne stet sic diu sine prebenda. ut in. c. relatu. s. e. Itē puto quod receptus ultra numerum l3 nō habeat ius affectū ad prebendam primo vacaturā. ut dixi in. c. inter cetera. s. e. habet tamē ius canonicē ratione cuius poterit implorare officiū iudicis ut sibi p̄uideatur de illa prebenda vacante. ar. opti. in. d. c. relatu. nec video huic petitioni aliquid repugnare. nō enī dico quod habeat ius ad illam prebendam sed habet ius in genere ut petat sibi p̄uideri. nec etiā in alio est verū dictum Inno. dum dicit quod supererexcentes redditus frangūt numerū. nam dāt facultates frangendi nō frangūt ipso facto. ut probatur clarius in. d. c. si. de xbo. sig. plene dixi in. d. c. cum. ad de consti. In eadem glo. ibi augeat numerum canonicorum nota glo. iuncto tex. et idē videtur probari in. c. pro illorū. j. eo. ut receptio in canonicū ultra numerū augeat numerū canonicorū sed nō prebendarum. et colligit h̄ arg. subtiliter ex tex. nam si frangeret numerū p̄bendarū nō vacaret ibi amplius p̄benda quod vacatio contingit respectu numeri. ut in. c. dilecto. j. eo. sed h̄ et in. c. relatu. s. eo. expectat vacatura p̄benda. Putare tātmē quod ubi receptio ultra numerū fuerat simplex quod immediate quo ad omnes effectus rumpatur numerus canonicorum. Et ita dicendū in omnib⁹ alijs collegijs. et isto casu puto p̄cedere q̄d. s. dixi quod talis receptus habeat oēm cōmoditatē in collegio quāz habet quilibet alter seruata tamē integritate p̄bende. et ideo ut dicit hic Inno. si in ecclesia non essent p̄bende distincte nec portiones p̄uilegiatē q̄ succederunt in locū p̄bendarum sed sunt portiones fm numerū canonicorū ita quod portiones sūt accessorie ad canonicū tūc talis receptus debet habere portionē suā sec⁹ ubi portiones eēnt p̄uilegiatē. et dicuntur p̄uilegiatē q̄ ex p̄uilegio vel statuto fuit sanctum. ut ex omnib⁹ redditib⁹ ecclesie fierēt. xij. por-

tionēs. nam iste portiones succedunt loco p̄bendarū innumeratarū. nulla enī est differentia int̄ portiones istas et prebendas distinctas nisi in facto. quod p̄benda distincta distinguūt in certis redditib⁹ seu possessionibus seu iuribus. ut puta quā tres possessiones vel due deputant p̄vina p̄benda et illa prebenda est proprie fm vsū loquendi et fm quod iura capiunt in h̄ titulo. porro vero p̄uilegiata est quā oēs redditus sūt cōes et percipiūt per vnū loco capituli et in fine anni sunt certe portiones fm p̄uilegiū seu statutū et cuilibet datur portio sua. Et ex p̄dictis habes colligere quod quāq̄ in ecclesia sunt p̄bende distincte modo predicto quā ex omnib⁹ redditib⁹ sūt portiones et ille quāq̄ sūt certe et determinate quāq̄ sūt certe et determinate quod diuidūt. s3 numer⁹ canonicorū vbi si sūt p̄les min⁹ habēt. si sint pauciores habebūt portiones ampliores et secundiores. primo casu recept⁹ ultra numerū nō recipiet portionē. quod ille sūt loco prebende ut dixi et nō debet frangi numerus determinat⁹. secundo casu debet habere quod nō frangit numerus cū nullus subesset numer⁹ sed fierēt portiones fm quod sint ibi canonici. sed si receptio fieret ultra numerū nō simpliciter sed hoc p̄dicto ut sit supernumerarius tūc puto quod ius istius recepti sit vale tenue et exile nec rumpit in effectū numerū destinatū. et de isto sic receptio credet⁹ p̄cedē op̄. cōtra. ut talis nō habeat vocē i capitulo nec aliquā cōmoditatē habeat in ecclesia sed est quoddam ius ventosum. nam nō agebāt isti in effectū numerum rūpere ex quo dixerūt quod esset supernumerari⁹. et ex hoc arguo ad collegiū doct. quā habet numerū determinatū. In eadem glo. ibi. sed nunquā plures. no. glo. vsq̄ ad si. ex quo habes questionē quā dianam nunquid possunt recipi plures in canonicos sine prebenda? Glo. in effectū cōcludit h̄ cē arbitriū. et dicit in hoc arbitratu venire ut p̄sideret numerus p̄bendarū. nā facilius admittit receptio quāq̄ ubi sunt quinquaginta q̄ ubi sunt tūc quāq̄ et sic intellige dictū Jo. an. licet glo. aliter intellexerit. et pro h̄ facit quod ius nō resistit huic receptioni. ut in. c. relatu. j. eo. et h̄. nec determinat numer⁹ ergo recurrendū ad arbitriū superioris. in. c. de causis. s. offi. dele. l. j. ff. de iure deli. Sed h̄ querit quid si recipiat multitudo ultra arbitriū boni viri nūquid vitia b̄ receptio omnium. Jo. an. h̄ cōcludit quod si fuerit recepti successiue cassabit dīstatar receptio illorū qui fuerūt recepti ultra numerū arbitror. idē si fuerūt recepti insimul et appareat de ordine scripturē. vbi fm ordinē scripture potestiores tunc repellūt. quod sic videt⁹ receptio facta. ar. in. c. mādato. j. e. ti. li. vj. sicut dicim⁹ in fili quā in eodez volumine reperiunt statuta Jo. ut no. in. c. j. de cōsti. et in. l. om̄s populi. ff. de iusti. et iur. si autē nō appareat de ordine ut quod fuit dictū recipim⁹ vos oēs i canonicos et tūc vitia b̄ receptio omnium. quod vitale nō ē sepabile ab i. unli. pro h̄. c. cū sup. de of. delega. et in. l. j. in. s. trebati⁹. ff. de aqua quon. et est. et h̄ no. In gl. in verbo cū se facultas. hec glo. sentit p̄riū ad text. quod de nihilo p̄uidet h̄ papa cum ex facto capituli ille erat cōsecuturus hūc effectum. Glo. respōdet tres

III De preben. et digni.

effectus ponēdo. nam aliis citra papam nō pote-
rat dare seu promittere ius vacaturum. et tene sem-
per menti istam glo. q. nullus citra papam dispen-
sat cōtra cōcilium. et facit. c. si. de si. p. sby. et vide glo.
in. c. cum dilecti. de elec. plene dixi in. c. at si derici.
in. s. de adulterijs. s. de iudi. **Secūdu**s effectus qz
ex ista pūssione habebit iste pōtiones quotidianas
Tertius pinguior fuit ista pūssio pape qz manda-
uit pūderi cū facultas se obtulerit et nō simpliciter
euz vacauerit. et multis modis pōt se offerre facul-
tas absqz vacatione. puta per supercrescentiā red-
dituum. **Inno.** aliter. sed dicta glo. sufficiunt. **Et**
glo. si. ad idem tendit. **Rico. Abbas.**

De fraternitatis. Non te-
net ele-

cto cū ad vna pēndā duo eligūt. h. d. pmo ponit
decisa facti narratio et pūssio. scdo rñslo ibi. nōs
Nota primo tex. hic p dictis **Inno.** in. c. maiori-
bus. s. e. vbi dicit q. si duo eligunt simpliciter ad vna
pēndam nō vident electores diuidere pēndā in
duas. s. q. vna pēnda eēt cōis duobus. requiritur
enī factū in diuisione pēnde vt ibi plene dictū fu-
it. **Nota** secūdo q. vna ecclia nō pōt pferri duo-
bus. intellige qñ essent ibi vt singuli secus si vt col-
legiū. qz tūc nō pingeret aliqua sectio sed ipsū cor-
pus collegij rēpēntat psonā vnius. arg. in. l. mor-
tuo. ff. de fideiuf. **Sed** querit quid si reciperentur
duo sub cōditione. i. vnus sub cōditione alterius
puta eligimus illū et si noluerit acceptare eligimus
talem. quidā tenuerunt receptionē valere et extin-
guir ius secūdi eo ipso q. primus acceptat. ar. in
l. post aditā. ff. de impu. et alijs substi. dic h. pcedere
respectu huius. c. nā p hūc modū non fit diuissio
neqz dā ius ad beneficiū vacaturū sed alio respec-
tu nō tenet h. receptio qz vota eligentiū debēt esse
pura nō cōditionalia. et idē in collatione. vt est tex.
cū glo. in. c. ij. de elec. li. vj. et hoc sentit h. **Bo. an.** re-
mittendo ad illud. c. ij. **Secūdo** opp. videt etia
q. si duo pure recipiant ad vna pēndā non pōt
cadere ille intellectus vt vnus teneat sub expectatio-
ne alteri qz cū non apparet d quo nō possum vnu
pceligere. arg. l. duo sunt titij. ff. de testa. tute.
So. glo. fatef pūm et dicit q. mens littere nō est q.
illa bōa possint habere illos duos intellectus de qñ
in littera sed tñ primū. sed voluit arguere q. etiam
secundus intellectus nō potuit sustineri de iure.

In glo. iij. ibi sed pēbende diuidi nō debēt. in-
telligere istū tex. et cōsimilia iura qñ pēbenda cōsi-
stunt nō solū in temporalitate sed etiam in iure spūa-
li. vt qz pēbende et canonicatus sunt pñeti. tūc enī
pprie appellatur hoc ius pēbendale vnicū et indiui-
duū. et sic intelligit. c. dilecto. j. eo. sed vbi pēbenda
pñst in mera tēporalitate qz nō ē annexa iuri ca-
nonie tūc nō video repugnantia si pēbenda per se
ē sufficiēs duobus quo minus possit dari duobus
vt habeant illā cōmunē quemadmodū omīs cano-
nici possunt viuē cōiter ex redditibus ecclie simul
collectis et q. primum intellectum senserit hic gl. po-
tes colligere ex illis verbis ibi quasi dimidius ca-
nonicus. et. non enim esset dimidius si quisqz ha-

beret ius canonie distinctum. fateor tamen q. sine
maxima causa hoc fieri nō deberet ne sint isti peio-
ris cōditionis q. pdecessor. ar. in. c. cum omnes. de
consti. **In glo.** si. in si. sed gl. nō aperit q. possit
in hoc dispēfare. **Do. an.** dicit q. solus papa. nō al-
legat. sed ego adduco bo. tex. in. c. dilecto. pzealle.
vbi expresse innuit q. etiam legatus nō potest i hoc
dispensare. est enim cōtra cōcilium turonense. d. q.
in. c. maioribus. s. eo. sed contra cōcilium nullus
citra papam regulariter dispensat. vt nō. s. c. pri.
hoc autē papa potest facere qz in vno epatu potest
cōstituere duos. vt in. c. nō autem. vj. q. j. fortius
in vna pēbenda. et credo q. tex. dicat hic de rigore
iuris. i. fm ordinem iuris. nam qñqz capitur rigor
pro ordine et tunc rigor est idem q. vigor. et ita capi-
tur in. c. super litteris. s. de rescrip.

Si essent. Si duo electi ad aliqz
dignitatē cōpromittāt
in iudices poterit iudex alterū confirmare
et alteri p bono pacis de pōuentibus pūssione fa-
cere. h. d. **Et** primo recusat suspectam excusatiōez
et ipius duo membra declarat. secūdo pmissis mo-
tibus sub certa moderatione illaz approbat. secūda
ibi. quia igitur. ista est pulcherrima dispositio et in
toto corpore iuris non habes cōsimilem. **Nota**
ex tex. iuncta glo. prima q. actus qui als prima frō-
te psumitur iniustus ex quo certo casu iustificari
potest si gestus extitit a pōuidis et honestis nō pre-
sumitur iniquus imo iustus et in casu possibili ge-
stus. qd est bene nō. **Et** facit multū ad nō. p. **Inno.**
in. c. ij. de dilari. vbi dicit q. si citatio prima frōte ha-
beat iniusticiam in se licet possit aliquo casu iustifi-
cari nihilominus propē primam psumptionē iniu-
sticie nullius est momenti. nam posset illud dictū
optime limitari per istū tex. vt procedat nisi iudex
sit vir valde circūspectus et honestus. ita q. nō fecit
set illam citationem in casu a iure improbato. et pro
hoc vide nō. dictum **Inno.** in. c. j. s. de cleri. pegri.
vbi dicit q. si quis probat se fuisse ordinatū ad cer-
tum ordinem a viro multū pōuido et honesto pre-
sumendum est q. habeat alios ordines pcedentes.
quia nō est verisimile q. vir circūspectus ordinatū
eum ad maiore ordinem nisi fuisset informatus de
minoribus. et facit hoc vt solennitas pcedens extri-
seca nōnūqz psumēda sit rōne pbitatis persone
actum exercentis. **Nota** secūdo q. in iudicē de-
legatum potest cōpromitti licet hic tantum fuit cō-
promissum tanqz in arbitratorem non autem tanqz
in arbitrum. ideo etiam de iure ciuili hoc potest to-
lerari. **Sed** vnum notabis perpetuo ex hac littera
q. si cōpromittitur in iudicem etiam tanqz in amica-
bilem cōpositorem potest iudex in eodem facto p-
cedē tanqz iudex et tanqz arbitratōr. **Et** sic limita qd
hī i auē. vt. disse. iudi. et in auē. si xō ptingerit. C. de
iudi. per ppromissum enī factum in iudicem nō re-
ceditur a potestate iudiciaria sed simul et semel pōt
iudex vtraqz potestate pcedere. **Et** nota aliud pul-
chrum dictum q. si iste iudex compromissarius ex-
cedit simpliciter metā iuris in pñūciando qua
tenus sit excessus seu a iure recessus debemus hoc

attribuere potestati arbitrarie. quatenus autē iuridice proceditur attribuendū est potestati iudiciali. **E**x quo inferitur qd actus gestus ab habente duplicem potestatem semper presumitur gestus iudicialis ea potestate finem quā actus tolerari potest. facit qd le. 7. no. i. l. iij. ff. de testa. mili. **I**tem nota ibi de redditibus. 72. tex. prima fronte mirabilē. ex qd aperte colligitur qd arbitrator potest extendere manum ad rem super qua expresse nō fuit cōpromissū nam hic solum fuit cōpromissum super dignitate prioratus et tamē arbitrator nō solum cōdēnavit priorem sed etiam extendit manus ad redditus capituli qd videt cōtra id qd legitur et no. maxime per **P**ar. in. l. aquiliana. ff. de transac. et qd ibi no. facit tex. in. c. cum dilectus. 5. de arbitris. vbi dicit qd arbitri iudicare non valent nisi super his super quibus extitit cōpromissum. **S**ed salvādo p̄dicta pōt responderi ad istū tex. qd et hic valuit ista ordinatio ppter cōsensum p̄cura. superuenientiū. vel qd nō extendit arbitrator manū ad extranea. nam fecit cōdēnationem in pecuniā que est estimatio illarū rerū et tamē adiudicando rem vni potest p̄ bono pacis cōdēnare alteram partem in pecuniā. nec ab hoc dissentit **P**ar. in. d. l. aquiliana. **I**tem nota ibi pro bono pacis. bonū tex. qd arbitrator solū pro bono pacis potest tollere de iure vnius et dare alteri licet clarissime ex p̄nunciatione sua hoc appareat unde notabis semper qd nō solum i casu dubio potest tollere de iure vnius et dare alteri sed in cāu certo ex quo h̄ facit p̄ bono paci. nam clarissimū debet eē prioratū pertinere illi cui fuit adiudicor nec rōne iuris cōpetentis in eo potest fieri cōdēnatio in pecuniā cū tractemus de re spūali sed solū ex bono pacis toleratur. sic ergo limitandus ē tex. in. l. si societatem in. 5. arbitrorū. ff. pro socio. et in. l. si d̄ meis. in. 5. recepisse. ff. de arbi. facit. c. is qui in. 5. de maio. et obe. **N**ota ibi nō ex pactione p̄nū. qd in iuribus spūalibus nō licet partib⁹ pacisci vt libere recedatur a lite et pro expensis seu pro bono pacis aliqd temporale detur alteri parti. nam cauēdū ē ne ius temporale deē pro iure spūali qd forte cōpetit parti a lite recedenti. **N**ota ibi nō dignitas prioratus. qd priorat⁹ dicit dignitas. et intelligit **H**osti. de prioratu p̄ventuali et collegiato als secus et vide bo. tex. in. de. et si principalis. de rescrip. et rō huius est. qd ex quo habet collegiū per psequēs habet iurisdictionē in illos de collegio. iuxta no. in. c. cum ab ecclesiariū. de off. or. et habet administrationem rerū. **I**n glo. ij. ibi. quoz arbitriū si iniquū sit. aduerte qd glo. nō soluit de directo p̄trariū imo potius multiplicat incōueniens. nam si arbitrium istud erat iniquū. put. 5. est deductū debebat retrahari auctoritate superioris. Arbitror tamen glo. habuisse bonū intellectū ideo clarius dicit sic qd licet iudex vel arbiter nō possit cum bona p̄scientia dare de iure vnius alteri cum debeāt reddere vnicuiqz qd suū m̄ est. in. c. forus. de verbo. sig. tamē isti iudices quo ad istā p̄uisionē p̄cesserunt vt arbitratores qui eligunt tanqz boni viri ad cōponendū inf̄ partes et pro bono pacis possunt de iure vnius da

re alteri dūmodo enormiter nō ledant qd si fecerit potest horū arbitramentū p̄ superiores reduci ad bonam equitatē. vt in. d. 5. arbitror. et qd ibi no. plene in. c. quinquaginta. de iureiur. et vide bo. glo. i. c. cām. de elec. et in. fi. glo. **S**ed queri extra glo. qd si isti delegati adiudicassent prioratū ius nō habenti. dicit **H**osti. qd si nō haberet bonā fidem tuta esset propter auctoritatē iudicis. ar. in. l. res iudicata. ff. de re iudi. et c. cū inter. de re iudi. secus si haberet malā fidem. et h̄ teneas quāntūcūqz sentētia transferret in rem iudicatā. nā in istis beneficialib⁹ licet sentētia transeat in rē iudicatā respectu illius p̄ quem lata fuit nō tñ respectu alterius p̄ quo lata fuit. pro qd vide bo. glo. j. de cōces. preben. c. j. et tex. in. c. cū dilecti. de elec. et **I**nno. in. c. ad aures. de rescrip. et tetigi in. c. cū olim. de dolo et p̄u. **E**t est rō diuersitatis. qd quatenus ē p̄tra partez potuit p̄s p̄iudicare iuri suo et acquiescere sine nō appellando. vt in. c. qd ad cōsul. de re iudi. facit. l. absolutione. C. eo. 5. respectu illius pro quo lata est nō potest valere qm̄ sententia simpliciter declaratoria non potuit alteri attribueri ius cū nō possit b̄ficiū obtinere sine canonica institutione. **I**n glo. in verbo ex iussio ne ibi ex p̄ actione prius nō liceret. **S**ed p̄tra hoc et contra tex. oppo. aut ista fuit transactio et non debet valere etiam intercedente auctoritate iudicis. vt in. c. super eo. de transac. aut fuit amicabile cōpositio. et illa potest fieri citra auctoritatē iudicis. vt ē tex. in. d. c. super eo. in. fi. **S**o. dic qd nō fuit x̄a transactio nec tex. appellat transactioē imo pluries dicit eam fuisse ordinationē iudicis sed fuit amicabile cōpositio. **S**ed tu cōsidera qd amicabile cōpositio potest interuenire sine omni datione rei temporalis et tñ ex quo gratis recedit a lite nō insurgit aliqua sinistra suspitio. et de ista amicabili cōpositiōe gratis facta debet intelligi dictū. c. super eo. unde pondera tex. illius. c. dum dicit qd si gratis et amicabiliter. et c. qd q̄qz p̄tes recedūt per amicabilē cōpositionē sed nō gratis vt qz pars vult habere aliqd tpale nō p̄ recessu a lite qz tunc esset transactio sed p̄ expensis factis et tñ hec cōpositio pōt habere ortum a partib⁹ et sine iudicis auctē nō valet. tex. ap̄ est hic et facit. c. cū p̄idē. de paci. nā licet p̄tes simulent qd p̄ bono pacis ius tñ presumit contra qd potius capiat tēporale p̄ renūciatione iuris spūalis. sed si cōpositio habet ortū a iudice et iudex ē als circūspectus et honestus tñ tolerat talis cōpositio et q̄qz glo. hic in sequēti qōne dicat auctoritatē iudicis nō sufficere sine cōfirmatione pape. **P**rius tñ tenet hic **H**osti. et cōiter doc. se. et idem gl. et **Archi.** j. q. iij. ea que. et adducit **H**osti. hanc l̄raz vbi papa nō dicit cōfirmam⁹ s̄ toleram⁹. et sic nō inducit ius de nouo. mihi placet dictū **H**osti. sed nō ratio. quia vbiqz in facto specifico p̄nceps respondendo vel scribendo dicit toleramus. videt dispensare super illo actu als illicito. tex. ē cum glo. in. c. qz circa. de p̄sang. et affi. secus vbi papa toleraret de facto non resistendo. qz tñ nō inducitur dispensatio. et sic intellige tex. in. c. cū iam dudum. 5. eo. et adde hec ad ea qd ibi dixi. s̄ scdm̄ dictū vt dixi mihi placet. p̄mo p

III De preben. et digni.

principiū. c. vbi papa dicit q̄ habuisset hanc ordina-
tionē suspectā nisi illi fuissent puidi et honesti. ergo
nō solū ista ordinatio in se nō erat mala q̄nimo ca-
rebat omni suspitione malicie propter qualitatē p̄so-
narū. ad idē tex. ibi. possunt q̄ licite. et nā anteq̄
diceret toleramus dicit q̄ licite vigore illius ordina-
tionis poterāt hanc pecuniā soluere. quare q̄ dicit
toleramus credo vt ex toto non videret laudare h̄
factū ne assumere in exemplum dicit se tolerare.
multa enī sūt tolerāda si tū laudāda propter malū q̄
posset subesse. **S** aduerte q̄ tex. iste loquitur quā-
do fuit cōpromissum in iudicem nunq̄ autē cessā-
te cōpromisso potuissent iudices h̄ facere. dicit q̄ nō
inuitis partibus q̄ regulariter nō possunt partes
cōpelli ad cōpositionē. pro hoc vide tex. iuncta gl.
in. l. i. ff. de no. ope. nun. et q̄ nō in. c. cū inter. **I**
de elec. et vide q̄ ibi dicit. sed si partes prestarent as-
sensum suū ordinationi iudicis pcederet iste tex.
eadē ratione. et iō ponderat hic cōpromissū q̄ iudi-
ces ex se facere h̄ nō potuissent. **I**n glo. si. que ē
sup verbo defuncto. no. glo. quā multi nō habēt i
eo q̄ extendit p̄uisionem suā in casu mortis natu-
ralis ad casum mortis ciuiliis. nam supplet ad tex.
quēadmodū nō obligat successor defuncto priore
ita nec eo aliter remoro a dignitate. et idē cōmunis
tenet doc. super tex. **P**icunt enim q̄ qualitercūq̄
iste remoueat a dignitate extinguuntur hec obli-
gatio dūmodo in fraudē nō renūciat et faciat suū
affinem vel nepotem institui. et sentiunt per h̄ doc.
q̄ ista obligatio nō transit in heredes istius prioris.
ptarium tenuit hic do. **P**er. de ancha. mortis quia
ista solū dicit vt successor nō teneatur nihil dicit de
herede prioris. vnde quēadmodū obligatio cōtra-
cta in personam ep̄i in casu. c. cū secundū. s. eo. tran-
sit in heredē vt ibi voluerūt doc. ita dicendū in hac
obligatione. **S**ed aduerte hoc dictū eēt verūz vbi
simpliciter obligaret p̄sona prioris q̄ regulariter
omnis obligatio transit in heredē. l. veteris. C. de
ptaben. et cōmit. stipu. sed in casu nostro persona
prioris nō obligabat simpliciter sed ad dandū pe-
cuniā vt specie quandā. nam tenebatur dare de
redditibus prioratus. eo q̄ ip̄o q̄ nō potest de illis
redditibus dare liberat ab obligatione. vt le. et no.
in. l. talis scriptura. ff. de le. j. et in. l. in rōne. s. pro-
fus diligenter. ff. ad. l. fal. et in. l. si usufructus mihi
cum ibi no. ff. de fru. leg. facit tex. in. l. q̄ te. ff. si cer-
tū pe. **E**t his puto q̄ existens in dignitate et nō pi-
piens omnes redditus ex quibus possit illi satisfac-
cere nō obligat de suo. pro hoc vide tex. no. in. l. le-
gatum. ff. de anu. lega. **E**tem ex predictis no. q̄
vbiq̄q̄ mors ciuiliis operatur omnem effectum
quē mors naturalis mors ciuiliis equipatur natu-
rali. pro h̄ bo. tex. in. l. deo nobis. C. de ep̄i. et deri.
vide bonā glo. in cle. ne romani. de elec. licet aliud
senferit glo. xvj. q. j. placuit. que dicit q̄ mors ciuilis
nunq̄ equipatur naturali nisi in casibus a iure ex-
pressis. et vide de materia in. l. ex ea. s. i infulam. ff.
de verbo. obli. et per Jo. mo. in. c. si ep̄s. de supp.
neg. prela. lib. vj. per aliquos doct. in. c. cum sis de
conuer. coniu. **E**ppo. contra tex. in hoc q̄ ānua

pensio erat soluenda alteri ex electis. nam cū esset
religiosus q̄ patet ex eo q̄ electus fuit ad priora-
tū nō poterat hanc pensionē consequi cum religio-
sus nō possit habere propriū. xij. q. j. in. c. nō dicat
Sol. Inno. ponit hic duos intellectus ad tex. **P**ri-
mus q̄ prioratus erat secularis et sic clerici erant se-
culares. et hec lec. satis potest sustineri. nam verbū
prioratus ē generale et cōpēnt tam religiosis q̄ se-
cularibus. vide tex. cū glo. in. c. cum de beneficio. j.
eo. ti. li. vj. licet h̄ osti. instet q̄ verbū capitulū h̄ po-
situm. q̄ cōgregatio religiosorū dicit cōuentus. cle-
ricorum vero dicit capitulū. sed dic q̄ fm etymolo-
giam nō differit licet hoc procedat ex cōmuni vsu
loquendi. et q̄q̄ verbum capitulū adaptat religio-
sis. de quo dic vt no. in. c. capitulū sancte crucis. d.
rescrip. **S**ecūda solutio est vt intelligatur i religio-
sis et soluendo prium ē dicendū fm eū q̄ nō dabit
hec pensio isti religioso vt habeat eā vt propriam et
sic possit ad libitū dare vel in testamēto reliquere
habeat vt dispensator in administratione et pote-
rit abbas ad libitū sibi auferre nisi haberet cōfirma-
tionē pape tūc enim in illa eēt obedientiaris solū
pape nec per abbatē posset illa priuari. et hec dicta
no. singulariter. nam primo habes q̄ religioso licet
te cōstituit aliqua pensio seu p̄uisionē nō vt faciat eā
suam sed vt habeat dispensationē et intellige p̄mit-
tente suo abbate vel sciente et nō cōtradiciente. nā
et seruus habet peculū ex permissione dñi tacita vt
exp̄ssa licet nō posset habere p̄rium. l. iij. C. de
manumis. et l. quā tuberonis. ff. de pecu. et facit h̄
contra no. per Inno. in. c. dilectus. s. eo. vbi dicit
q̄ portiones priuilegiatē non possūt esse in mona-
sterio q̄ religiosi nō possunt habere p̄rium. nam
certe ex quo superior cōcedit eis seu cuilibet eorū
certam portionē nō propter hoc dicit habere pro-
rium. et ad idē vide Inno. in. c. insinuante. j. ne-
de. vel mo. vbi dicit q̄ religioso vel monacho p̄t cō-
cedi vt habeat usufructum pro necessariis suis. idē
aperte tenuit **P**ar. in auē. ingressi. C. de sa. san. ec.
et vide multū no. per Jo. an. in regula non est obli-
gatorium. de reg. iur. li. vj. in mercu. vbi format q̄-
stionem. nūquid valet statutum editum in mona-
sterio vt quisq̄ habeat decem quolibet anno p̄ in-
dumentis. et tandem cōcludit q̄ sic. et vide ibi ratio-
nes efficaces. **S**ecundo no. ex dictis Inno. q̄ ha-
bens certam dispensationē ex cōfirmatione pa-
pe non potest priuari per abbatē suū. et ē nota-
bile dictum maxime in pensione. et vide q̄ plene
dixi in. c. p̄orrecta. de cōfirma. vtili.

Pro illorum. Canonici priuile-
giati a papa super
certo numero si sponte receperunt aliquē
supra numerum contra impetrantes a papa excep-
tione numeri vti nō possunt. b. d. **I**n prima ponit
tur facti narratio. in secunda causē commissio. ibi.
quia vero. **M**ota primo q̄ hoc pronomen suū
verificatur etiam in eo qui habet iurisdictionē i illo
loco. nam hic fuit mandatum archiep̄o vt i aliqua
ecclesiā suarū. et. et vigore illi mandati potuit pro-
uidere in ecclesia suffraganei sui que i xitate nō est

sua licet in ea habeat iurisdictionē. nam ista ecclesia sanctorum est cathedralis. vt in. c. fi. j. de xbo. sig. **E**t ex hoc et ex tex. no. q. licet istud pñomen suū qñ qñ pferat in materia vbi pñt cōpetere verū dñum verificatur tantū in dominio seu in eo qui est dominus. vt in. l. quintus. ff. de au. et argen. leg. si tamē fertur in materia in qua non daretur dominū tūc late cōprehendit eum qui habet iurisdictionem seu aliquod ius in illa re de qua scriptum est. et pro hoc vide tex. in. c. si nbi absent. eo. ti. li. vj. vbi clericus potest dicere ecclesiam eē suam in qua habet iurisdictionē. ad idem facit. l. qui tabernas. ff. de contra. hen. emp. et no. in. c. examinata. de iudi. **E**t ex hoc infero q. si patronus etiā laicus in libello super iurepatronatus diceret ecclesiam esse suā nō propñt hoc vitabitur libellus cum largo modo potest dici sua ratione iurispatronatus quod habet in ea. et libellus est late interpretandus in fauorem libellantis. ff. de iudi. si quis intentione ambigua. et vide tex. cum glo. in. c. constitutus. de relig. domi. ita q. verba improprianur vt libellus saluet. et vide de istis pronomiibus meus tuus suus. bonam glo. in. c. j. de postu. prela. et tex. cum glo. in. c. quo iure viij. di. **N**ota secūdo ibi ecclesiastica districtione q. excoicatio venit appellatione districtionis ecclesiastice licet quidam dixerunt alibi q. verbum districtionis comprehendit alias penas citra cēsuras ecclesiasticas. et q. excoicatio interdictum et suspensio veniunt appellatione censure ecclesiastice. nam h. vides q. excoicatio venit appellatione districtionis ecclesiastice. **N**ota tertio q. ius vocis dā de in capitulo pñet ad canonicatum et nō ad pñēdam vt clare probat tex. iste i. fi. et facit ad ea que dixi in. c. dilectus. s. alle. **E**t ex hoc infero ad notabilem questionem et quōdianam nunquid canonicus promotus ad sacros ante etatem legitimā debet habere vocē in capitulo? tenebam q. sic. patz q. principaliter ista potestas descendit ex canonica vt hic licet accidentaliter repellatur canonicus si non est in sacris. vt in de. vt bi qui. de eta. et quali. et hoc tenet Paulus in de. generalem. de eta. et quali. licz glo. teneat cōtrariū. secus eēt dicendum vbi actus procederet ex ordine. quia tunc paria sunt vt quis nō sit ordinatus ad ordinem requisitum aut q. sit promotus ante tempus. vide glo. no. in. c. ei cui. et ti. li. vj. et eodem casu intellige dictam glo. in de. generalem. **E**t ex quo infero q. beneficium curatum nō potest cōferri existenti in sacris si est ante tempus promotus et multo fortius ex hoc vitaretur impetratio. **T**ercē nota et tene mēti hūc tex. q. si mandaf puideri alicui de ppetenti bñficio pñt puideri d. canonicatu eccle. cathedralis etiam si pñēda non vacet. et sic illud dicit cōpetēs bñficiū habito respectu ad qd cōsequitur de presenti et qd cōsecutur ē in pcessu tps. et vide qd dicit i. c. fi. j. co. **U**ltimo nota id ad qd quotidie allegat ista littera q. priuilegiū cōcessum pñone siue collegio pñt vnica pñentione spōtanea etiam si fuit cōcessū in rebus ecclesie. sec. dic vbi priuilegiū esset cōcessum loco pio seu eccle. q. tunc requireretur spatium. xl. annoz quēadmo

dū requiritur in pñcriptione cuiusq. rei ecclesiastice vel spūalis. ita singulariter voluit Inno. in. c. accedentibus. de priuile. et videtur ibi tex. fm vnum intellectū. et de materia in. c. cum accessissent. de cōsti. si autē priuilegium pariter cōcerneret pñonatu et ecclesiā tunc per pñrauentionē perdit priuilegiū quatenus tangit pñonā sed nō quaten. tangit ecclesiam sed requirit spatium. xl. annoz. vt dicit Inno. in. d. c. accedentibus. tñ intelligit ibi istū tex. cū si. qñ priuilegiū cōcernebat solū fauorem pñonaz. vñ si eēt ecclesie vñle illud priuilegiū vel illa indulgentia nō violari potuissent h. canonici allegare istud priuilegiū noie ecclesie licet nō noie proprio qd spñ notabilis. **E**t vide in fili notabile dictuz in. c. veniens de transac. vbi dicit q. si pñona ecclesiastica cōtraxit et obligatio sit pñonalis puta q. sup fructib. si in cōsequētiā ledit ecclesiam poterit petere restitutionē in integrū. secus vbi tñ ledere pñona quo ad fructus quos faciebat suos. et adde glo. in de. vna. de in inte. resti. **S**ed est notabile dubiū in statuto et in cōsuetudine nunquid p vñā pñrauentionē tollatur cōsuetudo vel statutum. **E**t primo pñclude vñū casum qñ statutū seu cōsuetudo sunt fauorabilia ecclesijs. tunc enī nō tollantur per vñicam pñentionem imo vnus solus de ecclesia poterit resistere omnibus et facere actū retractari. vt no. dicit Inno. in. d. c. accedentib. **S**ed est dubiū qñ statutū vñ cōsuetudo sunt fauorabilia pñonis. et conclusiue dico q. si collegialiter illi qui fecerūt statutū seu rumpe re possūt pñueniūt directe imediate tollit cōstitutio saltē vt illā allegare nō possint in pñudiciū alterius ar. hic. vide bo. tex. in. d. c. cū accessissent. et sic intellige Jo. an. in. c. ad audiētiā. s. de de. nō resti. vbi hoc sentit. secus pñto vbi aliquis d. vñiueritate fecisset pñ statutū alijs scientibus et nō pñdicentib. naz tñ nō pñstat dare de intētiōe vñiueritati. q. fori. pñphendit anim. ex actu positiuo q. ex actu neglegituo. iuxta no. in. c. cū ecclia sutrina. de cau. pos. et pñp. in pñsuetudine ē magis dubiū et gl. valde no. i. l. nemo. in. s. tpales. ff. de re iudi. sentit q. nō. et illā glo. sequit Jo. an. in. c. fi. de pñue. s. ego credere gl. pñcedere fm distinctionē pñdictā qñ aliq. de pñlo fecit aliquid pñsuetudinē alijs scientib. et nō pñdicentibus vt ex h. nō tollat pñsuetudo. s. requirit tñ tps quātū fuit reqñsitū ad introducēdā pñsuetudinē. ar. in regula pñma. de reg. iur. s. vbi pñs collegialit. d. di recto et scient fecisset actū pñsuetudinē. credo idem dicendū in ea qd in pñstitutōe. q. pñsuetudo nō debz eē maioris roboris q. sit cōstitutio. vt. l. de quibus ff. de legi. et j. di. cōsuetudo. **I**n glo. j. in fi. nota plura ex glo. **P**rimo q. appellatione ecclesiaz pñuincie veniūt ecclesie etiā q. sūt exempte q. sūt i. puincia sec. si diceret in aliq. eccle. tuaz q. eccle. exempta nō potest dici sua. s. bñ d. i. puincia seu diocesi esse. vide bo. gl. in de. frequēs. de excef. pla. et tex. in. c. grauē. de offi. ordi. et fac ad qñnem q. si papa pñcessit epō fruct. pñmi āni bñficioz vacātū i. diocesi sua veniūt eccle. exempte. et vide qd no. in. c. si pñp. tua debita. de rescrip. li. v. **S**ecūdo q. archiepō pñ largo mō dicere quālibet ecclesiam pñuincie eē suā. et

III De preben. et digni.

hoc rōne iuris qđ habet in huiusmodi ecclesijs.
Nora ultimo mirabilē casū ubi in bñficialib⁹ sit lar
ga interpretatio contra casum. c. qñvis. de preben.
li. vi. **A**deo **I**nno. multū instat hic. vtrū regulari
ter si mandat puideri in aliqua ecclesiā suarū
veniāt ecclesie alterius diocesis qđ tñ sunt in pulcia
sua. et licet in hoc fuerit opi. ipse tñ finaliter cōclu
dit qđ sic. maxime qñ apponit illa clausula p̄dictores
cōpescēdo. et nā nō potest intelligi de ecclesijs soluz
panenub⁹ ad eū. qđ nō potest seipsū cōpescere. in. l.
penul. ff. de ar. **C**ōcludere in hac materia sic. qđ aut
scribitur ei qui est obligatus providere impetranti
qđ eū ordinavit sine titulo. et tñ si simpliciter dicit vt
puideat in aliqua ecclesiā suā nō veniūt nisi bñfi
cia in quib⁹ habet collationē. ar. in. c. cū fm. s. eo. et
hoc casu pōt sustineri opi. quā cōiter reprobat hic
doc. **A**ut nō erat obligatus ad puidendū illi. et tñ
si apponit clausula p̄dictores. et debet intelligi p̄
ut hic habet. vt cōprehendat oēs ecclesias p̄uincie
hoc enī videt importare illa clausula rōe predicta.
et hoc respectu potest dici qđ nō sit larga interpretatio
qđ importat hoc sensus illius clausule. qđ in diocesi
ppria non potest seipsū cōpescere. **A**ut nō appo
nitur illa clausula. et forte eēt dicendum p̄trarium.
vt tantū in ecclesijs imediate sibi subiectis faciat il
liprouideri. qđ littere debēt stricte intelligi. vt. d. c.
qñvis. licet **I**nno. hic sentiat oppositū. **I**n glo. ij.
in verbo cōtradictionis nō. bene hāc glo. quā mul
ti nō habēt. et fuit addita a tpe **I**nno. et vult in effe
ctu qđ per istam clausulā p̄dictores cōpescendo
datur iurisditio nō solū inter pres. sed etiā p̄tra ex
traneos cōtradictōes de facto. secus aut si p̄tradi
cant de iure. et est hoc magni effectus. nā regularit
delegatus nō habet iurisditioē in extraneos tur
bantes pres nisi qñ sua iurisditio impedit. et ita loq
tur. c. j. de offi. deleg. et p̄ hoc vide bo. gl. in. c. nō
solum. de appel. li. vj. que valde notant dicit qđ ino
uata per tertiū appellacione pendēte nō reuocatur
officio iudicis ad quē. sed debet ille cōueniri corāz
iudice suo. et dic vt ibi plene nō. sed virtute huius
clausule secus est dicendū. **E**t aduertendū qđ dubi
tari potest circa istā clausulā de virtute cōp̄hensiuā
nam cōprehendit hec clausula etiā extraneos. vt. s.
dixi et cōmuniter tenent hic doc. licet **I**nno. multa
dixerit. **E**t poterit ferre delegat⁹ sic datus ex cōica
tionem generalē in omnes qui p̄tradirunt de fa
cto. et ita fecit iste archieps. intellige tamen quādo
aliqua causa p̄cesserit. nā nō debet ferri ex cōicatio
p̄ futuris culpis. vt in. c. romana. in. s. caucant. de
sen. ex. li. vj. **D**ubitat secūdo vt dixi de vi du
ratiua. i. quāto tempe durat p̄as data p̄ hanc clau
sulam. **I**nno. ponit duas opi. **P**rima qđ duret etiā
post sniam si tale ē negocium in quo ferenda ē sen
tentia. non tamē durat potestas nisi per annū post
sniam latā. vt in. c. querenti. de offi. deleg. **S**i vero
nō ferit snia vt puta mandat vt faciat puideri tunc
durat potestas donec mandatū impleuerit. postea
vero extinguit potestas post mādātū executū. **S**z
mibi placet opi. quā tenet **I**o. an. in. d. c. querenti.
vt annus nō detur indistincte post latam sententiā

si enim executus est sententiā suam. et aliquādiu ille
pacifice possedit expiret p̄orsus citra annum p̄as
istius delegati. qđ annus nō datur nisi p̄o executi
one fienda. vnde cessat tempus ex quo executio est
facta. ar. opti. in. l. a filia. ff. ad trebel. et in. c. cū ces
sante. de appel. **S**ed si incōtinenti missus in posses
sionē molestatur tunc potest exercere officium suū
quia nō potest dici eū fuisse executū ex quo incon
tinenti est facta turbatio. ar. in. l. diuozium. ff. de di
uoz. canonizata. de pe. di. j. et in. c. nā et ego. j. de. x.
fig. ita dicerem in negocio ubi sententiā nō est ferēda
vt si ē executum et aliquādiu pacifice ille possedit. li
cet postea turbetur nō potest iste cōmissarius se vl
terius intromittere. **E**t ex hoc inferi qđ ad vim tur
batiuā parum aut nihil operatur ista clausula. **S**z
aduertere ad alium notabilē effectū quēz sentit **I**o.
an. in. d. c. querenti. vbi cūqz enim deputatur quis
ad nudū ministeriū apposita ista clausula poterit in
ipius executione exercere iurisditioē cōpescendo
cōtradictōes sine qua nullam habet iurisditioē
per tex. illius. c. si. licet gl. ibi dubitet. et **H**osti. tenet
p̄rium in. c. cum nostris. de cōces. p̄ben. mor⁹ per
c. ex lris. de of. dele. sed illud. c. nō ob. qđ ibi delega
tus simpliciter cōmisit vices suas in executōe illi⁹
actus. ideo transiit iurisditio. sec⁹ vbi cōmitteret
nudū ministeriū. **E**t ex h infero qđ deputat⁹ ad po
nēdum aliquē in possessionē nō habet iurisditioē
in p̄dictores. nec potest exercere idem si deputaret
ad conferendū. et ideo fuit apposita hec clausula cō
tradictōes. et hoc ē addendū ad p̄mū mēbrum
in quo fuit tractatū de vi cōp̄hensiuā. et h nō. quia
sunt quotidiana. **E**t aduertere qđ alia clausula etiā
hodie multū inoleuit. videlicet ponas in possessio
nē defendas inducū. et. **E**t dubitat quāto tpe du
rat p̄as illius clausule. **Q**uidā dixerūt qđ durat ad
instar p̄as cōseruatoris. de qua p̄ate habet in. c.
si. de offi. deleg. li. vj. et sic qđ nō claudat anno. **I**o.
an. hic dicit qđ audiuit curiā tenere qđ si aliquādiu i
duct⁹ in possessionē pacifice possedit expirat ei⁹ p̄o
testas. et satis mibi hoc placet ne p̄uicet p̄as ordi
nari. ar. in. c. ad hoc. de rescrip. et vide archi. in. c.
scienti. j. c. ti. li. vj. vbi videtur tandē hoc tenē. **G**lo.
ij. est facilis. **I**n glo. iij. in xbo inuestruit. ibi nō
adipiscit quis possessionem. de hac materia vtrūz
per inuestrituram trāsserat possessio. dic vt nō. **I**o.
an. in. c. transmissam. de elec. dixi in. c. ij. de p̄sue. et
dic vt ibi. **I**n ea. glo. ibi et sic. p̄ hāc decre. hec p̄ri
cula glo. vltqz ad si. tractat de executōe dato ad fa
ciendū prouidere. nūquid possit ipse puidere. et fi
naliter pcludit qđ nō. et rñdet ad tex. qđ ista inuestru
ra nō valuit. **I**nn. varie loq̄tur. s. tādē ponit vna
solucionē notabilē qđ multū allegat dic enī ofiaz eē
inf mandatū factū vt faciat puideri et mādātum vt
faciat assignari. **P**rimo casu p̄cedit dictū glo. scōdo xbo
p̄cedit iste tex. **P**ōt enī ip̄e p̄mo puidē et postea cō
pellere ad faciendū assignari bñficiū de facto. quasi
velit qđ illa verba facias puideri sonēt in ius. id ius
est conferendū per alium. sed illa verba facias assi
gnari sonant in factum. vnde videtur sibi data po
testas puidēdi. nā qui vult p̄sequēs vult ascedēs

et per hoc videbo. *ter. in. c. ex pte. j. de spō. vbi verba executiua p̄supponit dispositionē. ita dicēdū in proposito. et vide hosti. in. c. cuj nostris. p̄alle. vbi voluit q̄ nō sit d̄fīa inter predictas formas. s̄ vtroq̄ casu possit executor p̄uiderē qd̄ non placet ibi Jo. an. et bene. nam *ter. in. oppositum videtur in. c. abbatē. s̄. de rescrip. nā fm̄ illam opi. nō eēt differentia inter executorem datum ad p̄uidentū et ad cōpellendū cōtra illud. c. abbatem. et contra ea q̄ habentur in. c. ne captande. et. c. si soli. de p̄ces. p̄ben. li. vi.**

In glo. in verbo auctoritate propria. ibi ar. j. de p̄uile. de hoc dic vt plene nō. i. c. cuj accessissent. de p̄sti. et in. c. accedentib. de p̄uile.

In ea. glo. ibi nō intelligerent venisse. et. nō. glo. q̄ licet papa mander semel cōtra p̄uilegiū indultum alicui ecclesie nō per hoc censetur tollere p̄uilegium nec clerici obediētes censentur renūciare p̄uilegio. S̄ poterit de p̄uilegio opponi si alia vice mandaret p̄ p̄uilegium de p̄uilegio nō habita mentione ibi. sed quid si meminisset. signa gl. v̄s q̄ ad si. et tenebis eam semper menti. Ex qua collige generaliter legatum etiam de latere non posse venire contra p̄uilegia concessa alicui ecclesie. et p̄ hoc facit q̄ etiam delegatus non potest p̄uiderē in ecclesia numerata. nisi fiat mentio de numero. vt in. c. cōstitutus. de rescrip. multo fortius nec legatus cum maior sit potestas delegati respectu cāe sibi cōmisit q̄ legati. vt in. c. studuisti. de offi. dele.

In glo. in verbo recipiant in si. pondera gl. nā sequendo lecturam suā quā posuit. s̄ in glo. iij. sequitur q̄ ex cōmunicatus possit cōferre beneficiū. nam vult hic glo. q̄ isti canonici non debent absolui nisi prius recipiant illum in canonicum. et sic nisi conferatur ius canonicū. Sed Inno. Jo. an. et cōmuniter doct. sequentes tenent oppositum. vnde Inno. ponit vñū notabile dictum dicens q̄ quantum quis sit ex cōmunicatus p̄ manifesta offensa debet prius absolui q̄ satisfaciatur si fuit cōmuni in exercendo actum sp̄ualem. et sic in sp̄ualib. non p̄cederet regula. in. c. ex parte. cl. j. de verbo. sig. als̄ sequeretur absurdum. pone enī q̄ quis fuit ex cōmunicatus q̄ nō faciebat se p̄moueri ad ordies nam fm̄ opi. glo. iste debet ordinari in ex cōmunicacione. qd̄ non est dicendum per. c. cum illorū. de sen. ex. et per. c. ij. de or. ab ep̄o. Ad istū *ter. respon. de dupliciter. Primo q̄ inuestitura facta per archiep̄m tenuit et restabat solum nuda receptio facti. et ista bene potest fieri per ex cōmunicatum in eorum odiū vt non transferatur aliquid iuris sp̄uali s̄. et nota hoc bene. et idē sentit Inno. in. c. eam te. de rescrip. Scda so. q̄ intelligat *ter. q̄ mandet receptio iuris vt fiat expositio quā facit hic gl. in si. donec receperit. i. in effectu p̄stando cautionē de recipiēdo. nā vba debēt restringi et impropriari vt euitet absurdū. vt in. c. cū dilect. de p̄sue.**

In glo. si. in si. et ex inferit doc. q̄ si aliquis de nouo sp̄etaret i ecclesia vbi fractus est numerus canonū. p̄ receptionē vltra numerū sponte factam obstabit sibi exceptio respectu p̄bende nō vacantis. licet respectu canonicarū exapi non potest cum numerus sit ibi fractus.

L

Alis. Non beneficiatus habens sufficientis patrimonium ad sacros legime p̄mouet. ponit dictū cui vñā determinatione interserit ibi. dūmō. **No. p̄mo** clericū secularē licite tenere bona p̄rimonialia et ad sacros ordies p̄moueri. Scdo collige ar. ex *ter. q̄ habēs p̄rimonium sufficiens p̄t p̄moueri ad sacros ordies* h̄ exp̄sse nō assignet sibi p̄rimonium in titulū. sat enī ē cū h̄re p̄rimonium ex q̄ p̄grue sustentari p̄t. **No. tertio** q̄ qdā dicit ordies miores et qdā supiores. et alibi. s̄. appellant sacri i. c. j. d̄ de. p̄u. q̄ in veritate oēs ordies p̄t dici sacri. de q̄ vide bo. gl. xxij. di. in sūma. **In glo. j. ibi p̄rimonium p̄ titulo. host.** dicit h̄ p̄cedere si h̄ fuit actū. q̄si velit dicē q̄ si simpliciter h̄s p̄rimonium fuit ordinat⁹ nō affiat titulus seu p̄rimonium nō succedit loco tituli. et credo q̄ gl. h̄c itē tōez habuit vt i effectu sit loco tituli d̄ q̄ vñā bonā glo. in. c. si ep̄s. j. eo. ti. li. vi. **In eadē gl. ibi iudiciū sibi manducat. Jo. an. dicit q̄ nō ē malū q̄ ep̄s talib. p̄uideat d̄ b̄nficio ecclesiastico nec ip̄i peccant petēdo b̄nficiū. Et ad iura allegata in glo. dicē r̄ndendū put dictū fuit in ep̄o in. c. ep̄s. s̄. c. Et nō b̄n hoc dictū Jo. an. nā ampliat nō. p̄ Inno. i. d̄. c. ep̄s. sentit enī q̄ nō solū habēs p̄rimonium licite p̄t petere b̄nficiū et ex eo viuere. sed etiā si fuit ordinatus ad titulū patrimonij. et intellige q̄ p̄t petere. nō tñ faciendo supiorem cōpelli. q̄ ex q̄ habet p̄rimonium cessat p̄uicio. c. cū fm̄. s̄ poterit petere grati oles nec ob. q̄ p̄rimonium sit loco tituli. q̄ cū seruiat ecclesie nō tenetur viuere de patrimonio p̄ rōnem. c. cū fm̄. s̄. c.**

In eadē glo. ibi q̄ ep̄s debeat eis p̄uidere. hoc dictū dicit Jo. an. p̄cedere ex obligatione generali qua tenetur ep̄s p̄uidere omnib. clericis indigenib. iuxta nō. in. d̄. c. cū fm̄. quasi velit dicere q̄ ex quo fuit semel ordinatus ad titulū patrimonij. licet p̄rimonium pierat casmate non p̄t ep̄s cōpelli ad p̄uidentum fm̄ p̄uisionez. c. cū fm̄. quia illa p̄uicio succedit cū ep̄s fuit in culpa ordinando sine aliquo titulo. Sed nota ex alio dū dicit q̄ tenetur p̄uidere ex obligatione generali. q̄ ep̄s peccat nō p̄uidentum clericis nō habentib. vnde viuere ex quo potest cōgrue de beneficiis ecclesiasticis p̄uidere licet a principio nō fuit in culpa in ordinando. nā ep̄s debet eē bonus passamiliās. et dispensare beneficia ecclesiastica cuiusq̄ pro ut opus est. et per hoc collige bonam limitationem ad nō. in. c. relatum. s̄. c. vbi nō. q̄ ep̄s habet liberam facultatem in electione personarum. nam p̄cedit illud data paritate personarū. vel quo ad hoc vt in inferiori nō cōpetat actio contra ep̄m. sed ip̄e tenet p̄uidere si vult satisfacere cōscientie sue put quisq̄ indigens ē.

In glo. ij. ibi licet sit ordinatus ad patrimonium. et. nō. bene hanc gl. ex ea infertur q̄ nō solū tenet cleric⁹ soluere decimas de primo nio suo q̄ si simplr obuenit sibi s̄ etiā si fuit ordinat⁹ in titulū illi⁹ p̄rimonij et sat placet mihi hec conclusio glo. quia patrimonium istud non fuit b̄nficiū sp̄uale vt statim dicā. nec debet iste ordinari cū p̄uicio ecclesie parochialis. ar. in. c. ecclesie. xvj. q̄. j. et generaliter an et quādo clericus teneatur soluere decimas. dicitur in. c. nouū genus. de deci.

III De preben. et digni.

ea. glo. ibi. et dicas qd nō. vult qd glo. qd ordinat^r ad
titulum patrimonij non potest deferre diocesim
patrimonij quasi sit illi alligatus rōne tituli patri-
monialis quēadmodū si haberet verū beneficium
sed cōsidera qd. c. primatus alle. in glo. nō loquit^r de
solis clericis sed etiam de laicis nec habet respectū
ad beneficium etiam spūale. vnde credo dicendū
put dixi in. c. fraternitati. s. de de. nō resi. et i. c. cū
iam dudum. s. e. vt si clericus iste sit nor^r licite pos-
sit recipi in alia diocesi. nam patrimonij non ligat^r
eū cū respectu illius nō sit obligat^r officiare certam
ecclesiam. s. tñ tenet^r dicere officiū nō respectu pri-
monij. sed respectu sacri ordinis quē recepit. vide
glo. xxiij. di. c. fi. et qd nō. in. c. s. de cele. mis. **¶** Et in
fi. glo. nota hanc vltimā questionē. qz satis quotidi-
ana ē cum hodie clerici p maiori parte ordinantur
ad titulū primonij. **¶** Et dubitari pōt vtz i alienatōe
h^o primonij debeat infuere solēntas q obfūada
ē i alienatōe rez eccliaz. s. q. xij. q. ij. sine exce. **¶** Po.
et Hof. tenent opi. Vincen. posita in glo. vt nō pos-
sit alienare sicut alia bona bñficiū spūalis. fatent^r ta-
mē q illi patrimonio non inheret ius spūale quod
ad heredes nō sit trāsmittibile. vnde voluit q mor-
tuo clerico extinguat^r causa privilegij quēadmodū
dicimus in fundo dotali q licet matrimonio stante
alienare non possit. ff. d. fun. dotali. per totū. tamē
so. ma. transit ad heredes. **¶** Hosti. distinguit vtrum
patrimonij fuit pro titulo assignatum vel non. vt
primo casu pcedat opi. **¶** Vin. et predictoz. **¶** Nec ob-
ratio Hof. quia facilius cōsumit^r pñm q res. et sic
transeunt doc. hic. et nō. ex hac opi. **¶** Hosti. q simpli-
citer ordinatus potest disponere de patrimonio p
ut vult. secus si fuit expresse ordinatus ad titulum
patrimonij. **¶** Aduerte primo excludendū vnum
casum q si iste ordinatur ad titulū patrimonij cōse-
queret^r beneficij spūtuale licite poterit disponere
de patrimonio put vult. qz hoc casu cessat rō prece-
dens. cū possit viuere ex beneficio. sed vbi nō habz
nisi patrimonij assignatum in titulum tūc ē maior
dubitatio iudicio meo. **¶** Inno. in. c. cum eps. s. e.
sentit opi. pñariam q in alienatione illi^o patrimo-
nij nō requiraf^r pñsensus epi. et hec opi. videtur mi-
hi verior de rigore iuri. licet alia sit benignior et eq-
oz ne mendicent in opprobrium cleri. **¶** Et si diceret^r
quid operabitur ordinatio ad titulum patrimonij
si illum potest ad libitum alienare? **¶** Respondeo p
hoc satisfi iuri vt nō videatur ille promor^r sine ali-
qua sustentatione. vnde satis est vt habuit vñd vi-
uere posset. nam paupertas voluntaria nō repro-
batur in clericis. sed necessaria sic quēadmodū legi-
tur de ipsis apostolis. **¶** Actū. s. et ij. c.

Ccedens. Absens potest inuesti-
ri de bñficio alio medi-
ante. vel sic. Potest quis inuestiri de bene-
ficio pro absente. vel coniungendo vtrūqz intelle-
ctum dic. Absenti potest conferri beneficium alio
mediante. nec refert vtz absens inuestiatur p per-
sonam mediam. vel persona media inuestiatur pro
absente. **¶** Et est casus nō. et quotidie practicat^r et cō-
munis diuisio. secunda ibi inquisitioni. **¶** Nota q

beneficiū acquirif^r absenti. siue inuestiatur absens
p alium. s. p procuratorē. siue inuestiatur alius. s. p
procurator suus. p dñio. **¶** Et ex hoc habes duplicem
practicam pferendi beneficium absenti. **¶** Et vt clari-
us habeatur pma ē ista vt dicat^r supior. **¶** Conferimus
siue inuestim^o talē absenti de tali beneficio per te.
¶ Secūda practica vt inuestiat^r alius p absente b^o mo-
do. Inuestimus te de tali beneficio noie talis absē-
tis. **¶** Et hec practica videt^r magis placere pape hic.
vt colligit^r ex illo verbo magis. **¶** Et hunc tex. potes
adducere cū querif^r practica vt dñum alicuius rei
acquiratur absenti sine cessione fienda p procura-
torem. nam potest dari absenti p procuratorem vt
pcuratori nomine absentis. et pro hoc bo. tex. in. l.
qui mihi donatum. ff. de dona. ad hanc materiam
allegat^r ibi **¶** Bar. hoc. c. **¶** Sed oppo. cōtra predicta
de. c. si tibi absenti. j. e. ti. li. vj. vbi patet q ibi nulla
pñona media bñficiū potest cōferri absenti. **¶** Po. dic
explicando late materiā huius. c. et illius. q aut bñ-
ficiū cōfertur absenti nulla pñona media aut me-
diante aliqua persona. primo casu p illam collatio-
nē nihil acquirif^r absenti. vnde nō pōt dicere abñs
beneficiū eē suūz anteqz acceptet. vt i. d. c. si tibi ab-
senti. et i. l. absenti. ff. d. dona. et in. l. q absenti. ff. de
acqui. pos. tamē conferēs nō potest retrocedere a
collatione illa donec absens declarauerit aim suū.
vt est tex. singularis in. d. c. si tibi absenti. rōne cui^o
notant^r posuit **¶** Bar. i. d. l. absenti. nō enī ē speciale i
beneficijs. s. in quibuscūqz iuribus illud pcedit qñ
iura deferuntur per eū qui habet eligere seu con-
ferre tanquā officialis. nam functus est officio suo
coipso q elegit ipsum absentem. et ideo si deputat^r
per cōmunitatem ad eligendum potestatem elegit
absentē. licet absenti nihil acquirat^r anteqz acceptet
iste tamen qui elegit tanquā functus officio non
potest variare. et ista est vera ratio illius. c. si tibi ab-
senti. **¶** Secus est vbi quis eligeret nomine proprio
pone exemplum in papa vel in cōmunitate huius
ciuitatis. naz si eligitur absens potest retrocedere
anteqz ille acceptet quia vt dixi absenti nihil est acq-
situm. nec iste ē functus officio. qz elegit noie pro-
prio. **¶** Secūdo casu principali quando collatio fuit
facta aliqua persona mediante. aut illa pñona me-
dia nō habebat mandatum. aut sic. primo casu nō
acquiratur absenti. qz requirif^r animus. pro hoc. l.
si ego. et qd ibi nō. ff. de neg. ge. nam negotiorū ge-
stor non acquirit dominium absenti. nisi a tpe quo
dominus habuit ratum. vt nō. in. d. l. si ego. et vid
bo. glo. et nō. quam tene menti in. c. qz sit. de elect.
lib. vj. que vult q in istis spūalibus potest inter-
uenire negotiorū gestor. sed oportet q dominus
habeat ratum infra illud tempus. infra qd teneba-
tur ipse declarare animum suū. alle. l. penult. ff.
rem ra. ha. et pone exemplum vt habetur in glo. p
dicta. **¶** Secūdo casu quādo persona media habe-
bat mandatum. aut habebat mandatum generale
et non sufficit in istis beneficialibus. nec in alijs spū-
ritualibus. qz in his requiritur speciale mandum.
tum prop^r qualitatē rerum. tuz ppter pñudiciū vt
senferūt hic doc. et dñi de rota decif. lxxxiij. et vide

qđ dixi in .c. corā. de offi. deleg. ¶ Ex quo inferitur ad vñū dictū notabile qđ iuncta psona nō pōt accipere beneficiū p cōiuncto ad hoc vt iuncto statim acquirat. qđ cōiunctio sanguinis nō supplet spāles defectus mādari. vt in .l. pater. ff. de mino. vt aperte voluit Inno. hic tñ de rota vbi. s. t. spe. in ti. de cōiuncta psona. Si vero habebat mandatū speciale tñc bñficiū querit absentis. siue abñs inuestiat per pcuratorem. siue pcur. noie absentis. vt hic tñ ar. in .l. j. C. de acqui. pos. tñ in .l. j. s. per procuratorem. ff. eo. ti. tñ pcedit hoc siue sit deputat⁹ pcurator ad acceptandū certū bñficiū. siue incertū. qđ satis bñ apparet de intentione dñi pstituentis. qđ sentit hic Jo. an. tñ est quotidianū. ¶ Ex his infero ad intellectū hui⁹. c. nā si vis intelligere vt ali⁹ inuestiat p absente sine mandato tanq̃ negotior gestor. oportet dicere qđ absenti nō acquirit titul⁹ anteq̃ habeat ratū gestuz noie suo. sed si habebat mandatum modo pdicto acquirit immediate absenti. tñ in bñ differt iste tex. a casu. c. si nbi absenti. tñ hec no. qđ q̃ti diana tñ bñā i practica. ¶ S. qđ nūqd iste qđ recipit iustitiam p absente potest ēē laicus? Quidam vt Agl. tenuerūt qđ nō. tñ mouebat p dictionē alius qđ facit positionē eiusdē qualitatis ad verbū clericus qđ pmittit. s. in cōtrariū faciūt no. in .c. sedes. de re scrip. qđ nō semp dictio alius facit positionē eiusdē qualitatis cū pcedentib⁹. iuxta illud. xps crucifig⁹ ē tñ alij duo latrones. Jo. an. tñ cōiter doc. sequētes cōcludūt qđ licet unus sit pstituere clericū. si tamen pstituit laicus satisfactū est iuri. ar. in .c. j. de pcur. li. vj. nam laico pñenti nihil acquiritur. sed transit istud ius spūale in dñm sicut aqua per canale lapideum. tñ idē putat Jo. an. quando quis habet gratiam cum beneficio acceptandi. nam tñc potest qđ constituere laicum ad acceptandū beneficium certum. de quo tamē nō est dubiū. qđ ē idem cuz casu pcedenti. sed magis dubiū ē quando cōstituitur in genere ad acceptandū beneficium vacaturum qđ sibi videtur. ¶ Et idem putat in hoc casu. qđ non auctorizat in hoc casu laicus. nec sibi aliquid acquiri tur. tñ tenere pcuratorem posset ēē multum puidiale forte enī nō habet hominē fidelē de quo bene confidat nisi certum laicū. tñ hoc no. ¶ In gl. ibi. cōtra hatur. hodie apertius est decisus. in .c. si. de pcura. li. vj. tñ vide ibi glo. no. quale debet ēē mandatum ad ptraheñdū matrimoniū carnale. ¶ Ibi secūda dubitatio hic explicat. notabis semp hanc glo. iuncto tex. qđ matrimoniū spūale etiā large sumptū pōt p procuratorem fieri. ¶ Ex quo infero qđ potest pñessio maxime ex cā p procuratorem fieri. ¶ Et no. etiā ex gl. qđ largo modo potest dici matrimoniū inter clericū tñ beneficium suum. pro hoc vide bo. tex. xxi. q. ij. sicut. vide tex. cū glo. in .c. ne p defectu. s. de elect. ¶ Ibi cām vsucapiendi. nō referas hoc ad bñficialia qđ in eis nō cadit pscriptio i regula prima. tñ qđ ibi no. de reg. iu. lib. vj. sed procedit in temporalibus vel in spiritualibus pscriptibilibus. tñ intellige quādo tradens non erat dominus. qđ tunc recipiens habet causam prescribendi. ¶ Ibi hereditas temporalis. tñ. Jo. an. intelligit hoc dictum glo. in procu

ratore speciali. tñ est ratio. quia hereditas adiit solo aīo. l. pro herede. tñ qđ ibi no. ff. de acqui. here. vñ de corpso qđ constituit procuratorem ad adeundā hereditatem iacentem incontinenti acquiritur sibi hereditas. secus dicit in procuratore generali in qđ cessat predicta ratio. ¶ Ibi si dans vel accipiens. de hac materia dic vt plene no. in .d. l. qui mihi donatum. ff. de dona. vbi patet qđ sufficit solus animus tradentis vt per procuratorem acquiratur domo licet procurator aliud intendat. s. vbi neuter hoc intendit non acquiritur absenti nisi a tempore traditionis. tñ ad istud. c. dic qđ superior hic intendebat qđ acquireret absenti tñ non procuratori. ideo beneficium acquiritur ipsi absenti. vt supra dixi. ¶ Nota si. glo. ibi dominium vel possessio non acquirit per negotior gestorē. tñ tene eam semper menti.

Dilecto. Si ad vñū canonicatum et pbendam duo sunt recepti simpliciter receptio nō tenet etiam interueniente apostolica auctoritate. h. d. ¶ Diuidit in quatuor partes. primo factū tñ allegatio p cellerario. secundo allegatio p eum. ibi. procurator. tertio diffinitio. ibi. vñd. quarto pñessio. ibi. ita qđ. et est no. c. quare tene semp menti. tñ nō ipsum. ¶ Nota ibi intendens prouidere etiā nepoti suo. tñ. qđ habēs potestatem conferendi beneficium licite illud confert. etiam nepoti suo dummodo aliud canonicū non obstat. imo potius tenetur subuenire suis qđ extraneis supposita in ceteris paritate. lxxxvj. di. i. c. non satis. tñ nemo carnes suam odio habuit. xij. q. ij. non estimemus. vide tamen contrariū qđ no. glo. j. q. ij. peruenit. ¶ Nota secūdo ex eisdem verbis qđ potest quis licite resignare beneficium suum vt alteri prouideat. dñmodo renunciationis actū non deducatur in pactū. sed istā resignationē liberaliter et pure faciat. vide glo. ad hoc no. j. q. j. ordinationes. ¶ Si autē hoc deduceret in pactū i actu renunciationis. renūciatio ipsa esset symoniaca. vt voluit hic glo. j. quā notabis. tñ vide glo. in .c. ex parte. el. j. de offi. dele. ¶ Nota tertio qđ legatus pape potest prouidere etiam de canonicantibus etiā ecclesie cathedralis. intellige qđ iste erat tñ cardinalis. alis non posset legatus conferre beneficia nisi haberet de speciali indulgentia. vt in .c. j. de offi. dele. li. vj. ¶ Nota quarto qđ legatus nō potest dispensare cōtra conciliū. hic enim in .d. pcurator allegat duo concilia. tñ circa vtrūq̃ delegatur potestas legato contrahendi. tñ credo qđ regulariter non dispensat etiā contra constitutionē solius pape. nisi in casibus in quibus possit ep̃s. vide glo. no. in .c. si. de here. li. vj. ¶ Nota quinto qđ pbenda ē ius spirituale indiuisibile. tñ non memini qđ alibi pñet ita clare naz in principio dicit qđ iste cellerari⁹ resignauit pbendam suam. tñ postea subdit qđ vacante vno iure spūali tñ. s. intellige bñ vt dixi i. c. maiorib⁹. s. e. pcedit enī qđ pbenda ē annexa cū iure canonic. tñ enī pbenda pñm consistit in temporalitate. tñ pñi i spūalitate respectu canonie. secus vbi ēēt vna prebenda sine iure canonie. qđ tunc est aliquid tpale tñ posset pferri laico ad ipsius subuentionē. tñ sic intellige glo. in .c.

III De preben. et digni.

cll. **¶** de pñi. in verbo in canonicos receperunt.
¶ Ro. bonā practicā pbandi quasi possessionez
iuris canonicalis. debet enī articulari sup exercitō
actū cōpetētū canonicis dūtaxat. **¶** Et aduerte bñ
q̄ quis illi actus ex dispositiōe cōpetāt alijs q̄ ca-
nonicis. tñ satis est q̄ ex pñitudine tñ cōpetāt ca-
nonicis. sicut faciebat iste qui se allegabat habuif-
se domū forte prope ecclesiā que tñ canonicis erat
solita assignari. **¶** Itē q̄ fuerat receptus ad osculum
pacis eo tempore quo soli canonici recipiebant. tē
et no. tex. de isto osculo pacis. **¶** Itē nota subdituz
posse agere ptra planū vt cessat a molestatione sua
sup bñficio et pmittat eū pacifice possidere. **¶** Et nota
tex. in eo q̄ allegabatur q̄ ep̄s p bienniu passus fu-
it illū pacifice possidere tractando eū vt canonicum
vnde facit hec littera in argumētū q̄ prelatus qui
diu tolerauit subditū in beneficio suo nō possit eū
pellere ad ostendēdū titulū bñficii. licet possit i se
assumere onus probādi de facto tituli. pro hoc vi-
de glo. et qd no. **¶** Jo. an. in nouella in regula prima
de reg. iur. in. vi. et per **¶** Hosti. in. c. licet heli. de simo.
vide ad materiā. c. ordinarij. de offi. ordi. li. vi.
¶ Ro. in. x. p̄terea. q̄ in ecclesia in qua nō ē numer⁹
pbandaz nō est dare vacationē alicui⁹ prebende.
nā vacatio dicit respectu existētie et numeri. et idē
dic in canonicatib⁹. vnde in ecclesia nō habēte nu-
merū canonicorū cū recipitur quis in canonicū cre-
atur quoddam ius de nouo qd extinguit cum per-
sona. et ad hoc allegat quondam iste tex. secus est in
ecclesia habente numerū. nā tūc moruo vno ex ca-
nonicis vacat ius illius. **¶** Et nota q̄ i ecclesia nume-
rata possunt hi ad quos spectat electio augmenta-
re numerū creando ipso facto ex receptione quod-
dam ius de nouo. excipiunt tñ in tex. duo casus.
¶ Primus qñ statutū numeri esset in p̄trariū statuto
iuramento firmatum. et sic videt firmare tex. q̄ iu-
ramētū statuto firmatū nō possit tolli p statuentē
qd videt mirabile. de quo. j. latus subijciā. **¶** Secū-
dus casus qñ papa pfirmasset numerū adiecta clau-
sula decreti decernētis inualidū. tē. **¶** Et ex p̄trario
nota bene q̄ sola pfirmatio superioris nō impedit au-
gmentationē numeri. ex quo infero vñū notabile
dictū q̄ h̄ statuta alicui⁹ collegij sint pfirmata p su-
periozem. nihilominus potest collegiū collegialit̄
ptrauenire pfirmatiōe nō obstāte. p hoc facit. c. cū
accessissent. de pñi. in fi. limita tamē put dixi ibi. et
vide per **¶** Bar. in. l. om̄s populi. ff. de iust. et iur.
¶ Ro. in. x. vnde dictū. q̄ vnici⁹ sup nullitate ti-
tuli beneficalis cōpellit restituere oia que t̄z occasi-
one illi⁹ bñficii. **¶** Sed circa vñū aduerte. nō enī vide-
tur iste tex. exp̄sse p̄dēnare ad restitutionē fructū
pceptoz a tpe institutiōis. et reddit rōnem **¶** Egi. dic
enī q̄ isti sūt bone fidei possessores qui releuant a
restitutiōe fructū. vt no. l. c. grauis. de resti. spol.
et in. l. ex diuerso. ff. de rei ven. et intelligit tex. q̄ cō-
pellit restituere tñ possessiones p̄nētes ad illam
prebendā. **¶** Hosti. x. in alia glo. sentit p̄rium. dicēs
q̄ oia veniūt restituenda. et sic videt tacite intellige-
re istum. x. nō solū de pos. sed de fructibus. et lente

transeunt hic doc. **¶** Sed cōsidera q̄ licet iste potuif-
set ēē bonefidei possessor. tñ errabat in iure. **¶** Hunc
est videre vtrū bonefidei possessor errans i iure te-
neatur ad restitutionē fructū. **¶** Dy. in regula pos-
sessor. tenuit q̄ nō. dicit enī q̄ licet error iuris impe-
diat vsucap. seu p̄scrip. nō tamē inducit fructū re-
stitutionē. et idē videt sentire **¶** Bar. in. d. l. ex diuer-
so. sed dic et melius. put ipse sentit in. l. f. et si. in. s. sci-
re. ff. de peti. here. nam quādoq̄ qd possidet bona
fide iure sibi assistente. quādoq̄ possidet iure resi-
stente. p̄mo casu p̄cedit primū dictū. secūdo cau te-
nef ad restitutionē omniū fructū. ar. in. l. quēad-
modū. de agri. et cens. li. xj. et in. l. iubem⁹. C. de sa-
crofan. eccle. p h̄ facit regula qui p̄tra iura merca-
tur bonā fidem p̄sumit nō habere. li. vj. **¶** Unde ad
p̄positū cū iste possideret iure resistente. vt p̄ i. c.
maiorib⁹. s. eo. tenet ad restitutionē fructūz quā-
tūcūq̄ fuerit bona fide. **¶** Ro. tamē ex primo di-
cto q̄ etiā in beneficalibus bonefidei possessor nō
tenet ad restitutionē fructū. quēadmodū nec in
tpalibus. et vide dños de rora decis. xxiiij. et qd di-
xi in. d. c. grauis. et h̄ no. **¶** In glo. ij. in fi. **¶** Itē ad
dñū doc. etiā aliā rōnem. nā cū ep̄s nō potuisset ex-
presse istā institutionem ratificare. vtpote iuri p̄tra-
riā. ita et fortius nec tacite. nec poterat hoc manda-
re pcuratori etiā exp̄sse qd nō cadebat sub potesta-
te sua. et p hanc rōnem soluit p̄rium qd formatur i
glo. se. in eo q̄ ep̄s recepit istū ad osculū pacis. et to-
lerauit eū p bienniu. nā taciturnitas nō pdest vbi
exp̄ssus p̄sensu nihil opatur. et h̄ regulariter. p h̄
vide bonā glo. in. l. j. C. vbi de cri. agi opoz. **¶** Et no.
q̄onem quā ponit **¶** Jo. an. in regula scienti. de reg.
iur. li. vj. in mercu. in eo q̄ cōcludit exemptum cita-
tum coram ep̄o et nō excipientem sibi non p̄iudici-
casse. cum expresse nō potuisset progare iurisdictio-
nem ep̄i sine licentia pape. pro h̄. c. cū tpe. de arbi.
et vide qd plene dixi in. c. significasti. de fo. compe.
puto tamen q̄ ista taciturnitas p̄iudicat vt non
possit compellere illum ad ostendendum titulū sui
beneficij. vt dixi in tex. **¶** In glo. in. x. huiusmodi
clausula ibi cū eorum fauore facta sit. no. gl. iuncto
tex. p eo qd. s. dixi. in notalibus q̄ confirmatio sta-
tuti nō impedit illius retractationē. cum videat fa-
cta fauore statuentiū. **¶** Sed no. bñ modū auferēdi
p̄tatem retractandi. vt p̄superiore in p̄firmatione
apponatur clausula decreti decernētis irritum. tē.
¶ S; dicēs tu cū clausula ista sit appōita i fauore sta-
tuentiū quare eodem modo nō possunt statuētes
illi fauore renūciare. **¶** Sol. dic fm **¶** Inno. et alios q̄ p
appositionem clausule videt papa aīaduēnisse ad
fauore ecclesie. ex q̄ ligauit manus statuētiū. vt p̄
supposito q̄ fuerit i fauore statuentium attamē ex q̄
p̄iceps decreuit irritū nō ē licitū inferiori p̄uenire
habuit tñ supior respectū q̄ p̄ illicitas p̄ces vel mī-
nas alicui⁹ potētis canonici sepe inducunt ad reci-
piendū vltra numerū. **¶** Ad idem i sili habet seu no.
in. c. cū p̄tingat. de iure iur. **¶** In gl. in. x. augmēta-
re ibi q̄ itēdebat idē ius. tē. ff. glo. non allegat hic
vnde colligat q̄ iste ep̄iscop⁹ intēderet vnicū ius
cōicare duob⁹. sed dic q̄ potest h̄ deprehendi in eo

q̄ inductus fuit primo ad renunciandū. Item i eo q̄ fructus illius p̄bende iſtituit diuidēdos int̄ eos nam ſi voluiſſet ius de nouo creare recepiſſet illuz nepotem in canonicū ante renunciatiōē p̄bende. Et potēs in hoc aduertere aliquos caſus. nā q̄nq̄ vacante vno canonicatu recipiunt plēs. et videtur voluiſſe iura de nouo creare. ar. hic et in. c. cū. de conſti. Q̄nq̄ vacante vna p̄benda cui eſt annexus canonicatus recipiunt plures. et puto q̄ ſi ſimpliciter recipiunt tenet receptio omnium. et creant iura canonic de nouo. et p̄benda debet primo recepto. et ſi inſimul ſūt recepti erit locus graſificationi. ar. in. d. c. cū. p̄iuncto. c. penul. de reſcrip. li. vi. Nec ob. iſte tex. q̄ hic int̄debat iſte archieps hoc ius cōmunicare pluribus vt p̄dixi. Q̄nq̄ vacante vno canonicatu ſeu vna p̄benda recipiunt plures ad illā p̄bendā ſeu illud ius canonic. et receptio ſi tenet. q̄ apparet q̄ recipiētes nō habebāt animum creandi ius de nouo. p̄ hoc tex. in. d. p̄terea. i verbo nō poſſūt ad illud. et de hac materia vide qd̄ plene dixi in. d. c. cū. de conſti. In gl. ſi. ibi nō agit de iure alterius. et pro h̄ q̄ ius vnius ē ſeparatum a iure alteri. nō eū vnus recognoſcit ius ab altero ſi ambo pariē recoḡſcūt a ſupiore. id̄ ſentētia lata p̄ vnū nō p̄iudicat alteri. Et generalit̄ an et q̄ ſi ſiā lata p̄tra vnū non p̄iudicat alteri. dic vt plene no. in. c. pe. de re iudi. et in. l. ſepe. ff. eo. In eadē glo. ibi cū ſiā p̄ceſſit p̄ oēs. no. bonā limitationē ad. c. pe. de appel. et dic vt latius dixi ibi et in ſi. glo. no. p̄cluſionē glo. Et idē ſequit̄ ſpe. in. ti. de ſiā p̄ la. s. nūc de effectu. s. ſed pone. nam poſſibile eſt q̄ alter habuit diſpenſationē a ſupiore vel q̄ p̄mo fuit cōdēnatus p̄ falſas p̄bāndes. quas ſi iſte fuiſſet iudicio reprobaſſet. vel iudex p̄dēnauit eū ex odio et ſecūdus potuiſſet habere iudicē graſioſū qui iudicabat iuridice. et vide bo. tex. in materia in. l. de nunciatiſſe. ff. de adul. p̄ quā limitat̄ hoc dictū glo. vt procedat glo. in cōdēnatiōe. ſecus aut̄ in abſolutione. nā illa lata p̄ vno p̄deſt alteri. et h̄ q̄ rei ſunt fauorabiliōres. et vide qd̄ no. i. c. ſignificati. d. adul. te. Extra glo. oppo. cōtra tex. in eo q̄ innuit capitulu nō poſſe recipere aliquē vltra numerū ſi eis obuiat ſtatutū iurātū. nam actus geſtus p̄ iuramentum regulariter tenet. licet attentans ſit periurus vt plene p̄ Jo. an. in regula qd̄ ſemel. de reg. iu. in mercu. nec alicubi repitur oppoſitū q̄nimo videtur primū dictū p̄bāri. in. c. ſic de ſpon. Inn. hic ponit mirabilē theoricā. dicēs q̄ actus tp̄alis geſtus p̄ iuramentū tenet. licet gerēs ſit piurus. exemplū i eo qui iurauit nō v̄dere librū. ſed actus ſp̄ialis p̄ iuramentū nō tenet. h̄ec theorica ſeu diuerſitas inter actū tp̄alē et ſp̄ialē nō placet Jo. an. nec cōiſ doc. ſequētibz. et videt̄ reprobari p̄ dictū. c. ſicut vbi. tenet matrimoniu p̄ctum p̄ iuramentū quare cōiter cōcludit̄ q̄ qualiſcūq̄ ſit actus nō inualidat̄ ratioe iuramenti p̄cedentis. et ideo dicit Jo. an. q̄ ſi canonici recipiunt aliquē vltra numerū iurātū tenet receptio. licet recipientes ſint periuri. Nec ob. ſi dicatur q̄ ex quo incidit̄ in piurium efficiunt̄ infames et viles. q̄m nō incurrūt infamiā ante receptionem

et maxime tenet receptio ſm̄ eū q̄ ſi ſuberat cā veniē di p̄ ſtatutū iurātū. v̄puta q̄ excreuerāt facultates nā in ſtatuto tacite hoc ſubintelligi debet. vt in. c. cum. de conſti. vnde nec piuriū incurrēt ex quo collegialiter cōtraueniūt. Dicit etiā q̄ receptio certo caſu nō tenet. ſ. q̄m nō ſuberat cā p̄traueniēdi. et receptus dedit operā vt recipientes veniēt p̄tra iuramentū. et idē Jo. an. in addi. ſpe. in. ti. de lega. s. nūc tractem. s. ſed ſi legat̄ qd̄ eſt no. et aſſigno hanc rōnem nullitatis. nā dans cauſā piurio debz p̄dēnari tanq̄ piurus. xxi. q. v. in. c. j. et ij. Collatō ſi iſta a tali et talit̄ facta debet eē nulla vel ſaltem annullanda. j. de exceſ. p̄ela. inter dilectos. Sed ad uerte ad aliud dictū p̄cedens. ſentit ibi Jo. an. q̄ iuramentū p̄ſtitū a ſingularibz d̄ collegio ligat eos etiā in quātū p̄trauenire volunt collegialiter. h̄ ſentit ex eo q̄ requirit̄ ad euitationē piuriū vt collegialiter p̄traueniant et cā ſubſit p̄traueniēdi. cui con trarium ipſe ſentit in. c. j. de his q̄ ſi. a maio. par. capi. vbi no. dicit q̄ ſi hoc dictū eēt verū. fere om̄s ſcholares eēt periuri et officiales locorum q̄ iurāt ſernare ſtatuta. et poſtmodū tractu tēporis ſtatutū tollūt. vnde ſm̄ eū iuramentū videt̄ p̄ſtitū vt ſingulariter nō p̄traueniant. nō autē ligat q̄n poſſint tollere ſtatutū. et p̄ cōſequēs iuramentum ei acceſſoriū. et eandē mentē videt̄ habuiſſe Pau. in. de. j. de regu. vbi dicit q̄ aut illi de collegio iurant ſeruare ſtatuta. aut p̄tenta in ſtatutis. Primo caſu ſi p̄traueniūt collegialiter nō incidit̄ in piuriū. q̄ tollunt ſtatutum et per cōſequēs tollitur iuramentū ſtatuto acceſſoriū. ſecus ſi iurant p̄tenta in ſtatuto ſeruare. q̄ tūc inciderēt in piuriū veniendo p̄tra ſine cā rōnabili. et intellige q̄ iurauerūt ſeruare cōtenta in ſtatuto nulla habita mentione de ſtatuto. v̄puta ſi dixerūt iuramus nō recipere aliquē qui nō ſit graduat̄. ſecus ſi dixiſſent iuramus nō recipere aliquē qui nō ſit graduatus ſicut cōtinet̄ in ſtatuto. q̄ in hoc caſu videt̄ iuraſſe ſeruare ſtatutū vt ſenſit in ſimili Anno. in. c. olim. de cenſi. Sed Jo. de lig. i. d. cle. j. dicit q̄ etiā in primo mēbro p̄ueniendo collegialiter incidit̄ in periuriū. q̄ in ipſo actu p̄trauentionis reperiunt iuramentū in cōtrariū. et facit i ſimili qd̄ no. Anno. in. c. p̄terea. de app. h̄ec materia ſemp̄ mihi fuit viſa difficilis. p̄ p̄cordia dicerem ſic q̄ aut ſingulares de collegio iurant ſeruare ſtatuta ſingulariter ita q̄ habito reſpectu ad formam et ſubſtantiā iuramenti potius ligat eos ſingulariter et tūc ſublato ſtatuto collegialiter nullū periuriū incurrūt p̄ueniendo. et hoc caſu intelligit̄ dictū Jo. an. in p̄alle. c. j. Exemplū ſtatutū ē q̄ nullus det vocem niſi ſit matriculatus. iurauerunt ſinguli ſeruare ſtatutū. hoc caſu iuramentū p̄cernit obſeruanti am ſingulorū. ideo ſi collegiū deliberat tollere ſtatutum nō peccant ſinguli poſtmodū cōtrauenientes. Sed ſi iuramentum ſtringit eos ad obſeruanti am etiā collegialiter habeat locū alia opi. vt ſine metu piuriū nō poſſint etiā collegialiter p̄trauenire cauſa rōnabili nō ſubſiſtente. pone exemplum in caſu. c. noſtri. nam canonici iurando non recipere aliquem vltra numerū ſeu ſtatutū iuraturū videt̄ur

habuisse respectu vt etiā collegialiter nō recipiant. qz nulli dubiū qz singulares nō possunt eligere canonicos. vnde ex forma et materia iuramenti potest cōphendere vtrū statutū stringat tñ singulos singulariter. an singulos collegialiter. Sed cōtra predicta facit iste tex. vbi statutū iuratum et cōfirmatio pape adiecta clausula decreti equipant. vnde quē admodū nō valet receptio in secūdo casu. ita neci primo. So. dicūt aliqui qz ista fuit allegatio ptis iō nō cōtinet ius secūdo. et melius hic nō dicit qz nō te neat receptio 3 statutū iuratum. s. qz nō possunt canonici aliquē recipere. qz illō dicimur posse qd honeste possumus. xxiij. q. ij. in. c. faciat hō. l. filius. ff. de cōdi. insti. Et aduerte ad materiā vñū nō. dictū si verū est qd ponit do. An. in. c. ij. de spon. et Jo. d. lig. in. c. j. de vlt. dicunt enī qz vbi iuramentū cōtinet fauorē iurantū possunt illi renūciare. facit lud. c. ij. de spon. Ego indistincte nō admitterē. qz est quasi cōtra superius tacta. Unde cōcluderem sic qz aut singuli de collegio iurant in fauorem collegij et tunc collegij potest remittere. quia ille ad cuius fauorē iurat potest iuramentū remittere. vt in. c. j. de iureiur. et d. c. ij. Aut iurant singuli in fauorē ecclesie vel in fauorē iporū singulorū. et tūc nō possunt hoc iuramentū sibi remittere. qz quis non valet scipm absolvere. et vt dicit archi. in. c. non est. xxiij. q. j. quē admodū quis pōt iurare in fauorē alterius. fortius in fauorē ppriū. naz vinculat se deo qz primaria obligatio acquirat deo. de quo tamē dicēdū vt plene nō. in. d. c. ij. Et adhibeas cautelā ad perpetuationē statuti vt singuli iurent cōtenta in statuto nō habita mētiōe de statuto. et vt iurent qz etiā collegialit nō 3uenient subsistēte cā postmodū cōcernēte fauorē publicū possunt 3uenire. vid glo. no. xj. di. in. his. et facit qd dixi supra.

Vacante. De vna p̄benda vacante possunt fieri due si et sup petant facultates als diuidēs integrare tenet. h. d. secūda ps ibi. sup quo. Nota primo qz ad hoc vt ex vna p̄benda cōstituant plures oportet necessario qz cōcurrāt quattuor. Primo qz dicentes seu cōstituentes hoc intendāt. vt clarius colligitur in. c. dilecto p̄ce. in. s. p̄terea. Secūdo vt hoc fiat de cōsensu capituli. nā cū alterē status ecclesie debet haberi cōsensus capituli. ar. in. c. de reb. ecclē. nō ali. et facit qd dicā in. c. nouit. d. his que fi. a. pla. Tercio vt subsist cā rōnabilis illā diuidēdo puta de fectus canonicorū et augmētatio dini cult. Quarto vt redditus cuiuscūqz p̄bende sufficiāt p̄petenter cuiuscūqz p̄bendato. Et nota qz nō cōsiderat qz oēs p̄bende sint pares dūmodo ex cā sit facta diuisio et redditus sint cōpetentes. sic limita. c. cū oēs. de cōst. 7. Nota secūdo ex hoc et ex si. littere. qz quelibet p̄benda debet eē cōpetens vt sic cuiuslibet sit p̄uisus in cōpetenti bñficio. et vbi canonici nō haberēt p̄petentes p̄bendas recurre ad remediū. c. exposuisti. j. c. Mo. tertio limitationē ad. c. maiorib. s. eo. qz prohibet sectionē p̄bendarū procedit nisi interueniant quattuor. de quibus supra p̄missi. Mora vltimo qz habens p̄bendā diminitam sine causā

rōnabili seu sibi nō sufficientem potest agere ad p̄bende integrationē. et intellige in casu quo fuit diuisa prout loquit iste tex. sec. si ex postfacto fieret minus cōpetens. tūc enī recurrendū est ad dictum c. exposuisti. In glo. ij. ibi vel alia rāno pōt reddi. hec est verior. et dare colligit ex tex. vt p̄z ibi ad illas. et. fuerūt enī assumpti isti ad duas p̄bendas nō autē ad vnicū ius. put fuit in. c. p̄ceden. Et circa materiā instat hic hosti. ponendo distinctionē. aut enī in ecclesia nō est certus numer. aut sic. Primo casu in dubio tenet receptio nouiter facta. dic tamē qz nō debēt recipi plures qz possint sustentari ex redditibus ecclesie. in. c. j. de insti. et in. c. j. si. de sta. regu. li. vj. Secūdo casu aut numer. est iurat. vel confirmat. p̄ papam adiecta clausula decreti. et dic vt in. c. p̄ceden. aut cessant iuramentū et confirmatio cū adiectione clausule. et tūc si nulla vacat p̄benda tenet receptio pluriū et iura canonice creant de nouo. vt in. c. p̄ceden. Sed tu intellige vt dixi post glo. in. c. dilectus. s. c. nā nō debet recipi multitudo sine p̄bendis. Aut vacat p̄benda. et si recipiunt plures ad illā nō tenet receptio. vt in. c. p̄ce. secus si plures recipiant simplicit. de quo nō dic vt latius dixi in. c. p̄ceden. In ea. glo. ibi. et sic videtur qz eps possit tolerari. hoc dictū gl. nō colligit ex tex. qz isti nō fuerūt electi ad vñū bñficiū. et dic vt dixi in. c. tue. s. eo. nota tamē istā glo. p̄pter auctoritatē suā quā nō sit vera. Op. extra glo. 3. tex. videt enī qz eo casu qz diuisio nō fuit legitime facta teneat diuidens de suo integrare p̄bendas. quem admodū tenet quis quādo ordinat aliquē sine titulo. vt in. c. eps. s. c. So. hosti. videt fateri 3rium. dicit enī qz si diuidēs viuit et est soluedo tenet. putdere istis p̄bendis saltē in vita sua. qz crimia morte exanguitur. xxiij. di. quorūdā. Sed ego puto qz solū teneat donec de vacaturis integraverit p̄bendam. qm cum hoc reddūaret in vilitatē ecclesie potest de redditib. ecclesie illā integrare. sicut videm. in eo qui ordinauit sine titulo. cōpellit enī de suo puidere donec de beneficio ecclesiastico puidet or dinatis. vt in. d. c. eps. serua ergo dictū hosti. anqz p̄bendā de vacaturis integraverit. Sed quero qualiter fieret reintegratio de vacaturis cū vna nō debeat diuidi vt altera integret. vt p̄bat in. c. cum cām. j. c. So. intelligunt doc. et bene qz fiet integratio de vacatura multū pingui ex qua poterūt sine magna lessione aliqui fruct. subtrahi. nō tamen debent tot redditus subtrahi qz ex residuis nō possit p̄bendatus cōpetenter viuere. tūc enī militaret cōtrariū. Et ex predictis et ex tex. nō. qz licet p̄bende sint multū pingues ita qz redditus suos sint necessarii canonicorū. nō tñ ex hō solo debēt diminui et alie p̄bende creari. s. oportet qz etiā subsist cā rōnabilis. vt in. c. puta qz vt dixi ecclia patit defectū i seruitorib. vt volūt creare de nouo aliquē bñficiū. iur c. statutū. s. c. sec. aut vbi reddit. cōes multū excre scerēt. nā tunc hec ē legitima cā augmentandi numerū p̄bendarū. vt in. c. cum. d. de consti. et c. si. j. de vbo. signi. Nec obstat si dicatur canonicū nō debere habere vltra necessarium. nam poterit qd

superest cōuertere in plam causam. vt dicit tex. xij. q. j. in. §. si. nam in epō hoc videmus et in alio prela-
to qui habent redditus vltra necessaria vite. si tñq̃
rectores et dispensatores debēt tales redditus in-
digentib⁹ cōicare. xij. q. j. in. c. videntes cū filiis.

Dilectus. Si papa mandat capitu-
lo vt aliquē in canonicū
recipiant et prebenda si qua vacat cōferant
si de mandato scientes alij cōferunt cogunt primū
recipere et de redditibus ecclesie loco beneficij pro-
uidere donec prebendam habeat. Vel generalius
summa sic. Si papa mandat ei ad quem spectat vt
beneficiū pferat collatio per eū alteri facta tenet
ipse tamē ex transgressiōe punit. vt hic dicitur. Et
prima pars querele decif. continet. secūda dat iu-
dices. ibi. fraternitati. **N**ota primo q̃ q̃q̃ ex li-
teris monitorijs seu pceptijs nō querat ius ei. p
quo scribitur. iuxta no. in. c. veniens. de renun. ta-
mē si illis nō pareretur licite potest implorare officiū
superioris vt ille mandent executioni saltem quo
ad penā nō parentium. **N**ota secūdo q̃ per mā-
datū aplicū de prouidendo sup. canonicatū et pre-
benda nō afficitur prebenda vacans vel vacatura
quo minus collatio alteri facta teneat. licet sec⁹ sit i
receptione in canonicū auctoritate aplica facta.
nam ex tali receptione afficitur prebenda vacans
vel vacatura adeo vt nō teneat collatio alteri facta
in. c. si postq̃. j. e. ti. li. vj. et sic colligit differētia ma-
xima inter receptionē in canonicū et mandatū vt
recipiat. **N**ota tertio ex hoc et ex tex. q̃ p man-
datum factum collatori vt certe psonē pvideat de
certo beneficio nō ligantur manus collatoris quo
minus teneat collatio alteri facta. et videf pma frō-
te. pbare iste tex. vñū notabile dictū q̃ actus gestus
contra mandatū principis. et sic contra legem ani-
matā tenet micro iure. licet cōtrafaciens sit punien-
dus. hoc tamē limita. vt. j. dicam. **A**ltimo nota ca-
sum singul. in si. c. circa penam imponendā collato-
ri nō parenti mandato aplico. cogit enim de suo
prouidere donec mandatū apostolicū adimpleue-
rit. et q̃q̃ voluerunt quidam dicere q̃ istud. c. non
contineat ius sed gratiam. quasi velint hāc penam
nō trabendā in cōsequentiaz. glo. tamē hic et doct.
pro maiori parte sentiunt oppositū. et vide Inno.
in. c. statutus. de maio. et obe. vbi nō solū firmit
q̃ dixi sed etiā multum singulariter extendit istaz
penam ad cōtinentem legem mortuam. Dicit enī
q̃ licet recepti auctoritate capuli nō habeāt ius affe-
ctiū ad prebendā vacaturā. tamē si capitulū kon-
ferat prebendā vacantē ei qui non fuit primo rece-
ptus vel extraneo teneat primo puidere de reddit-
ibus ecclesie fm q̃ hic dicif. q̃ cōtempserūt pceptū
legis. que vult vt recepto in canonicū pvideatur
de prebenda. vt in. c. relatum. §. eo. et q̃q̃ hoc decif
prima fronte videat durum. q̃ fit extensio disposi-
tionis penalis forte ad casum nō habentē per oīa
identitatem rōnis cum grauius sit saltē quo ad pe-
nam inferendā cōtēnere pceptum legis viue q̃
mortue. vt. l. celsus. ff. de arbi. **N**ota Bar. in. l. am-
plius. ff. rem ra. ha. tamen propter auctoritatem

Inno. Et q̃ dictū est satis equū ne remaneat cano-
nici sine prebendis est illud dictū satis recipiendū
In glo. j. ibi. vel q̃ato possent. satis placet deci-
sio glo. nā ex quo papa mandat pure aliquē reci-
pi in canonicū etiam si nihil mandaret de pbende
receptione. tamē canonicat⁹ debet sibi prime vaca-
ture. vt in. c. bi qui. et c. si postq̃. et c. si clericus. j. e.
ti. li. vj. Unde p̃supposito q̃ vigore huius mandati
inquantū mandabat de vacante nō deberef isti p-
benda. debetur tñ rōne canonic. et vide de materia
per glo. in. c. cōstitutus. de rescript. que ē satis no.
In glo. in. x. receperūt. hoc glo. in effectu intrat
illū articulū nunquid in rescripto debeat inspicī tē-
pus date an tempus p̃sentatiōis. et adducit multa
p et contra. et finaliter diuersificat casus cōtrarios.
nec tradit aliquā bonā doctrinā. sed deducit ad q̃-
stionē. Nunquid valeat littere impetrare ad iudi-
cem ex cōmunicatū tēpore date si tpe receptiōis est
absolutus. et materia ista est brocardica. ideo diffi-
cile potest dari certa doctrina. nam fm varietatem
casuū est fienda varia decisio. Sed vt habeat aliq̃
doctrina saltē in genere distinguitur hic Jo. an. p. De.
et do. an. per illa verba et cōiungendo oīa simul ac
clarius psequendo distingue sic. Aut querit de re-
scripto impetrato ad beneficia. aut ad lites. **P**rimo
casu quo ad vim cōphensiuā respectu illoz quib⁹
scribitur debet attendi tempus date. idē respectu
turis agendi q̃d oritur ex rescripto. et iste est p̃p̃i⁹
casus. c. tam te. §. de rescript. **Q**uq̃ querit de vi cō-
phensiuā respectu rei p qua scribit et attendit tem-
pus date. vt ē casus. in de. fi. de rescript. vbi patz q̃
beneficiū creatum post datā l̃r arū nō cōphenditur
in litteris. **Q**uq̃ querit d̃ uirib⁹ rescripti respectu
capacitatis eius p quo scribit. et tunc si cessat surre-
ptio attendit tēpus quo rescriptū mandat executi-
oni. iste est tex. no. in. c. ei cui. j. eo. ti. li. vj. si vbi a
p̃ncipio cōmittit surreptio cōsiderat tempus date
et iste est casus in. c. si eo tpe. de rescript. li. vj. Sic de
bes reducere ad cōcordiam illa duo. c. que videt
multū cōtrariari. nā in. c. si eo tpe. dicif q̃ si mādā
prouideri de beneficio curato vacaturo. et ipetrās
nō habet legitimā etatem tēpore date. licet eā habe-
at tēpore vacationis beneficij rescriptū ē surrepti-
tium. in. c. ei cui. videf decif. oppositū. nā ibi dicif
q̃ si mandat pvideri alicui de pbenda vacatura. et
in illa ecclesia sunt varie prebende. quedam diaco-
nalis. quedā sacerdotalis. licet tpe date ipetrās nō
habeat etatem ad habēdam pbendā sacerdotalem
si tamē est in etate tēpore quo vacat debetur sibi sa-
cerdotalis. sed dic vt dixi q̃ i. c. ei cui. nō fuit cōmis-
sa aliqua surreptio. q̃ impetravit in genere nō fa-
ciendo mentionē de pbenda diaconali vel sacerdo-
tali. et ideo satis est q̃ tēpore vacationis reperitur i
etate legitima. sed in. c. si eo tpe. cōmisit surreptiōz
eo ipso q̃ impetravit super beneficio curato non fa-
ciendo mentionē de defectu etatis. **E**x hac concor-
dia siue theozica clare deciditur vñū dictū nota-
bile et quotidianū q̃d ponit hic Jo. an. Papa mo-
tu proprio mandat prouideri tñno de beneficio cu-
rato vacaturo. qui quidem tñius nō habebat etā-

tem legitimā tpe date. sed eam h3 tēpore vacatiōis beneficii dubitatur nūquid sibi debeat illud beneficiū curatū? et dicēdū ē q sic. qz motus pprii excludit surreptionē in. c. si motu pprio. j. co. ti. li. vj. et i de. si romanus. co. n. ergo satis ē q sit in etate tpe vacationis beneficii. vt in. d. c. ei cui. et sic restringe. c. si eo tpe. vt nō procedat in lris pcessis motu pprio qd bene notabis. **Q**uāqz querit de viribus rescripti respectu surreptionis pmissi et attendit tps date. nā nō est imputandū impetranti si nō fecit mentionē d his q nō erāt tpe date. et iste ē proprii casus c. cōstitut. de rescrip. **Q**uāqz cōsiderat inobediētia seu negligentia nō parentis mādato aplico. et tunc cōsiderat tps receptionis litterarū seu noticie. qz nō pōt quis dici negligens seu inobediens si ignorat mandatū supioris. et iste ē casus istius. c. hic enim nō cōtendit de validitate rescripti. neqz de vi cōphensua. sed solū vt puniant istī canonici qui non paruerūt mandato aplico. id solū cōsiderat tēpus receptionis. ad idē. c. j. de cōces. preben. lib. vj. **Q**uāqz cōsiderat rescriptū respectu ppetuatiōis tēporis. et si gratia ē perfecta in rescripto ita q nō mādatur fieri. sed est facta. et tunc attendit tēpus date. nō enī variat postmodū ex morte cōcedentis. et iste est casus nō. cum glo. in. c. si is cui. co. ti. li. vj. **Q**uāqz gratia nō est perfecta s mandāt fieri. et tunc inspicitur tempus inchoationis mādati. nam si cōmissari nō inchoauit exequi grām expirat p mortē cōcedentis. de quo tū dic vt plene colligit ex. d. c. si is cui. et c. si sup grā. de offi. deleg. li. vj. **C**lementi ad secūdū principale. s. ad rescriptū impetratū ad lites in quo dicendū q respectu actionis sup qua impetrat rescriptū inspicit tempus date. vt in. c. si. de rescrip. vbi patet q rescriptū nō extendit ad lites ortas post tempus date. **Q**uāqz cōsiderat negligentia iudicis nō psequētis infra tēpus in rescripto expressum. et attenditur tempus receptionis lrarū qd intelligo qn statuit sibi terminus p numerū die rū seu mensū. vt puta mandat iudici vt litem decideret infra tres mēses. debet enī tunc attendi tempus receptionis lrarum. ab eo enī tpe incipit currere illud tempus pfixum. vt probatur in. c. sup co. el. ij. s. de app. in fi. secus videt vbi apponitur certum tēpus nō per numerū dierū. vt puta si mandat causa decideri vsqz ad festum penthecostes. qz tūc tēpus currit immediate de quo dicendū vt plene nō. in. d. c. super co. **Q**uāqz cōsiderat negligentia pns impetrantis in nō vtendo rescripto et debet attendi tempus possibilitatis. de quo dicendū vt in. c. plerūqz et in. c. si aut. s. de rescrip. et dicit plene in. c. vt debitus. de appel. **Q**uāqz cōsiderat odiū impetranti. vt in casu. c. qz frustra. de vsu. et attendit tempus presentationis. vt ibi habet. **Q**uāqz attendit rescriptū circa ipsius ppetuatiōē. et attendit tēpus citatiōis vel meli tps inchoatiōis. de q dicendū. vt i. c. gratiū. et c. l3. de offi. deleg. **E**x his apparet q diuersis respectibus pōt cōsiderari rescriptum. et infiniti pōt accidere casus. si saltem sunt in genere cōphensibiles sub casibz predictis. vide in materia beneficiali bo. glo. cū tex. in. c. si soli. et c. si capitulo. de concess.

pben. li. vj. **E**t pdictis pōt inferri ad decissionē questionis quā formauit hic glo. in prin. vt iudice impetrato existente excoicato tpe date valeat rescriptum si tpe receptionis nō est excoicatus. **E**t glo. cōcludit q nō valet. qz debet attendi tēpus date. **D**oct. hic aliter distinguūt. dicūt enī q aut erat iste notorie excoicatus. et pcedit dictū glo. ar. c. ad probandū. de re iudi. qd satis mihi placet. qz a tēpore date imprimis iurisditio sed rescriptū non repit subiectum habile ad recipiendā iurisdictionē. **S**i autē erat excoicatus occulte et tūc si impetrans scient impetravit illum nō valet rescriptum. et hoc apte tenet hic Jo. an. qd notabis ppetuo nō solum respectu huius casus. sed pōt inferri ad vnū casuz valde generalē quē posuit Jo. cal. in. d. c. ad pbandū et credo q habuit fundamentuz ab isto dicto Jo. an. dicit enī ibi q gesta p iudicē excoicatū toleratum in fauorem pns nō tenent scienter litigant corā occulto excoicato. vel salte gesta debent retractari. **E**x quo infero q si occulte excoicatus contulit nobi scienter beneficiū nō tenet collatio vel retractabit. qd est perpetuo nō. maxime ad limitationem. l. barbari. de offi. pio. et d. c. ad pbandū. **S**i vero impetrans ignorabat valet rescriptū. ex q repitur absolutus tempore pcessus cū hic nō agat de graui preiudicio. et facit. d. c. ad probandū. **I**n glo. in xbo duxerit in fi. hec gl. tangit iudicio meo cōtraria satis difficulta. et minime formalit solunt p glo. et maxime instat illud contrariū q gestū ptra legē mortuā est nullū vel saltem retractandū. s. fortius si est gestum ptra legē aīaram nā princeps est lex animata in terris. ix. q. iij. ipsi sunt. et in aut. de psubibus. in fi. nā qd principi placuit legis h3 vigorem. insti. de iure. na. in. s. sed qd pcepti. ergo ista collatio cōtra pape mandatū facta debuit eē nulla vel saltem annullanda. nec doc. nostri aliter solūt p glo. quasi ptemi ipsius so. que in veritate nō satis facit pñis. **B**ar. in. l. amplius. ff. rem ra. ha. dic q quo ad actus inualiditate duri agit cū lege qz euz eius ministro. s. quo ad penā imponendā durius agit cū ministro. allegat. l. si libert. ff. de iurepat. vbi alienatio facta in fraudē legis nō tenet. sed hominis sic. et hoc dictū Bar. potest procedere respectu iudicis inferioris inhibentis alienationē rei vt respectu pns paciscentis. iuxta nō. i. c. raynaldus. de testa. per Inno. et in. l. fi. C. de rebus alic. nō ali. sed respectu mandati pncipis nō videt dictū suuz pcedere. nam vt nō. dicit Inno. in. c. si. de accu. quē admodū alienatio ē nulla attentata ptra legē mortuā ita si est attentata p pceptū pape qui ē lex animata in terris. ad idem qd ipse nō. in. d. c. rainaldus vbi dicit q si papa mādāt alicui plato vt cōferat ali qd beneficium vel vt nō alienet nō tenet gestum p mandatū. sed vide hoc probari i. c. veritati. de do. et cōtu. in fi. vide etiam Jo. an. in. c. constituit. j. de pces. preben. vbi videt apte sentire q si papa mandat collatoz ne cōferat nō valet collatio. et hoc probat p. c. vt nostrū. s. de app. ad idē. c. si soli. et c. si capitulo. de cōces. pben. li. vj. vbi collatio facta p mādātū executoris pape nō tenet. fortius s si ē facta p

mandatū pape. ad idē bo. gl. in. c. si eo tpe. de elec. li. vi. **U**nde pro concordia dicerē si q. aut papa directe mandat collatori ne cōferat certum beneficium et nō tenet collatio in priūm attentata per iura et rationes superius alle. **Q**uāq. papa mandat vt conferat titio et ille cōtulit sempromio. et subdistingue. aut mandatari? nō habebat als prātem cōferendi. s. recipit prātem ex isto mandato clarificato. et tunc nō tenet act? nisi se uetur forma mandati. ad hoc c. venerabili. de offi. dele. et c. cum dilecta. d. rescō. et l. diligenter. ff. man. **S**i vero mandatari? als habebat prātem. et tunc tenet qd facit ptra mandatū nō ex potestate delegata. s. ex potestate ordinaria quā habebat. et iste est ppius casus istius. c. et vide glo. no. in de. j. de iurepa. et ē rō diuersitatis. nam per mandatum factum vt titio conferat non intendit princeps mandatario potestatem auferre conferendi seu potestatem ordinandi ad exercitium illius actus. sed puniendus ē. qz nō obseruauit mādātū principis. secus aut est si directe sibi precipit ne certū quid faciat. tūc enī nō tenet actus. qz videtur tunc sibi auferre prātem exercendi actus. **E**t si diceret. nōne si mandat vt cōferat isti tacite phibz ne cōferat alteri. vt in l. cū ita. ff. de condi. et demō. dico q. istud ē mādātū indirectū qd nō aufert potestātē als cōpetentem mādātario. vt pbat hic. et clarius in. d. c. si soli. et per hoc restringit et declarat intellectus istius. c. et hoc notabis. nam possunt adduci ad multa similia. qd nō. bene

De multa. **F**amosum et vtile ē. et b. intendit. habens personatū vel bñficiū curatū si secundo tale receperit vacat primū qd si retinere cōtēderet etiā secūdo priuabit. hoc pmo. **I**s ad quē spectat beneficiū curati collatio licite cōfert statim cū instituit aliud recepit et si infra sex mēses nō cōferat deuoluit ad aliū collatio et aliter puni. b. secūdo. **C**um sublimibus et latis personis circa pluralitatē beneficiorū incōpatibilitū solus papa dispensat. b. tertio. **E**t in pmo narrat ius antiquū. secūdo subiicit nouū. ibi pñenti. **E**t pōt diuidi in tres ptes put vident tria dca. secūdu ibi. is ad quē. tertiu ibi. circa sublimes. **N**ota pmo q. lateranense cōcilium emanauit ex multa industria siue pudentia qten? phibuit eandem personā adipisci plures dignitates vel ecclesias curatas. nā p illā puisionē meli? deseruif ecclesijs. auaricie vitiū pprimif. facili? puidef paupib? clericis et aliaz piculis subuenif. ac materia dissolutōis tollif merito dicit tex. q. emanauit ex multa pudentia. et loquit de. c. qz nōnulli. de de. non ressi. s. qz illud pñitiū nō apponebat penā ipso facto nō pducebat maximū fructū quare emanauit postmodū hec puizio vbi imponif pena ipso facto vt patz in lra. **M**o. scdo ibi nullus aut rarus. q. cōstitutio nō d3 edi nisi pducatur magnū fructū. id dicit tex. q. lex d3 cē nēcia et vtilis. iij. di. erit aut lex. et id d3 lex cē de dubio. et idē debēt facere repetētes cū ponūt qōnes ne disputet de certo et null? fruct? inde pueniat. **S**ūt enī adinuēte disputatiōes et repetitiōes vt dubia in iure dārescāt p exercitium et multiplica

tiōne magistrorū. qz qd a plurib? qñf facili? inueniatur. xx. di. c. si. vñ papa sepe deridet pñlentē de in dubijs. in. c. cū in iure. s. de elec. et de offi. dele. cū in iure. et in. c. rursus. qui cler. vel vo. cū si. **N**ota tertio ar. opt. a pñio lre. q. si hñs bñficiū nō curatū recipit secūdu curatū nō vacat primū ipso facto. etiam si pñmū requirat residētiā. nā iste tex. requirit q. primū bñficiū sit curatū sicut secūdu. et l3 aliq. voluerit oppositiū. pñmū tñ dictū ē veri? et ē cōmuni? ar. in. c. qualis. xxv. di. et l. cū pñor. ff. de iudi. et dixi plene i. c. si. de de. nō ressi. **M**o. ibi libere cōferat q. is ad quē spectat collatio pñi bñficiū pōt illud cōferre sine requisitione alicui? vñ nō tenet etiā vocare possessorē. nec spectare licentiā ab epō. b. enī importat verbū libere. nō enī cēt libertas si aliū haberet requirere. et ita pcludūt cōiter doc. **E**t p b. vide bo. tex. cū dicitis doc. in. c. l3 epō. j. co. ti. li. vi. et notabis sp. pñicta p significato hui? verbi libere. possessionez tñ nō d3 tradere possessore nō vocato. vt in. d. c. l3. qd tñ limita vt nō. ibi et in. c. ordinarij. de offi. ordi. li. vi. **M**o. ibi. b. idē in psonatibus. et c. q. psonat? et dignitates hic sumunt vt synonima et idē importantia in substantia. nā. s. in principio fecerat mētiō nē de dignitatib? i. x. hoc idē. appellat dignitates psonatus. **E**t an in veritate b. differūt inter se et qñter cognoscant dignitates et psonat? dicā infra latius. **M**o. in. x. addētes q. in eadē ecclesia null? pōt habere plēs dignitates seu psonat? et dic idē in diuersis. vt p3 ex pcedentib? in tex. et in. c. qz nōnulli palle. et in. c. dudū. el. ij. de elec. et nō. in. c. j. de consue. li. vi. sed hic dicit de eadē ecclesia ad maiorem exaggeratiōē seu aggrauatiōem qñ odiosū sit hñe in eadē ecclesia q. in diuersis. et id dicit b. **E**gi. quē sequif cōiter hic doc. notabile vñ q. si dispēsat cū aliq. vt possit psequi duas dignitates seu psonat? intelligit vt habeat in diuisis ecclesijs nō i eadē qd satis placz. qz cū mā ista sit odiosa debem? cape intellectu min? iuri exosū. in. c. j. et. ij. de fi. pñby. li. vi. et c. q. dilectio. de cōsang. et affi. facit. c. statutum de elec. li. vi. **M**o. in. x. circa sublimes. q. nobiles seu sublimes pñone nō reprobanf ab ecclesia qñimo honorāf in collationib? bñficiorū. et dic sublimes. i. nobiles qñ supra alios eleuant seu supra limē positi. **E**t nō bñ q. pñone litterate eqpanf nobilib? et sic d3 ecclesia honorare pñonas lras. nō solū verbo s. etiā facto vt subueniēdo eis pingui? de redditib? eccleie p alijs minus lras. et b. nō puenit ex alio nisi qz scia pdest nedū habēti. s. etiā toti vniūfali ecclesie. nā orbis sine lras regi nō posset. vt i auē. habita. C. nēfi. p pa. et alibi dicit tex. q. ecclesia vniuersal admodū ad sui regimē indiget viris lras. in. c. cū ex eo. de ele. li. vi. **E**t ppter hāc cām ecclesia dispēsat cū volētib? ire ad studiū lraz vt possint se abstrare ab ecclesijs etiā curatū p septēniū. et vt nō teneant interim pmoueri ad sacerdotium. vt in. d. c. cū ex eo. **E**t p hāc pñideratiōē et multas alias cōiter doc. cōcludūt in. c. penul. de magi. q. religiosus de licētia sui plati pōt pmoueri ad officium docendi. nec alii qui doc. discrepāt nisi parū intelligentes. et idem **A**rchi. xvj. q. j. in. c. monachus. sentit **G**ratia. in. s.

superior. ea. cā. t. q. nam presidens cathedre nedū ē vnus proprio monasterio cū efficiat peritior. sed etiā toti ecclie vniuersali. t. iō dīc hīero. scribendo ad rusticū monachū. **L**ongo tpe disce que postmo dū doceas. t. alibi. **M**ibi placet vt sanctorū habeas p̄ubernia. nec ipse te doceas. vide latius i. c. sic viue. t. in. c. si clericus. xvj. q. i. t. vide **G**ratia. in. d. s. superior. cū se. vbi reducit ad cōcordiā iura illi q̄ stionis que vident cōtraria maxime rñdēdo ad. d. c. monachus. vbi dicit q̄ nō habet officiū docendū. sed plangentis. nā debet itelligi q̄ eo q̄ religiosus nō habet legitime officiū docentis. q̄ nō h̄z ad hoc officiū. **S**ed si eligitur ad illud bene potest docere. sicut videmus cū promouet ad beneficium curatū maxime ep̄atus tunc legitime docet. t. vide bo. tex. in. c. si. de magist. vbi ius videt magis cōmendare t. p̄uilegiare docentes q̄ addiscentes t. maiorem fructum faciunt in ecclesia dei. **N**am cum possit religiosus esse cubicularius ep̄i. t. sic habere officiū cubiculi parū fructuosū ecclesie vniuersali. ij. q. vij. cūz pastoris. fortius potest p̄fici cathedre. ex quo emanat tantus fructus circa vniuersos. nec vtiq̄ reperi aliquē sentientē contrarium. **D**ico. i. si. c. in eo q̄ dicit dispensandū cum sublimib⁹ t. l̄atis personis circa pluralitatē beneficiorum. t. maxime pondera. tex. in. eo q̄ dicit has p̄sonas ēē honorandas maioribus b̄ficijs. nam p̄ illud verbū honorandas etiā colligit q̄ b̄ficia maiora q̄nq̄ p̄ferunt litteratis t. nobilibus nō principaliter p̄p̄t vtilitatē beneficiorū. sed p̄p̄t meritū personarū. vñ ob. q̄ cū apud deū nō sit acceptio p̄sonarū ita nec apud papā ēē d̄z. vt in. c. nouit. s. de iudi. nā iudiciū pape d̄z ēē p̄forme iudicio dei. in. c. vt nostrum vt ecclie. b̄fisi. **I**te dispensatio ē p̄mensuratio rōis ad singula. ille enī qui dispensat d̄z facere sic bonū cōmensurator t. paterfamilias q̄ distribuit labores t. merita fm̄ qualitātē p̄sonarū. **I**te lex cōis ē fundata sup̄ bono publico. iij. di. erit aut̄ lex. t. sup̄naturali rōne. j. di. p̄suetudo. s. bonū publicū nō ē relaxandū p̄p̄t p̄siderationē p̄uatiā. vt in. c. bone. j. de postu. p̄ela. s. nō d̄z fieri ista dispensatio cū p̄ cā laxant iura. xxiij. q. iij. displicet. **S**ol. bear. **T**ho. tractat p̄ma sc̄de. q. xviij. ar. iij. t. **I**o. an. cū recitat hic t. in effectu p̄cludēdo dicit q̄ dispensatio nō d̄z fieri p̄p̄t bonū p̄uatiū imo ille qui dispensat d̄z h̄t intuitū rōis boni vniuersi t. cāe p̄p̄t quaz dispensat. q̄ quidē ē triplex vtilitas t. necessitas ecclie ac euidēs p̄rogatiua p̄sonarū. vñ si disp̄sant h̄z ista p̄ oculis nō dicit facere p̄ bonū publicū nec p̄ferre bonū p̄uatiū publico s̄ relaxare statutū generale p̄p̄t bonū publicū cōcurrēs in casu speciali. si enī dispensat cū sublimib⁹ p̄sonis seu litteratū habetur cōsideratio ad bonū publicū q̄b̄ per istos p̄uenit vniuersis. nam vt dixi p̄sona l̄rata p̄dest ecclie vniuersali t. cū maximo labore insit in exercitio sc̄ie merito debet recōpensari labor. **C**ōcludēdo s̄ breuiter. dic q̄ dispensatio non debet fieri ob cām p̄uatiā s̄ publicā. al̄s nō dicit dispensatio s̄ dissipatio. **E**st enī dispensatio iuris cōis relaxatio facta cū cāe cognitiōe ab eo q̄ h̄z p̄tātē dispensandi.

de quo vide lat⁹. j. q. vij. c. requiritis. in. s. nisi rigor. **A**d cōtraria rñde q̄ acceptio personarū est q̄n̄ circa equalia seruaf̄ in equalitas s̄ l̄ate p̄sone nō sūt eq̄les cū alijs rōnib⁹ p̄dictis merito si seruaf̄ in equalitas nō est ibi acceptio p̄sonarū. nam t. de⁹ idē facit ad hoc. lxxix. di. in. c. ad b̄. **A**d aliud p̄riū satis est rñsum. nā satis ē cōis cōmensuratio si meli⁹ meriti meliora cōferunt q̄b̄ seruaf̄ in dispensatiōe. **E**x p̄dictis infero cōtra theoricā **I**nno. in. c. cum ad monasteriū. de statu regu. vbi dicit papā posse supra ius positū dispensare ex sola volūtate. nam puto q̄ licet illud p̄cedat q̄ ad eccliam militante. q̄ nulli licet de suo iudicio iudicare. sec⁹ tñ puto q̄ ad deū. nā nō debet sine cā relaxare ius fundatū sup̄ bono publico cū teneat ex officio pascere oues suas t. facere sicut bonus dispensator. **P**uē. r. **I**n glo. ij. ibi si enī ante l̄it. p̄re. t̄c. olim circa hoc erant opi. sed hodie ē p̄uissū in extrauaganti execrabilis **B**o. xxiij. vbi cauet inter cetera q̄ recipiens sc̄m̄ tenet illico de iure t. de facto resignare primū in manibus ordinarij sub testimonio publico t. si non fecerit ipso facto est p̄uatus vtroq̄ etiā effici in habilis ad beneficia ecclesiastica t. ordines de q̄ vide glo. in. de. si plures. e. ti. facit. c. dudum. ij. de elec. t. in si. glo. **E**t de hoc vltimo an t. q̄n̄ habeat locum optio dic vt dixi in. c. q̄n̄nulli. t. hodie posset dubitari in casu quo duo b̄ficia curata sūt t. semel cōferunt vni. de qua q̄ōne vide latius p̄ **H**osti. in. d. c. q̄n̄nulli. nam aliqui tenuerūt q̄ nō valet collatio. aliqui q̄ debet sibi dari optio sicut obseruabaf̄ fm̄ ius antiquū cum simus extra casus huius. c. t. hec opi. ē equior. ar. c. ḡra. de rescrip. li. vj. **I**n gl. iij. ibi fallit in ep̄atu. nā p̄morus ad eccliam cathedralem nō p̄dit ipso facto p̄iora b̄ficia l̄z sit confirmatus t. habeat possessionē ep̄atus. s̄ expectat vt sit cōsecratus vel q̄ labaf̄ tps̄ p̄fixum ad p̄secrationē recipiendā vt in. d. c. cū in cunctis. **S**ed gl. nō ponit hic rōnem fallentie. **I**nno. dicit q̄ est ex eo q̄ non dicitur ep̄s anteq̄ sit p̄secratus in. c. ad honorem. t. c. nisi. de au. t. vsu pal. merito debet expectari tempus cōsecratiōis. sed in alijs dignitatibus post cōfirmationē vel collationē immediate dicitur abbas seu archidiacon⁹ v̄l archip̄resbyter l̄z nō habeant adhuc ordines quos requirit illa dignitas. t. ideo concludit **I**nno. q̄ istud est speciale p̄uilegiū ep̄orum q̄b̄ nō cōpetit alicui citra ep̄m̄. **H**osti. placet dictum s̄ nō rō. nam ex quo archidiaconus nō habet ordinē requisitum nō dicitur adhuc sufficienter p̄uissū dignitati. ar. in. c. ij. de trasla. p̄la. **R**eddit ergo rōnem aliam. dicit enī q̄ electi ad ep̄iscopatū cōiter nō se transferunt sine licentia pape. s̄ in alijs dignitatib⁹ inferiorib⁹ sepe de facto quis transit t. retinet duo b̄ficia ideo fuit p̄uissū vt in cōnenti vacaret primū. mibi placet rō **I**nno. **E**xtra casum glo. excipiunt etiā alij casus s̄ dicā notabiliōres. **S**i enim calore iracūdie quis recipit secūdū beneficium nō vacat primū. ar. c. ex litteris. de diuor. t. sic cōiter transeūt doc. p̄ter do. **A**n. cui dictum nō placet. aut enim nō est adeptus possessionē secūdi t. nō vacat primū. aut est adept⁹ t. debet

vacare primū cū culpa sua hoc puenerit. mihi plus placet primū dici si incontinenti istud penitet. qz calor iracundie eum excusat. vt in. d. c. ex litteris. r. ij. q. iij. §. notandū. **N**ec ob. c. eum qui. eo. ti. li. vj. loquitur enī in eo qui per vim occupauit bñficiū seu intrusit se in illo s̄ nos loquimur in eo qui intrauit p̄ ostiū s̄ calore iracundie fuit ductus r̄ statim penituit. facit de pe. di. j. diuortiu. **S**cdo fallit in eo qui fecit expensas de patrimonio in primo bñficio. nō enī cogit dimittere primū nisi sibi satisfiat p̄mo de expensis. ar. xij. q. iij. quicunqz. r̄ notabis bñ hūc casum vt retentio p̄ expensis habeat locū etiam in beneficijs. **E**t ex hoc potest colligi vñū notabile dictū qz si clericus sine testamēto moriē potest heres repetere expensas quas clericus fecit de p̄rimonio in beneficio. r̄ fortius hoc p̄cedit si specifice clericus illas repetendas decreuit. **A**ddit r̄ alius casus cū superior primi beneficii nō vult habere ratas collationē secūdi. sed repetit ipsum clericū. cum enī non possit clericus directe r̄ expresse renūciare suo bñficio sine licentia superioris ita nec indirecte recipiēdo secūdū. de renun. c. admonet. r̄. c. qd̄ in dubijs. et credo qz requirit cōsensus cuiuslibet q̄ necessario requirit in renūciatione exp̄ssa vt collatorum r̄ patronoz. de quo dic vt dixi in dictis. c. **I**n ea. gl. ibi. s̄ per receptionē corporale. r̄ debet hec receptio eē pacifica. dicit tñ **I**nno. qz si in principio non potuit habere possessionē secūdi nō vacat primū s̄ si habuit possessionem licet postea moueat sibi q̄stio vacat nihilominus primū beneficiū. r̄ in h̄ instant doc. r̄ vide no. in. c. constitutus. de appel. r̄ in. c. licz eps. eo. ti. li. vj. r̄ vide velle do. **A**n. allegando ibi no. qz si acceptauit scienter beneficiū litigiosū inducit vacatio primi beneficii licet non habeat possessionē pacificā. **E**go indistincte credere qz nunqz inducit vacatio primi beneficii nisi post habitā pacificā possessionē secūdi. nec sufficit qz momento habuit eam pacifice si illico mouet sibi q̄stio de iure vel de facto. qz nō dicit fuisse qd̄ nō stetit. ad h̄ tex. cum glo. in. c. cōmissa. de elec. li. vj. r̄ de. gfe. r̄ ibi p̄ Pau. de rescri. r̄. d. c. licet eps. facit. c. si quis iā trāslatus. xij. q. ij. non enī potest dici perfecte translatus ex quo dubitatur de iure suo. r̄ facit. c. cum in cunctis. de elec. s̄. eo. qz beneficia electi r̄ confirmati ad ep̄m nō vacant. qz adhuc nō videt plene trāslatus. **E**x omnibus predictis cōclude qz regularit̄ post pacificā possessionem secūdi vacat primū. **E**t post hanc cōstitutionē emanarunt multa iura. **E**t primū. c. si tibi cōcesso. j. eo. li. vj. qd̄ limitat istd̄ si enī nō potest habere fructus secūdi beneficii qz ex p̄uilegio forte debent alij ad tempus nō vacat primū. **I**tem emanauit. c. eum qui. eo. ti. li. vj. vbi extenditur hoc. c. ad eum qui vi vel scienter intrusit se in secūdo beneficio. **I**tem emanauit. c. cum i singulari. eo. ti. li. vj. qd̄ extendit hoc ad regulares dignitates. demum supuenit de. j. de sup. negl. prela. qd̄ dicit procedere etiam in prioribus manualibus. **I**tem de. vnica. de offi. vica. vbi dicit hanc vacationem induci etiā si recipitur vicaria perpetua beneficii curati. **I**n glo. super verbo prouētibz.

ibi. i. p̄p̄ijs. nō. bene glo. istam ex qua collige deri cū non cōpellendum ad satisfaciendū oneri sibi in cūbenti ex delicto vel quasi seu ex p̄tractu inito nō mine p̄prio de fructibus beneficii sui. qz delictū p̄sone nō debet obesse ecclesie. r̄ vide cōsilem glo. in. c. cū sicut. j. de cōse. ec. vel alta. r̄ bene facit glo. in. l. stipendia. C. de ecce. rei iudi. vbi dicit qz sicut i causa iudicati nō debent capi stipendia militū seculi. ita nec stipendia militum ecclesie. **H**osti. tamen hic dicit qz potest cōpelli ad satisfaciendū de his fructibus quos fecit suos forte munitus opinione q̄ nō per glo. in. c. p̄senti. de offi. ordi. li. vj. hec qd̄ depēdet ab alia. **N**unquid clericus faciat fructus beneficii suos. de qua q̄ne vide qd̄ plene dixi in repetitōe. c. cum eēs. de testa. r̄ vide d̄ vtracqz qd̄ quod nō. in. c. peruenit. de fideius. r̄ per archi. in. c. statutum. de rescri. li. vj. **E**go semper tenui simpliciter qz nullus clericus faciat fructus suos inspecto iure cōi. r̄ p̄ cōsequens qz nō debent capi fructus beneficii p̄ debito ipsius beneficii. **S**ed nunquid valeat p̄suetudo in oppositū. vide qd̄ no. **I**o. an. in regla nemo potest. de re. iu. li. vj. in mercu. **E**t in fi. glo. no. fi. glo. qz possessor beneficii cū mala fide cōpelliatur restituere omnes fructus. r̄ vide tex. in. c. cum dilectus in fi. j. de iurepa. a p̄rio q̄ secus si bona fide possidet. qd̄ tenent dñi de rota deci. xxiij. **I**n glo. in. d̄. in eadem ecclesia. r̄. ibi cōtrarium credo. no. glo. vsqz ad fi. **E**x qua habes duo satis notāda in m̄a extensionis. **P**rimū qz vbi duo sūt a iure eq̄pata pena adiecta in vno videt adiecta in alio. pro hoc tex. cum glo. in. c. si postqz. in fi. de elec. li. vj. facit. l. ij. ff. ad tertu. **S**ecūdo qz si in fine alicui statuti penalis sit aliqua additio qz pena apposita in principio videt repetita in illa additione. **E**x quo enim adiicit videt qz sit p̄s illius statuti. r̄ intellige cum dicit adiicientes vel etiā idē iudiciū eē volumus. r̄. r̄ hanc glo. hic cōmuniter sequit̄ doc. sed vide jgl. que directe sentit oppositum in de. qm̄ in fi. de vita r̄ hone. de. in. d̄. sanctionem. sed hec glo. videt vtrior. **I**n glo. super xbo r̄ litteratas. ibi. scientia nobilitat hominē. r̄. r̄ pro hoc facit qd̄ dixi. s̄. i vltimo notabili. r̄ vide glo. ij. di. lex. qd̄ dicit qz maiores natu possunt appellari etiā litterati cum alijs. s̄ qui bus ibi no. r̄ ad. c. cum oēs. qd̄ glo. hic allegat pro equalitate seruanda in beneficijs. dic vt ibi plene no. **I**n glo. super verbo per sedem apostolicam in fi. dic qz tota hec glo. potest reduci ad vñā cōclusionem qz solus papa dispensat in pluribus curatis in alijs vero potest dispensare eps. r̄ hanc cōclusionēz firmat glo. licet referat opi. contrariā. **I**nno. videtur in effectu tenere opi. huius glo. dicit enī in duobus curatis dispensat solus papa. in duobus simplicibus vel simplici r̄ curato eps. r̄ si sunt i diuersis diocessibus debet vterqz eps interuenire in dispensatione. **E**t nota hoc vltimū r̄ bñ facit ar. j. s̄ sen. excō. in. c. cum illoruz. in. §. si vero claustrales. r̄ qd̄ no. in. c. pastoralis. de p̄uile. **P**et. r̄ **A**bb. dicunt qz dispensatio que fit propter necessitatem vlt̄ vtilitatē ecclesie nō intelligit̄ phibita ep̄is etiā in curatis. sed solum illa que fit propter p̄rogatiuā p̄sone.

et videf hec opi. placere hosti. licet dicat curiaz ser-
uare indistincte primā opi. quā videf sequi Jo. an.
dicit enī q si ep̄s posset dispensare nugatorū fuissz
hoc dicere hic q sedes ap̄lica dispensauit. Do. an.
videf tenere primā conclusionē. sentit tñ q in plu-
ribus beneficijs vltra duo ep̄s nō dispensat. allat
c. qz intantū. s. eo. qd iudicio meo nihil facit. nā nō
loquit. c. illud de dispensatione q fit ex cā s de his
qui per ambitionem plura beneficia recipiunt. vt
p̄s ibi in pñ. dñ dicit q intantū p̄cessit quorundam
ambitio. tñ. nō enī potest dici ambitio si dispēatio
fit ex cā. pone enī q sublimis vel sfatus non pōt vi-
uere ex redditibus duorū bñficiorū simpliciu. dice-
mus ne q ep̄s nō possit dispensare in tertio? certe
nullibi repit oppositum. de hac mā dispensationis
circa pluralitatē bñficiorū. vide qd dixi in repeti-
tione. s. qz vero. j. eo. n. c. extirpade. et circa p̄bēdas
dixi in. c. cum iam dudum. s. eo. et placet mihi mul-
tū circa curata limitatio. Pe. et Abb. quā sequitur
hosti. vt propter necessitatē vel vtilitatem ecclesie
possit ep̄s hodie dispensare. nam cū olim posset vt
p̄bas in. d. c. sanctorum. lxx. di. nō videf ius illud
imutātū per hanc cōstitutionē que directe nō p̄bi-
bet ep̄o dispensare. nec etiā loquit quādo imineret
dispensatio propter necessitatē vel vtilitatē eccle-
sie. Nec ob. c. lras. alle. in gl. loquit enī in plurib⁹
p̄bendis eiusdē ecclesie in qbus ep̄s nō dispensat.
vt dixi in. d. c. cum iam dudum.

Additio. Sed nunquid talis cuz quo di-
spensat circa pluralitatē benefi-
ciorum sit tutus quo ad deū. dicas q aut dispensa-
tio fit ex causa propter necessitatē vel vtilitatem
ecclesie vel propter euidentē p̄rogatiuam meritorū
et tutus. aut sine causa et nō est tut⁹ quo ad deum
sed bene est tut⁹ quo ad ecclesiā militantē. vidē Pe.
de ancha. in. c. j. de cōsti. in repetitōe. **Extra glo.**
quero de qōne quotidiana et difficili que dicat di-
gnitas p̄sonatus vel officiū. nā hic habem⁹ quē nō
posse habere duas dignitates vel p̄sonat⁹. et idē di-
citur de officijs in. c. j. de consue. li. vj. Inno. et Jo.
an. et multi alij hic instant. nam qñq oīa ista sūt sy-
nonima. vt p̄bas in. c. cū accessissent. de consue. vbi
idē officiū appellat dignitas et p̄sonat⁹. In p̄riū fa-
cit iste tex. vbi dicit idē in p̄sonatib⁹. et in h̄ varie lo-
quūt iura. **Expeditio glo.** Inno. p cōclusiones
Prima cōclusio dignitas et p̄sonat⁹ nō differunt in
substantia sed archidy. sentit p̄trarium in. d. c. j. de
p̄sue. vbi dicit q dignitas est administratio rerum
ecclesiasticarum cū iurisdictione. Personatus vero
est quedam p̄rogatiua in ecclesia sine iurisdictione
vt qz habet stallū in choro honorificus p̄re alijs vel
qd sile. Officiū vero fm eū ē administratio rerū ec-
clesiasticarum sine iurisdictione. Sic pōt poni exem-
plū in sacrista seu thesaurario. s. p certo iure ista sūt
p̄bantur. et potius credendū est q ex varietate lo-
corum insurrexerūt hec diuersa vocabula. nam in
multis locis dignitas appellat p̄sonat⁹. et in aliq-
bus quodlibet bñficiū curatū dicit p̄sonat⁹. ideo
in istis debet attendi substantia rei magis q̄ denota-
tio vt statim subiiciam. **Aliter tamē vbi doc. t̄gūt**

hanc mām conclusio cōmunis est vt is dicat habere
dignitatē qui habet iurisdictionem. vñ quilibet re-
ctor seu prior ecclesie collegiate d̄r habere dignita-
tem vt no. Pau. in de. j. de elec. et cle. ne in agro. de
sta. re. et dñ de rota decif. dxyj. et tal p̄prie et stricte
appellatur prelatus. vt in. c. cū ab eccliarū. vbi bo.
glo. de offi. ordi. vide tex. cuz glo. in. c. ij. de iudi. l3
largo modo rector curat⁹ dicat habere p̄laturā. vt
est tex. in. c. tua. j. de deri. egro. no. Pau. in de. du-
dū de sepul. p hoc tex. in. c. nisi. s. e. vbi prior eccle-
cie cōuentualis dicat habere dignitatē. et abbatisa ha-
bet dignitatem vt est tex. in. c. indēnitatib⁹. de ele-
li. vj. vide tex. in. c. j. de eta. et quali. vbi multi apel-
lant p̄lati. **Secūda cōclusio** q ad cōsiderandū di-
gnitatē debemus attendere an vocef aliquo noie
de dignitatibus que in iure sūt expresse vputa ap-
pellat archidiaconus licet nullū ministeriū digni-
tatis exerceat. et ponit Inno. exēplum in archidia-
conatu parmensi. nos rectius possumus exēplum
ponere in archidiacono senensi. nam parmensis sal-
tem habet stallū p̄minentem in choro. et ex hoc vi-
detur velle Inno. q solum nomē sufficiat vt inclu-
datur i hac p̄stōne. de quo multū dubito cū de bea-
mus potius attendere vim et substantiam rei q̄ vo-
cabulum. et archi. i. d. c. j. videf req̄rere salte aliquā
p̄rogatiuam in loco. sed dñ de ro. decif. vbi. s. sim-
pliciter sequūt hanc opi. Inno. sed in cōtrariuz
facit. c. dudum. el. ij. de elec. **Itē** accumulatio harū
dignitatum fuit prohibita propter impotētiā de-
seruiendi et exercitij. sed vbi habet solum nomē ces-
sat illa ratio. ad hoc. c. qz nōnulli. s. eo. et. c. qz intan-
tum. s. eo. et cogita super hoc. **Tertia cōclusio**
q si in loco reputat dignitas seu personatus licet
in iure nō habeat pro tali tamē debet cēseri fm re-
putationē loci et h̄ no. **Quarta cōclusio** vt inspi-
atur institutio. si enim fuit instituta vt eēt dignitas
habebit p̄ dignitate. **Quinta cōclusio** et notabilis
q oportet q dignitas sit perpetua ad hoc vt inclu-
datur sub ista cōstitutione. p hoc. c. j. j. de p̄sue. li.
vj. **Et** per hoc soluit questio. Nunquid acceptans
ep̄i vicariatū perdat dignitatem seu beneficium cu-
ratum. et videtur q sic qz consequitur dignitates p
vicariatū. vt no. gl. in de. et si principalis de rescrip.
Item satis est q possit eē perpetua. qz forte ep̄s nō
remouebit eum in vita. ergo debet cēseri vt p̄pe-
tua. ar. in. l. iurisperitos. ff. de excu. tu. s. cōtrariuz
puto verum. qm̄ illa dignitas est potius ep̄i et defa-
cili potest remoueri. ad hoc. c. j. j. de offi. vica. li. vj.
Sexta cōclusio q licet quis exerceat ministeriū spe-
ctans ad aliam dignitatē ex quo tñ in loco non re-
putatur dignitas nō habebitur p̄ dignitate. **Con-**
trarium forte posset attendari vt magis attendam⁹
substantiam rei propter quā emanauit constitutō
q̄ erroneā loci estimationem. **Septima cōclusio**
et vltima q habens officium sine iurisdictione non
cōprehenditur in hac cōstitutione puto q si officiū
est nudum ministerium ita q non habet p̄rogati-
uam p̄ alijs tunc p̄cedit dictum suū. puta si est pro-
curator ecclesie secus si est officiū cū p̄eeminētia.
vt thesauraria. p hoc videtur tex. i. d. c. j. de p̄sue.

li. vi. et qualiter cognoscatur minoritas dignitatis vi
de per Jo. an. in. c. pe. de offi. lega. li. vi. et hec pce-
dunt in dignitatibus ecclesiasticis. Qualiter assu-
matur dignitas vel nobilitas inter seculares. et qd
possit facere nobilem aut militem. vide p Bar. i. l.
i. C. de digni. li. xii. **¶** Ultimo queritur de alia que-
stione que venit ad declarationem rex. qd dicat bene-
ficiu curatum. et quid si habeat curam in habitu
sed non in actu. nunquid includat in hac constitutio-
ne et valet hoc ad multa vti in aliquo statuto penali si
at mentio de collegio nunquid sufficiat collegiu ha-
bitu licet non actu. **¶** Quo ad primum concludit qd
beneficiu dicitur curatu cu habet cura animarum siue i fo-
ro contentioso siue penitentiali. et vide tex. ibi. et plene
p Inno. in. d. c. dudum. el. ij. de elec. Sed adde vna
glo. no. in de. dudum. de sepul. qd videtur velle qd tunc
pprie quis habet curam qm astringit ad ministra-
da ecclesiastica sacra et alij tenent ad eum recurrere.
nam dicitur cura. qd cor vrit. f. reddendo eum sollicitu
in administratioe sacramentorum. Et io cu hodie fra-
tres mendicantes possint audire confessiones et pre-
dicare videntur habere curam. qd non est verum cu alij non
astringantur ire ad eos plus qd velint nec ipsi necessi-
tentur audire. Et parochia dicitur quasi pntio cure. qd
cuius curato datur certa pars ciuitatis seu pars castri per
eum curanda in diuinis. xii. q. i. c. i. et vide qd nota.
Pau. in de. j. de bap. vbi tractat. Nunquid p colla-
tione solius baptismatis dicatur ecclesia curata. et qd
ex pstatione alterius sacri tmi. **¶** Quo ad secundum
varie sunt opi. quidam tenuerunt non sufficere vt eccle-
sia sit curata habitu. ideo dicunt qd si oes parochia-
ni alicuius ecclesie sunt mortui vel recesserunt de loco
talis ecclesia non concludit in dispositione huius. c.
Hac opi. tenuit hosti. b. et latius psequitur in. d. c. quia
nonnulli. et Frede. de se. consilio. cxxx. et Pau. i. de. j.
de offi. vica. et multi alij priam opi. tenuerunt hic
Inno. et Jo. cal. et multi seq. facientes fundamentum
qd ecclesia curata facit ordinatio epi non accidentia
facti. et satis est qd si hodie vnus veniret ad habitan-
dum in parochia potest sine alia licentia administrare
illi sacra. **¶** Ibi plus placet prima opi. pmo qd cum
simus in penalibus debet verba capi i potiori signi-
ficato vt euitemur pena. p hoc. c. statutum. de elec. lib.
vi. Item principalis ratio pstitutionis cessat cu non sit
impotens ad seruandam vtriusq. vnde salteps po-
terit in istis dispensare nec inducere vacatione ipso
iure p receptionem secundi. et vide p et duas glo. no. i.
sili. vna in. d. c. statutum. alia in. c. l. canon. e. ti. et li.

¶ **Caue nimis.** Concilium puincia
latione suspendit eos qui post secundam corre-
ctionem indignis beneficiis conferunt. puidet etiam qd in-
terim beneficia conferat et illam suspensionem relaxat so-
lus papa vel solus patriarcha. pmo narrat delictum
secundo puidet ibi. volentes. **¶** Mo. pmo ibi. cum pos-
sint viros. et ar. a contrario littere qd in defectu ido-
neorum possunt indigni assumi ad beneficia. nam s. hosti.
construenda est domus ex lapidibus qui occurrunt
et melius est locum implere qd vacuū dimittere. ar.
in. l. generali. s. spurius. ff. de decuri. vbi i defectu

legitimorum spurij assumunt in decuriones. **¶** **S**
aduerte qd idem hosti. in quadam alia postilla sentit
rium. dicit enim qd si vnus solus reputatur idoneus illi
soli sunt potius pferenda plura beneficia qd indignis
ad hoc. xxi. q. i. c. i. Concordare sic qd vbi tanta est indi-
gnitas qd non potest prouideri sine peccato vel sine
gravi aliorum scandalo tunc pcedit secundum dictum. se-
cus si non est tanta indignitas. vt qd parit solū defe-
ctum in scia in alijs tñ est bonus clericus. et tunc pro-
cedit ar. a contrario huius littere. et vide qd no. Jo.
an. c. cu adeo. de rescriptis. vbi sentit qd etiam manda-
to pape non est obtemperandum qm tanta indignitas
ex pte pmouendi vt sine peccato mortali pmoueri
non possit. **¶** Hora secundo qd mox inhonestas et lit-
terarum defectus impediunt que pmouendum et qm deij-
ciuntiam pmotum vt in. c. si. de eta. et qua. **¶** Tertio
no. qd concilium puincia habet iurisdictionem super oes
de puincia. vnde et platos ex pprio delicto potest su-
spendere episcopum tñ deponere non potest. ibi enim requi-
ritur auctoritas pape. iij. q. vi. c. accusatus. et c. qd
uis. **¶** Mo. quarto ibi. annuatim. qd concilium puinci-
ale debet fieri annuatim. et idem dicendum de synodo epi-
scopali. in. c. sicut olim. el. ij. de accu. vbi vtriusq. di-
ctum probatur. et est bonum. rex. in materia istorum conciliorum.
¶ Mo. ibi post primam et secundam correctionem qd deli-
ctum iteratum grauius puniunt maxime pcedente moni-
tione. tum qd videtur delictum puetudini deputatum
li. iij. C. de epi. au. et c. monasteria. de vi. et ho. cleri-
tum qd videtur incorrigibilis. c. cu non ab homine. s.
de iudi. **¶** Hora qd prelato suspensio a collatione bene-
ficiorum non succedit capitulum. p hoc. c. j. de sup. ne. p
la. li. vi. et c. qd diuersitate. j. de coel. preben. et ge-
neraliter posset dici qd prelato suspensio a toto offi-
cio propter delictum pprium diu continuatum non suc-
cedit capitulum vt videtur tex. no. in. c. si. de sta. regu.
fm intellectum que ibi dabo. nam hoc clare probatur ibi in
abbate suspensio vel remoto. **¶** Mo. in. x. et b. ipsu.
qd licet supra puidetur tex. contra prelatos seu colla-
tores beneficiorum nihilominus in b. puidetur spalius con-
tra capitula. Ex quo potes colligere nobile dictum.
qd in materia penali pmissio cocepta in vera psona
non extendit ad fictam et representatam. et p hoc tex. optie
in. l. iij. ff. de nego. gest. **¶** Mo. ultimo casum i quo
ille qui suspendit non potest absolueret regularis. s.
de pe. di. j. c. verbu. s. ro specialitatis huius ponit
in tex. vt defacili hec suspensio non remittat et quat-
tuor priarche honorat. **¶** Potes etiam colligere qd me-
tropolitanus non potest puniri p caplin puiciale. et
b. qd ipse est caput pcelij. et sic facit in ar. qd papa non
potest puniri p concilium generale cu sit caput ipsius conci-
lij. p quo facit optime tex. in. c. significasti. de elec.
¶ In glo. j. ibi. imo ex officio. pcedera glo. naz per
hanc dictionem imo qd venit correctiue ad pcedentia.
vt le. et no. xvi. q. j. pductor sentit qd hac inquisitio
facit concilium etiam fama non pcedente. s. ob. c. qualis. et
qm. el. ij. de accu. vbi tex. loquitur de inquisitioe fien-
da ex mero officio et tamen requirit infamiam pream-
bulam. Inno. primo reddit rationem diuersitatis dicens.
qd hic non fit inquisitio vt pena irrogetur alicui spali. s.
vt subditur reddat rationem de talento sibi commisso. b.

rō nō placet **H**osti. et mihi multominus. nam. c. q̄li
ter loquitur de rōne administrationis reddenda.
Ite hic venit imponenda pena suspensionis. Red
dit secūdo **I**nno. aliā rōnem dicēs q̄ ista concilia
principaliter fiunt ad correctionē morū. xvij. di.
qm̄. et est tex. in. d. c. sicut olim. quasi velit q̄ ibi nō
agitur ad penā. s̄ in cōtrarium facit q̄ pena venit
imponenda vt predicti. nec per inquisitionē debz
aliqs infamari. ex q̄ infamia non precessit. **H**osti.
reddat duas alias rōnes q̄ pfecto nō satisfaciūt cō
trario. iō breuiter dic q̄ iste tex. loquit de inquisiti
one generali et nō cōtra certā psonam. general enī
inquisitio pōt et debz fieri p supiorē cū debeat pur
gare puinciam malis hoibz. c. j. de offi. ordi. l. cō
gruit. de offi. presi. ff. et in hac nō requirit q̄ infamia
pcedat. **I**ria loquunt in inquisitione spāli ptra cer
tam personam in qua requiritur q̄ infamia pcedat.
et hoc aperte sentit **I**nno. in. c. j. de postu. pre
la. et probatur dictis iuribus. et c. sicut olim. palle.
videmus etiā q̄ propter hāc inquisitionē genera
lem debet prelatus annuatim visitare diocesim. c.
cum venerabilis. de censi. et de offi. archi. c. māda
mus. Et aduerte q̄ si in hac inquisitione generali
noiatu aliquā psona sit inq̄sio spālis s̄ illā perso
nam noiatam. nec depositiones facte in inquisitio
ne generali facient fidem in speciali vt nō. singula
riter **I**nno. in. c. bone. de elec. et per **Bar.** in. l. ff.
de questio. et hoc nō. **I**n glo. ij. in fi. solue clari
fm doc. q̄ cōtraria pcedūt respectu illius beneficii
dūtaxat q̄ cōferē indigno. nā nō requirit aliq̄ mo
nitio sed incōnienti pās puidēdi illa vice deuol
uitur ad capitulum vel superiorem. iuxta ea q̄ ha
bentur in contrarijs hic signatis. **I**stud. c. loquit
de suspensione generaliter fienda a collatione om
niū beneficiorum. hec enim pena cū sit i grauis nō
infligitur ipso iure sed oportet q̄ pcedat bina mo
nitio et postmodū sequatur sententia suspensionis
et vt dicit **I**nno. vtrāq̄ pena potest cōcurrere. illa
respectu illius beneficii sine admonitiōe ex vnico
delicto tm̄. ista respectu delicti cōtinuati et quo ad
oia beneficia. **I**n glo. super verbo suspendatur
ibi essent irregulares. aduerte q̄ glo. nō videt be
ne dicere. imo iudicio meo ē ptra. c. cū in cunctis.
de elec. nam vbi patet q̄ collatio facta indigno est
ipso iure nulla et potestas puidēdi p illa vice de
uoluitur ad aliū. pone enī q̄ collatio parochialis
ecclesie fuit facta patienti defectū in etate vel pro
sus illitterato dicemus ne illos tolerandos. q̄ nō
sunt irregulares. certe minime imo etiam ep̄s de
bet remoueri. c. fi. de eta. et qua. **D**ic ē sic q̄ aut isti
sunt indigni illa indignitate que impedit vires col
lationis ipso facto. vt in quatuor defectibus q̄ ha
bentur in. c. cū in cunctis. s̄. alle. et tunc i dubio sūt
isti de facto remouēdi. q̄ nullū habēt ius in benefi
cijs. vt ibi. aut nō est talis indignitas et tūc si est ma
gna debet remoueri et priuari ex quo est inhabilis
ar. in. c. j. de eta. et qual. et xvij. q. vij. inuentū. xvij
q. ij. si quis abbas. aut non est tanta indignitas et
poterunt tolerari. et hoc casu posset procedere gl.
nam multa impediūt promouendū q̄ nō deiciūt

iam promotū. xxxix. di. petrus. Et vide ad intelle
ctuz. c. cū in cunctis. et qd nō. **I**o. an. i regula odia
de. reg. iu. in mercu. **R**ec. ob. q̄ glo. subicit hic de
monitione. q̄ illa nō fit vt euitet pena. c. cū in cun
ctis. vt. s̄. dixi. sed vt euadat penam huius. **I**n
glo. super xbo personam. in fi. nō bñ respōdet iu
dicio meo. ad. c. cū in cunctis. vñ dic vt predicti q̄ il
lud. c. puidet in collatione beneficii indigno fa
cta. nam in tali collatione p illa vice succedit capi
tulum. s̄ hic loquit cū ep̄us suspēditur generaliter
a collatiōe oim beneficiorū in quibz nō fuit cōmissuz
delictuz. **I**tem hec pās nō deuoluit ad capitulū nec
ad archiep̄m s̄ solū ad papā nisi aliud fuisset. hic p
uisum. vt p̄z in. c. q̄ diuersitate palle. et vide qd le.
et nō. in. c. j. de sup. negli. pla. li. vi. et c. q̄q̄. de ele.
co. li. **I**n glo. fi. in fi. **S**ed aduerte ad vñ nōrabile
dubiū. ponam q̄ papa nō reseruasset istā absoluti
onē sibi vel q̄ cōcilū puinciale excoicaret subdituz
alicuius plati. nunqd posset ille platus absolvere
subditū suū. **H**osti. hic instat. **I**o. an. dare pcludit
q̄ excoicatus per canonem concilij puincialis pōt
absolui ab ep̄o suo. mouet q̄ nō debet eē maioris
pātis cōcilij pstitutio puincialis q̄ generalis vel
pape. s̄ ab ista pōt ep̄s absolvere si papa non refer
uauit sibi absolutionē. ergo fortī poterit absolue
re a cōstitutiōne puinciali. **E**t nō. semp hoc dictuz.
do. **I**n. dicit l̄ hoc seruet in practica potest tamen
dictū cauillari q̄ papa in sua cōstitutiōne h̄ specia
liter puidit forte prop̄ loco distantiam. vt i. c. nu
per. de sen. ex. ergo nō debet h̄ excedi ad pstitutio
nes alioz. sed primū dictū plus mihi placet. et vide
tur casus in. d. c. nuper. i. s̄. q̄ tñ cōduoz canonis.
vbi papa nō fecit in hoc spālem puisionem sed p
cessit ex coniecturata mente cōditionis canonum.
nam nō reseruādo sibi absolutionē videt alijs con
cessisse. ita apte dicit ibi tex. **E**t ex hoc infero ad
vñ quod nū dubiū. pone q̄ statutū ep̄i senesi.
fulminat excoicationē s̄ intrantes monasteriū mo
nialiū. quidā forensis incidit in illā excoicationem
nunquid poterit absolui ab ep̄o suo. et credo q̄ sic.
p supradicta. nam illa est excoicatio cōis. nec d̄ eē
maioris potētie q̄ excoicatio lata p psonem pape
dico tñ q̄ pdicta nō pcedūt in excoicatione lata per
viam snie et nō statuti a cōcilio. puinciali vel ab alio
ep̄o rōne delicti. q̄ a sentētia lata ab hoie nemo p
ter ferentē vel superiorem pōt absolvere. c. pasto
ralis. s̄. preterea. de offi. ordi. **S**ed pro declarati
one. c. querit qui debeant interesse in cōcilio. puin
ciali. de q̄ hic. **S**o. scire debes q̄ iura faciūt b̄ men
tionē de tribus concilijs. vnum est generale cui p
est papa. et d̄ generale q̄ resp̄entat totā eccliaz vni
uersalē. et in isto qui debeant interesse non reperit
iure decisum. nec doc. vel glo. specificē hanc mate
riam attingunt qd viderim. et de isto duces deo du
ce in disputatiōe nouissime fienda. **E**st scdm p̄ciliū
puinciale sic dictū q̄ rep̄ntat eccliam puincie. et in
hoc interesse debent ep̄i puincie. xvij. di. p totum
Sed multū dubitatur de capitulis eccliaz cathe
draliū. **I**nno. videt hic tandem tenere q̄ nisi speci
aliter eozum intersit nō sunt de necessitate vocādi.

sed mihi videtur tex. in contrariis in. c. fi. j. de his que sunt a prela. Tertium est conciliis epi qd appellatur synodale. et in hoc debet puenire omnes clerici diocesis. xvij. di. decernimus. vide qd dicit i. c. qd sup his. de maio. et obe. et de his duobus conciliis quam potestate habeant et qui debeant interesse ponit hic Inno. sed sup generali concilio ipse et ceteri transierunt sicut mulcipula super prunas.

Extirpande. Rector ecclesie non obstante consuetudine epi vel patroni debet de redditibus ecclesie sufficientem habere portionem. h. d. pmo ponitur excessus. scdo. pmissio. ibi. cu igit. No. pmo qd non valet consuetudo vt patroni etiam ecclesiastici qd de his pprie loquit istud. c. vendicent sibi redditus ecclesie exigua portione rectori referuata. Secundo no. qd ad tenuitatem beneficiorum sequitur quasi necessario assumptio et pmissio imperitorum et ideo est multum cauendum vt ecclesie parochiales non edificetur sine dote sufficienti vt detur facultas clericis vacandi studio. nam p studiū puidetur toti ecclesie vniuersali. et requiritur hec scientia in presbyteris etiam iure diuino. vnde dixit deus per prophetā. Quia tu scientiam repulisti. et ego te repellam ne sacerdos fungaris mihi. Psal. iij. c. et habetur transumptiue in. c. nisi cum pridem. de renun. No. ibi nullam vel modicam peritiam. qd nulla vel modica peritia equiparantur imo modica aliquā ducit errorem. qd credit verum sentire qd ignorat sed propterea expertus consiliat alios. No. tex. in. x. cum igitur et probat aperte. qd clericus licite viuunt de redditibus ecclesie. et debet inde habere sufficientem portionem. Et declaratur hoc dictum fm plene dicta. in. c. de monachis. s. c. nam videtur loqui in ecclesia cuius proprietates pntur ad alium ex priuilegio vel ex consuetudine. vt in. c. consultationibus. j. de dona. et c. pastoralis. de priuile. In glo. super. x. sufficiens. no. glo. qd redditus beneficii debet esse sufficientes nedum clerico sed etiam suis. et alle. bo. tex. qui h probat. l. di. studeat. et intelligo de suis qui quasi necessario trahunt moram cum clerico. nam fm qualitate persone debet habere seruitores. non enim debet sibi coquere. et si est doctor vel notabilis persona oportet qd habeat famulum vel famulos. et ideo dicit h. gl. qd minus sufficit pauperi qd diuiti. nam pauper qd alius non est nobilis vel status non indiget tanto apparatu. vnde dū glo. dixit de diuite mihi non placet illud verbum. nec. c. qd allegat hoc. pbat sed loquit de persona delicata que ex defectu nature non potest pretari abis grossis et coibus. et ideo intellige glo. fm ea que habent et no. in. c. de multa. in. fi. s. co. et vide qd no. xxi. q. j. in summa. et c. j. Abbas.

Qui vero. Priuatus est parochialis ecclesia rector in ea non residens nisi sit annexa dignitati vel prebende quo casu debet ibi habere perpetuum vicarium. et in fine prohibet in fraudem rectoribus de ipsius prouentibus pensionem in beneficium dari. h. d. Vel sic. No. residens in ecclesia parochiali vel non ponens vicarium quando est annexa beneficio maiori priuatus est

ea. h. d. secundum dictum ibi illud autem. Nota prius in eo habens ecclesiam curatam tenetur illi deferuere personaliter. non autem potest constituere vicarium. videtur enim electa industria persone. et sic non potest cura alteri delegari. ad h. c. is cui. de off. dele. li. vj. et s. de off. dele. c. fi. et facit. l. inter artifices. ff. de solu. hoc intellige nisi ex causa et ad tempus velit ibi constituere vicarium. quo casu nunquid teneatur habere licentiam epi an solus possit constituere. vide tex. in. c. cum ex eo. de elec. li. vj. et ibi p. Jo. an. et valet consuetudo qd ad modicum tempus possit solus ipse. et ibidem habetur quid sciendum in absente causa studiorum. No. secundo ibi. i. ordine. et. qd quis tenetur deferuere beneficio suo in ordine quem ipsum beneficium requirit. si enim est ecclesia parochialis debet rector esse sacerdos. Idem in abbatibus prepositis et similibus. vt in. c. j. de eta. et qua. Si vero est archidiaconus sufficit qd sit diaconus. c. cu in cunctis. s. inferiora. de elec. Si sunt canonici debent ad minus esse subdiaconi fm hosti. nam cu non posset eligi in episcopum nisi saltem sit subdiaconus. c. a multis de eta. et quali. debent electores saltem esse in eodem ordine vt electus et electores conueniant et propter hoc dictum hosti. emanauit cle. vt hi qui. de eta. et quali. vbi dicit qd canonici non existentes in sacro non habeant vocem in capitulo. et de hoc dicit vt plenius ibi no. et tene menti hoc dictum hosti. Et eadem gl. potest inferri qd episcopus potest compellere canonicum vt saltem se faciat promoueri ad subdiaconatum. qd alius ecclesia patitur defectum in consilio suo et in administratione respectu ordinis. de hoc tamen recurrendum est ad. d. cle. Nota tertio qd ecclesia parochialis potest vniui prebende et alteri dignitati. et qd quis potest habere dignitatem et ecclesiam parochialem quando vna venit accessorie ad aliam expressi habetur in. c. super eo. j. eo. ti. li. vj. Nota quarto qd habens prebendam et ecclesiam parochialem illi annexam debet deferuere in ipsa prebenda et sic in ecclesia maiori. et sic prebenda ratione ecclesie in qua est censetur maior qd ecclesia parochialis. et facit hec littera in ar. qd habens duo beneficia requirit residentiam ex dispensatione teneat deferuere personaliter in maiori et alteri per vicarium. qd etiam sentiunt hic doc. et per hoc potest limitari gl. no. in. c. non potest. j. eo. lib. vj. que dicit qd habens duo beneficia incompatibilia ex dispensatione potest deferuere cui vult vel per se vel per vicarium utriusque debet enim illa glo. restringi quando beneficia sunt equalia secus si vnum sit dignius reliquo. ar. optimus hic. Si quis tamen vellet cauillare et illam glo. intelligere vt iacet posset respondere ad istum tex. qd hec ecclesia parochialis erat annexa alteri vnde ratione annexionis illa censetur quasi membrum alteri. vni principaliter obligat iste ad seruendum ecclesie principali. sed qsi sunt due ecclesie per se stantes non magis vrget a iure ad seruendum vni qd alteri s. primum dictum videtur equum. ar. in. l. j. ff. ad syl. d. j. enim subuenire magis indigenti. facit qd no. Inno. in. c. cu iaz dudum. s. c. No. ibi idoneum et perpetuum qd vicariorum quidam sunt vicarii perpetui et deputati ad curam aliarum

in foro penitentiali. quidā sunt tpeales et istorū quidam deputantur in foro penitentiali. vt in casu. c. cu3 ex eo. alle. quidā deputant in foro contentioso. vt in carij epozum. de offi. vica. p totū et qualiter cōstituatur hic perpetuū vicarius. dic vt in glo. sup verbo ppetuū. et in. c. ad hec. de offi. vica. et no. bene hūc tex. q de iure cōi nō potest quis deferuire p vicarium temporalem etiam si ecclesia parochialis sit annexa ppende vel dignitati sue. **No. hic cōgruentē. et. q. iste vicarius etiā ppetuū nō d3 habere oēs fructus ecclesie s tñ congruentē portionē. Et no. q appellat vicarius et nō rector qz cura saltem habet ppter ad rectorem principalem. et ad istum vicariū solū ppter exercitiū. de quo dic vt no. i. de. vñica. de offi. vica. et aliquid per glo. in. c. exposuisti. j. eo. **Nora in. d. illud. et tene mēti q cessante fraudē potest ex puentib3 vñ beneficiū constitui aliud beneficiū. Et sic collige bonā practicā q vbi ē vnus altare multū pingue vel ecclesia multū abundans poterit superior maxime ea vacante ex certis redditibus cōstituere aliud beneficiū vel p sacerdote vt pro clerico. Iste enī tex. solum phibet i fraudē. qz forte qñq3 ep3 volēs puidere cōsanguineo vt ami co cōstituere sibi pensionem p beneficio secus autē vbi cessaret fraud. et sic puto q debeat intelligi. c cōquerente. de deri. nō resi. vt ibi dixi. et facit. c. per tuas. et qd ibi no. j. d. simo. **Et ex pdictis nota q pensio pōt cōstitui ex redditibus vñus bñficij aliū assignāda. p hoc. c. ad audientia. de rescrip. facit. c. qñq3. eo. n. li. vj. **Sed tex. iste hīc loquit quādo cōstituitur pro beneficio. nō autē p sustentatione nuda alterius. **Sed quero anteq3 descendā ad glo. hic est pñsum de habente ecclesiā parochialem vt deferuiat per se nō per vicariū qd dicendū i alijs beneficijs. **Hosti. hic sentit q idem. dicit enī q hñs psonatū tenet illi deferuire vt in. c. ex pre. de deri. nō resi. **De cardinalibus probatur i. c. ij. eo. ti. idē dicit in habente prebendā. s. eo. ti. c. pe. idem i alio ti. etiā. xx. solidor. vt. d. c. cōquerēte. et per hoc sentit **Hosti. q quodlibet bñficiū ecclesiasticū requirit residentia. qd satis dixi in. d. c. conquerente. facit. c. puenit. de appel. **Ad istū tex. qui facit in ar. p pñia pte dū solū puidet in ecclesia parochiali credo posse rñderi q habuit respectū ad cōm cōsuetudine3 fm quā ista minora nō requirūt residentia et deferuiat p vicarios. et q cōsuetudo valeat pbat in. c. gratie. de rescrip. li. vj. vbi de hoc. et. c. cū oēs. de cōsti. cū si. **An autē valeat pñtudo in ecclesia parochiali vt per aliū quis possit deferuire. **Bo. de lig. in. d. c. cum oēs. dicit q nō. et pro eo induco bo. tex. in. c. licet canon. in si. de elec. li. vj. vbi ep3 non potest dispensare nisi ad tempus super residentia. **Sed cōtrarium vident hic sentire doc. dicūt enī in quodā casu excepto q rōne cōstitutionis seu cōsuetudinis rōnabilis potest quis deferuire per alium et qñq3 p cipiet fructus etiam per alium non deferuendo. et hoc vltimū est vñum singulare dictū limitans multa alia. **Hosti. qui semper fuit i opi. vt nō valeat cōsuetudo q quis percipiat fructus et non deferuiat saltem per vicarium. Sed cōphendendo mentem**************************

doc. distingue q aut beneficiū est curatum aut simplex. primo casu si ē annexū alteri serua qd hic dicitur. si nō est annexū tenet deferuire ecclesie parochiali nisi cōsuetudo rōnabilis vel cōstitutio habeat vt possit deferuire per vicarium. secus vbi cōstitutio vel cōsuetudo nō esset rōnabilis. et. **Exemplū quādo canonicus ecclesie cathedralis habet ecclesiam curatā in titulum. et est necessarius ecclesie cathedrali p cōsilijs et alijs. nec sustentari pōt ex prebenda. h enim cā est satis rōnabilis vt cōcurrente cōsuetudine vel statuto possit tenere vicariū et illi deferuire p vicariū. secus vbi nulla rō cōcurrat. vt qz solum vagandi causa nō vult deferuire ecclesie. secūdo casu qñ beneficiū est simplex. aut beneficiū indiget seruitore. et tunc nō valet cōsuetudo vt nō deferuiat saltem p vicariū qz cōsuetudo eēt nimis onerosa ecclesie. et hoc casu intellige no. p doc. i. d. c. cum oēs. si vero ecclesia nō patit defectum in ministris. tūc valet cōsuetudo vt possit recipere redditū in absentia etiam nō cōstituendo sibi vicariū loco sui. et sic distingue et intellige dicta doc. hic. et poterit saluare cōsuetudinē hodiernā que multū inoleuit in cathedralibus ecclesijs. et facit. c. cum oēs. s. all. vbi nihil dicit d vicario. et vide hic multos casus ex ceptos p doc. in quib3 potest quis deferuire per vicarium. **In glo. suam. d. pñatū in si. hec gl. multum vacillat. qz sibi fuit visum valde rigorosum q ex nō residentia sit pñatus quis ipso iure sine monitione sed tandē in fine videt approbare intellectū vt pena ista cōcernat solū pñū casū hui3. s. f. quādo nō deferuit per se in ecclesia curata alteri non annexa. **Hosti. hic tenet aliā lec. vt pena cōcernat solū scōm casum qñ est annexa et nō deferuit p vicariū ppetuū et dicit q si infra sex menses non pñat ep3 vicariū incidit in cōtinentiā in istā penā. et pñat nō solum pñtione s etiā fructibus bñficij in vita sua adducit in ar. c. ij. de cōf. preb. hec lec. **Hosti. vñ def placere doc. sequē. vt **Bo. an. do. car. et do. an. tū vt vitetur iurium correctio. tum qz videt magis exosum si potest deferuire p vicariū et nō deferuit. et sic iura posita. de de. nō residen. remanēt incorrepta. **Inn. autē videt velle q pena referat ad primū casum. sed aduerte fere oēs doc. hic post **Inno. ut hoc cōueniunt q pena huius. c. nō habeat locū nisi post admonitionē factā cōgruis loco et tpe de residentia et pñto tpe vt resideat quo elapso si nō deferuit pñatus est ipso facto. **Et ponit hic **Inno. vñam theoriam que allegat per omnes q vbi pena apponit negatiue nō cōmittit nisi pcedat monitio secus si affirmatiue vt in casu. c. si qd suadente. xvij. q. iij. assignat rōnem. qz facta patet negata la tēt. et ē vna theorica multū solēnis. s. ego hūc. s. cōmētui et repetij et inserui mām dispensatōis circa pluralitatē bñficiozū. et ibi plene videas. s. qñtū ad ppositū sui secut3 theorica **Inno. **Et p intellectu. c. duo sunt videnda. **Primo nunqd pena hui3. s. referat ad primū vel ad secūdum casum. **Secūdo nunqd requirat monitio anteq3 cōmittat pena. **Quo ad primū credo q ista pena cōcernat vñū casum. pbat p. c. in qñtōis. de ap. vbi p3 q clausula****************************

etiam odiosa posita in fi. dispositiois concernit etiam omnia precedentia etiam si sunt diuersa. Item facit tex. hic dum dicit qui velit et possit qd dictum est adimplere. et. unde pondera illa verba qd dicitur. et. cum eni sint verba indefinita concernunt oia precedentia. Item iste. s. emanauit principaliter propter primu casum. vt pz in prin. si ergo pena non referretur ad primu casum de nihilo seruiret iste tex. cu iam per priora iura latius est. psum vt qs deberet deseruire per se in ecclesia collegiata. vt in. c. qz nonnulli. et. c. relatum. de deri. no. resi. ergo cum iste. s. fuit coditus in concilio generali. et principali ter emanauerit propter primu casum no debemus dicere q pena no referatur ad primu casum. Concludo ergo q pena huius. s. concernit vtriusq casum et omnia premissa. Ad secundu nunquid requiratur saltem monitio vt pena ipso iure committatur et credo q no. nam ecclesia militans potest punire et afficere delinquentem oino occultu. et licet pena non habeat locum quo ad nos habet tñ locum re ipsa et quo ad decum vt disputat glo. in de. j. de here. unde licet factum lateat nos tamen no later decum. et contra theoricam Inno. adduco glo. no. i. l. j. de his quibus vt indig. de qua facit festu. Bar. in. l. in cognitiōe. ff. ad syl. vbi concludit q pena apposita no vindicari mortem defuncti ipso facto est inflicta q habuit qs facultate vindicandi et no vindicauit. et sic pena apposita negatiue. i. si no fecerit. et. intelligit apposta eo ipso q quis habuit facultatem faciendi et non fecit. Unde aduertendu q qñq spe premiorum quis inducitur ad aliquid no faciendu et tñ in stipulationibus no debet premiū nisi desinat facere. l. si ita stipulatus. de vbo. obli. Exemplum promitto tibi. et si capitolium no ascenderis. no debentur tibi. x. nisi desinas primo posse ascendere. nec sufficit q habueris facultatem ascendendi et no ascendisti. In legatis vero aliud ē. naz ne sint inuoluntaria ipis legatariis puidet p cautionē de no faciendo. de qua i. l. mutiane. ff. de condi. et demō. Quia metu pene inducitur quis a lege ad aliquid faciendu. et tunc eo ipso q habuit facultatem faciendi et no fecit pena est commissa. vt. d. l. j. et sic in casu huius. c. et pro hoc bo. ter. in. c. cupientes. post prin. de elec. li. vi. Ratio enim Inno. no concludit nisi quo ad ignorantes. nā illud qd est certum nature est certu legi. l. si pater. ff. de solu. unde si sine cā no residet vel no ponit vicariū et habuit facultatem faciendi eo ipso lex pnat et iniicit vinculu suū. qz vt dixi lex potest afficere delictu oino occultum. sed qz homo potest dubitare vtrius ex causa no fecit residentia. ideo premittit monitio et sic quo ad certificationē eccle militans. Si ergo possit probari ex cōiecturis q habuit facultatē residendi erit priuatus sine alia monitione. nec placeat vt expectet lapsus sex mensiu. vt dicit hosti. qz c. ij. qd alle. no loquit in eo qui habet ponere vicarium perpetuū. sed in debente conferre vt ibi dicā latius. Nunc restat respondere ad iura que requirunt residentia maxime ad. c. ex tue. de cle. no. resi. Ad que potest dari multiplex responsio sed b subijcio tantū vnam. Possunt primo saluari in simpli

abus bñficijs. Secundo qñ nobis est ignotum vtr ex causa no resideat. tunc eni potest saluari theoricā Inno. secus vbi ex cōiecturis indubita. potest patere q sine cā no resideat. Ultimo scias q no ponens vicariū in ecclesia annexa pbēde vñ dignitati priuatur ipse solum in vita sua. no autē priuatur dignitas vel prebenda. qz delictu persone no debet nocere dignitati. et de hoc videas laus hic per doct.

In glo. pe. in fi. s. primu dictu ē veru vt probat i. c. super eo. j. eo. ti. li. vi. nec dicit habere duas ecclesias curatas cum altera est annexa pbēde. ē enim intulatus in prebenda et non in ecclesia annexa. et sic limita. c. de multa. s. eo.

Solemnis repentinio dñi Nicolai. s. qui xō. c. ex tripande. de pben. q in lecturis ordinarie no habetur et fuit p ipm repentina Anno dñi. M. cccc. xv.

Qui vero. Iste. s. solet difficilis reputari. tum propter materias hie p Inno. tactas. tum propter. x. alioquin penam continens. Nam potest ad varia referri. et ad varia referendo varios importat intellectus. Et principaliter legif tribus modis. Primo intelligendo q verbum alioquin referat ad principiu. s. et fm hunc intellectū sic summari potest. Priuatus est parochia li ecclesia rector in ea no residens nisi sit annexa dignitati vel prebende. quo casu debet ibi perpetuū habere vicariū. h. d. vlt. ad. x. illud. Potest etiam secūdo intelligi q verbu alioqn referat tñ ad proxima. et sic concernat casum exceptum quādo v delict tenetur per vicariū deseruire. Et in hoc sensu b dicit in summa. Habens parochialem ecclesiā dñ p se inde in ea deseruire nisi sit annexa pbēde i qua deseruire tenet. quo casu deseruiet per vicariū canonice constitutu. et si p vicariū no deseruit priuatus est ecclesia. h. d. Tertius insuper datur intellectus q verbum alioquin vtrūq dictum concernat et hoc intendit. Parochiales ecclesias adepti et in ea personaliter no deseruiēs vel per vicariū vbi b facultas a iure cōi cōcedit ipso facto priuatus ē ea etiam nulla monitione pcedente. h. d. fm lecturas quā. j. tenebo. Et iste. s. tria facit. primo statuit. secundo excipit. ibi. nisi. tertio punit ibi alioqn. Casum in terminis sic incipe. Congregato concilio generali quidam forte illud coram papa et dominis de cōcilio duxit pponendum. pater sancte. et. Supra factu prouisum extitit sufficienter de pgrua portione ex redditib⁹ ecclesiarum suarum rectorib⁹ cōsuetudine quacūq no obstante relinquenda. bonum igit esset prouidere et circa cultus diuinū intendere. nam sūt nonnulli clerici qui postq adepti sūt ecclesias curatas ipaz redditib⁹ pñi no curant saltē personaliter in ipis deseruire. dñs vero papa toto pñlio approbātē statuit vt i lra sequit. Mo. pmo regulariter parochiales ecclesias residentia requirere personalem. et q in ea regulariter p vicarium deseruire ē a iure inhibitu. adeo q nullus pñar citra papā pñt imppetuū dispēsanōis grāz sup no residentia facē ad tps tñ pñt bene quilibet superior

prout id causa rōnabilis exposcit. vt habetur in. c. licet canon. de ele. li. vi. in fi. Et quis intelligat hoc casu superior vide ibi glo. no. et qd no. in. c. relatus de cleri. nō resi. p. Inno. et alios doc. Et faciūt h ad questionem de doctore qui conuenit certis scholaribus vno anno legere p certo salario postmodum ante finem anni vult alius eque idoneū scholarib⁹ contradicentibus substituere. querit nūquid possit maxime vt habeat salariū depuratū. de qua questione plene per Jo. an. in regula qui per aliū facit de regu. iu. li. vi. in mercu. Et predictorum ratio ē. qz in promotione ad ecclesiā curatā videt electa industria persone. ideo alij cōmittere curā non potest. vt in. c. si. de offi. dele. et in. c. is cui. eo. ti. li. vi. nam licet quilibet sacerdos siue bonus siue malus doctus vel imperitus habeat clauium prātem. cum nō sit ipse qui absoluat. sed deus. vt in. c. verbū. d. pe. di. j. tamē imperitus nescit sic ligare et absoluere sic doctus. vnde accedēs ad imperitū inique arbitratem releuatur illa sola penitētia. de quo ē glo. no. de pe. di. j. mensuram. facit. c. quē penitet. ea. di. Item licet quilibet sacerdos siue bonus siue mal⁹ conficiat verū corpus xpi. vt in. c. dictū. et in. c. non nocet. et. c. si fuerit. et. c. multi. j. q. j. qz nō ipse s⁹ de principaliter opatur. vt in. c. panis. de conse. di. ij. tamē facilius exaudiunt pro his pro quibus orāt boni q̄ mali. vt est tex. no. in. c. ipsi sacerdotes. j. q. j. imo glo. in. c. in grauib⁹. iij. q. vij. colligit ar. ex illo tex. qz orationes malorū nocēt his p qb⁹ orant. sed illam glo. limitare soleo per glo. xlii. di. in summa. videlicet qū quis eligit malū ex certa scia suis morib⁹ cōformē als secus. Secundo no. vñ casum ab hac regula exceptū qū scz parochialis ecclesia est annexa pbende. excipiunt et alij casus quos infra subiiciam. Nota tertio qz vbi pluralitas beneficiorū a iure pmittitur artat quis ad residentiā maioris beneficii. nec potest nec debet i minore residere. et ex hoc habet maxima limitatio et restrictio ad glo. sing. in. c. nō potest. j. eo. ti. li. vi. que dic qz is cum quo dispensat sup pluralitate beneficiorū residentiā personalem requirentiū teneat residere in altera in qua maluerit vel poterit residere nunc in ista nunc in alia. et sic vtriqz satisfaciunt fm illā gl. q per hunc tex. debet restringi et intelligi qū beneficia sunt equalia et tunc de sibi optio residendi. Sec⁹ autē si vñ sit dign⁹ altero. qz tūc debet deferuire digniori qd est notandū. et p hoc facit qd no. Archi. i. c. per hoc. de here. li. vi. vbi dic qz citatus a duob⁹ iudicibus si nō pōt vtriqz parere debet maiorē eligere. ad hoc. c. qui resistit. et. c. iulianus. xj. q. iij. et qd no. in. c. peruenit. xvij. di. limitatur etiā glo. in. c. si quis in clero. vij. q. j. que dicit qz si dispensatur cū aliquo circa duas ecclesias vlpbendas videtur secū dispensatū vt nō teneat ad residentiā. Tercio no. qz quantū ad residentiā maius videtur beneficium prebendatū in ecclesia cathedrali vel collegiata quā parochialis ecclesie pbende annexa. Et ex hoc nota qz maius dignum accedens minus digno rōne accessionis censetur minus dignum. qz rōne accessionis desinit eē maius dignum. ad hoc

bo. ex. in de. per litteras. de iurepa. et insti. de rerū diui. §. si tamē alienam purpurā. vbi dicit tex. qz si alienam purpurā interuit vestimēto suo licz purpura sit p̄ciosior vestimento rōne tamē accessionis cedit vestimento. illa ergo regula pcedit qz maius dignum et min⁹ veniunt eque principaliter vt si in vniuersitate scholarium sint tot clerici quot laici. vniuersitas censet b̄ ecclesiastica. qz maius dignū ē. vt no. in. c. ex litteris. de consti. Et per predicta soluit contrarium qd poterat fieri de iure patronatus qd cum sit dignius transit tamē cum vniuersitate temporalis. Tercio nota qz nō solū parochialis ecclesia sed etiam simplex beneficium vt canoniciatus exposcit residentiā personalem. vnde nō sufficit per vicariū deferuire et de hoc. j. Nota qz rector assumptus ad regimē ecclesie parochialis debet deferuire in illo ordine quē ipsa ecclesia requirit ipius tū carentia nō vitiat ei⁹ p̄motionē si se faciat infra statuta tēpora promoueri. de elec. c. licet. canon. li. vi. et. c. p̄terea. de eta. et quali. et. c. si p̄derid. j. eo. li. vi. et iste ordo in ecclesia parochiali requisitus est sacerdotalis. vt. c. preallega. licet canon. curati enim debent eē sacerdotes sicut abbates decani prepositi. Canonici vero fm hosti. in subdiaconali ad minus debet ordine eē constitutus. sicut enim subdiaconus et nō minor eligitur in ep̄m vt i. c. a multis. de eta. et quali. sic nec eligat minor subdiacono. debent enim electus et eligentes in talib⁹ cōuenire. Unde notat idem hosti. in. c. ij. de offi. archiep̄sby. qz sicut inter cardinales nullus est qn sit saltem diaconus. sic inter canonicos nullus debet esse quin sit subdiaconus. de hoc hodie me remitto ad de. vt hi qui. et qd ibi no. de eta. et quali. Nota qz in talibus ecclesijs annexis vbi quis deferuit per vicarium vicarius debet eē ppetu⁹. Et ex hoc nota qz vicariorū aliq sunt ppetui aliq t̄pales. de perpetuis habet. s. de offi. vica. c. fi. et h et de fide instu. g. perpetuus. et in de. vna. de offi. vica. de temporalibus habet in. c. cum ex eo. de elec. lib. vi. de appel. c. peruenit. cū similibus. Et dicunt per petui ideo qz instituunt de rectore ecclesie de alieni su et auctoritate ep̄i nec sine causa possunt amoueri vt in. c. ad hec. de offi. vica. et no. glo. in. c. penul. e. ti. et Inno. in. c. clericos eo. ti. et Jo. de lig. i. de vna eo. ti. Temporales sunt qui ad tempus loco domi nor absentiu et causa imponunt vt in iurib⁹ superiorum allegatis. et habebūt isti sustentationē. residuum fructuū reseruatur dominis ex iusta causa absentibus. Si autē cā iniusta vel nuda volūate tunc in utilitatem ecclesie conuertit vt in. c. pe. de de. nō resi. et no. docto. in iuribus preallegatis. Sūt et tertij vicarij qui per sedem aplicam ad certā puinciaz ad regendam vel ad ea que sunt fori cōtentiosi exerceā deputant. de quibus. s. de offi. vica. c. pe. xvj. q. j. adiicimus. de his que sunt fori contentiosum standum est verbis pape. de priuile. porro. et. c. si de terra. de vicario pape in vrbe. vide p Jo. de lig. p. et dante. i. de vna. de offi. vica. et le. et no. in. c. lūa. de offi. vica. Sūt et quartij vicarij qui p̄pos in certis diocesis constituunt. et. de quibus in

c. licet. de offi. vica. li. vi. et de temp. or. c. nullus. e. li. et de istis plene no. per Jo. de lig. post doc. i prealleg. de vna. et per tex. et glo. in de. si. de procu. et in. c. j. de offi. or. li. vi. ubi etiam per Inno. et hosti. et. **¶** Tercio nunc ad aliquas questiones per declarationem tex. Et primo quero que ecclesia dicatur parochialis. et ut sit notum quoniam habet locum pena istius. **¶** So. dico quod ecclesia dicitur parochialis. a parochia sibi deputata. ad hoc. c. ecclesias singulas. xij. q. j. et parochia est nomen grecum et latine idem est quod partitio cure quia rector ecclesie curam habet animarum totius populi infra illos limites congregati. unde dicit regere populum. de cap. mona. c. j. unde parochia est locus in quo degit populus alicui ecclesie deputatus. et sic illa ecclesia dicitur parochialis que habet parochiam ad curam eius deputatam. Et quomodo fuerunt parochie limitate. et quid in diocesis et prouincijs. vide per tex. et glo. i prealleg. c. ecclesias. xij. q. j. et lxxx. di. c. j. et xxx. di. c. j. **¶** Quero secundo quis dicatur parochianus. So. hec questio videtur decidi per predicta. sed Frede. de se. in quodam suo consilio pulchre hoc prosequitur et tandem concludit quod ille dicitur parochianus qui de facto habitat in parochia animo manendi ita quod vere sit ibi translatum non iuris fictione siue percepit diuina siue non. xvij. q. j. c. vno. xxi. q. ij. si quis iam translatus. et in. c. ij. de sepul. li. vi. ubi se equaliter collocat in utroque. et. Animo manendi ideo dixi ut excludatur ille qui ad tempus in loco se transulit. ut habet. j. de sepul. li. vi. c. antepenul. Iuris fictione ideo dixi ut excludatur domiciliu iuri. puta paterne originis vel presumptu. Siue audiatur diuina siue non. et. ideo dixi si parochianus non visitat ecclesiam suam sicut deberet vel a modico tempore citra venit in illam parochiam ita quod parochianus nullum laborem sustinet debet tamen habere omnia iura parochialia quia sufficit quod per rectorem non steterit quin ministraverit ecclesiastica sacramenta. Ad predicta facit quod non. Archi. in. c. j. de sepul. li. vi. Cuius autem dicatur scholaris parochianus. vide glo. singu. in de. j. de priuile. et quod non. in. c. ois. ob peni. et remis. **¶** Tercio quero quod hic dicitur quod curam debet per se deferuire an ex iusta causa absens possit delegare curam parochianorum suorum. et videtur quod non sed hoc spectabit ad episcopum. ut in. c. cum ex eo. de elec. li. vi. ad hoc. xvi. q. j. peruenit. et sic ecce. quod placere videtur Ray. in summa. de peni. et remis. et. ite posito. fm archi. in prealleg. c. cum ex eo. Jo. an. refert ibi hanc questionem fuisse disputatam Bononie et fuisse determinatum quod ad modicum tempus circa tres septimanas absens ex iusta causa hoc poterit per. c. si quis i clero. xij. q. j. et vide quod non. Jo. an. p. hosti. de offi. archi. c. in super. et. cum omnibus. et de peni. omnis. super glo. executione. **¶** Quero quarto an hec regula sumpta ex hoc. c. qua cauetur quod debere per se deferuire et non per vicarium. fallit in alijs casibus. hosti. hic quod sic et enumerat casus fallentie. nam primo fallit ratio pluralitatis puta habet duo beneficia quorum quodlibet requirit residentiam. nam cum non possit se in duos diuidere serui-

et alteri per vicarium. et hic quod limita fm quod dixi in notabilibus. **¶** Secundo ratio occupationis ideo episcopus habet plures vicarios. de offi. archi. c. ad hoc. de celebrat. missa. c. j. **¶** Tercio ratio constitutionis vel rationabilis consuetudinis ut quia pauperes sunt canonici nec possunt de vna prebenda congrue sustentari. et sunt tales qui expedit ecclesijs et consilijs et alijs necessitantibus. h. enim potest dici quod consuetudo vel constitutio potest admittere quod aliquid recipiant in absentia et de bonis vicarijs ad seruiciu ecclesie surrogatis pars congrua ministris. ar. de consi. cum ois de cleri. non resi. c. cum dilectus. et. c. ad audientiam. et. c. penul. et. j. de coecl. preben. c. ex parte. et in. c. p. posuit. **¶** Et dicit Jo. an. aduertendum quod verum erit si ad hunc casum restringatur dictum Ala. et So. in. c. quia nonnulli. de cleri. non resi. dicunt enim quod per consuetudinem derogatum erat iuri contrario. nam quarundam ecclesiarum habebat consuetudo beneficiu recipi per vicarium. in aliquibus percipiebatur etiam sine vicario absens ex iusta causa. in alijs non percipiebatur totum sed partem. in alijs nec partem et has consuetudines dicebant seruandas salvo quod ubi ecclesia indigeret saltem teneretur dare vicarijs. ad hoc de de. non resi. c. penul. et vide quod non. Jo. an. j. de coecl. preben. c. ex parte. in fi. et de hoc. j. tangat. **¶** Quarto ratio dispensationis. de fi. presby. c. p. posuit. et. eo. n. in. c. penul. et sic potest intelligi de priuile. cum capella. concessa tamen ex causa utilitatis vel necessitatis ecclesie. j. eo. c. exposuisti. **¶** Quinto ratio remotionis loci. j. de eccle. edifi. ad audientiam. Sexto ratio religionis. j. de dona. consultationibus. et. c. ti. c. de monachis. **¶** Septimo ratio diuerse nationis. de offi. ordi. qm. **¶** Octauo ratio predicationis eo. ti. inter cetera. j. de sta. mona. quod dei timorem. **¶** Nono ratio debilitatis vel infirmitatis. et hec potest esse temporalis vel perpetua. j. n. pro. per totum. et. c. ad audientiam. et. ti. j. **¶** Decimo ratio peregrinationis terre sancte. j. de voto. c. fi. et sic potest intelligi de appel. peruenit. **¶** Undecimo ratio absentie probabilis puta studij quod intelligit de licentia prelati. et. de de. non resi. relatus. de coecl. di. v. non oportet. **¶** Duodecimo propter augmentationem diuini cultus. vij. q. j. illud. et. c. nihil. et dicit hosti. quod iste casus continet regulam generalem de quo remittit. et. de. offi. vica. clericos. **¶** Sed po. et videtur quod iste non sit priuatus ecclesia annexa. quia si eius delictum noceret ecclesie sue principali. h. delictum persone non debet nocere ecclesie ut in regula delictu. li. vi. et. xvi. q. vi. si episcopum. de except. cum venerabilis. **¶** Sol. dicit fm Inno. quod prebenda non priuabitur illa ecclesia annexa. sed ille rector principaliter qui eam non contulit priuabitur tempore vite sue tantum. et. eo. nisi in fi. **¶** Et ex hoc sequitur quod si viuente canonico qui ponere neglexit vicarium iste vicarius moriatur ponet episcopus alium suo iure nec iste canonicus priuatus habebit quicquam de ista ecclesia annexa. **¶** Sed contra illud opponitur et videtur quod non debeat sic priuari toto tempore vite sue. sed in illa vacatione tamen sicut collator beneficii qui conferre neglexit vel presentare priuatur in illa vacatione et in sequenti vacatione recuperat ius suum. ob sup.

negli. prela. c. ij. 7 de concess. preben. c. nulla. Sol. qñq quis habet pprietatē beneficii 7 tenet presen-
tare vicarium 7 tūc priuatus ē ipso iure quo ad p-
sentationem 7 fructuū pceptionē 7 ad supiorē de
uoluitur hec pñs vt hic. **¶** Nñq quis nō habet pro-
prietatem beneficii s̄ tñ p̄sentationē vel collationē
7 tñc aut nullo modo fouet delictū 7 priuabit illa
vice tñ ppter negligētiā 7 scōa vice p̄stare p̄r. vt. d.
c. j. 7. c. nulla. **¶** Nñq q̄s priuat⁹ ē 7 fauet saltē taci-
te delicto vt in illū qui de facto tenet ipsum nō re-
mouendo cū pōt 7 habet locū pena. de quo. s̄. c. d.
multa. x. is quoq. **¶** Ex predictis quoq. inferē q̄
si rector possit p̄ superiōrē in ecclesia annexa mo-
ri postq̄ nou⁹ canonic⁹ recuperat iura ecclesie anne-
xe 7 sic p̄sentabit. si autē viuente rectore creatur no-
uus canonicus in p̄benda an ille rector siue vicari⁹
remouebitur. dicit Jo. an. q̄ nō. q̄ debet esse ppe-
tuus vt hic. 7 sic nouus canonic⁹ priuabit iure suo
sine culpa sed nō sine causa. vt. s̄. vt lite nō contest.
qñ contra. s̄. si autem. potest tamen dici q̄ recupe-
ret prouentus qui recipiunt de ecclesia annexa vl-
tra portionem congruā vicario assignatam. nā re-
siduum etiā viuente canonico qui neglexit nō vi-
detur cedere lucro vicarij vel supioris sed ecclesie
annexe donec ille canonicus negligens viuat 7 nō
vltra. de hoc. s̄. c. de multa. x. si vltra. **¶** Est etiam ad-
uertendū q̄ ex eo qd̄ hic dicit q̄ vicarius debet esse
perpetu⁹ colligit q̄ mortuo canonico qui p̄sentat
nō expirat officium istius vicarij licet regularit̄
potestas vicarij pendeat ab illo cuius vices gerit
adeo q̄ illo mortuo vel aliter a iurisdictione vel offi-
cio suspensio vicarius nō poterit ministrare. vt in
c. j. de offi. vica. li. vj. 7 ē glo. fin. in de. fi. de procu.
in. x. reuocari. sed dic vt dixi. s̄. in notabilib⁹ q̄ hec
contraria pcedunt in diuersa specie vicariorū. nā
aliud in vicario necessario qui auctoritatē recipit a
supiore 7 est perpetuus vt hic. aliud in vicario vo-
luntario quē propter occupationē vel alia de cau-
sa quisq. sibi constituit vt in preallegato. c. j. de offi.
vica. 7 de his vicarijs 7 potestate eorū plenissime no-
taf. per doc. in prealle. de. vna. de offi. vica. 7. xxy.
di. perlectis. 7 in. c. suam. de offi. vica. 7 in. c. licet. 7
in. c. fi. eo. ti. li. vj. **¶** Quero penes quē dicatur re-
sidere ius cure an penes prelatus an penes vicari-
um. 7 est vtile hoc scire ppter extrauagantē execra-
bilis. So. dicūt quidā q̄ habitu 7 q̄ ad pprietatez ē
penes rectorē p̄ncipalē. q̄ ad exercitiū 7 effectū ē pe-
nes vicariū. 7 ē vtilis discussio hec q̄s ipsoz habet
curam aīaz vt cadat sub phibitione. c. de multa. et
extrauagan. execrabilis. Jo. xxij. 7 videt q̄ penes
vicariū perpetuū. 7 p̄bat in. d. extrauagan. ad fi.
7 in p̄alle. de. vna. de offi. vica. **¶** Ex quo sequit̄ q̄
rector principalis nō possit ibi exercere curam fori
penitentialis. Nau. in preall. de. vna dicit q̄ aut re-
ctor habet ius patronatus vel certam portionem in
ecclesia ceteris fructibus cōmittendis in vsuz vica-
rij 7 tunc cura 7 rei vendicatio spectat ad vicariū.
7 sic dicit debere intelligi si. glo. in. c. exposuisti. j. e.
si autē perceptio prouentuum spectat ad rectorez cer-
ta portione vicario relicta tunc de iure cōmuni cu-

ra et rei vendicatio spectat ad rectores sed exercitium
cure ad vicarium. **H**is expeditur p. aliquali decla-
ratione. c. aggredior nunc ad ipsius subtilitates ex-
pediendo glo. **S**po. dicitur in isto. x. alioquin
q. est priuatus statim si non residet. unde ob. c. y. et c.
inter. et c. ex tue. et c. si. s. d. cleri. non resi. que erigit
monitione ante priuationem. **S**o. glo. que est super
verbo priuatum soluit dando varios intellectus ad
hunc. s. primo q. iste. s. intelligit secundum illa iura. scilicet vt
precedat primo admonitio. sed q. hec est impropria-
tio se que videtur aliquid inducere de nouo per illa
verba sciat se auctoritate huius decreti priuatum. et
Ite continet diuinationem. ideo gl. transit ad aliam lec-
tione. dicens q. iste. x. alioquin. non refertur ad principium. i.
ad illos qui per se deseruire tenentur sed tamen ad prime
dictum. s. ad illos qui per vicarios deseruire debent.
vt illi priuati sint ipso facto nulla admonitione et sen-
tentia precedentibus si vicarios in ecclesiis annexis non
constituerint. et sic quo ad principium iura antiqua re-
manent in eorum dispositione et incorrecta. et inducit
hec varietas q. cum istis durius est agendum. postmo-
dum glo. hac lec. non contenta per rationes forte quas in-
fra subiiciam transit ad aliam lec. dicens verius esse q.
iste. x. alioquin referat tamen ad principium. s. et sic ad
illos qui habent per se deseruire vt sic isti sint pua-
ti ipso facto ex non residentia nulla admonitione p-
cedente. Ad iura in contrarium allegata respondet
q. procedunt de equitate. et hodie sunt correcte per
id q. hic statuitur de rigore. **P**ostremo gl. dat alium
intellectum in quo non pferat videlicet q. iste. x. alio-
quin potest inspicere utriusque casus. videlicet q. per
se deseruire debet. et q. per vicarium. sed glo. vt di-
xi in hac lec. non residet in illa que habet hunc. x. co-
cernere principium tamen. et sic gl. residet in hoc q. ex
non residentia in ecclesia parochiali in qua quis per se
deseruire debet inducitur priuatio ipso facto nulla
hominis monitione precedente. et q. iura antiqua
sunt correcte. **I**nno. hic tenet ultimam lec. videlicet pe-
na habere locum. et ipso facto committi si non residet in ec-
clesia q. alij non est annexa vel nisi perpetuum constituat
vicarium. **H**osti. h. dicit q. secunda lec. pl. videtur amica-
ri littere q. placere videtur 3o. an. et secundum eos dicemus
q. si non ponit vicarium in parochiali ecclesia annexa
priuatus est ipso iure auctoritate huius decreti sine
alia sententia priuationis. et ideo secundum eos tex. dicit priuatum et
non priuandum. et dicit Hosti. q. a tpe vacationis expe-
ctabunt sex menses. de pces. pben. c. ij. q. bus elapsis
priuatus est ipso iure non solum q. ad psonationem sed q. ad fru-
ctuum pceptionem. et denouit prius ad superiorem. et est in
hoc casus specialis secundum eum. s. cum quis habet ppric-
tate beneficij. vt. s. dixi. et hec lec. placet etiam do. an.
et pbatur primo secundum eum q. correctio est vitanda in
quantum fieri potest. vt i. c. cum expeditur. de elec. li. vi. q. ca
correctionis euitanda dici debet q. referat tamen ad casus
primum non autem ad precedentem. facit secundum eum q. do. no.
Bar. in l. pretor. s. erit. ff. vi bo. rap. et i. l. talis scri-
ptura. s. si. ff. de lega. s. pstat iura antiqua requirere
sententiam priuationis etiam post monitionem. vt i. iuribus su-
perius allegatis. s. et. pterea hec pena est multum ri-
gorosa et dura. ergo restringi debet et fieri benigna

interpretatio. in hac eadē snia residet hic reueren-
tissimus pater ac dñs ꝛ ꝑceptor meus singularissi-
mus do. car. florentinus vt sic durius agat euz eo
qꝫ vicariū habet deseruire. vt dicit gl. ꝛ rō fm eū
qꝫ maius odiū ē in eo qui debet seruire ꝑ vicariū
si nō deseruit qꝫ in eo qui ꝑ seipsum deseruit vt sic
qui in vno releuat in alio grauaf. de off. ordi. cum
vos. in glo. ij. facit. c. cū. R. de of. delega. ꝛ qđ nō.
Aduertendū tñ qꝫ Inno. ꝛ lhosti. sequēdo vltimaz
lec. dicit qꝫ iste qđ nō residet ꝑ se in ecclesia nō ānera
vel nō ꝑstituens vicariū erit priuatus ipso iure dū
modo interueniāt que interuenire debent ad h̄ vt
vere dicatur nō residēs. s. qꝫ moneat loco ꝛ tpe con-
gruis. ꝛ qđ assignet sibi tps ad veniendū ꝛ ꝑ suum
iudicē. s. de cle. nō resi. ex ꝑte. ꝛ duobus. c. se. qꝫ eti-
am elapso ꝑuidencia ē ipsum aliquātulū expecta-
re nē iuste impeditus postea veniēs ꝑcessum faci-
at reuocari. iij. q. v. c. j. de re iudi. c. cū bertoldus.
Et hoc idē intelligendū est fm eos vbiqꝫqꝫ pena
apponit negatiue vel equipollentibus vbiis vt si di-
cat si nō residetis in ecclesia vel vicariū nō cōstitu-
ris scias te priuatū. ꝛ in hoc casu obseruent que su-
pra dixi. qꝫ si obseruata sunt priuat⁹ ē sine aliqꝫ snia
vbi enī pena adiicit affirmatiue. vt in casu. c. si qđs
suadente. xvij. q. iij. ꝛ. s. eo. c. de multa. ꝛ sibi ipso
facto sine monitiōe penā incurrit vt ibi patet. ꝛ qđ
dictū ē de negatiua ꝑcedit qñ tēpus ꝑ cōstitutionē
nō adiicit als secus. vt in. c. licet canon. de elec. lib.
vj. ꝛ. c. qđ sit. eo. ti. ꝛ li. rō vero diuersitatē ē fm eos
qꝫ nō facta latent. vt in. c. cū in cunct. de elec. facta
patēt de transac. c. quāto. ad hanc rōnem facit qđ
no. v. q. j. quidā. ꝛ liij. di. si seruus sciente ꝛ quod
no. de rap. ex cōicationi. ꝛ hec theorica Inno. an pe-
na apponat negatiue vel affirmatiue solet quasi ꝑ
oēs singulariter allegari. vt etia ponit Archi. in. c.
licet canon. de elec. li. vj. sed do. car. dicit qꝫ licet hec
theorica sit notabilis. tñ quātū ad hanc litterā dicit
qꝫ si poterit ostendi qꝫ nō resideat per vicariū cense-
tur priuatus. ꝛ sic ꝑnunciabit. nam h̄ fm eū intelli-
gitur adiectū tps scz vt statim cū est asscur⁹ ꝑbēdā
cui ē annexa ecclesia parochialis faciat in ea deserui-
re ꝑ vicariū. Si qđ nō docuerit se h̄ fecisse. vel ꝑ eum
nō stetit. apparet retro qꝫ fuit priuat⁹ eum statim
ꝑ eum stetit ꝛ dicit qꝫ eo ipso dicere eum nō reside-
re si nō docetur de cōtrario. qꝫ ex quo sibi incūbit
hoc facere tenet docere se fecisse. ꝛ ex hoc videt de-
strui theorica Inno. **¶** Vñ dicit ipse qꝫ distinctio Inno.
ꝑcedit in his in quibus mora nō ꝑmittit nisi inter-
ueniente aliquo facto. puta interpellatione. ꝛ sic lo-
quit. l. ex legati cā. cū. l. sequeñ. ff. de vbo. obli. qđ
allegi. Inno. vbi si teneor ex stipulatōe ad dandū
seruū vel ex legato vt cōstitui in mora requirit vt
me interpellēs. ꝛ sic in dispositionib⁹ hominis hec
procedunt. sed in dispositionib⁹ iuris cōmunis
vel municipalis eo ipso qꝫ facta est constitutio ligat
contrauenientes sine aliqua monitiōe qđ dicit i-
ntelligendū post duos menses nō aliter. vt. s. de cō-
sti. c. ij. ꝛ sic hec dispositio iuris inducit priuationē
non residentis per vicariū sine alia monitiōe. vñ
de is ad quē spectat collatio poterit isto nō vocato

L

cōferre parrochiale ecclesiam. s. eo. c. de multa.
-s. is quocqꝫ. ꝛ. c. licet eꝑs. j. ꝛ. li. vj. ꝛ qđ dicit Inno.
qꝫ negata latent nō ꝑcedit hic fm eū. qꝫ hec ē nega-
tiua coartata. s. si nō residet ꝑ vicariū in ecclesia. imo
ita ꝑz sicut affirmatiua. de cle. c. bone. cl. j. vbi de h̄
Hec scripta in hac varietate reperio que vt luci-
dius veritas pateat in duo membra redigo. **Primo**
excludendo vnū casum tanqꝫ indubitabilem i
quē oēs cōueniunt. s. qñ quis debet ꝑ vicarium de-
seruire ꝛ nō deseruit vt talis censet ipso facto
priuatus. **Prīmū** mēbrū distinguendū nūqđ nō re-
sidens ꝑ se in ecclesia curata alij nō annexa cā legiti-
ma cessante sit priuatus ipso facto. **Secūdū** mēbrū
an in ꝑmo casu ꝛ scō exigat monitiō ꝑābula tāqꝫ
necessaria ad priuat. onē. **¶** **Quo ad** ꝑmū tantorꝫ ꝑ-
trū reuerentia semper salua puto priuationem ex
nō residentia in ecclesia curata ipso facto a iure in-
duci. **Primo** ꝑbo ꝑ hūc. s. alioquin in fi. positiū. nā
causula quātūcūqꝫ odiosa post multa negocia etiā
se minime tangentiā posita oīa ꝑmissa concernit
vt est casus de clausula appellatione remota in fine
posita in. c. inquisitioni. de appel. que quātūcūqꝫ
sit odiosa omnia ꝑmissa cōcernit. ad hoc. c. secun-
do reqꝫis. ꝛ qđ ibi no. de appel. bene facit. c. euz di-
lecti. de dona. fm vnā lec. nā speciale est ibi i dona-
tione vt clausula onerosa in fine posita referat tñ
ad ꝑximā ꝛ nō ad omnia ꝑcedentia. ergo in alijs
dispositionibus secus ē censendū. **¶** **Itē** fm aliā lec.
huius. c. ideo illa clausula onerosa non referē nisi
ad ꝑximā donationē. qꝫ alie donationes ꝑmisse
habebant suā clausulā ꝛ limitationē. secus qꝫ si nō
habuissent vt hic. nam iste. s. qui vero. quo ad sui
principiū nullā habet clausulā vel determinationē
ergo determinatio ꝛ pena in fine posita debet re-
ferri ad oīa als iste. s. qui vero. quo ad sui ꝑncipiū
ꝑꝑt qđ ꝑncipaliter emanauit supfluous ē ꝛ ni-
hil induceret. ad qđ doctores. ꝛ valō mroz aduer-
tentiam nō habuerint. nā si pena in fine posita nō
referē ad ꝑncipiū de quō ꝑuideret huius. s. ꝑnci-
piū cū lati⁹ ē ꝛ ꝑuiliū. de hoc in. c. qꝫ nonnulli. ꝛ
c. relatum. s. de deri. nō resi. nec hoc est presumen-
dm euz fuerit edita in cōcilio generali. vt ꝑz in
supracriptione. aliquid ergo noui debet inducere
quo ad sui ꝑncipiū. hoc etiā colligit ex mente lfe.
nam in principio huius. c. fuit ꝑuiliū rectorib⁹
seruitijs ecclesiarū deputatis de cōgrua portione
relinquenda cōsuetudine nō obstante. in. s. qđ xō.
voluit consulere cultui diuino. ꝛ ex qꝫ habent emo-
lumentum debēt ipsi ecclesie deseruire ꝛ vt hoc me-
lius obseruaretur duxit penam apponendā. ꝛ hoc
etiā videtur aperte probari per text. ibi libere
alij conferenda. quia velit ꝛ possit qđ dictum ē ad
implere. ꝛ. nā si pena referē tñ ad illuz qui debz
cōstituere vicarium in ecclesia annexa. ista vba nō
possent ꝑꝑrie ad instituendum in illa adaptari.
nam text. dicit qꝫ debet conferri illi qui velit ꝛ possit
qđ dictum est adimplere ꝛ in. s. nisi forte. fuerat di-
ctum de instituendo vicario. sed iste instituendus
in ista ecclesia annexa nō tenetur ad constitutionē
vicarij. sed debet ꝑ seipsum deseruire ex quo nō

habet prebendam in qua teneat residere. vt in .s. q. vero. d. 3. g. referri etiam ad primū casū vt sit sensus q. ista ecclesia parochialis est cōferenda illi qui velit et possit per seipm in ea deservire. sicut dicit tex. in .c. q. nonnulli. 7. c. relatu. de cle. nō resi. ad idē fac tex. ibi. qd dictū est. 7. nō enī dicit qd proxime dictum s. indefinite dicit qd dictū est. ergo referat ad omne id qd est in isto. s. q. in definita cōpoller vniuersali. xix. di. si romanor. 7. nō. in .c. vt circa. d. ele. li. vi. Et hoc etiam ē psonū rōni 7. fauorabile cultui diuino. nam rīdeo q. imunitas clericis pcessa propter cultū diuinū corpso desinit q. clerici cultui diuino nō intēdunt. vt in .l. generalis. C. de epi. 7. de. canonizata. xvi. q. j. cū ergo ecclesia cōferat propf officiū. vt in .c. si. de rescrip. li. vi. 7. piculosum sit nō deservire in ecclesijs parochialib⁹ propter necessitates subitaneas rōnabile extitit puidere 7. inducere priuationē ipso facto. ppf si residentia in talib⁹ ecclesijs. Et ad iura in cōtrariū allegata patebit responsio ex infra dicendis in sequenti membro per que etiā corroborabūt hec dicta. Secūdo discutiendū erat an requiratur monitio pambula ad hoc q. cōmittat pena huius. s. 7. quicquid hic senserint doc. puto sic dicendū q. qñq. spe pmo. inducitur quis ad aliquid nō faciendū. 7. tunc premiū nō debetur nisi cū desinit posse illud adimplere. vt norat glo. in .c. qd quidā. j. q. j. 7. ideo si quis stipulat. x. si bi dari si capitolum nō ascenderit pinde ē ac si fuisset stipularus. x. sibi dari post mortem. q. tunc desinit hē facultatē ascendendi. vt ē tex. in .s. si q. stipulef. insti. de vbo. obli. Callit in legatis in quibus fm leges adhibenda ē cautio mutiana ne inutilia sint legata q. cōsistunt in non faciendū. nec impleri possit viuentē legatario. puta lego titio centū si nō ascenderit capitoliū. 7. de hac cautione. ff. de codi. 7. demon. l. mutiane. Quisq. metu pene q. inducitur ad quid faciendū. 7. tunc aut tps in q. fieri d. est determinatū 7. daz q. si illo tpe actus nō gerit pena cōmittit etia nulla monitione pcedente. q. dies apposta interpellat p hoīe. vt in .c. l. 3. canō. de elec. li. vi. 7. in .c. potuit. de loca. Quisq. tēpus nō est dispositiōi penali adiectū. 7. tūc dico q. pena ipso facto cōmittit cū affuit facultas illū actum gerendi 7. minime fuit gest⁹ etia nulla admonitiōe pambula. vt voluit gl. singularis in .l. j. C. de his q. vt indig. nā pena apponit heredi nō vindicanti mortē defuncti 7. dicit ibi glo. q. corpso pena cōmittit q. heres habuit oportunitatē vindicandi 7. nō vindicauit 7. de illa glo. facit magnū festū Bar. in .l. in cognitione ff. ad syl. vbi per illam glo. dicit q. pena inflata propter nō factū incōtinenti cōmittit cū affuit facultas actū faciendi 7. minime fuit gest⁹. nā hoc videt procedere de mēte disponēti. s. h. tñ videt obstare tex. in .l. j. s. mgarib⁹. ff. de magis. puen. vbi dicit tex. q. mgarui imputat si turore pupillo nō dederit. 7. tñ tunc tñ posset puenire cū fuerit admoniti. Sed rīdeo ibi delictū nō ē psumatū nisi pcedere admonitione vt colligit ex illo tex. sile ē in .c. j. de sup. ne. pla. cū si. secus qñ pena apponit p verba psonātem poris nulla facta inentione de admonitiōe. Et p pre

dictis iduco tex. no. i. c. cupientes. i. prin. d. ele. li. vi. qui videt singularis i hac mā vbi disponit q. electi in prelatos cathedraliū vel regulariū ecclesiarū immediate subiectarū pape debēt post psonū electiōi prestituū iter arripere veniēdi ad sedē aplicam eorū electiones psecuturi. 7. vt ibi. qd si nō fecerint puantur ipso facto omni iure qd eis ex electione fuerit acquisitum. 7. tex. ibi interpretat tūc penam cōmitti cū nō venerint pscito poterint cōmode loco. pscidera ta distantia. 7. h. habebit arbitrari bonus index. vt ibi no. 7. post illud tps sic a iudice moderatū on⁹ pbandi impedimentū incūbit illud allegati. vt habetur in .c. cupientes. qñcūq. pena imponat propf nō factū. qd ē valde nō. ad hoc q. qñ pena imponit propf nō factū iudex ex varijs circūstātijs arbitrabit an habuerit facultatē actū agendi. 7. sic an inciderit in penā. 7. si iudex arbitrabit oportunitatem affuisse allegati impedimentū incūbit onus probandi. 7. multū facit ad infra dicēda. ad idem etiā facit qd nō. in spe. in ti. de citandē. s. sequit. x. quid si nō p. frus. vbi dicit q. citatus ad cōparendū sine termino. tenet cōparare pscito cōmode poterit. 7. si non cōparuerit poterit mulctari propf psumaciā. 7. hoc dictū cōiter tenet canoniste in .c. cū parati. d. appel. licet quidā legiste cōtra vt ibi no. s. p pmo dicto bñ facit. c. cū dilecti. de dolo 7. cōm. vbi citat⁹ vt cōpareat certa die tenet cōparere si foret impeditus als cū primū pōt. facit. c. qñuis. de offi. ordi. li. vi. ibi qñ cito cōmode poterit. 7. nō ob. theorica. Inno. videlicet q. nō requiratur monitio qñ pena apponit negatiue. q. nō facta latent. 7. q. delictū occultū nō ipedit vires cōstitutiōis. nā pstitutiō ecclesie militantis ligat delictū oīno occultū. vt in .c. porro. 7. in .c. cū nō ab homine. de sen. ex. 7. in de. j. de here. 7. ibi glo. sin. quā nescio alibi q. ad hoc inducit multa iura. nā quo ad deū oīa patent. certū est enī deo an affuerit facultas actū celebrandi. fateor tñ q. q. hoc ē occultū quo ad ecclesiā militantē nō habebit p ligato. q. ecclesia militās nō iudicat de occultis. vt in .c. erubescat. xxx. di. vi. q. j. si oīa. 7. nō. in palf. glo. de. j. de here. tñ in rei veritate erit ligatus. licet apud nos sit incertū. 7. pro hoc bo. tex. in .s. conditiones. insti. de verbo. obli. vbi tex. notabilis dicit q. que prerū naturā certa sunt obligationē nō morātur licet apud nos incerta sint. 7. sic ex quo cōstitutiō loquit per verba pñtis tēporis ligat cōtrauenientes ipso facto. licet sit occultū an ptrauenerit. Et ex hic dico q. theorica. Inno. 7. cōiter doc. hic habz locū tñ quo ad hoc vt iste habeat quo ad ecclesiarū militantē pro ligato seu priuato. nā q. occultū ē an ex iusta cā nō resideat psonalit vel nō cōstituat vicariū. id ad hoc detegendū sit monitio s. quo ad veritatē 7. quo ad deū nulla requirit monitio ex quo ē canon late snie. Et ex his etiam infero q. iudex ex varijs circūstātijs arbitrabit illū habuisse facultatē residendi vel cōstituendi vicariū. vel q. pena habebitur pro cōmissa alio nō probato etia nulla monitione pcedente. qd bene probat in prealleg. c. cupientes. inducendo vt. s. dixi. Idem etiam dico si posset probari facultatē affuisse. q. tūc nlla reqref

admonitio. ad hoc opti. facit. c. prudentia. de offi. delega. in prin. iuncta glo. vbi dicit qd si ca comittit tribus cum clausula. qd si omis interesse nequierint duo procedunt. rē. qd si tertio ostenderit se interesse nō posse vel alio canonice. puta p testes. vt ibi dicit glo. de hoc cōstare poterit duo pcedere poterūt licet tertius nō admoneat. sufficit enī qd cōstet de impedimento. r sic clare probat ibi. qd si propter nō factū vel impotentiam resultat certus effectus paria sunt cōstare de nō facto vel impotentia p monitio nē r responsionē. r cōstare p legitimas pbatōnes qd est bene notandū. r in hoc ultimo mēbro. s. qm pena imponit negatiue certo tēpore nō adiecto. itelligo proprie istū. s. qui vero. quo casu vt. s. plene dixi pena comittit coipso qd habuit facultatē actū celebrandi r celebrare distulit. Et id dico quicqd sentiant hic doc. qd pena istius. s. p mittit coipso qd habuit facultatē p se residendi in ecclesia nō annexa r residere distulit coipso qd habuit facultatem constituendi vicarium in ecclesia annexa. r hoc nō adimpleuit. nec placet qd dicit hic hosti. vt. s. dixi. qd a tēpore vacationis expectabunt sex menses. allegat de cōces. preben. c. ij. quibus elapsis priuatus est ipso iure. nā illud. c. ij. non loquit de eo qui habet cōstituere vicariū in ecclesia annexa. s. de collatore ideo pena illius. c. nō habz locū hic. qd illa pena nō debet extendi ad istū casū. sicut in simili notabiliter dicit do. de rota sua cōclusionē. ccl. qd istud se mestre datū ad cōferendū nō extendit ad debetēz instituere pstatum vel debentē electū pfirmare. sed in illis casibus dicit eē agendū cū superiore debente instituere vel cōfirmare vt statuat sibi terminū ad instituendū seu cōfirmandum. ar. c. nullus de iurepa. Itē hoc dicit hosti. videt eē cōtra mentem huius. c. nam dicit hic tex. sciat se priuatus auctoritate huius decre. qd ista priuatio inducit auctē huius. c. r nō auctoritate illi. dico qd cū ad h agē dū nō statuat a iure certū tēpus tenet coipso qd habet facultatē faciendi p supradicta. Hec etiā videt pcedere qd dicit do. car. videlicet qd hoc tps videt adiectū videlicet vt statim cū est affectus pbandā cui est annexa ecclesia parochialis faciat i ea deferuere p vicariū. nā hec est nimis amara interpretatio nam iste vicarius debet canonice institui vt in lfa. r debet eē ppetuū. r ideo debet habere certū tēp ad bonā vicariū eligendū. r nō incontinenti dz compelli ad pceptandū iudiciū cū habenti pntare r cōferre r eligere statuat certū tēpus. vt in. c. ij. de sup. negli. prela. r in. c. vno. de iurepa. li. vj. r in. c. ne p defectu. de elec. r in. c. ij. j. de concess. preben. Adē dico de debente residentiam facere p se. durū enī eēt dicere qd incontinenti debeat p se residentiam facere. Quid enim si habeat domicilium in alia ciuitate vel in alia parochia. nam certe debet habere aliquod tēpus ad cōponendū sarcinulas suas. ar. c. si tibi absenti. de preben. li. vj. r. c. gra. de rescrip. li. vj. Unde cū hic nō statuat certū tēpus ad hec peragenda r imponatur pena propter nō factum dicā penam comitti coipso qd habuit facultatem faciendi r nō peregit per supradicta. r ideo

qd hoc potest eē occultum an habuerit iustā causā per se nō residendi in ecclesia nō annexa. vel nō cōstituendi vicarium in ecclesia annexa poterit fieri monitio iuxta theoricā Inno. nō qd monitio sit p substantia priuationis. sed ad hoc vt pateat cā dilationis. r vt sic innotescat supiori an inciderit i penā. nō tñ propter hoc tollitur quin sit priuatus si sine cā distulit. poterit etiam iudex arbitrari istū habuisse facultatē actū pagendi. vel hoc poterit p testes pbari. vt. s. dixi quibus casibus nulla requireret admonitio p supra dicta. **¶** Ex predictis enī inferit qd cū monitio nō sit p substantia ipsi priuationis qd si iste admonitus per se residet vel cōstituatur vicariū postq habuit facultatē hoc faciendi r nō fiat sine iusta causā qd tñ est occultū qd non poterit sine noua collatione salua cōscia ecclesiam retinere ex quo propter nō factū ipso facto priuatus extitit. licet doc. sit occultū. qd deo nihil latet. vt in. c. tua. de simo. **¶** Nunc restat rēdere ad iura in contrarium allegata que propter nō residentiam vident exigere monitionē ad priuationē. Glo. hic dicit qd sunt correctā vt. s. dixi. sed qd hec solutio r responsio oibus est odiosa per quā inducit iurium correctio cum expediat iura iuribus cōcordare. vt in. c. cum expediat. de elec. li. vj. ad hoc glo. in. c. si. rix di. que inducit illum tex. s. illos qui in omnib contrariis ponūt tales solutioes. aliud fm leges aliud fm canones. vel hoc nouū illud vetus id legendo anno proximo elapso hoc. c. dixi qd hic. s. pōt pcedere qm quis est in loco bñficii r tamē non vult facere residentiam. nā tñ eius delictū ē notorium ideo nō oportet qd ferat snia priuationis vt admonet sicut nec in alijs notorijs seruaf ordo iuris. ad hoc. c. qm. de fil. presby. r qd no. Inno. in. c. ex pte. j. de xbo. sig. iura vero p̄ia procedant qm qd ē absis a loco bñficii. nā qd tunc potest legitimo impedimento detineri debet pcedere seruato ordine iuris. s. pcedente monitione. rē. Sed postmodum cogitauit qd etiā si eēt in loco bñficii posset detineri aliquo impedimēto occulto. Itē qd non ipso facto p collationē sibi factam videt artari ad residentiam personalem per supra dicta. **¶** Ab hoc cogitauit aliā solutionem dādo nouū intellectum ad illa iura videlicet qd quatenus loquit de nō residente i ecclesia parochiali pcedant qm est occultū ex iusta cā nō residet. vñ cū nō residere sit quid priuati. r pōt ori ex iusta cā id requirit admonitio vt hoc pateat. nō tñ per hoc tollitur quin quo ad deum sit priuatus si in veritate iusta cā quiescente non residet. vt. s. dixi. r hunc intellectū reperio quosdā tacite sensisse. vt succincte refert Inno. in. c. ex tue. s. de de. nō resi. vbi refert quosdā tenere qd etiā sine monitione r superioris auctoritate si certum est qd ab ecclesia abest sine causa potest alij conferre eandem ecclesiam. allegant hoc. c. in hoc. s. qui vero. r sic aperte sentiunt isti monitionem necessariam quando dubitatur an ex iusta causa absit. **¶** Et licet hoc dictum non placeat hosti. ibi tamē mihi placet vt nō violetur hec lec. r vt alia iura remaneāt incorrecta hoc etiam videtur tacite sentire Aldra. in opere

confiliorū suozū. ceterū. dum querit utrū ep̄s solus sine capitulo possit monere clericū absentem ut ad residentiā reuertat. et si nō reuertat possit eū priuare solus. dubium facit. qz ep̄s nullā causā audire debet sine suo capitulo. ut in. c. ep̄s nullus. xv. q. vij. et de excess. prela. c. j. Ipse vero post multa concludit cōtrarium. et ad cōtraria respōdet qz habent locum ubi solennitas iudicij requirit qd hic nō est fin eum. qz si super hoc solennitas iudicij requirere tur tūc exigere citatio eo quia ipsa est principium ois iudicij. insti. de pena teine. litigantiū. §. vltimo qd hic nō requirit. unde nō proprie dicūt qz abis debeat citari et requiri. ut in. c. ex parte. et in. c. qualiter. et in. c. inter quatuor. et c. penul. et vlti. de cle. nō residen. Nec iura proprie dicūt qz snia priuationis debeat ferri cōtra absentez. sed magis dicūt absens suis beneficijs spoliari. allegat. c. ex pte. et c. ex tuc. §. de cle. nō resi. et qd ibi nō. **H**osti. et sic fin eum nō est mirum si in hoc nō requirit consensus capituli. ut nō. Inno. in. c. ad aures. de temp. ord. nō enī potest eē nō notoriuz ep̄o et canonicis si eoz canonicus ē absens. c. quāto. de trāsla. prela. et iō nō debet sup hoc iudiciū fieri nec testes recipi nec causa in iudiciū deduci. de fil. presby. quoniā. §. iurciur. ad nostrā. et ita nō. **O**ldra. ubi supra. **E**x quibus claretur qz nō requirit snia priuationis nec citatio. sed quedā requisitio seu monitio que ut supra dixi requirit qm nō liqueat qz sine cā abest. Nec ob. c. ij. §. de cle. nō resi. ubi propter nō residentiā fuit lata sentētia depositionis. qz illud nō loquitur in ecclesia parochiali et quatenus loquere de tali illud pcedit in cardinali qui sub dispositione generali nō cōphendit. ut ibi nō. p. doc. nō ob. si dicat qz priuatio p nō residentiā inducāt tū p hūc. §. ut colligit ex illis verbis auctoritate huius decreti. et. ergo iura antiqua sūt correctā. qz hoc nō. pcedit. qz iura antiqua tū disponunt sup monitione scienda. nec dare habebat de priuatione inducēda propter nō residentiā. qd apte hic disponit. et admonitio pōt hodie pcedere in casibz supius tactis. multū tamen huic intellectui ad illa iura obstat videf pall. c. ex tuc. de cle. nō resi. ubi dicūt qz cōtra absente etiam fraudulenter debet trine citationis edictū publicari. et sic videf qz etiā ubi absentie cā est requiritur citatio. **S**o. dico qz ibi dicūt fraudulentē abesse eo qz est absens a beneficio ubi deservire tenet. qz casu psumit fraus. ut ibi nō. et plenep Inno. in. c. si. de eo qui mit. in pos. nō tū ibi constabat vere de fraude. nam si ibi vere et apte paret de fraude. ut qz se absentauit ut nō posset citari nulla requireret citatio etiā in alijs casibus. ut nō. Inno. in. c. ad petitionē de accu. et pbat in. c. qm. ut lit. nō pte. **E**t ex p̄dictis talis pōt elici cōclusio ex nō residentiā psonali in beneficio curato p se principalit exite etiā nullo hominis ministerio interueniente legitima absentia cā quiescente iuris puatio resultat. nec ppter hoc iuriū antiquoz inducīt correctio qd ē cōtra cōem sniam glo. et doc. **E**t ex hoc possūt plura inferri sed principaliter inferunt duo correlaria. **P**rimū correlarium est qz requisitio seu admoni-

tio a canonibus requisita tanqz pambula ad spoliationem propter nō residentiā in ecclesijs curatis non est pars substantifica ipsius priuationis solum requirit ubi causa absentie nō est nota. et est nou^o intellectus ad illa iura. **S**ecundū correlarium qz cōmunis Inno. ceterorūqz canonistarū theoria inter penam negatiue et affirmatiue cōceptam distinguens ut in primo nō in secundo casu ad penā cōmittendam exigatur monitio minime sit veritate suffulta quominus cōstitutio liget omne oculum licet quo ad forum cōgentiosum nōnūqz locum sibi vendicare queat. **S**ed quero qz hic innuitur in tex. quē posse hēre duo beneficia ecclesiastica curata quādo vnum est annexum reliquo. nunquid de iure cōmuni possit quis hēre duo beneficia curata et dignitates de quibus de casum videf. c. de multa. §. eo. et extrauagan. do. Jo. xxij. que incipit execrabilis. Et ut videat motiua et motores fuit opi. Jo. lxx. di. sanctorum. qz de iure cōmuni non potest qz habere duas ecclesias vel pbenas in eodē ep̄atu vel in diuersis nisi in casibus expressis a iure. qz nō tant. xxi. q. j. in summa. et h. nō. Jo. in. d. c. sanctorū. et xxi. q. j. in summa. Casus speciales enumerat in sūma ubi supra qui sunt sex. **P**rimus est ubi ecclesie sunt tenues. x. q. iij. vno. **S**ecundus si vna dependet ab altera. de eta. et quali. eam te. **T**ertius si vnam intulata et alia cōmendatam. xxi. q. j. qz plures. et ibi nō. de elec. dudum. ij. et c. nemo deinceps. eo. ti. li. vj. **Q**uartus si ep̄s dispensat ut in p alleg. c. sanctorū. **Q**uintus ē ubi paucitas hominū est extra ciuitatem. xxi. q. j. c. j. idem si intra. naz ex hac causa vni bono clerico possunt conferri oia beneficia ciuitatis. ut nō. lhosti. in. c. graue. §. c. qd intellige fin Jo. de lig. in de. gfe. de rescrip. nisi reperiant extranei habiles qui ibi intulēt. **S**extus si vna annexat alteri. ut hic iusto. §. et in. c. super eo. j. c. ti. li. vj. Huic opinioni videf assensisse Ber. j. de cōces. pben. lras. et. §. c. ti. c. qz intantum. et c. cum non ignores. et c. p̄terea. et intelligit Jo. plura litatem beneficiorū cum titulo. in stipendium aures habere potest. Inno. autē in. c. dudum. el. ij. §. ele. et c. cum iam dudum. §. eo. tener qz cōtra curata et dignitates potest quis habere plura beneficia in diuersis diocesibz. et hanc opi. sequit Jo. an. i. c. gra. de rescrip. li. vj. et hoc si nō requirant residentiā de statuto et consuetudine. et dicit Inno. nō esse peccatum talia plura tenere. **S**of. in. c. j. §. de cle. nō residen. tener qz quis potest habere plura bñficia quādo alterū nō sufficit. allegat. c. conquirent. §. eo. ti. Spe. in ti. de legato. §. nunc restat. illud recitat opi. Inno. et lhosti. et stat in terminis narratio nis nihil decidens. **U**n. hic et in. c. graue. §. c. et c. super inordinata. j. c. dixit qz de rigore iuris nō potest quis habere duo beneficia ecclesiastica dūmodo alterū sufficiat. als potest. de eta. et quali. eam te. si tamen quis sit necessarius diuersis ecclesijs possit fin eū recipere tanqz bene meritus et sibi assignare pbenam. de eta. et quali. queris. hanc opi. recitat et sequitur lhosti. in sūma. de pben. §. illud. §. sed h breuiter dico. idem lhosti. in. c. super inordinata.

de pben. tenet q sine dispensatione nō pōt qd intitu-
lari in duobus collegiis ecclesiasticis. et si de facto
sit ibi nō est vtrūq; canonicus sed onerarius tantū
ad instar tutoris onerarij. de quo habet de admi-
tuto. l. si plures. et isto mō rex francie ē canonicus
sancti hilarij pictauic. et i pluribus alijs ecclesijs.
hoc etiā recitat Guil. de monte laudu. in de. gfe. d.
rescrip. et recitat Inno. nihil decidēs. Jo. an. et ar-
chi. in prealle. c. gra. sequit Inno. Hoff. in libellis
suis ti. de preben. Rica qñ alicui possint plēs pfer-
ri prebende. idē tenet vna cum prebendariis doct. q
hoc approbat cōsuetudo quam papa scit et tolerat.
Pau. de leaza. in de. gfe. de rescrip. idē sequuntur
et zen. qui ista recitauit nec aliud decidunt. **V**idē-
da sunt motiua huius opi. que habet q de iure cōi
possunt simul habere plura bñficia nō dignitates
nec curata que nō requirūt residentiam de cōsue-
tudine vel statuto. **P**rimo inducūt tex. de procur.
ex insinuatione. de rescrip. eam te. de excep. cū eccle-
siastice. de rescrip. grana. li. vi. in fi. et in de. gfe. e.
ti. et plura alia iura de quibus reperit quē in talib;
habilem. et q. c. de multa. s. co. loquit de curati in-
hibendo. et in simplicibus videt permissio. xxv. di.
qualis. de presump. nōne. cū materia sua. et h vbi
nō habens nō inhereat pprie cōcupiscentie s solū
intendat ad honorem dei et vtilitate ecclesiar. nec
attendat honorem sed onus asperat et laborē admi-
nistratiōis. talis enī vt dicit Inno. plures habe-
re potest sine dispensatione dū tamē residentia nō
requirant. viij. q. j. in scripturis. et c. qui ep̄atum. et
dūmodo psona sit bona et industriosa et litterata q
melius sciret regere decē ecclesias q̄ alius vnam.
nam tunc magis puidere ecclesie q̄ persone. hec
enī publica vtilitas p̄sere p̄iuate. viij. q. j. scias. de
postu. prela. c. iij. nec potest de eius p̄mōtione du-
bitari cui p laboribus multis p moribus castis p
actibus strenuis celsiori loci premiū debet. lxx. di.
miramur. pro ista p̄e facit. l. quonens. ff. de act. et
ob. et l. vna. in prin. C. de rei vxo. acti. **I**te hodie
specialiter inhibitiū est religiosi. de reli. domi. c. si.
eo. ti. cum singula. li. vi. de elec. c. cōstitutus. ergo
alijs videt pmissum. **I**te facit. c. lras. de cōces. pre-
ben. vbi in vna ecclesia inhibet. ergo in plurib;
p̄mitti videt. **I**te facit. c. j. de consue. li. vi. a contra-
rio. **I**te faciunt iura que dicūt in impetratione de-
bere fieri mentionem de primo. vt in. c. postulasti.
et c. cum adeo. de rescrip. et in. c. si moti. pprio. j. c.
ti. li. vi. **N**ec ob. fm istos qd obijci posset de p̄lixita-
te. vt puta qz vna ecclesia mandaret vniū. alia aliud
et impossibile est q vnus possit duob; dñis p̄trarijs
parere. xxv. di. c. ij. hoc enī nō ob. cū enī in secūda
recipit facite intelligit saluū ius prime q̄ p̄fere de
p̄fir. vti. vlti. c. si. de iurei. c. tua nos. de reli. do.
c. ij. nisi secūda multū egeret. et sine incōmodo per-
sone vel paruo incōmodo illud p̄ficere posset et pro-
uidere. de iurepa. nullus. vel si periculū eēt in mo-
ra ipsemet auctoritate iuris posset mandatū secun-
dū explere. ff. ad syl. si quis magis. s. si cūz omnes
nō enī est maliciose hominū indulgendus. ff. de rei
vend. l. in fundo. de diuoz. quanto. Ad. c. sanctor;

lxx. di. respondet q intelligit q tñ debet in vna ec-
clesia intitulari et nominari a principio. sed ex post
facto potest habere plura que tamen nō erūt tituli
qz cum sit factus clericus vnus ep̄i et intitulari vni
ecclesie nō poterit postea alligari alteri. et sic debet
ad priorem ecclesie titulum ordinari. **N**ec ob. qd
dicūt in. c. sanctor. vbi dicūt q ad dispensationem
ep̄i quis nō pōt fieri p̄bendarius in diuersis. qz il-
lud p̄cedit in illis qui beneficia appetunt nō ppter
deū vel vtilitate ecclesiar. s. ppter fructus quos cū
tali intentione nec de iure cōi nec dispensatiue tene-
re possunt. secus si ad deū et vtilitate ecclesiar. vt. s.
dictum est. **H**osti. dicit q iste rōnes sunt debiles. et
posset responderi remittens ad nō. per eum in. c. j.
s. co. et c. litteras. j. de p̄ces. pben. et tenet qd dixi q
in titulū nō potest quis habere plures p̄bendas. al-
legat. c. acurius. xxvj. di. C. d. pac. l. si mulier. ff. ad-
municipa. l. municipa. Apparet ergo hodie gradis
cōsentio antiquoz et modernoz. nec apparet clare
a iure decisum nisi dicat obseruantia sciam et tole-
rata a papa. fm opi. Inno. q fuit etiā Tan. et sequa-
cium. Jo. de lig. in de. gfe. dicit in hoc dubio nūq;
cōcipere q vnus de iure cōi extra casus a iure exp̄s-
sos possit habere duos titulos bñficiales ecclesiasti-
cos. **E**t primo colligit casus clare a iure decisos. nā
in dignitatib; sup̄mis vt ep̄atib; et sup̄iorib; est clare
nisi sit sp̄alis licentia pape. s. excef. pla. sic vnire de
trāssa. pla. p totū. viij. q. j. mutatiōes. de dignitatib;
inferiorib; vel psonatibus et curatis ecclesijs etiā cla-
re. j. e. cū singula. li. vi. et de. vna. de sup. negli. pla.
de singularib; et simplicibus si in vna ecclesia etiā
clare. qz nō debet quis habere duos canonicatus
et p̄bendas. vt in. c. lras. de cōces. preben. et de. si iu-
sta. j. c. ti. fm quā aliqui intelligūt. c. litteras. i diuer-
sis ecclesijs et titulis vniformibus pender dubium
fm eum et in his dicit se non posse cōcipere qd stri-
cto iuri rigore possit quis habere duos titulos vni-
formes vel difformes. mouet primo. qz institutio
beneficiorū ecclesiasticorū que cōferunt in titulum
fundamentum suscepit finaliter propter cultū diui-
num implicante diuinorum ministeriū et deseruiē-
tium in diuinis ibi vbi instituit. licet enī omnes
ecclesie sint vna ecclesia generalis. xxiiij. q. j. loquit
de his que sunt a prela. sine cōsensu ca. cūz applica.
tamē distincte sunt eccle singulares et earū admini-
stratiōes et infra distinctos limites sit distinctus ti-
tulus administratiuus et celebratiuus. xxvj. q. iij. l3
et in. c. inter memoratos. de parochi. c. super eo. et
ibi per Inno. super Rica. **E**t quo insurgit q qli-
bet titulus requirit deseruiēte vbi titulus et ibidē
residentia. probat hoc de cele. mis. c. j. et. xcij. di. q
si p totum. sed impossibile est quē simul residere et
residentem deseruiere in diuersis locis. est enī hoc
naturale p̄ncipium physicorum. iij. et demonstrat
ad sensum. et hoc aperte demonstrat tex. canonū.
lxx. di. sanctorum. xxj. q. j. c. j. et quasi per totā illaz
questionē probat. s. eo. ti. qz intantū. vbi loquitur
generaliter. et eo. ti. ad hec. et c. cum non ignores. et
c. preterea. que omnia fundat super illo fundamē-
to quasi naturali. et pbat. qz deseruiēs certo altari

viuere de illo debet. s. eo. cum fm. sic et viuēs de altari seruire debet altari. p. locum a cōuersis. **Et** vix sufficit vnus deseruiētie diuinorū articulatē. vt in c. q. nōnulli. de cle. nō residen. probat hoc ad istar carnalis matrimonij a quo ad spūale licet arguere de transla. prela. inter corporalia. et ibi cōcordant in quo vnus vnus et nō pluriū. de diuor. gaudeamus. xxvj. di. acutius. ergo in spūali vnus vnus. et multo fortius cum astrictus vni habet sollicitudinē plurium et principalis. vt in c. omnis. de peni. et remis. et de parochi. per totum. de ec. edifi. ad audientiam. et quasi per totum. et vbi maius piculuz. qz de aiaz cura agit. ar. de eta. et quali. cum sit. g. cauti us agendū. xliij. di. quiescamus. de elec. vbi periculum. li. vj. **Et** confirmat singulis titulis de iure cōmuni assignant singuli. et debet de iure cōi numerus cē plenus vbi est distinctio numeralis preben darum et iurium canonicalium debet cē numerus plenus iuxta institutionē. de pben. dilecto. et. c. p. illorū. de cōsti. c. cum. ad. et vbi nō est distinctio numeralis debet cē numerus iuxta facultates et dinorū expedientiū. vt in. d. c. cum. ad. de cōsti. et de insti. c. j. et ij. de pcef. preben. ex pre. et ibi no. glo. g. ipossibile est de iure circa idē suppositū indiuiduale multiplicare titulos ecclesiasticos. **Confirmat** iure ciuili in titulis tēporalibus multiplicant tituli multiplicati one ministroz. nec cōcurrit multiplicatio circa eundem et debet numerus cē plenus adeo q. in defectuz admittunt spurij vt numerus plenificet. probat h. ff. de decuri. l. j. et si hoc vendicat sibi locū in titulis tēporalibus nō apparet ratio quare hoc de iure cōi nō pcedit in spūalibus. cū ibi sit maius periculū. **Confirmat** ex eodē a simili. nā nō pōt quis de iure cōi i duabz ciuitatibz fungi duobz honoribz secularibz vbi multitudo repugnat vni. ff. ad municipa. l. libertus. g. pscriptio. nō apparet rō quare d. iure possit h. i spūalibus. propterea dicit tex. q. vnus titulus vnus ē. vj. q. j. sicut. et singulis singuli. xij. q. j. ecclesiasticas. et singuli in singulis. lxxx. di. cōi. et probat tex. in. c. cum singula. j. eo. ti. li. vj. attento pncipio cū pcor. ibi notat. **Confirmat** iure ciuili. nō potest quis aggregari pluribz collegijs nō subordinatis et mutuo seipsa impredientibz in finibz suis. ff. de colleg. illi. l. ij. g. nō plures. **Dicit** nō subordinatis. nā quis est de corpore cleri diocesis. et de corpore vni ecclesie collegiate. qz hec corpora se implicant sicut totum implicat partē. de prescrip. cum nō deceat. ff. de excep. rei iudi. l. si quis cum totum. et l. que d. tota. ff. de rei ven. et regula in toto. de re. iu. lib. vj. **Dicit** seipsa impredientibus in finibus suis. nam in duobus singularibus collegijs se cōpassibilibz poterit quis collocari. nam poterit quis ē de corpore cerdonum et de corpore battutoz qui se pcutiūt certis festiuitatibus. fines enim eorū se cōpatiunt q. quis singulis diebus operetur artem suā. et certis festiuitatibus se verberet. sed de corpore cerdonum pelliparioz vt q. simul vna opere vtrunqz h. nō cōgruit. sed de iure ciuili inhibitiū est quanto plus iuri canonico repugnat quē aggregari duobus collegijs quozum vtrūqz institutum est propt

seruientiam diuinorum euz impossibile sit quē in duobus locis deseruire residendo qd requirit ius cōe. de cle. nō resi. relatum. et quasi per totū titulū. **Confirmat.** nō valet impetratio bñficij nisi impetrans mentionē faciat de primo obtento quātūcūqz minimo. de rescrip. si pponente. et. c. ad aures. et c. cum adeo. et. j. eo. ti. c. si motu pprio. li. vj. et hoc cōtingit qz nō est verisimile q. papa velit beneficiare beneficiatū. vt iuribus palle. et hec verisimilitudo insurgit a iure cōi cum multitudo que canonibus inimica videt sit refecanda cū dissolutiōis materiam et vagationis inducit. s. eo. c. qz intantū. de cle. nō resi. qz nōnulli. lxx. di. sanctorū. xxi. q. j. c. j. et quasi per totā illā questionem. **Et confirmatur** qz tex. dicunt beneficiatū inhabilē ad beneficia. vt in c. super inordinata. j. eo. de insti. c. ij. hec autē inhabilitas nō surgit nisi qz ius cōe inhabilitat. g. impossibile ē de iure cōi quē habere plura beneficia. **Confirmat** clericus nō debet habere vltra vicrū cū vsuarius et nō vsufructuarius sit fm. Jo. de lig. et h. pbat per multa. quicquid senserit glo. in. c. pñti. de of. ordi. li. vj. **Et hunc articulū** latius psecutū fui in repetitione. c. cum esses. de testa. idē hic nō insisto. hoc premisso q. clerici sint tñ vsuarij statiz instruitur. nam ecclesia cū fundat nō debet de iure cōmuni dedicari nisi sit sufficiens pro ministris. et in hoc variant canones. aliqui disponunt q. p duobz ad minus. j. q. ij. placuit. de conse. di. j. nemo. et cōcordat vtrifqz. c. vt qsqz. s. de vi. et ho. cleri. et debet habere presbyterū et diaconū. xxiij. di. de presbyteris alibi q. duos psbyteros habere d. vj. q. j. illud. ad minus g. p duobz debet dos sufficere. ad plus autē ad libitū fundantiū et diocesani. et fm. exigentiā populi cui ministrat. et semp stat regule q. iuxta facultates ecclesie instituunt ministri. de insti. c. j. et ij. d. pñti. cum. ad. debet ergo quilibet titulus sufficere ad victum necessariū ministri. et illud sufficiat sibi nec querat multiplicationē titulorū. qz tunc querit victum aliorū ministroz et minutionē cultus diuini que omnia abhorret ius cōe. **Concludit** g. Jo. de lig. impossibile de rigore iuris cōis quem intitulari in pluribus beneficijs ecclesiasticis. **Ad iura** in cōtrarium allegata dicit nō cē respondendū cum nullū ius inuenit qd dispositiue hoc dicat. bene inueniunt iura narrantia q. quis habet plures. s. h. euenire potest. qz tota die dispēsat et expedit dispēfare propter vtilitatē vel necessitatem ecclesiaz. ad c. gfa. de rescrip. li. vj. qd aliquatē videt facere vbi dicit q. de iure cōi teneri nō possunt. et. q. si innuat aliqua de iure cōi posse teneri. rñdet q. aliq. sūt bñficiā in quibus ius cōe resistit apte puādo. pmo per adeptiōē scōi. s. e. c. de multa. **Sūt et alia in quibz** apte assistit. vt no. xxi. q. j. in summa. **Alia sunt i quibus** in genere resistit reprobandō multitudinē alia tenent donec pluralis priuat. ius enī non priuat licet illicite detineat. c. ergo gfa intelligit de illis in quibus ius cōe expresse resistit priuando. fatef tñ q. qz omnia bona temporalia annexa titulis spūalibus sunt deputata ad ministeriū diuinorū. et sic ad ius publicū cui ē gubernator vicari⁹ dei p totum

orbem. ix. q. iiij. cuncta p mundū. z. c. p. principalē. ille idē vt generalis dispensator z erogator omniū bonorū pōt relaxare rigore iuris cōis vt vni plu ra cōmittant ptemplato bono publico z rōne sua dente. j. q. viij. tali. z. c. exigūt. z. §. necessitatis. c. hi qui. vel. ppria. ea. cā. z. q. z. h. ad instar patris. di stribuentis inter familiam tendens ad bonū icono micū vlcōe. sic z papa qui ē paterfa. vniuersi z spe cialiter in spūalibus z annexis dō z pōt dispensare ptemplato bono politico spiritali lz pōt dispensare cō ditiones psonarū. de pben. c. de multa. in fi. totū tñ debet referri ad cultū diuinū. als si nuda volūtare nō habita relatione ad bonum publicū nō foret di spensator sed dissipator. de fidei dispensatore loqē ter. **Quē. xi. ibi.** Quisputas fidelis ē dispensator. z fidelis quē cōstituit dñs sup familiā suam. zē. **Infi** delis aut dispensator ē qui nō hz ituitū rōnis z bo ni publici. **Itē** imprudens nō pōt dispensare cās moti uas in bonū publicū directiuas. **Ex** quo sequit̃ q̃ quo ad deum nō est tutus is cum quo sic dispen satur als z verius dissipat. de voto. c. nō ē. z. ibi no ta in. ij. glo. facit. xi. q. iiij. si is qui pceat. xxiij. q. j. manet. potest ergo papa fm Jo. de lig. dispensare generaliter vt vnus etiā habeat plura curata z di gnitates quascunqz cōtemplato semper bono pu blico. z ipe solus pōt fm eum in dignitatibus z cu ratis. iuxta no. s. c. de multa. z in canone sanctorū lxx. di. in simplicibus aut locorū dioecani vt vtro biqz notata. licet sint opiniones. nam fuit opi. q̃ in curatis etiā dioecanus possit prop̃ vtilitatē eccle siarū. nō aut prop̃ p̃rogatiuā psonarū. z fuit ho sti. z sequacium in. d. c. d. multa. fuit opi. de. z Jo. in. d. c. sanctorū. z dicit Jo. q̃ solū vaga dispēlatio ē ep̃is phibita. nō aut si fiat prop̃ vtilitatē ecclesiarū q̃ si p̃stō ihiberet dispēlationē ep̃orū pp̃ vtilitatem ecclesiarū p̃stō eēt onerosa z remittenda. s. d. p̃sue. c. j. z forū ē vinculū dei q̃ hominis. z tñ iuramentū cui⁹ deus ē auctor hoc cāu seruandū nō ē. de his que fiunt a pla. c. j. multo minus humana seruāda eēt. de elec. in causis. in fi. de eta. z quali. tuaz de cō cef. pben. cum nostris. z intelligit decre. d. multa. vbi fit dispēlatio solū prop̃ p̃rogatiuā psonarū. Jo. de lig. in p̃ealle. cle. gratie dicit se nō posse con cipere hanc opi. imo credit q̃ solus papa in talib⁹ dispenset. vt tenet Ber. in. c. dudū. ij. de elec. z. c. d. multa. vbi idē tenet Inno. z Tan. in. c. dudum. et Bar. brix. in. c. sanctorū. lxx. di. z ponit ibi p̃ indu bitato q̃ nulla dispēlatio fit nisi habeat respectū ad bonū publicū z ex cā rōnabili dictū est. **Itē** dicit se hāc distinctionē nō cōcipe an fiat. pp̃ter p̃rogati uā psonē. an prop̃ vtilitatē eccle. nā dispēlatio q̃ fit prop̃ter p̃rogatiuā psonē fit. pp̃ter bonum pu blicum. z hoc dicit. c. de multa. in fi. ibi circa littera tas personas. zē. nā plus prodest ecclesie bonus z litteratus q̃ decē ecclesijs decē ministri illiterati et aliquādo nobilis z potens. vt in. c. cōstitut⁹ de ap. nec credit vocari dispensationem imo dissipatiōez que fit in talibus sola carnalitate artēta. vt i. c. gra ue. s. co. preferre autē carnalitatem iuri diuino et publico est preferre carnem spiritui corruptibile p-

petuo priuatum publico. qd̃ abhorret principalia naturalia z moralia circūscripta lege positiua. z mi ratur de dicto p̃e. Abb. z hosti. videlicet q̃ si con stitutio inibet ep̃o dispensationem hoc casu foret cōstitutio onerosa z abijcienda. zē. nam ex hoc di cto istorū doc. sequeret̃ q̃ omnia que pōt papa pos set quilibet dioecanus. vbi suaderēt circūstantie dispositionis qd̃ absit. ar. de offi. leg. q̃ translatio nem. vbi specialia pape notant̃. licet enim bonum publicū suadeat relaxare in eis rigore nō debet in ferri. ergo ex causa quilibet hoc potest. nam prin ceptus quedā sibi reseruat z debet propter gruita tem z altitudinem rerū. non enim dispensator do mus taliter iconomicā dispensationem culibz mi nistro cōmittit. imo singula singulis limitate reten tis sibi singularib⁹ ad iconomiā singulariter tēden tibus. sic z creator altissimus nō omnia plene trās tulit fm Jo. de lig. in p̃ealle. cle. gratie. cuius di cta p̃ maiori pte cōcludunt qñ ecclesia seu bñficiū requirit residentia nō expresse qñ de consuetudi ne nō requirūt residentia nunquid in talib⁹ quis possit eē pluralis. z nunquid valeat talis cōsuetu do seu statutum. **Itē** ideo vt clarius hec liqueat arti culare. psequar multa membra. **Itē** primo nūquid p̃suetudine cessante possit q̃s de iure cōi plura bñfi cia citra curata z dignitates obtinere? **Secūdo** nun quid cōsuetudine possit induci vt bñficiatus p̃cipi at fructus beneficij in abstitia. z sic nō teneat ad re sidentia. **Tertio** hac cōsuetudine p̃supposita q̃ bñfi cia simplicia nō exigūt residentia nunquid de iure cōi possit quis in eis esse pluralis. **Quarto** p̃suppo sito q̃ de iure cōi nō possit an valeat consuetudo q̃ q̃s possit talia plura bñficia citra dispensationē ob tinere. **Quinto** nunquid dispensatione ep̃orū pos sit quis retinere plura bñficia z qualia? **Sexto** nū quid sit tutus quo ad deum ille cum quo dispensat super pluralitate beneficiorū vtilitate nō suadēt. **Quo ad primū** tex. in. c. dudum. ij. de elec. vide tur velle q̃ citra curata z dignitates q̃s possit plu ra bñficia obtinere. z hoc a p̃rio sensu huius littere dum dicit q̃ null⁹ potest plures ecclesias parochia les obtinere. s. doc. cōiter tenet p̃trarium videlicet q̃ si beneficia requirunt residentia quis i eis de iu re cōi nō possit esse pluralis. hoc sentit in. c. fi. de cle. nō resi. z in. c. cum iam dudū. j. eo. ti. sentit glo. in. c. gratia. de rescrip. li. vj. **Glo.** tamē ibi p⁹ Hof. videt hoc dictum limitare qñ quilibet ecclesia vel beneficium p se sufficit. si vero per se nō sufficeret. tunc videt de iure cōi q̃ possit plura obtinere. z p hoc facit tex. fm vnā lec. p̃dicto. c. gratia. facit. c. eā te. de eta. z quali. videt etiam tenere gl. in. c. dudū. de elec. z glo. xxi. q. j. in sūma. vbi excipiunt istum casum videlicet qñ eccle sunt tenues a regulis iuri cōis z doc. vident sic illa limitatione hunc arti culū p̃terire. **Ego** puto q̃ indistincte quis nō pos sit talia beneficia plura per se stantia intulata de iu re cōmuni retinere. primo probat in. c. sanctorum lxx. di. qd̃. c. loquit̃ indistincte. faciunt etiaz rōnes superius ad plenū allegare. nam beneficiū quantū cūqz minimū de iure cōi requirit residentia. vt in

sufficit ergo ex q̄ consuetudo sic h̄z q̄ p̄ clericatū sit electus in sortē dñi et deditis p̄replationi. vt in. c. duo sunt genera. xij. q. j. et hoc puto v̄x nisi bñficiatus vagaret. quo casu dico consuetudine nō obstante reuocandū eē p̄ ea q̄ sup̄ius dixi. **Tertū** examinādū ē nūq̄d p̄supposito q̄ de iure speciali seu consuetudine bñficia nō exigant residentia possit q̄s i eis de iure cōi eē pluralis. Inno. in. c. si. de de. nō resi. et in. c. cū iā dudum. s. e. indistincte tenet q̄ sic dum modo bñ expēdat et auare nō thesaurizet. Sunt et alia motiua que sup̄ius plene fuerūt relata. Idem sentit gl. in. c. gra. de rescrip. li. vi. Jo. de lig. vt. s. dixi loquū aliquārum obscure. dicit enī q̄ de iure cōi nō pōt quis plura beneficia obtinere s̄ apte nō loquū in casu q̄ beneficia nō exigūt residentia de iure speciali. Do. car. in p̄alle. c. cū iā dudum. tenet cū Inno. et dicit q̄ p̄ consuetudinē quā papa scit et tolerat detinēs excusari a peccato. Do. an. ibi dicit q̄ pluralitas magna et imensa canonicatū et p̄bendarū est phibita. modica vero pluralitas nō ē phibita nisi q̄n req̄rūt residentia sine dubio. vt in. c. qz nōnulli. de cleri. nō resi. nisi vellent habere vnam intulata et alia cōmendatā. de ele. c. dudū. ij. si autē nō requirūt residentia. tūc ambas intulatas habere nō potest. lxx. di. sanctor. sed bñ posset habere vna intulata. et aliam vt simplex bñficiū. facit xxxij. di. si qui vero. et. xij. q. j. qz tua. ego puto sic cōcludendū q̄ aut requirūt residentia. et dicendū ē vt. s. aut nō requirūt residentia de iure speciali. et tunc aut quelibet p̄benda aut bñficiū sufficit p̄ se ita q̄ clericus cōmode et sine penuria viuere potest et nō potest habere plures. aut nō sufficit de p̄ se. et pōt habere vsq̄ ad tantum numerū vt ex eis viuere possit. et credo q̄ hoc casu plures habere potest enā intulatas. Huius cōclusionis fundamentum elicio ex tali cōsideratione. eadē p̄sona plura beneficia phibet obtinere. et p̄cipaliter ex causis infra scriptis. **Primo** quia est genus negociatōis et turpis lucri cōmodū. **Secūdo** propter cultū diuinū. quia cum omnia beneficia requirant residentia. vt supra dictū est. et eadem persona non potest duobus seruire. **Tertio** qz fm aplm quilibet debet esse contentus ea vocatione qua a principio vocatus est et nō i alia ecclesia collocari. **Quarto** qz obtinēs plura videtur obtinere et que prop̄ lucrū turpe in spiritalibus rebus efficiunt sunt a deo aliena. he q̄ tuor allegatōes apte colligunt ex tex. c. cleric. xij. q. j. **Quinta** rō potest colligi ex. c. qz nōnulli. de de. non resi. videlicet q̄ habētes plura bñficia vēdicāt sibi stipendia plurimox. nec ē intētiōis pape vt cōpetentē p̄uis de bñficio obtineat aliud bñficiū. et sic occupet locū clericorū pauperū instituendorū in illis beneficiis. vt aperte dicit tex. in. c. ad aures et. c. postulasti. de rescrip. et. c. cū teneamur. s. eo. **Unde sciendū** q̄ olim tempore ap̄lorum oīa bona p̄gregationi fidelium collata vendebant. et precia distribuebant inter gentes. postmodū vidētes summi sacerdotes. i. ep̄i leuite et reliqui fideles plus vtilitatis posse conferre si bona nō venderent. qz de ipsorum fructibus et redditibus poterat eleganti

subueniri tam presentib⁹ q̄ futuris statuerūt q̄ bona conseruarent ecclesijs. et sic non posset vllus indigens reperiri. vt plenius habet in. c. vidētes. xij. q. j. vnde q̄ vnus habeat plura beneficia ē contra mentē illi⁹ p̄uisionis et omniū iurium in hac materia disponētum. nam habenti dare nihil aliud est q̄ perdere. et qui habētes ex beneficio vnde viuāt aliud beneficiū assequunt nō alimenta s̄ poti⁹ peccata suscipiunt. vt dicit tex. in. c. pastor. et in. c. clericus. j. q. ij. Itē ex pluralitate multa mala inducuntur. nā dissolutionis et vagationis mām inducit. et periculum continet animarū. vt dicit tex. in. c. qz intantū. s. eo. qz vt dicit Salomon. Paupertatē et diuitias ne dederis mihi ne forte satiet⁹ euomā illud et. Ex opibus enī vt dicit ps. pccedit iniquitas. Et cōclusioni hec applicando dico q̄ si vnū beneficiū p̄ se sufficit licet nō exigat residentia nō poterit de iure cōmuni illud obtineri. qz licet hoc casu cesset vna phibitionis rō videlicet impossibilitas deseruendi. nō tamē cessant alie que sunt multe. vt p̄ ex supra dictis. ergo d̄z remanere phibitio. vt in. c. ex tuar de auctē et vsu pallij. Si vero vnū p̄ se nō sufficit tūc poterit aliud obtineri enā sine dispensatōe et intulatu. qz cessant omēs rōnes inducentes phibitionē. et in hoc casu intelligo. c. gratia. de rescrip. li. vi. et de. gratie. eo. n. cum iuribus similibus que vidētur innuere pluralitatem taliū bñficioz de iure cōi eē p̄cessam. Et p̄ hac cōclusionē ē glo. sing. in. c. dudū. ij. de elec. sup̄ verbo licite. q̄ dicit q̄ habens plura beneficia quorū alterū p̄ se sufficit nō pōt sine peccato mortali aliud retinere. quā glo. intelligo in casu sup̄radicto. q̄n beneficiū nō exigūt residentia als enā nō posset de iure cōi aliud obtineri p̄pter impossibilitatē deseruendi. vt. s. i alijs articulis dixi plenius. facit enā glo. sing. in p̄alle. c. dudum. que ē super verbo vtrāq̄. p̄pe finē q̄ apte dicit quē temp̄ de iure cōi posse intulati in diuersis ecclesijs si sunt tenues. et intelligo illā vt. s. dixi q̄n beneficia exigūt residentiam. **Ad. c. sanctor. lxx. di.** q̄ videt titulum in diuersis ecclesijs prohibere. r̄ideo q̄ habuit respectum ad beneficia per se sufficientia sicut d̄ iure cōi eē debēt. vt in. c. nemo. de conse. di. j. cum si. nam tūc prop̄ rōnes predictas nō poterit q̄s duas ecclesias intulatas habere. **Quartū** examinādū erat data phibitione iuri cōis super pluralitate an sit de consuetudine possibile vt possit quis plā bñficia obtinere. doc. vidēt facite sentire q̄ sic in eo q̄ dicunt pluralitatē de iure cōi fore concessā. vbi beneficia de iure speciali residentia requirūt. vt dictum fuit sup̄ primo articulo. Et exp̄sse tenet glo. si. in. c. sup̄ eo. j. c. li. vi. et do. car. in p̄alle. c. cū iā dudum. et idē tenet glo. in. c. dudū. s. de elec. **In gl.** que ē sup̄ verbo vtrāq̄ prope fi. que dicit q̄ prop̄ triā consuetudinē quā papa scit et tolerat derogatus est illi decreto. lxx. di. sanctor. q̄ phibet intulati quē in diuersis ecclesijs. Dimissis argumētis que p̄ hac pte fieri possent cā breuitatis p̄cludo. pur de presenti mihi visum ē cōcludendū q̄ aut querit de ecclesijs parochialibus. et dicendum est sine dubio consuetudinem nō valere. qz talis cōsuetudo picu-

losa est aiabus. et in talib⁹ consuetudo non excusat. ut in. c. si. de p^{re}sue. et in. c. non satis. et. c. cum in ecclesie. de simo. et hoc tenuit Inno. in. c. q^{uod} nonnulli. de cle. non resi. in ecclesia. et facit q^{uod} non. Jo. an. in regula. q^{uod} p^{ro}tra iura. de reg. iur. li. vi. in mercu. nam talis consuetudo est onerosa que p^{re}iuat ecclesiam iure et honore suo sine culpa cum una ecclesia unius debeat esse rectoris ut. j. c. cum non ignores. s. e. cum si. nec est casus de numero illo^{rum} quibus hoc contingit. ut not. xxij. di. renouantes. et de consue. cognoscentes. de p^{re}uul. antiqua. ex quo non est onerosa et toleranda. de consue. c. j. de consue. que in ecclesiis. de maio. et obe. dilecti. Secunda ratio est periculum animar^{um}. nam si in qualibet parochia infirmarent^{ur} parochiani non possit vnus rector ad viru^m suffragari cum sacris potest sine si parochie sunt remote. et si alter sine p^{re}ssione decederet reus e^{ss}et anime decedentis. xxvj. q. vi. si p^{re}sbi. et. c. cognouim^{us}. facit de peni. et remis. c. vlt. aut querit^{ur} de beneficiis simplicibus siue exigant^{ur} resi dentia siue non. credo id e^{ss}e. si non valere consuetudine pluribus rationib^{us}. Et prima q^{uod} hec consuetudo ex q^{uod} vn^{um} beneficiu^m per se sufficit est contra oia iura. ut supra latius dictum est. q^{uod} non valet. de iudi. clerici. de p^{re}ba. ad nostra. de iura. calu. ceteru^m. de elec. cum cam. de consue. ad nostra. et. c. cum venerabilis. et est bo. tex. in. c. j. de consue. li. vi. que tex. multu^m ad h^{oc} pon derat ibi Archi. Tercia certu^m est q^{uod} quilibet ecclesia seu beneficiu^m salte^m suu^m debet h^{ab}ere rectore^m. ut in. c. cum non ignores. s. eo. et. vii. q. j. sicut. et. c. q^{uod} nonnulli. s. de de. non resi. cum multis similib^{us}. et p^{ro}batu^m est. s. Item tor sunt in ecclesia instituendi quot ex eius fructib^{us} et redditibus viuere possunt. ut in. c. j. de insti. et. c. cum ad. de consue. et de sta. regu. c. vno. li. vi. Item pluralitas beneficior^{um} est p^{ro}tra statuta sanctor^{um} canonu^m. lex di. sanctor^{um}. s. e. q^{uod} instanti. nec in duobus colle gijs quis enumerari debet. ut in. c. ne nimia. de re lig. do. etia^m si vtriusq^{ue} collegiij p^{re}senferit. de ele. c. con stitutus. nec potest q^{uod} duob^{us} d^{omi}n^{is} seruire. xxvj. di. acutus. xxi. q. j. c. j. de de. cou. c. diuersis. et singu la beneficia singularitate p^{er}sonar^{um} exigunt. lxxix. di. singula. Consuetudo aut^{em} de qua loquimur est p^{ro} oia ista. et sic dicenda corruptela. de p^{re}sue. c. cum venerabilis. et diuturnitas t^{em}p^{or}is sine veritate et rone est v^{er}ustas erroris. ut i. c. veritate. vii. di. et quato diu turnior tanto culpa grauior. de p^{re}sue. c. vl. xxij. q. vii. flagitia. Item hec consuetudo non est roneabilis. q^{uod} procedit ex ambitione. et inducit vagationis et ambitionis materiam et coninet periculum aiaru^m. ut in. c. q^{uod} instanti. s. eo. ergo est inprescriptibilis. de p^{re}sue. c. si. de simo. c. non satis. et. c. cum in eccle. et p^{ro} h^{oc} tex. opti. in. c. j. de consue. li. vi. vbi reprobat^{ur} consuetudo circa pluralitate dignitatu^m. p^{er}sonar^{um} vel officioru^m circa dispensatione sedis apostolice. Et q^{uod} illa consuetudo ut ibi dicit^{ur} tex. de ambitionis radice procedit. Et in istis spiritualibus consuetudo habens origine^m ex ambitione est inprescriptibilis. ad hoc. c. in scripturis. viii. q. j. Insuper subtrahit alimenta pauperibus clericis ibidem constituendis. p^{ro} mentem concilij et summi pontificis. ut i. c. ad au res. et in. c. postulasti. s. de rescrip. et. xij. q. j. viden

tes. et est p^{ro} oes rones superius recitatas. Item rone nulla p^{ro}mittit ut q^{uod} p^{ro} coi^m vilitate datur e^{ss}e dimosic^{us} vsibus alieui^{us} applicet. ut dicit^{ur} tex. in. c. ij. s. eo. cum ergo beneficia sunt instituta pro custodia diuinoru^m et p^{ro} vtilitate comuni clericorum et pauperum. ut in. c. videntes. xij. q. j. non debebunt ergo plura cedere vilitati vnus. Item publice sanctiones et illa que ad vilitate publica pertinent p^{re}scribi non p^{oss}unt xxvj. q. iij. s. potest. ad si. facit. xxv. q. j. que ad p^{er}petuam. et. c. j. s. e. cum ergo sacerdotes peccata populi comedant et suis precibus ea delectant et consumant. iij. q. j. nulli. xj. q. j. sacerdotibus. j. q. ij. pastor. de tractio^m q^{uod} sacerdotu^m ledit ius publicu^m. cum quato sunt plures. tanto meli^{us} delectant cum multitudo facilius exaudiat a deo. de pe. di. j. debeat. s. amat enim ut p^{ro} vno multi roget. Hinc est q^{uod} apli dicebat^{ur} adesse multam oparios paucos et petebat^{ur} d^{omi}n^um rogari ut mitteret oparios in messem. Ad h^{oc} ibi. Quia. et xxi. di. in nouo. Ergo operario^{rum} diminutio est contra bonu^m publicu^m. dicam^{us} q^{uod} talem p^{re}suetudinem non valere. q^{uod} non est roneabilis. ut satis patet ex supra dictis. Predicta conclusioni videtur obstar. c. j. de consue. li. vi. vbi reprobat^{ur} consuetudo q^{uod} quis teneat duos personatus vel duas dignitates vel duo officia in eadem ecclesia. ergo a contrario p^{oss}et quis obrentu^m consuetudinis tenere duo beneficia simplicia vel vna dignitatem vel vnu^m beneficiu^m simplex. ut aperte videtur innuere ibi tex. in si. et for^{is} obstat. c. cum in ecclesia. j. e. ti. li. vi. et. c. postulasti. j. de concess. preben. et. c. a collatione. j. de appel. li. vi. in quibus iuribus patet q^{uod} e^{ss}e p^{oss}et habere preben dam in ecclesia cathedrali p^{re}teritu^m consuetudinis. So. quo ad. c. i. r^{ati}o deo q^{uod} illud si bene ponderetur non facit contra sed potius p^{ro}. ibi enim reprobat^{ur} consuetudo quatenus habebat^{ur} que p^{oss}et plures dignitates. et. sine dispensatione sedis aplice obtine re. a contrario q^{uod} sensu non colligit^{ur} q^{uod} ex p^{re}suetudine ci tra aliquam dispensatione p^{oss}it quis plura beneficia obtinere sed circa dispensatione sedis aplice. Et sic colligit^{ur} a p^{ri}mo sensu p^{re}teritu^m p^{re}suetudinis que p^{oss}et se retine^m plura beneficia simplicia cum dispensatione inferioris a papa. et hoc casu etia^m loquit^{ur} finis illius. c. et apte colligit^{ur} ex inspectio^m illi^{us}. et sentit ibi etia^m glo. et de hoc in sequenti articulo. Ad. c. cum in ecclesia. et. c. postulasti. et. c. a collatione. que vident^{ur} magi^{us} vige re. respondeo q^{uod} in illis non dicit^{ur} valeret consue tudo ut e^{ss}e sit canonicus sed q^{uod} habeat vocem tam^{en} canonicus. et ista sunt diuersa. et iⁿ Jo. an. nullam in ter ista facit d^{is}tiam. ut ipse no. in p^{ar}all. c. cum in ecclesia. t^{em}p^{or}e Jo. cal. que secur^{us} fui in p^{ar}all. c. postulasti. iⁿ p^{ri}mo aptissime efficacissimis roneibus. p^{ro}benda ergo habebat^{ur} non in titulu^m s^{ed} in beneficiu^m. et forte fuit inducta illa consuetudo. q^{uod} redditus ep^{iscop}atus erant tenues et exiles. v^{er}u^m cum p^{ro}bende sint bona eccle^{si}e cathedralis. ut in. s. si. xij. q. j. equum et laudabile est q^{uod} e^{ss}e ex illis si bi subueniat. p^{oss}et etia^m dici q^{uod} p^{re}supposito q^{uod} e^{ss}e sit canonicus. tam^{en} valebit consuetudo rone predicta. et q^{uod} non est multu^m eccle^{si}e p^{re}udicialis. cum t^{em}p^{or}e occupet locu^m vnu^m. et forte aliq^{uod} bona p^{re}sideratione talis consue tudo fuit inducta. ut quia canonici in e^{pi} absentia

solebāt dissentire et rixas facere. si consuetudo d qua loquimur ut quis possit esse pluralis in beneficiis quā quolibet per se sufficit est multū prejudicial. ut aperte colligitur ex rationibus et auctoritatibus superius recitatis.

Quintū examinandū nūquid ex dispensatione epōrū quis possit retinere plura beneficia et alia?

A circa quod videtur distinguendum quod aut queritur de dignitatibus personarum officiis vel curatis ecclesiis. aut queritur de simplicibus beneficiis. primo casu sunt opī. ut. s. tetigi referendo dicta Jo. de lig. nā glo. in. c. de multa. s. eo. et in. c. lras. j. de pces. preben. et in. c. dudū. ij. de elec. et cōter doc. ubi ingrediunt istam materiā tenent indistincte quod i dignitatibus. personarum et curatis solus papa dispensat. idē tenet gl. in. c. nō potest. j. eo. n. li. vj. et in. c. ordinarj. de offi. ordi. li. vj. et c. j. de consue. li. vj. et Bar. brix. in. c. sanctorū. lxx. di. in addit. Itē tenet Innoc. et sentit Jo. an. in palle. c. de multa. et cōter doc. moderni. glo. Jo. in. c. sanctorū. lxx. di. et in. c. si quis iam translat. xxi. q. ij. tenet quod etiā epūs dispensare possit hodie. et quod indiscreta tū dispensatio epīs phibetur.

Ad c. de multa. rñdet multipliciter. Primo quod ibi nō dicitur quod solus papa dispenset. sed quod p sedē apostolicā poterit dispensari. et debet intelligi de generali auctoritate. et dat simile. canon dicit quod ordinationes epōrū faciende sunt auctoritate apostolica. lxxij. di. ordinationes. et tñ p pīa auctoritate fieri pñt. ut ibi nō. si intelligit ille text. d generali auctoritate ut dicit ibi glo. sic et alibi ibi dicit quod quilibet pōt et debet baptizare vel celebrare delicta epī. ut. xvi. q. j. cūctis. et tñ suo iure pōt baptizare. sed ideo dicit hoc. quia eius auctoritate saltem generali debet fieri dispensatio. et potest dici fm illas glo. quod tunc solus papa dispensat cū quis diuersa beneficia in diuersis epātibz vult habere propter repugnantia q ex hoc puenire pōt. quod nemo duobz dñis seruire potest. xxi. q. j. c. j. vel aliter quod in maioribus beneficiis curat solus papa dispensat. in minoribus etiā epūs. et hoc dicitur ponderando finē palle. c. de multa. ibi maioribz rē. vel aliter aut casus est talis in quo epūs dispensare nō pōt et solus papa dispensat alis sec. et hoc dicitur faciendū vim in illo xbo cū rō postulauerit. rē. qñ dicitur fm illā glo. quod nō sp dispensatio ē fiendap sedem aplicam si tunc solū cū rō postulauerit. lhosti. p. de. et Abb. in palle. c. de multa. distinguūt quod aut dispensatio fit ad duo curata ppter euidentē vtilitatē ecclesiay et adhuc hodie pñt epī dispensare aut propter progatiuā meritorū. et tñ solus papa. ut in. d. c. de multa in fi. tñ fatef lhosti. quod primā opī. fuit curia. et p ea faciunt. c. sup eo. et c. nō pōt. et c. cū singula. j. e. ti. li. vj. et c. ordinarj. de of. or. co. li. Jo. de lig. ut. s. dixi. hāc distinctionē detestat rōne. s. dicta. hec sunt scripta patrū iuris canonici in hac mā. **E**t p veritate huius articuli discutienda est adiutendū quod hec dissentio orit principalit ex duobz canonibz. nā. c. sanctorū dicit dispensationes epī quē posse pesse diuersis ecclesiis. c. xō de multa supueniēs dicit citra sublimes tñ et lras psonas q maioribz beneficiis sunt honorāde cū rō postulauerit p sedē apostolicā poterit dispensari. hec sunt xba formalia illius

tex. Tota igitur difficultas illius articuli iacet in considerando an. c. sanctorū sit correctū quo ad hūc articulū. p. c. de multa. et quicquid habeat obseruātia rōne curie et cōis opī. credo quod c. sanctorū. non sit indistincte correctū. put habet opī. pīa. nā. c. scōrū. indistincte pmittebat epīs dispensationē et sic semp vtilitate publica suadente siue principalit tenderet dispensatio in vtilitatē ecclesiarum siue secundario omni casu poterat epūs dispensare. c. vero. d multa p supposito sine p iudicio veritat. quod soli pape reseruaret dispensationem quod tamē aperte non colligitur ex illo tex. ut p ex supradictis. nō tamē indistincte reseruaret pape soli dispensationē et sic semp vtilitate publica. si quā circa sublimes et lras psonas ratio postulauerit dispensationē fiendam. vnde cum. c. sanctorū. loquatur indistincte. et c. de multa. loquatur limitatiue p supposito quod veniat correctiue ad. c. sanctorū. corriget tantum in casu expresse maxime cum expediat iura iuribus cōcordare et iurium correctio est pro viribus euitanda. ut in. c. cum expediat. de elec. li. vj. et nō est nouū quod ius antiquū p parte corrigat et p pte viribus subsistat. ut in. c. nō debet. de p sang. et affi. et in. c. exigit. et c. felid. de censu. li. vj. cum si.

Et p tanto puto de iuris subtilitate posse dici quod aut dispensatio iminet fiēda principaliter ppter progatiuā psonarū. secundario tñ ppter bonū publicū spūale videlicet ecclesie generalis ut quia clericus est persona litterata vel potens. et fm eius qualitates nō potest omode viuere ex redditibus vnius ecclesie. tñ si habebit duas poterit prodesse ecclesie particulari et generali in defendēdo iura ecclesie et consulendo et sic principaliter fit ob respectū psonē ut habeat redditus pluriū ecclesiarum. et tunc dico pcedere. c. de multa. ut solū papa dispensat. et iste ē proprii casus illius. c. nam pōdero verbum ibi q maioribus sunt beneficiis honorande. rē. et sic loquitur p pīe quā dispensatio principaliter fit ob honorem et cōmodū persone. itelligo tamē quod secundario redūdet in bonum publicū spūale. ut supra dixi. alis non esset dispensatio sed dissipatio si tantū attendetur vtilitas priuata. ut. s. dixi post Jo. de lig. et dicam latius in sequenti articulo.

Et in hoc casu videtur correctū palle. c. sanctorū. nā si hoc casu posset etiā epūs nugatoriū fuisset dicere quod poterit per sedem apostolicā cū nullus dubitet quod papa possit. et sic debet intelligi de solo papa. et ita etiam dico hoc casu legatū de latere esse exclusū.

Aut dispensatio principaliter est fiēda propter vtilitatem ecclesiarum nulla differētia habita an sit persona litterata an potens vel vilis vel illitterata sed solum pōderato an fiat principaliter propter vtilitatē ecclesiay. et hoc casu dicā epīs dispensādi pīatē mīme esse ademptā. et sic. c. sanctorū in h nō ē correctū quod cū nullū ius habeat exp̄ssuz ptra. c. sanctorū. nisi. c. de multa. quod p pīe loquitur ut. s. dixi videlicet quā dispensatio fit pīcipalit ob honore et progatiuā psonē. dicā etiā hodie illd. c. i alijs casibz obtinere firmitatē. forte enī in aliq psona mltū sollicita et diuite q melius sciret gubernare et augmētare duas ecclesias q duo rectores. vñ nō repit

quolibet p se sufficit et non potest. et iste est proprius casus preallegatus. c. sanctorum. licet ibi glo. dicat quod etiam super duabus potest quando sunt in eodem episcopatu. secundum si in diuersis. et in hoc ultimo casu videtur intelligere illud. c. quod non placet. quod est maxima diuiniatio ad illud textum. Et primum intellectum ad illud. c. videtur sentire Inno. in. c. si. de de. non residen. ubi dicit quod episcopi dispensatione non possunt quis esse canonicus prebendarius in diuersis ecclesiis sed canonicus tantum. sic per preallegatum. c. sanctorum. a contrario ubi dicit quod non potest esse canonicus prebendarius in diuersis ecclesiis et canonicus tantum sic. Et ratio diuersitatis finem cum quod si haberet duas prebendas notaret cupiditas. vt l. c. cum iam dudum. s. eo. Item diminuerent prebende aliorum et non debet fieri dispensatio cum alterius preiudicio. huiusmodi intelligitur quod prebende non sunt diuise quo casu fieret alijs preiudicium si dispensaretur cum alio sed quod habeat canoniam in alia ecclesia est potius oneris quam comodi. Item expedit ecclesie plures habere consiliatores. quod integrum est iudicium. et l. xliij. di. exempla. et c. prudentiam. de offi. delega. Sed diceretur quare duo beneficia possint alicui dispensari concedi et non sic due prebende. Inno. non reddit rationem. sed potest dici quod prebenda principaliter conceditur alicui vt inde quis necessaria sibi suscipiat. vt dicit textus. xij. q. i. s. si. vbi si quis habet prebendam sibi sufficientem aliam non debet consequi sed beneficium conceditur principaliter propter diuinum cultum et vt gerat negocia beneficij. vbi poterit eius redditus puertere in utilitate beneficij et sic nulla hoc casu denotatur cupiditas. et hoc puto verum nisi dispensatio fieret principaliter propter prerogatiuas persone. quo casu dico episcopum posse dispensare etiam super duabus prebendis diuersarum ecclesiarum. ar. in pale. c. de multa. ubi tamen prohibetur circa curata et dignitates circa sublimis et litteratas personas. **S**extum erat examinandum an sit tutus quo ad deum ille cum quo dispensatur per papam circa pluralitatem beneficiorum utilitate publica non suadente. Jo. de lig. vbi. s. dicit quod non. Sed aduertere quod pro solutione huiusmodi dubij promittendum est quod non. beatus Thomas. scilicet a scilicet. q. xcviij. arti. vlt. ubi diffinitis dispensationes dicit quod dispensatio est commensuratio corporis ad singula inde gubernator familie dicit dispensator quod dispensat singula singulis et labore et premium et tali dispensatore indigemus qui legem vniuersalem ex causa interdum relaxet. hoc autem si legem communem relaxare spectat ad illum qui potest legem communem edere. vt est papa vel imperator non ad inferiorem nisi quatenus a lege sibi permittitur vt plene legem. et non. i. c. ar. si clerici. de iudi. et c. dilectus. de temp. or. et p. Archi. in. c. licet canon. de elec. lib. vi. dispensans autem debet habere intuitum rationis et boni vniuersi et cause propter quam dispensat. quod causa i beneficij potest esse triplex. necessitas utilitas et cuiusdam prerogatiua meritorum. vt in. c. de multa. et c. expositi. s. eo. et j. q. viij. c. dispensationes. cum duobus sequentibus. quibus cessantibus. vt quod dispensans nuda voluntate mouet non habens intuitum ad aliquod predictorum non meretur dici dispensatio sed dissipatio. Requiritur enim in dispensatione fides et prudentia. vnde Lud. xij. Quis putas fidelis est dispensator et pru-

L

dens quem constituit dominus super familiam suam. et c. Infidelis autem est dispensator qui non habet intuitum ad bonum commune. Item est imprudens in non ponderando causas predictas et ideo dispensator proprie dici potest. **E**t his sequitur solutio questionis in qua distinguendum est inter dispensationes factas cum cognita et sit tutus etiam quod ad deum ille cum quo dispensatur per papam circa pluralitatem dispensatur. aut hoc fecit sine causa cognitione et non sit tutus quod ad deum sed quo ad forum ecclesie militantis in quo sepe fallit et errat quod casu deus aliter iudicat de homine quam ministri dei et iusticie. vt in. c. cum eterni. de re iudi. et c. a nobis. j. de sen. exco. ad hoc facit quod l. c. et no. de voto. non est. xxiij. q. iij. si is qui. et xxiij. q. j. manet. **S**ed contra predicta facit quod prohibitio pluralitatis descendit a lege canonica non diuina. et aliud est dicendum in papa qui potest superius dispensare et illud in totum etiam tollere. quod ipse solutus est legibus. iuxta no. p. Inno. in. c. cum ad monasterium. de sta. regu. ubi expresse tenet quod papa si ius positum vt illud quod non liceat habere duas curas potest nuda voluntate dispensare. quod eius est tollere cuius est condere. et de factis pape disputare non licet. xviij. q. iij. s. qui autem. et idem tenet Inno. in. c. dudum. de elec. facit quod no. in. c. proposuit. de coecl. preb. et in. c. j. de coecl. **S**ed dico predicta precedere quo ad forum militantis ecclesie in quo non licet disputare de factis suis. quod ipse de alijs iudicat sed a nemine iudicatur nisi in casu heresis. vt in. c. si papa. xl. di. et ix. q. iij. aliorum. sed quo ad deum non procedunt. nam ius scriptum fundatum est super bono communi. iij. di. erit autem lex. huiusmodi autem priuata consideratione istius vel illius non debet omitti. l. xj. di. miramur. de regu. licet cum si. dispensatio ergo per priuata considerationem illud remittens irrationabilis est cum apud papam non debet esse acceptio personarum. de iudi. c. nouit. cum concor. sed negari non potest acceptio vnius persone quod alijs contra denegatur. Item si papa est negligens vel remissus et non attentus circa bonum publicum grauius punietur a deo. vt in. c. si papa. pale. et maxime circa bona ecclesiastica que sunt dei vt in. c. ex eo. de elec. li. vi. et per Inno. in. c. cum super. de causa pos. et proprie. facit quod no. xij. q. j. expedit. et in. c. ca. j. de xbo. sig. et j. q. iij. saluator. xxiij. q. viij. puenior. nam quicquid ecclesiis offerant dicunt esse oblata deo. xij. q. ij. res. et c. videntes. vbi non debet attendi carnalitate et affectio speciali. de his rebus disponere sed attento bono publico spirituali. debet enim esse fidelis et prouidus dispensator et non infidelis et eius iudicium debet de vultu dei prodire. vt in. c. vt nostrum. vt eccle. benefi. et c. cum eterni. de sen. et re iudi. **S**ed contra predicta opponitur et videtur quod nullo casu licet dispensare. quod non debet esse acceptio personarum apud papam. vt in. c. nouit. de iudi. et ita debet iudicare magnam vti paruum vt ibi habet **S**ed dico quod non est acceptio personarum nisi vbi circa inaequalia seruatur equalitas. sublimia enim et scia cum labore queruntur. non mixta et si maiori quantum labor maius offertur premium. et is gradu ceteros antecellat quem labor parum et stipendia longiora fecerit antecire. vt no. i. c. de multa. s. eo. ubi huiusmodi per maiori parte notatur. **E**t omnibus predictis tales elicio conclusiones cum correlarijs.

Prima conclusio qd nō solū in dignitatibus et curati
sed etiam in simplicib⁹ iure speciali cessante probi-
betur quis eē pluralis. **A**lia conclusio licet de iure
scripto singula beneficia residentia exposcant pso-
nalem iure tamē speciali pmittente fructus i absen-
tia percipere nullo etiam vicario ibidē substituto mi-
nime phibetur dūmodo graue pūdiciū ecclesie ex
hoc nō inferat. **I**n curatis tamē nequeūt predicta
locum sibi vendicare. **E**x qua inferf correlariū cō-
suetudinem nō valere vt per substitutū possit quis
in curato deseruire. **E**x quo inferf etiam aliud cor-
relariū curatū ppria auctoritate nequire in sua cu-
ra ad longum tempus substituere. **A**lia conclusio qd
qd beneficia simplicia iure speciali inducente reside-
ntiam nō requirant psonalem nequeūt tamē de iu-
re cōi regulariter plura in eadē accumulari psona
si ex illorū quolibet clericus cōmode viuere potest
als secus. **E**x hac inferf correlariū solam residentia
cām nō eē beneficiorū accumulationem phibē-
di. **A**lia conclusio beneficiorū sufficiencia p̄supposita
cōsuetudo minime valet vt quis in eis possit eē plu-
ralis nec etiam data insufficiencia si beneficia sunt
curata. **A**lia conclusio si dispensationē principaliter
suadet bonū publicū spūale potest circa duo cura-
ta etiam hodie ep̄s dispēfare secus si principaliter
suadet p̄rogatiua psonarū. **A**lia conclusio licet cir-
ca duorum beneficiorū difformium vel simplicis et
curati cumulationē queat in eadem vel diuersis ec-
clesijs ep̄s dispensare. **I**n eadē tamen circa confor-
mia vel etiā diuersa circa duas prebendas nisi p̄n-
cipaliter suadeat p̄rogatiua psonarū dispensare nō
potest. **E**x qua inferf correlariū qd facilius inducat
dispensatio circa beneficiorū qd p̄bendarū accumu-
lationem. **A**lia conclusio is cum quo sup pluralitate
beneficiorū vtilitate tm̄ priuata suadente etiā p pa-
pam dispensat quo ad deum tur⁹ minime existit.
Ex qua inferf correlariū qd necis quo ad ecclias tri-
umphante tutus existit de intuitu ecclesie questis
ex indulgentia ex eadē causa cōcessa testat. **Q**ue-
ro certum ē qd p adeptionē secūdi curati vacat pri-
mū cōsimile ipso facto. vt in. c. de multa. s. e. an eo-
dem modo vacet primū curatū p adeptionē secun-
di nō curati exigentis tm̄ precisam residentia de iu-
re cōi cōsuetudine vel statuto. **I**nno. in. c. fi. de cle.
nō residen. videf sentire qd sic etiā si primū nō esset
curatū ex quo vtrūq; requirit residentiam de iure
speciali. nam dicit **I**nno. ibi dñam eē inter consue-
tudinē que est qd cōtinuā residentia faciat et eam
que habet qd nō percipiat beneficiū nisi resideat qd
fm̄ primā cōsuetudinē videf ipso facto renunciare
p̄me p̄bende recipiendo scđam que similis residen-
tiam requirit. fm̄ aliā autē cōsuetudinē nō videf re-
nunciare cum hoc nō habeat cōsuetudo. ad hoc. c.
de multa. s. e. in simili. p quo etiā facit qd no. gl. in
de. gr̄e. de rescrip. que dicit qd recipiendo qd etiam
bñficiū simplex requirens etiā residentia videf re-
nunciare gr̄e super bñficio curato obtinendo ex q
nō potest vtrūq; de iure retinere. **I**o. cal. in palle.
c. fi. dicit qd licet p hoc faciat demittas rōnis. s. in cō-
passibilitas p. d. cle. gr̄e. quidā tm̄ dicit qd. c. de mul

ta nō hz locū in hmoi simplicib⁹. ip̄e aut̄ **I**o. cal. 13
p̄riū. qd p identitatē rōnis extendit ius etiā penale.
de cle. si postq. s. ij. li. vj. **I**o. an. in addi. spe. d. cle.
nō resi. ad fi. dicit qd glo. dicte cle. nō ē vera. et h̄ fuit
dictū originale **O**ldra. p̄silio. d. v. f. 3 do. **L**ar. in p-
alleg. c. fi. vbi etiā dicit hoc vltimū dictū eē verū. qd
id qd dicit. c. d. multa. qd p adeptionē scđi vacat pri-
mū est pena qd debet extendi propter identitatē rari-
onis. de quo remittit ad notata per se in. c. cū dile-
ctus. de consue. et in. c. per inquisitionem. de elec.
Pro decisione huius articuli duo sūt videnda.
Primū an primū beneficium vacet adepto secūdo
nō curato ex dispositione. c. de multa. **S**ecūdo p̄sup-
posito qd nō vacet dispositione illius. c. an vacet p
tacitā renunciationē ex adeptione secūdi de qua
iudicio meo tacite sentit. **I**nno. in palle. c. fi. et gl. in
palle. cle. gr̄e. **C**irca primū est videndū nūquid
palle. c. de multa cū sit penale debeat extendi cū ex
sui tenore nō possit aptari questioni nostre cum lo-
quat de beneficijs curatis. **E**t sic ē discutienda illa
subtilis et p̄funda materia nūquid cōstitutio pena-
lis debeat extendi. quā materia hic psequi nō intē-
do qd necessariā non existimo de presenti. nā illa vi-
detur clarissima. verissima et indubitata sententia qd
saltem vbi rō penalis cōstitutionis expressa nō est
vel nō est oīno eadē ratio in casu de quo querit cō-
stitutio penalis extendi non debet et sic excedere p̄-
prium casum. vt in. s. pene. de pe. di. j. de hoc not.
plenissime per **I**o. an. in regula odia. de reg. iu. li.
vj. in mercu. vbi responder ad. c. si postq. superi-
allega. glo. est notabilis in. c. j. de temp. or. li. vj. et i
c. in fidei fauorem. de here. li. vj. vbi gl. multū nō.
ad propositum nostz. et in st. de acti. s. item mixta.
vbi etiam bona glo. et in de. j. de elec. et in. c. cōstitu-
tionem iuncto. c. non solum. de regu. li. vj. cum in
finitis similibus. per **B**al. in. l. si quis seruo. C. de
furtis. hic enim nō est eadem ratio. nam negari nō
potest quin maius periculū imminet ex retentōe
duarū parochialium qd duorū simplicium et residē-
tiam exigentium vel simplicis et curati p rōnem. s.
proxime dictā merito cōstitutio penalis disponēs
de curatis vt p adeptionē secūdi vacet primū non
extendit ad simplicia. nam vbi maius periculū ver-
titur ibi cautius ē agendū. vt in. c. vbi piculum. de
elec. li. vj. **C**irca secūdū videlicet an saltem vacet
primum ex tacita renunciatione que inducitur ex
adeptione scđi. **I**nno. vt dixit t3 qd sic et alle. palle. cle.
gr̄e. qd se fundat tm̄ sup tacita renūciatōe. **S**ed ad
uerrendū qd **I**nno. in illo. c. fi. videf sibi p̄ri⁹. nā p̄ri-
mo dixerat qd si clerici alicui⁹ ecclie exigentā residen-
tia ex statuto eligūt sciēt aliquē clericū habentem
p̄sile bñficiū vident⁹ renūciare statuto illo sup re-
sidentia et hoc quo ad canoniam et nō qd ad p̄bendam
ne b̄ vergat in pūdiciū ecclie vñ ille bñficiat⁹ erit
in scđa ecclia canonic⁹ sine p̄benda. si aut̄ elegerūt
ipsū iḡrāres qd aliud obtineret bñficiū nisi ille renū-
ciauerit p̄mo p̄ri illū refutare fm̄ **I**nno. qd ē p̄rium
eius qd. s. dixi fm̄ eū. nāz hic sentit qd p adeptionē
secūdi residentiam exigentis nō vacat primū ipso
facto qd etiam residentia exigebat. s. clerici vidētur

renūciasse iuri suo si sciēter ipsū eligerunt. si vero ignorānt et ille nō vult resignare primū p̄t illū renūciare et nō acceptare in canonicū. et in si. sue. glo. sentit q̄ iste instituit in secūdo v̄t renūciare p̄mo p̄pter incōpassibilitatē et iō eius sūa tanq̄s doct. p̄riū sequēda nō est. et q̄ nō inducāt tacita renūciatio p̄bat p̄ multa iura. p̄mo p̄ iura antiqua sūm q̄ hūnō duo beneficia incōpassibilia dabat optio retinendi alterū. vt in. c. referente. et. c. p̄terea. s. e. qd̄ nō fuisset si p̄pter incōpassibilitatē et per adeptionem secūdi induceret tacita renūciatio p̄mi. p̄bat etiā q̄ per ius nouū vacaret p̄mū. **Itē** p̄bat p̄ alia iura in p̄uenientia et p̄mo p̄. c. nōnulli. de de. nō resident. vbi cauet q̄ accipiēs b̄ficiū incōpassibile cū p̄mo debeat p̄uari secūdo per sententia quod minime eēt si p̄ adeptionē secūdi induceret tacita renūciatio p̄mi. p̄bat etiā et per ius nouū inducū p̄. c. de multa. s. e. et extrauaganti. excrebilibis. **Itē** xxiij. vbi hodie disponitur q̄ p̄ adeptionē secūdi curati vacet p̄mū ipso facto. nā si induceret tacita renūciatio p̄mi p̄ adeptionē scōi exigentē residentia frustra emanassent iura p̄alle. videlicet. c. de multa. et. c. excrebilibis. et tñ vt in eis p̄z ē iuris noui inductio. **Ad** de. ḡfē iūcta glo. q̄ videt obstarē duplex pōt dari r̄sio. **Primo** q̄ illa de. loquit̄ d̄ hūte l̄ras ad dignitates seu b̄ficiū curatum ab ordinario p̄ cui⁹ adeptionē videt renūciare ḡfē papali cū nō possit vtrūq̄ retinere. **Et** hūc intellectū vident ibi cōiter sentire doc. et sic nō eēt vera glo. in p̄dicta de. ḡfē. q̄ intellexit tex. etiā de illo q̄ p̄sequit̄ b̄ficiū simplex exposcēs residentiam. s̄ q̄ vba illius de. optime adaptant̄ etiā ad adipiscentes post ḡfāz beneficium simplex. ideo dico q̄ illa glo. pōt stare. et q̄ illa de. intelligat̄ de iure ad rem. p̄t loquit̄ quo casu per adeptionem scōi nō curati exigentis residentia inducūt tacita renūciatio ḡfē sup̄ b̄ficio curato. **Et** est rō. nā littere impetrate ad b̄ficia assumunt vigorem ex intentione scribentis. vt in. c. cum cā. et. c. si. s. eo. s̄ de intentione pape mandantis alii cui p̄uideri de b̄ficio curato vel dignitate non existit vt p̄uideret illi qui obtrinet b̄ficiū qd̄ req̄ret p̄case residentiam. ar. in. c. ad aures. et. c. postulasti s̄. de rescrip. et. c. q̄ nōnulli. et. c. relatu. s̄. de de. nō resident. ergo eo ipso q̄ impetrans cōsequit̄ tale b̄ficiū ab ordinario tacite videt renūciare ḡfē cū nō possit cōsequi b̄ficiū et effectū gratie p̄ intentionē mandantis. ad hoc. c. si paup. j. e. ti. lib. vj. et iste videtur eē p̄p̄ri⁹ intellect⁹ de. ḡfē. et est multuz pulcher p̄ quē tolerat̄ ibi glo. et verba tex. nō improprianantur nec. c. de multa. extendit̄. **Et** ex his cōcludo q̄ per adeptionē secūdi b̄ficiū residentia exigentis nō inducūt ipso iure vacatio p̄mi p̄sitis vel curati l̄z inducāt tacita renūciatio ḡfē sup̄ tali b̄ficio p̄sequēdo. **Quero** certum est q̄ b̄ficiū spūale gratis et libere ē cōferendū an papa recipiens pecuniā de titulo spūalis b̄ficiū dicat cōmittere simoniā. et sic inuoluatur peccato et eam dāns possit salua conscientia illud b̄ficiū retinere. hāc q̄onem exp̄sse nō reperio p̄ aliquē tactā nisi multū succincte per do. car. in. c. j. de simo. vbi ex dictis doc. intulit q̄ papa

pōt vendere titulū beneficij licet deberet abstinere q̄ est res mali exempli. et hoc intulit ex eo q̄ dicunt ibi aliqui doc. q̄ titulus de simonia nō habet locū in romana curia sicut nec lex iulia de ambitu. locū h̄z in curia principis. ff. ad. l. iul. de ambi. l. vna. p̄ hoc qd̄ no. lxxxiij. di. p̄sbyter. et. j. q. vj. c. vlti. videt̄ q̄ in romana curia excusare a simonia scia et tolerātia pape. arg. de offi. delega. ex pte. et qd̄ ibi nō. et hoc fatef̄ hosti. verum in his q̄ sunt simoniaca q̄ phibita. secus si phibita q̄ simoniaca. iuxta nō. in p̄alle. c. ex pte. **Alij** vero ibi p̄riū dicentes q̄ ex q̄ p̄stitutio p̄mulgata est hoc prohibēs tenet et firma est et oēs ligat. dicit tñ ibi Jo. an. q̄ non ligat p̄mulgantē. C. de legi. l. princeps. et ex his sentit ibi do. car. q̄ vendere titulū b̄ficiū nō ē simonia q̄ phibitum. ego vero legendo illud. c. tenui p̄riū quod corrobora b̄ rōnibus et tex. **Et** primo inducūt talis ratio. per titulū b̄ficiū cōferi executioni ordinis et dauiū nō tñ bona tēporalia. **Unde** sciendum q̄ i ordinatione dat̄ potestas clauū in habitu s̄ nō i actu **In** institutione vero seu collatione b̄ficiū dat̄ executioni illius p̄tatis. tex. ē aptus in. s̄. ecce sufficiēter et in. c. se. xvj. q. j. nō enī quis potest parochianum alterius soluere vel ligare vel in alteri⁹ ecclesia celebrare sine illius licētia. vt in. c. cūctis. et qd̄ ibi not. xvj. q. j. et. ix. q. ij. quasi p̄ totū. et. xij. q. j. c. j. de parochi. c. vt d̄ficiis. et. c. nullus. et d̄ pe. et remis. c. ois cū si. que quidē executio ē p̄nexa ipsi ordini seu sacramento ordinis. **Ergo** vendēdo executionē ordinis videt̄ vendē ip̄z ordinē et donū dei. ad b̄. j. q. iij. si q̄s obierit. et. c. saluator. j. q. iij. i quibus iuribus cauetur q̄ qui vendit vnum sine quo alterū non p̄uenit neutrū inuenditum relinquit. et sic in vendendo executionem potestatis que nō p̄uenit sine ordine videt̄ vendere ipsum ordinē. et de hoc ē gl. singul. in. c. licet. de pe. que est finalis i ordine q̄ aperitissime dicit q̄ in recipiendo pecunias a vicarijs vt p̄mittat eis celebrare in vicarijs suis vendit̄ executioni ordinis. et p̄p̄ri⁹ ip̄e ordo. et iō h̄ ē simoniacum. **Itē** vendēdo ordinis executionē videt̄ vendē donū dei. h̄ enī p̄uenit ex dono dei et nō pape. ad b̄. c. verbū. de pe. di. j. vñ ordinis executio ē ordinis p̄fectio. vt in. c. q̄ p̄fectionē. j. q. j. hec aut̄ sunt phibita vendi. q̄ simoniaca. vñ vendere ordinē et eccliaz seu altare. i. executionē altaris equalit̄ phibentur et vtroq̄ casu appellat̄ simoniaca heresis. vt in. c. p̄sbyter. j. q. j. ibi q̄ altare et decimas et sp̄s sanctum emere vel vendere simoniacā heresim eē fidelium nullus ignorat. **Itē** dicit tex. in. c. altare. j. q. iij. b̄ aut̄ vendere i vtroq̄ testamēto phibet̄. vt in. c. qui studet. j. q. j. vbi habet̄ de ḡezi et simone mago qui primo fuerūt auctores hui⁹ sceleris. vñ simonia dicit̄ a simone mago q̄ p̄mo in nouo testamēto hui⁹ sceleris auctor extitit in volendo emere ḡfam dei. nā cum apli eēt hierosolymis et p̄man⁹ impositio nē darent sp̄s sanctū simon mag⁹ obtulit pecuniā petro si daret potestātē illaz vt ip̄e suis sp̄s sanctū eodem modo cōferret et tñ recepit dānationē a petro inq̄tente. **Pecunia** tua tecū sit in p̄ditione q̄ donū dei. et. ad b̄. j. q. j. c. petr⁹. et. c. q̄ studet. p̄pe finē

In veteri vero testamento giesi famulus elisei prophete voluit vendere sanitatem naaman. nam legis in quarto libro regum. q. cum naaman princeps militie syrie iussu elisei septies lotus in iordane munda tus a lepra recederet. giesi puer elisei videns q. dñs suus nil accepisset ab eo clam secutus est eum dicens duos filios prophetarum ad eliseum venisse et non habet quid ante eos ponat. ideo rogabat ex parte elisei ut aliquid sibi mitteret. Naaman vero misit ei duo talenta et vestes mutatorias que omnia abscondit giesi et postmodum ingressus stetit coram dño suo. cui dixit eliseus. unde venis giesi? qui respondit. non vendi seru? tu? quousq. Eliseus vero dixit. nonne cor meum erat presens. Hic ergo accepisti argentum et vestes ut emas iumenta boues seruos et ancillas sed lepra naaman adherere tibi et semini tuo in eternum. et egressus est ab eo leprosus et naaman candidus factus est ut nix. et sic giesi fuit auctor huius sceleris in vendendo. unde proprie emptores omnes sunt appellandi simoniaci. venditores vero giesiatici a giesi. ut dicit glo. i. q. i. in summa. et sic ut patet ex predictis vendere quod prouenit a deo est prohibitum quia simoniacum et de se est nequissimum. sed nullus dubitat quod executio ordinis prouenit ex dono dei. q. ex ei? venditione etiam papa inuoluit simonia. Item ecclesiaz vendere prohibuit ipse deus in figura. et aptissime habetur in c. ex multis. i. q. iij. vbi dicitur. q. calcedoni. concilio vni ex principalibus simili pena addenat eos qui ecclesie beneficium interuentu pecunie acquirunt et eos qui sacra manus impositionem per quam spūsanct? perfert mercari dinoscunt utrosque auctoritate inexpugnabili illos a beneficio istos a sacro ordine iubet expelli. vñ humani generis redemptor omnes ementes et vendentes de templo eiciens cathedras vendentium columbas euerit numulariorum es effudit et peris auctoritate denunciat dicens. Nolite facere domum patris mei domum negotiationis. et post pusillum subiicit tex. q. sicut per columbas venditores designant illi qui sacra manus impositionem vendere conantur et sic per numularios ecclesiastici beneficij venditores denotantur qui domum dei euangelio teste speluncam latronum faciunt. et vide etiam bonum tex. in. c. qui studet. ij. q. i. vbi multipliciter probatur h. crimine esse prohibitum utroque testamento. et vide i. c. pñbz. ea. c. a. et q. vbi probatur obtinere beneficium per simoniam est crimine heres. Ex predictis aptissime liquet hoc. scilicet vendere titulum beneficij esse a deo prohibitum q. papa non excusat. xxv. q. i. sunt qdā. et qd non. in palle. c. ex pte. et c. j. de simo. et ob istam auctoritatem phibet ibi papa etiam per canonicatum seu prebendam pecuniam exigi etiam in utilitate fabricae ecclesie vel pauperum conuertenda. ad idē bonum tex. in. c. ex diligenti. de simo. vbi dicitur. q. prestare homagium et sic dare aliquid tpeale per spūali beneficio prius noscitur diuinis et humanis legibus. et hoc idē dicit ibi glo. q. et p. vetus et nouum testamentum. et predicta puto procedere quia executio beneficij vel officij concernit diuinam ut puta altaris administrationem vel clauium executionem. secus autē si concerneret tantum administrationem temporalium ut est videre in hospitali. nam tunc non puto papam committere simoniam recipiendo quid tē

porale quia hoc non est vendere donum dei. si idē dicitur si moniacum. q. phibitum ab ecclesia. et in hoc posset procedere similitudo de. l. iul. de ambi. que non habet locum in romana curia. ut. s. dictum est. et hoc idē. quia ipse princeps hoc phibuit. secus autē si prohibuisset deus. dico tñ q. utroque casu papa debet abstinere et male facit si non abstinet licet hoc ultimo casu non dicat simoniam proprie committere. nam papa non potest id facere per quod denigrat seu decolorat status ecclesie. i. q. vij. et si illa. xxv. q. non igitur. facit quod non. de iure iur. c. et si xps. et de hoc in spe. ti. de lega. s. nunc breuit. vbi ponit casus in quibus papa phibitū est dispensare et inter ceteros phibitos connumerat. s. dictum. utroque enim casu putat istum qui dedit pecuniam etiam papa esse tutum q. ad deū et ligare constitutione papali super hoc promulgata h. ipse papa sua constitutione non liget. nec mirum quod vnus liget et alter non. nam h. pringit propter diuersas qualitates personarum. papa enim non ligat quia nemo potest seipsum ligare quia etiam absolueret seipsum non potest. ut in. c. si. de peni. et remi. q. discretio personarum debet esse inter agentem et patientem. sunt enim correlatiua que non possunt in eadem persona cadere. ut in. c. si. de insti. et in. c. debitum. de biga. et in. c. p. vñas. de iurepa. s. q. subditus non liget nihil obstat ex quo constitutio remanet firma nec fuit sublata per habentem potestatem illa vice dispensandi. videmus etiam quod in facto inseparabili vnus peccat alter non. vnus puniatur alter non. xxiiij. q. ij. i. le. etiam. et pone exemplum cum plures eligunt indignum quoniam aliqui sciunt aliqui ignorant. de elec. c. cum in cunctis. s. clerici. eo. ti. scriptum. ad si. et pone cum plures committunt actum ex quo debet suspensio iuris si alius est episcopus qui de iure nullam suspensionis incurrit nisi si ipso expressa mentio habeatur. de elec. c. si compromissarius. s. hmoi. de sen. ex. c. q. piculosum. li. vj. et h. vñm aptissime sentit Jo. an. i. regula cui l. i. i. mercu. li. vj. vbi format questionem in similibus terminis. vñ delictum bononiensis episcopi statutum excoicatur ludentes ad azardum. ludit demum episcopus cum titio querit nunquid utroque ligetur vel neuter et tñ post multa diffiniuit episcopus non ligari sed titium sic. ita in proposito dicat istum dantem pecuniam ligari constitutione papali si papa non. Ad l. iul. de ambi. rñde ut dicit Jo. an. in palle. regula. cui licet i. si. qonis. q. illa lex punit ambitum. i. ambitionem et cupiditatem querentis administrationem et pecuniam dantis populo per quem eligitur ex primis id non habere locum in urbe vbi princeps magistratus erat. probatur ergo h. solū illa. l. q. si statutum diceret qui luserit alibi q. in palatio nostro vel curia alio q. cum nobis vel familia nostra. et. q. ludens in loco exempto vel cum persona exempta ligatur non esset. et ad multa alia que possent in contrarium allegari in hac questione et iste non ligetur si papa non ligatur. vide ibi Jo. an. Ex predictis omnibus elicit conclusio ex pecunie datione propter beneficij spūalis institutionem simoniacus crimine oritur adeo quod etiam papa tali crimine inuoluit si talis beneficij administratio et executio clauium potestatem seu altaris administrationem concernit. alio secus licet alio crimine inuoluatur. dans tamen utroque casu que ad deum et etiam quod ad ecclesiam militantem tutus minime existit. et hec est conclusio noua.

Lateranensi. Non debet
 religioſi ec-
 cleſias vel decimas a laicis ſine dioceſano-
 rſu pſenſu recipere excoſicatos vſ interdictos ad di-
 uina admittere. In eccleſijs quoq; q̄ ad eos nō ple-
 no iure p̄tinent inſtituere vſ deſtituere ſ pſentabūt
 dioceſanis ad eas viros idoneos. h. d. vſq; ad ſi. p̄-
 mo ponit tenorem cōcilij lateraneſi. ſecūdo appro-
 bat ⁊ renouat ibi. nos aut. tercio addēdo declarat.
 ibi. ſane. **Nota** primo q̄ hic p̄ maiori pte reuo-
 catur q̄ erat ſancitū in concilio lateraneſi. ⁊ forte
 hac rōne. nam poterat dubitari vtrum propter nō
 obſeruantia eēt introducta facultas ſeu conſuetu-
 do in cōtrariū. ⁊ vide q̄ in ſili no. in. de. ſtatutum
 de elec. vbi glo. no. nūquid pſuetudo ſemel repro-
 bata poſſit induci tēgi. in. c. ij. de proba. **Nota**
 ſecūdo q̄ religioſi nō poſſūt admittere ad diuina ex-
 coſicatos vel noſiatiz interdictos ſi tñ admittūt
 de facto nō per hoc efficiuntur irregulares. c. is q̄
 de ſen. ex. li. vj. ſed incurrūt penam. c. ep̄oz. de pri-
 uile. co. li. **Nota** tercio q̄ patroni eccleſiaſtici ha-
 bent pinguius ius in eccleſijs pſonati q̄ ſeculares
 nā poſſunt ipi exigere rōnem de rebus temporalib-
 us quā laici pſoni nō poſſunt. ⁊ qualiter ſit exigē-
 da hec rō a rectore eccleſie vide p̄ Inno. in. c. cum ⁊
 plantare. j. de priuile. **Et** ex hoc ⁊ ex illo. c. cū ⁊ plan-
 tare. collige rectore eccleſie nō poſſe ad libitū diſpo-
 nere de fructibus eccleſie ſicut de patrimonio. de
 his enim fructibus eccleſie poſſūt cōpelli ad reddē-
 dum rōnem. nō tñ multū ſubtilit̄ exigenda eſt rō.
 vt no. in. d. c. cum ⁊ plantare. **Ex hoc infero** q̄ cum
 pinguius ius habeat ep̄s in beneficio q̄ patronus
 q̄ quēadmodū pōt patron⁹ exigere rōnem fortius
 ep̄s. ar. in. c. dilectus. s. de offi. lega. laic⁹ vero pa-
 tronus de his ſe nō intrōmittit. vt in. c. nouerint. ⁊
 q. j. **Nota** q̄ in eccleſijs p̄tinentibus ad religioſos
 pleno iure nō ſit p̄ntatio rectoris ep̄o ſed ipſi inſti-
 tuūt ⁊ deſtituunt. intellige q̄n populus ē exempr⁹
 aſ rōne cure debet recurri ad ep̄m. de quo i. c. vni
 co. de capel. mo. li. vj. **Et** q̄n dicant̄ eccleſie ſubiecte
 alicui pleno iure. dic vt in. c. qm̄. j. de priuile. nā ple-
 no iure dicunt̄ q̄n ep̄s nullū ius ep̄ale ibi exercet. ſ
 tota iuriſdictio p̄tinet ad abbatē ſeu ad aliū prela-
 tum. **Nota** q̄ habens collationē bñficij nō pōt
 in populo nō exemplo inſtituere clericum ignotū.
Et nota q̄ teſtimoniū prelatozū facit plenā proba-
 tionem ſup idoneitate pſone inſtituende que aſ i
 illis partib⁹ eſt ignota. nā cū agat̄ de modico preiu-
 dicio littere p̄medancie p̄latozū faciunt plenā fidez
 ad hoc q̄d no. in. c. innotuit. de elec. vñ pondera q̄
 tex. nō loquitur de depoſitione ſed de teſtimonio
 p̄latozū. teſtimoniū vero ē aſſertio ſine iuramento
 vt in. c. tua. de coha. de. ⁊ mu. ⁊ qualif multū modis
 eccleſie poſſunt p̄tinerere ad religioſos. dic plene vt
 dictum fuit in. c. de monachis. s. e. **Sed** q̄ro nū
 quid ep̄s dū ſit ſibi p̄ntatio rōne cure poſſit exami-
 nare clericū ſibi p̄ntatum p̄ collatozē bñficiū. ⁊ intel-
 lige vt dixi de eo qui habuit prius collationem ſed
 ſolum aditur ep̄s rōne cure populi ſibi ſubiecti.
 Inno. hic expreſſe nō tangit ſed ſolū dicit q̄ ſi pre-

ſentatus eſt notus d̄z admitti per ep̄m niſi aliquid
 p̄bet̄ p̄ eum. ſi vero ē ignotus nō ē admittend⁹ ni
 ſi p̄betur boni teſtimoniū. puta per litteras p̄latoz
 vt hic. vſ per diuinā cōuerſationē honeſtam habi-
 tam in loco. ⁊ dicit l̄hoſti. q̄ notū dicunt̄ hi qui ſunt
 oriundi de illo loco. **Et** ex his tamē verbis tacite ſē-
 tit Inno. q̄ ignotus pōt examinari. ſed ipſe Inno.
 latius p̄ſequit̄ hāc q̄onem. in. c. veniens. de xbo.
 ſig. li. vj. in quadā additione quā pauci habēt ſ eay
 ponūt ad l̄fam archi. ⁊ Jo. an. vbi cōcludit q̄ ep̄us
 nō pōt illum examinare q̄ examinatio ſit per illuz
 qui habet imponere manū puta p̄firmatoriā cō-
 ſecratoriā vel ordinatoriā. ſed in hoc caſu ep̄s nō
 p̄firmat collationē ſed ſolū recognoscenda eſt cura
 animay ab eo. vnde cura venit accēſſorie ad colla-
 tionem factā per iſtos religioſos ſeu alios. Jo. de
 lig. ſenſit cōtrarium. s. c. pri. ſed iſte tex. pōt addu-
 ci pro opi Inno. dum requirit vt nō pſentent̄. ego
 puto ſic dicendum q̄ aut querit̄ de bonitate intrin-
 ſeca. ſ. reſpectu moris. aut de extrinſeca ⁊ acciden-
 tali vt de ſcientia ⁊ ſilibus. primo caſu loquitur iſte
 tex. nam ſi aſ quis eſt notus debet p̄ſumi idone⁹
 niſi probetur cōtrariū vt i. c. ſi. de p̄ſump. nec opor-
 tet q̄ amplius examineſ ex quo habuit collationē
 p̄habentē p̄tatem. ſi autē eſt ignotus poteſt eū exa-
 minare cū aſ nō teneat̄ eum admittere vt h. **Se-**
 cūdo caſu puto q̄ ep̄s poſſit talem examinare quia
 reſpectu cure aiay nō poteſt dici idoneus niſi pri⁹
 p̄bet̄. ⁊ periculofum ē cōmittere in experto curam
 aiay. vt in. c. cum ſit. de eta. ⁊ qua. pro hoc facit q̄d
 le. ⁊ no. in. c. ſi forte. de elec. li. vj. Item cum ep̄s te-
 neatur reddere rōnem de cura vt hic. q̄ ep̄s poteſt
 eū examinare. ⁊ hec p̄s tutior ē. **Ultimo** quero
 qui dicantur noſiatim excoſicati vel interdicti. ⁊ fac
 iſta queſtio ad multa. nam ſepe in aliqua diſpoſiti-
 one requirit̄ vt aliquid fiat noſiatim. Inno. dicit h
 q̄ ſi interdicti ciuitas vel caſtrū om̄s de illo loco di-
 cunt̄ noſiatim excoſicati vel interdicti. ar. c. cum i p̄ti-
 bus. de xbo. ſig. Idem ſi interdicunt̄ expreſſis no-
 minibus p̄prij ſecus ſi excoſicat̄ petrus cū fautori-
 bus ſuis. nam fautores nō dicunt̄ noſiatim excoſica-
 ti ſed oportet q̄ prius facta fide de fauore denunci-
 ent̄ excoſicati niſi notorie p̄ſtaret de fauore. ſ p̄ hoc
 dictū Inno. vide gl. no. ⁊ Pau. in. de. j. de vi. ⁊ ho-
 ne. cleri. in. x. noſiatim. pro primo dicto vide glo. in
 c. cōſtitur⁹. de ſen. excō. li. vj. p̄ concordantia dice-
 rem q̄ vbi agit̄ de incurrēdo penā ipſo iure nō di-
 cit̄ quid fieri noſiatim niſi exp̄mant̄ noſia propria.
 q̄ hoc importat etymologia huius xbi noſiaz. nā
 in iſtis odioſis nō ē recedendū a p̄prio ſignificato
 xboz. vt in. c. ſtatutū. de elec. li. vj. facit q̄d dixi i. c.
 ex tue. de de. nō reſi. niſi forte circūſtantie ſint ita
 ſtrictē q̄ teneant ex toto vicem nois p̄prij. pro h. l.
 ij. ff. de lib. ⁊ poſt. ⁊ inſti. de exhere. li. s. nominati.
 ⁊ l. quonienſ. s. ſi quis nomen. ff. de here. inſti. ⁊ fa-
 cit. l. certū. ff. ſi cer. pe. ſi vero nō agit̄ de incurrē-
 do penay ipſo facto ſufficit q̄d aliquid noietur per
 circūſtantias licet nō ita ſtrictas. ſic intelligit Inno.
 hic dum ponit exemplum q̄n interdictur ciuitas.
 ⁊ intellige quādo interdicti popuſ alicui ciuitati.

nam interdicta ciuitate nō ē interdictus populus.
qz populus posset alibi audire diuina. de quo in. c.
si sententia. de sen. excom. li. vi.

Item nobis Absens in theolo
gic studio fructus
beneficiorum suorum percipit in absentia s̄ quori
dianas distributiones nō. h. d. vel sic in alium in
tellectū. Dispensat^r sup habendis fructibus in ab
sentia quotidianas distributiones nō percipit. h. d.
p̄mo ponit priuilegiū tenore. sc̄o ei^r interpretandez
sc̄da ibi nolum^r. **¶** Mo. p̄mo qz etiā habēs dignita
tē vt archidiacon^r pōt se transferre ad studia s̄arū
et deserere. p̄p̄ia dignitatē d̄z tñ habere licentiā su
pioris quā tenet sibi impendere. vt le. et no. in. c. re
latū. s̄. de de. nō res. et de abbatib^r vide p̄. 30. an.
in. c. iij. j. ne de. vel mo. vbi idē tenet. **¶** Sc̄do no.
qz priuilegiū p̄ parte fauorabile et p̄ pte odiosū. d̄z re
stringi quaten^r p̄iudicat alteri vel cultui diuino. nam
priuilegiū hic p̄cessum sup fructib^r integre percipien
dis nō extendit ad quotidianas distributiones cuz
habeat naturā separatā ab alijs fructibus ecclesie.
et fuerūt introducte in fauorē cultus diuini vt ca
nonici facili^r cōuenirēt ad diuina. vt in de. si dñm.
de reliq^r. et ve. san. ideo nō debent nisi interessenti
bus diuinis. de quo plene dicendū vt habet i. c. vni
co. de de. nō res. li. vi. **¶** Mo. p̄ter. de. c. si. d̄ ma
gist. vbi p̄z qz de iure cōi quilibet studēs vel docēs
in theologia percipit fructus in absentia. s̄ nō fuit necē
impetrare hoc priuilegiū. **¶** Mo. p̄ter intelligi b̄. c. du
pliciter p̄mo qz istud mandatū p̄tinebat priuilegiū
et sic ad p̄iadic qz nōdū emanauerat istud. c. sc̄do
pōt intelligi qz istud mandatū pape continebat ius
cōe. forte enim canonici de facto nolebāt sibi rñde
re vel impetrare istud ad cautelam. qz solet p̄l^r time
ri qd specialiter iniungit. j. de here. aduersus. **¶** An
autē studens in iure habeat h̄ priuilegiū dic vt di
xi in. d. c. tue. s̄. de de. nō res. et tex. in. c. cū ex eo. d̄
elec. li. vi. facit qz sic. nam sc̄ia iuris est necessaria ad
regimē ecclesie et totius orbis. vnde assistens in iure
addiscendo vel docendo nō solū p̄mouet vtilitatē
p̄p̄iā s̄ etiam p̄ficat ecclesie vniuersali. et vt dicit tex.
in auē. habita. C. ne filius p̄ patre. loquēdo de sc̄ia
iuris qz p̄ sc̄iam iuris illuminat mundus et ad obe
diendū deo et ministris vira subiectoz informatur
facit. d. c. cū ex eo. et c. sup specula. j. de magist. qd
no. in. c. j. de p̄sang. et affi. vbi dicit qz canonista est
p̄ferendus theologo in p̄latura in p̄ibus in qbus
nō vigent hereses. in illis vero locis theologus p̄
fertur canoniste. nā ad regimē ecclesie sc̄ia iuris est
magis necessaria. **¶** In gl. ibi respicit p̄suetudinē
ecclesie. hodie hec cōsuetudo ē redacta ad ius cōe.
qz de iure cōi distributiones nō debent nisi inter
essentibus diuinis officijs. vt. d. c. vnico. de de. nō
res. li. vi. **¶** Sed no. ex glo. iuncto tex. et dicti doc.
h̄ qz priuilegiū nō p̄iudicat p̄suetudini loci nisi d̄
p̄suetudine in eo fiat mentio. qz in dubio nō videt^r
princeps velle tollere p̄suetudinē loci sicut hic colli
git in istis distributionib^r q̄tidianis q̄ olim ex con
suetudine debebant soluz interessentibus diuinis
et facit. l. ij. §. si quis a principe. ff. nequid in lo. pu.

et in. c. j. de cōsti. li. vi. **¶** In ea. glo. ibi habita rōne
victus quotidiani. glo. obscure loquit^r sed habuit
respectū ad cōsuetudinē quarundā ecclesiar^r colle
giar^r in quibus bona sunt in cōi et viuūt cōiter ita
qz mense cōi deputant^r certi redditus. reliqui vero
diuidunt^r inter canonicos. studens ergo detracto
eo qd debet cōi mense habebit portio nē suam a cōi
cēt p̄sens imo vt sentiunt hic doc. et dixi in. c. tue. qz
si vltra prebendas distinctas capituluz habet aliq̄
bona quoz fructus in fine anni diuidūt inter p̄sen
tes debet studens habere p̄tem suā qz habet p̄ pre
sente in fauorē studij. isti enī redditus nō sūt con
ditionati sic distributōes q̄tidiane qz iste distributi
ones debent nō solū p̄sensibus s̄ interessentib^r di
uinis. et puto qz ab his cā studiū nō teneat dimittere
vicarium loco sui cum iste tex. et c. super specula. lo
quitur indistincte. et qz sepe p̄tingeret qz detracta
portione vicarij nihil sibi remaneret s̄ in beneficijs
curatis tenet dimittere vicariū cū necessario sit ibi
exercenda cura. vt in. c. cū ex eo. p̄alle. s̄ in b̄ficijs
simplicibus posset p̄babiliter dubitari s̄ in collegi
atis simpliciter puto primū dictū verū qz defect^r ab
sentis potest suppleri p̄ alios de collegio nec minus
seruit ille ecclesie studendo q̄ illi officiando. s̄ in be
nificijs distinctis vt in capellis et similibus p̄cedit
dubium cum ibi non sit qui suppleat defectum ab
sentis. et in hoc esset cogitandū. sed pro nunc non
decido istud dubium. **¶** Mo. Abb.

¶ **Exposuisti.** Propter paupertatem
prebendarū ecclesie ca
thedralis p̄ter eis annexi capelle reseruata
p̄p̄oz p̄sbiroz cōgrua portione. h. d. p̄mo petitio
sc̄do p̄uio ibi si euident. **¶** Nota p̄mo b̄. ar. ex
tex. ad intellectū. c. extirpande. §. qui vero. s̄. eo. vt
pena ibi apposta referat^r ad primū casū. nāz propter
p̄uisionē illius cōcilij nō p̄miserūt canonici habere
deinceps ecclesias parochiales. **¶** Sc̄do no. ar. qz
p̄bende exigunt residentia personāle. nā propter ex
residentia nō pōt canonicus de iure cōi habere ec
clesiam parochialem. qz nō pōt vtriusqz se deseruire.
sed cū hodie in multis ecclesijs p̄bende nō exigant
residentia videt^r qz licite possit canonicus h̄re eccle
siam parochialem cui tñ debet per se deseruire et q̄
non est annexa prebende. vt. d. §. qui vero. **¶** Mo.
tertio ar. qz etiam propter paupertatē beneficij nō pōt
quis h̄re duo b̄ficia incōparabilia puta residentia
exigentia. nā licet canonici hic haberēt p̄bendas te
nues et nō possēt sustentari tñ si fuit eis licitū habe
re ecclesias parochiales nisi p̄ viam annexionis vt
sequit^r in littera. **¶** Nota quarto duos casus i qd^r
licite ecclesia annexatur prebende. **¶** Primus propter
evidentem necessitatē vt puta quia propter p̄bē
darum tenuitatē nō reperiunt^r q̄ velint acceptare
canonicat^r. **¶** Secundus casus propter vtilitatē qz licet
repiant^r nō tñ sunt idonei et p̄uenientes ecclesie cathe
drali. et p̄sidera qz nihil h̄ d̄z de p̄rogatiua p̄sonarū
s̄ tñ de necessitate vel vtilitate ecclesie. **¶** Ex quo pōt i
ferri qz licet euident^r p̄rogatiua p̄sone suadeat disp̄
sationē pluriū b̄ficior^r. vt in. c. de multa. in ff. s̄. e.
nō tñ dat facultatē annexēdi vnū b̄ficiū alteri.

q̄ fieret p̄iudiciū ip̄is b̄nificijs cum vnum veniret
accessorie ad reliquū. **M**ora optimū modū t̄ pro
uisionē augmētandi reddit̄ canonicorū vt anne-
ctant̄ p̄bendis eorū capelle seu ecclesie parochiales
Et nō. q̄ nōie capelle venit ecclesia parochialis. cū
enī hoc. c. referat se ad. d. c. extirpande. clare p̄t q̄
loquit̄ de illis ecclesijs. **N**o. ibi reseruata p̄grua
t̄. q̄ p̄p̄t̄ vniōnē vni⁹ ecclesie ad aliā nō debet alte-
rari status ecclesie vni⁹ debet in tali ecclesia more
solito deserui. hinc est q̄ doc. hic querūt. Quid si
est ecclesia q̄ nō sufficit vicario t̄ canonico. Et con-
cludunt q̄ talis ecclesia nō est annexēda p̄bende.
q̄ p̄mo ē subueniendū seruitio illi⁹ ecclesie. sc̄do idul-
gendū nēcitatī canonicis. si autem nō reperiunt̄ ta-
les ecclesie sufficientes debet ep̄s subuenire de red-
ditib⁹ suis. qd̄ nō. p̄ hoc facit. xij. q. ij. c. p̄cesso. t̄. c.
quatuor. **S**z q̄ro de mō augmētandi p̄bēdas f̄z
dispositionē hui⁹. c. So. duo intellect⁹ h̄ assignant̄
p̄ doc. **P**rim⁹ p̄ viā vniōnis vt si capella vni⁹ p̄bē-
de. t̄ iste modus est clarus. t̄ vide bo. tex. in de. ij.
de re. ecclē. nō alie. **S**ecūdu⁹ mod⁹ vt sine vniōne
statuas pensio ex redditibus ecclesie v̄ capelle soluē
da canonico. Et nō. ex hoc sc̄do mō q̄ licite potest
ep̄s p̄sentiente suo capitulo p̄stituere pensioē ex
redditibus ecclesie abundātis p̄soluēda singulari ca-
nonico. p̄ hoc facit. c. extirpande. s̄. qui dō a p̄rio.
nā ibi solum inhihet pensio in fraudē secus si iusta
cā subesset. ad idē. c. ad audientia. cl. ij. de rescrip̄.
t̄ credo q̄ nō solū posset p̄ hunc modū p̄uidere ca-
nonico sed etiā alijs dignitatibus seu rectoribus
multū indigentib⁹. ad h̄. c. s̄. de re. ecclē. nō alie. li.
vj. vbi p̄t q̄ p̄p̄t̄ paup̄tates vni⁹ ecclesie licite pōt
auferri membrū ecclesie exuberantis t̄ p̄ferri indigē-
ti. nam vni⁹ ē ecclesia habēs multa mēbra. xxij. q.
j. loquit̄. iō debet vni⁹ membrū alteri subuenire. t̄
hoc nō. licet nūq̄ viderim in practica. s̄ optime pōt
practicari t̄ pōt ē bona doctrina t̄ utilis. **I**n gl.
super verbo necessitas vel utilitas. ibi propter ne-
cessitatē licitū est. t̄. nō intelligas ruditer istam gl.
q̄r̄ ēē p̄ter. nā hic nō fuit licitū propter paup̄tatē
h̄fē p̄bēda t̄ ecclesiam parochiale. s̄ multo minus
nō licet habere duas ecclesias curatas. s̄ illud. c. vni
cum alle. in glo. loquit̄ in annexione stenda q̄ pro-
pter paup̄tatē duarū ecclesiarū nō valentiū singula-
res habere p̄s̄bzos p̄sit inter se vni⁹ t̄ debēt. t̄ idē
in prioratib⁹ regularibus. nā vbi in vno prioratu
nō p̄sit stare salte duo regulares debēt vni⁹. vt in
de. ne in agro. s̄. ad h̄. de sta. regu. fateor tamē q̄ si
nō sit vni⁹ pōt ep̄s disp̄sare vt vni⁹ habeat has du-
as ecclesias. vt in. c. sanctorū. lxx. di. licet hodie sit
dubiū p̄p̄t̄. c. de multa. s̄. e. vbi innuit̄ q̄ dispen-
satio in curatis p̄tinet ad papā. sed dic vt ibi dixi.
In ea. gl. ibi. t̄ credo. nō. gl. vsq̄ ad si. t̄ eius mens
videt̄ h̄ q̄ si portio seu pensio dūtarat statuit̄ cano-
nico ex redditib⁹ ecclesie tūc p̄s̄bz instituentus in ca-
pella ē p̄lar⁹ in capella t̄ h̄z curā aīaz. s̄ si capelle an-
nectit̄ p̄bēda tūc p̄s̄bz ibi instituend⁹ habet loco vi-
cartij. t̄ vide Lau. in de. vnicā. de of. vica. t̄ Jo. de
lig. p̄t̄ vbi p̄cludūt q̄ si portio certa dat̄ canonico
tūc vendicatio rex capelle t̄ cura p̄tinet ad p̄b̄yter̄

si vero certa portio dat̄ p̄s̄bz tūc vendicatio rerū
t̄ iurū capelle p̄tinet ad canonicū t̄ cura in habitu
s̄ in actu p̄tinet ad p̄s̄bz t̄ loquit̄ q̄ capella est
annexa p̄bēde. nā vbi nō sit annexio s̄ solū statui-
tur pensio nihil habet agere canonic⁹ in capella.

Electus filius.

Alicet ecclesia ex donatiōe
laici b̄nificiū p̄ferat tenet illius b̄nificiū impe-
tratio de h̄ mēione nō habita. **I**n prima ponit̄ im-
petrans q̄rela. **I**n sc̄da p̄uicio. ibi. mandamus.
No. p̄mo q̄ corā exccutore ad b̄nificia pōt is cur⁹
interet̄ suas exceptiōes p̄ponere. ad h̄. c. accepim⁹
de eta. t̄ quali. plene dixi in. c. si. de p̄sumpt̄. **N**o.
sc̄do ibi. interloquēdo q̄ exccutor ad b̄nificia pōt si
vult assumere p̄es iudicis inter p̄es t̄ interloqui f̄
cā t̄ p̄nūciare se nō ēē exccutorē. ex h̄ etiā nō. q̄ in-
dex datus p̄ litteras nullas pōt p̄nūciare se nō iu-
dicē. q̄ saltē in illo articulo ē iudex t̄ pōt etiā p̄dem
nare impetratē in expensis. tex. ē multū nō. in de.
j. de rescrip̄. t̄ pōt adduci ille tex. in quolibet iudi-
ce incompetenti vt saltē sit cōpetens in cā dubij cū
discutit̄ an sit iudex t̄ est hec iurisdictio potius ordi-
naria q̄ delegata. vide etiā glo. in. c. si. de rescrip̄.
No. q̄ si a iudice p̄nūciante se nō iudicē appella-
tur non extinguit̄ sua iurisdictio v̄ potest causa re-
mitti ad eundē vt h̄ p̄tingit. nam vt patet in antiq̄
ab isto p̄nūciante fuit appellatum. **U**ltimo nō.
t̄ tene menti q̄ si res laici p̄ferunt̄ ecclesie assumūt
naturā aīaz rerū ecclesiasticarū t̄ gaudere debēt
p̄uilegijs rebus ecclesie p̄cessis. t̄ facit h̄ lra in ar.
q̄ res tradita p̄ laicum ecclesie non debet amplius
subijci gabellis t̄ alijs onerib⁹ que ad libitū dñi tē-
poralis p̄mo imponebat. facit etiā q̄ res pueniēs
ad manus exempti debz gaudere p̄uilegio exem-
ptionis. vide ad hoc tex. cū glo. nō. in. c. vni⁹. de
iurepa. li. vj. vbi p̄t q̄ si p̄sonus laicus dat ius suū
patronatus ecclesie censenda ē illa ecclesia vt patron⁹
ecclesiasticus nō vt secularis. **S**z h̄ t̄ h̄ tex. op.
s̄. de fo. cōpe. in. c. ex transmissa. t̄ in. c. vey. vbi p̄t
q̄ si ecclesia habeat feudū a laico censet̄ vt laic⁹ t̄ nō
vt ecclesia. vnde si p̄tingit appellari ab aliquo vasal-
lo debet appellari ad dñm sup̄iorem seculare t̄ nō
ad archiep̄m vel ad papā. ad idē tex. in. c. solite. de
mai. t̄ obe. **S**o. q̄q̄ res laici ex toto p̄ferf̄ ecclesie
ita q̄ incorporat̄ ipsi ecclesie. t̄ tūc h̄z locū qd̄ p̄dixi
fac. h̄. q. j. nouerit. q̄q̄ nō incorporat̄ ex toto ecclesie
vt in reb⁹ feudalib⁹ in quib⁹ dñm directum rema-
net apud laicū infeudantē t̄ tūc h̄z locū p̄riū. vnde
d̄z rōne feudi ille laic⁹ recoḡsci in dñm. t̄ ita d̄z itelli-
gi tex. in. d. c. solite. t̄ satis h̄c distinctionē in pau-
cis verbis sensit ibi Inno. **I**n glo. j. ibi nō posset
cōpelli p̄ papā. pōdera gl. vult enī q̄ papa nō posset
p̄ferre b̄nificiū p̄sonat⁹ laicorū. t̄ alle. c. cū dilect⁹. de
iurepa. h̄ dictū cōiter ipugnāt a doct. nā in sp̄iali-
bus vel quasi d̄z q̄sq̄ recoḡnoscere papā in sup̄io-
rē. xxij. di. in. c. j. t̄. ij. t̄ p̄ h̄ q̄ laic⁹ possidet iuspa.
ex p̄missione ecclesie. vt in. c. liij. de iurepa. t̄ q̄ ad illō
subijci ecclesie. vt in. c. quāto. de iudi. nec ob. c. cum
dilectus. loquit̄ enī in legato. t̄ de h̄ ibi pleni⁹ dice-
tur. vide tū glo. nō. in de. ij. de p̄ben. q̄ dicit q̄ licet

papa possit pferre patronatū laici tñ si nō facit mē-
tionē q̄ ius patronatus p̄tinet ad laicū nō valet pro
uissio tanq̄ surrepticia. q̄ in dubio papa nō inten-
dit velle p̄iudicare iuripa. laicoz. t̄ idē tenent doc.
in. d. c. cū dilectus. q̄ notabis. t̄ in si. gl. Adtra hāc
glo. t̄ ter. facit. d. c. cū dilectus. inducendo alio mō
nam ibi sit differentia vtrū ius patronatus p̄tineat
ad clericū vt ad clericū. i. rōe ecclie an vt ad clericū
tanq̄ laicū rōe p̄monij sui. nā q̄ p̄tinet ad cleri-
cū vt ad laicū censendus ē vt laic⁹ Bo. in cāu. nō
donatio fuit facta decano rōe ecclie. t̄ sic p̄tinebat
ad eū vt ad clericū. Et rō diuersitatis ē q̄ q̄ p̄tinet
ad clericū vt ad laicū. nō mutauit ex toto natu-
ram suam cū possit adhuc redire rōne successionis
ad laicos. sed q̄ collatio ē facta ecclie tūc ex toto
mutauit naturā suā. vt hic t̄ in. d. c. vnico. de iure
pa. Sed dices quōd potuit p̄tinerē collatio ad
regē. s. c. massana. t̄ c. sacrosan. de ele. nā licet pre-
sentatio possit p̄tinerē ad laicū nō tñ collatio q̄ per
collationē transferi ius spūale t̄ ē quid mere spūa-
le. vt in. c. ij. t̄ q̄ ibi nō. de p̄ben. li. vj. Bo. duplex
Prima vt intelligat lra improprie capien do collati-
one p̄ntatione. t̄ sic videt glo. intellexisse. Secūdo
potest intelligi proprie t̄ tunc stat p̄rium. s. tūc intel-
lige q̄ ex p̄uilegio rex habebat collationē vel ex p̄-
scriptione tanti t̄pis de cuius initio nō est memoria
nam voluerūt quidā q̄ rex tali mō multas acquisi-
uerit collationes. s. tu vide plene i. d. c. ij. in nouel-
la per Jo. an. vbi disputat an ex p̄scriptiōe tanti tē-
poris possit hoc ius p̄petere laico. sed certe de rigore
dicendū ē q̄ nō. q̄ sine possessione nō p̄cedit p̄-
scriptio t̄ laicus est incapax possessionis iuri spūa-
lis. in. c. cām. de p̄scrip. t̄ ibi vide plenius. In gl.
si. in si. Bos. tenet q̄ si appellatio p̄cessit. p̄uidendū
ē de p̄bendis prius vacantib⁹ secus si collatio fuit
facta appellatiōe nō p̄cedēte. Jo. an. dicit recurren-
dum. ad. c. si capitulo. t̄ c. si soli de cōces. p̄ben. lib.
vj. vbi habetur q̄ si scribitur ordinario collatori et
datur executor ad p̄uidendum in defectū illius
tūc p̄ solā insinuationē executoris affecta ē p̄bēda
p̄ma vacatura. idē si scribit executori ad expellen-
dū t̄ ille int̄dixit ordinario collatori ne p̄ferret nō p̄
hoc adeo afficiē p̄bēda vt nō teneat collatio alie-
ri facta. vt in iuribus p̄alle Et in istis casibus tenē
da est prima opi. glo. vt de p̄bendis antiquis p̄-
uideat. his enī cessantibus puto q̄ sola appellatio nō
impedit vires collationis q̄ a p̄ncipio nō impedit
potestatem p̄petentem parti licet suspendat iuris-
ditionem iudicis. de quo p̄ Inno. in. c. q̄ p̄p̄. t̄
in. c. cum inter. de ele. t̄ in. c. ad dissoluendū. de de-
spon. impu. Ultimo oppo. s. ter. videt enī q̄ iste
appellans nō debuit remitti ad istos iudices q̄ pri⁹
p̄cesserunt. vt in. c. accepta. de ap. hoc fuit de p̄sen-
tu ipsius appellatoris sed doc. hic reuocat in dubiū
vtrū petens se remitti ad iudicē a quo debebat cō-
demnari in expensis. t̄ videt primo q̄ sic. p. c. inter
posita. de ap. Adtrariū tenent hic doc. dātes bonā
limitationē ad. c. interposita. de ap. vt non p̄cedat
cū iuste appellans petit reuocari grauamen seu re-
mitteri petit ad iudicē a q̄ vt hic accidit. In cōtrario

enim fuit appellatum friuole t̄ anteq̄ de virib⁹ ap-
pellationis cōstaret petijt se ad priorem iudicē re-
mitteri q̄d nō.

¶ De per inordinata. ^{Pueri}

bñficiati nō sunt idonei ad bñficia p̄sequen-
da. b. d. inherendo verbis lre. Et i. prima ponitur
decisa cōsultatio. In secūda rōnis rō. In tertia re-
sponso. scōa ibi. cū aut. tertia ibi. consultationi.
Bo. primo ex rōne rōnis vnā regulā generalem q̄
is dicit idoneus ad bñficiū q̄ p̄t̄ t̄ vult in eo deser-
uire t̄ sic requirunt p̄t̄as t̄ volūtas. Et ex b. t̄ ex de
cisa inferē q̄ p̄bēda de iure cōi requirit residētiā
t̄ p̄ hoc. c. extirpande. in. s. qui vero. s. e. vbi notā-
ter colligit q̄ residētia debita p̄bēde p̄iudicat re-
sidentie parochialis ecclie. t̄ maxime colligit b. ex
s. oporteat. q̄d est verbū necessitatis. Ch. o. scōo
q̄ bñficiatus nō ē idoneus ad bñficia p̄sequēda. et
cū hic tex. indistincte loquat̄ de bñficio intelligi d̄z
de quolibet bñficio. t̄ intellige q̄ tale ē bñficiū ex q̄
p̄t̄ sustentari als aut si bñficiū nō requireret re-
sidentia bñ puto eū idoneū ad aliud obtinendū. p̄
q̄ vide bo. glo. in. c. dudū. ij. de elec. secus si requi-
rit residētiā. q̄ tunc ē quid sibi impute q̄are il-
lud acceptauit. d̄z enī cē p̄tentus ea vocatione qua
vocatus ē t̄ querere sibi victū ex industria. xxi. q. j.
in. c. j. t̄. xxi. di. in. c. cleric⁹ victū. t̄ ad predicta vide
bo. tex. in. c. is cui. eo. ti. li. vj. Itē nō. ex ter. bo.
ar. t̄ quasi expressū q̄ ante. xiiij. annū nō p̄t̄ q̄s in-
stitui canonicus in ecclia cathedrali. nam puer pro-
prie quis dicit a. vij. anno. vsq̄ ad. xiiij. tūc incipit
adolescētia. de quo vide plene p̄ glo. in. p̄mio se-
xti. vbi distinguūt̄ hoīs etates. t̄ de b. j. plenius
dicef. Ch. o. ibi deseruire bñficijs. t̄. ter. apertū
q̄ quis tenet deseruire p̄ se etiā in bñficio simplici.
nā nulli dubiū ē q̄ puer vel bñficiatus posset deser-
uire bñficio p̄ aliū. s. hi dicūt̄ ipotentes ad seruiciū
qm̄ p̄ se seruire nō possunt vt tenent. In glo. j. s.
huic standū ē tanq̄ posteriori. videt glo. b. se refer-
re ad primā opi. vt hodie ante. xiiij. annū nō repu-
tetur quis idone⁹ ad bñficia etiā simplicia obtinē-
da q̄ est impotens ad seruiciū p̄p̄ defectū eta-
tis. sed glo. Jo. an. habes in cōtrariū. in. c. si eo tpe
de rescrip. li. vj. q̄ reputat idoneū quēlibet puerū
ad bñficiū simplex obtinendū. Et dicit puer vt
dixi a. vij. anno. vsq̄ ad. xiiij. t̄ videtur p̄bari opi.
sua. in. c. ex eo. de elec. in. vj. vbi minor. xiiij. an. ha-
buit canonicatū in ecclia cathedrali. t̄ dicit q̄ inte-
rim nō habet vocē in capitulo. Et circa hāc materi-
am scribunt hic aliqua doc. Sed plenius expedien-
do mām cū querit̄ d̄ etate requisita ad quēlibet cir-
ca bñficiū distingue sic. Aut est bñficiū regu-
lare aut seculare. Primo casu si est abbatia tunc in
abbatissa requirit̄ etas. xxx. annoz. t̄ in. c. indēni-
tantibus. de ele. li. vj. In abbate vero nō requirit̄ tē-
pus expressum s. cōiter dicim⁹ q̄ requirit̄ tps. xxv.
annoz. per. c. cum in cunctis. in. s. inferiora. d̄ ele.
vbi regulariter ad quālibet dignitatē obtinendā
sufficit illud tps nec statutū in abbatissa d̄z trahi in
abbatē. t̄ vide gl. q̄ b. tenet in. d. c. indēnitantib⁹. Et

quē a psecutiōe p̄bēde etiā in ecclia q̄ nobiles dū-
taxat et viros emīnētis scīe recipere p̄suevit. In p̄-
ma ponit facti narratio. in sc̄da exceptionis repul-
sio et cāe cōmissio. ibi nos igi. **M**ora p̄mo ibi ad
sedē aplicam deuoluta. et. tex. op. q̄ legatus cardī-
nalis pōt cōferre bñficia ad sedem aplicam deuolu-
ta. et hoc clare probat h̄ lra eam nō cauillando l3 alī
qui dixerūt tenendo oppositū q̄ hic p̄pter nullita-
tem collationis legat⁹ hic petijt ḡose a papa cōfir-
mari sed certe nō petijt legat⁹ vt validaret collatio-
nē sed vt eā executioni mandaret. q̄ p̄pter poten-
tiā canonicorū nō potuit ip̄e exequi. et de hoc vide
bo. gl. q̄ hoc disputat et finaliter tenet in. c. j. de offi.
leg. li. vi. et in de. si de beneficio. in. eo. ti. secus dicī
beneficijs vacantib⁹ in curia. illa enī solus papa cō-
fert. vt in. c. ij. j. c. ti. lib. vi. et dicunt vacare in curia
fm ea que habent in. c. p̄nti. eo. ti. et li. **M**o. sc̄do
q̄ emīnēs scīa nō requiritur necessario i bñficijs ma-
xime simplicib⁹. et que dicat scīa emīnēs. vide pul-
chre per Inno. in. c. cū in cunctis. de elec. vbi dicit
illam dici emīnētē que sine reuoluntōe librorū dissol-
uit difficiles q̄ōnes. vnde h̄ in paucis repit. et ibi vi-
de p̄ eum que dicat mediocris et q̄ sufficiēs. **M**o.
tertio q̄ nō valet statutū qd̄ viget in multis loci ale-
manie vt ignobiles nō admittant in canonicos ec-
clesiarum cathedraliū. nā apud deū nō est acceptō
p̄sonarū. vt hic et in. c. nouit. de iudi. nā cū consuetu-
do p̄ reprobet h̄ fortius nō valet statutū cū cōsue-
tudo cōtra canones sit maioris roboris q̄ statutū.
hinc est q̄ p̄suetudo alīs rōnabilis valet p̄ canones
vt in. c. si. de p̄sue. sed statutum nō valet. vt in. c. q̄
sup̄ his. de maio. et obe. no. 30. an. in. c. si. de offi.
archidi. rōnem diuersitatis dixi in. d. c. si. de cōsue.
Mora q̄ duplex ē nobilitas. quedā generis. et in
hac sunt laudādi parentes. vñ alibi. Si nobilis es
lauda parentes. ad hoc. c. nūq̄. lvi. di. Alia ē nobi-
litas virtutū. et ista est nobilitas animi et p̄ponēda
nobilitati generis. vnde pulchre inq̄t Cice. in inue-
ctiua p̄ Salustii. Sancti ē me meis fulgere mori-
bus q̄ maior opinione nūi vt sim posterī meis no-
bilitatis inītiū et virtutū exēplū. et p̄ eūdē dixit. Qd̄
deficit in te incipit in me. q̄ si volebat inferre q̄ salu-
stius degenerabat genus suū. sed ip̄e p̄p̄is virtu-
tibus p̄stabat suis inītiū nobilitatis. h̄ tñ vbi cōcur-
runt duo vincula q̄ qd̄ est nobilis ex virtutib⁹ pa-
rentū et virtutib⁹ p̄p̄is tñ p̄fecto ē magis hono-
randus q̄ duplex decore fulget in eo et parentum et
p̄p̄is. licet sit magis cōmendand⁹ is qui ex pau-
peribus parentib⁹ oritur virtutib⁹ se dedicauit q̄ is
qui ex nobili p̄genie oriundus fuit. Rō q̄ nobilis
habuit exemplar nobile suorū et occasione maximā
vt eēt virtuosus. h̄ ex paup̄ib⁹ natus ē soli dei virtu-
te mirabilis. ita apte videt velle tex. in. d. c. nūq̄.
lvi. di. **M**ora q̄ nobiles et potētes nō sūt respuen-
di in ecclia dei cū ip̄e christus q̄ est caput ecclesie
quosdam nobiles et potētes ad ip̄ius regimen ele-
git vt bartholomeū et paulū. potētia q̄ et nobilitas
nō degenerāt in dignitatib⁹ ecclesiasticis. nec p̄riū
pbat hecl̄a h̄ solū vult q̄ defectus nobilitatē vlt po-
tētie nō repellat. **M**o. ibi. vix ad culmina digni-

tatū q̄ repit culmē dignitatis. et sic videt q̄ appella-
tione dignitatis nō veniūt ista q̄ sūt dignitatū cul-
mina. vnde in statuto odioso faciente mentionem
de dignitate nō veniūt c̄patus. q̄ sūt dignitatū cul-
men. ita dicit glo. sin. in. c. ij. j. co. ti. li. vi. et sat pba-
tur hic dū nō appellat dignitatē s̄ dignitatū culmē.
Et nō. ex illa dictione vix q̄ repiunt hoīes emīnen-
tis scīe l3 cū difficultate. nā l3 q̄ vix sit tñ sit s̄ cū diffi-
cultate. vt i. c. p̄ cathecismū. de cogna. sp̄ali. li. vi.
In glo. j. ibi quātūcūq̄ sit obrenta et antiq̄. nota
bñ gl. q̄ p̄suetudo de qua in tex. ē ip̄scriptibilis. et
intellige respectu defectus nobilitatis et emīnētis
scīe. et hoc id q̄ h̄ ē p̄ honestatē ecclie apud quā p̄-
cipaliter d3 cōsiderari vite honestas. facit. c. cū de-
corē. s̄. de vi. et ho. de. **I**n glo. in. x. liberū. ibi. s̄
h̄ nō assumit liberū. s̄ p̄or dicit q̄ etiā si assumebat li-
berū p̄p̄ie p̄ eo q̄ caret librate nllā oriz absurditas
q̄ papa h̄ nō repulit istā exceptionē nec illā ex defe-
ctu honestatē. tñ intellet⁹ gl. ē bon⁹ q̄ nō allegassent
ad h̄ p̄suetudinē q̄ de iure cōi nō ē ordinādus. vt
s̄. de ser. si ordi. p̄ totū. vñ vt dicit doct. loq̄bāt isti
fm vulgare theutonicorū q̄ i q̄busdā locis appellāt
liberos eos qui nō sūt alicui dñō obnoxij ad aliq̄d
seruitiū seu debitū exhibendū. facit. s̄. de obli. ad
rōci. c. vno. **I**n gl. in. x. nō multos. no. bñ. hanc
glo. p̄mo q̄ Paulus et Bartholome⁹ fuerūt nobi-
les alij xō apli ignobiles. **E**t ex h̄ inferē q̄ oēs idif-
ferent sūt vocādi ad regimē ecclie dūmodo alīs sint
sufficiētes scīe et honeste vite. Quid aut si in nobi-
li et in plebeio cetera sūt paria q̄s p̄ferend⁹ sit an ha-
beat vel d3 h̄ respect⁹ ad nobilitatē? vide qd̄ dixi
in. c. cōstitut. el. ij. de appel. post hosti. et i. c. officij.
de elec. **S**c̄do nō. ibi ad regimē ecclie. q̄ nō solū
petr⁹ s̄ oēs apli fuerūt electi ad regimē ecclie. vt est
h̄ tex. et vide. xxi. di. in nouo. et xix. di. in. c. ita dñs.
Et in si. gl. nō soluit p̄riū. dic q̄. c. de multa. nō dicit
q̄ defectus nobilitatis debeat quē repellere a pro-
motione s̄ q̄ cū nobilib⁹ et litteratis d3 dispensari i
pluralitate bñficioz. q̄ habēt subire p̄les sumptus
nam ecclia d3 puidere cullib⁹ fm eius indigētiā
vt plene dixi in. d. c. de multa. **I**n glo. in. x. emi-
nētis. in si. pōdera gl. nā ex ea potes colligere tres
qualitates scīe. **E**t quedā ē emīnēs et ista necessario
nō requirit in aliqua p̄sona et raro p̄tingit. **S**c̄da ē
scīa mediocris. **T**ertia ē sufficiēs. vñ mediocris te-
net mediū inter emīnētē et sufficiētē. et d3 sufficiēs
fm qualitatē p̄sone et ip̄ius officij. d3 enī h̄re talem
scīam p̄ quā sciat regere et gubernare officiū sibi cō-
missū. et vide p̄ Inno. vbi dicit⁹ declarat in. c. cū in
cunctis. de elec. **E**t peccat cleric⁹ q̄ defectū patē sci-
entie si inopia nō excludit eū a studio litterarū. vid
per Inno. in. d. c. cum in cunctis. et in. c. j. de sum-
ma trini. et facit. c. nisi. in si. de renun.

Ulm olim. **D**escriptū quo mada-
tur alicui de beneficio
prouideri rectoriā vlt dignitatē nō includit
vel sic. Si mandat puideri in ecclia non pōt de ec-
clesia puideri. p̄ma p̄s narrat executoris p̄cessum.
sc̄do reuocari mandat dicēs. quare ibi cum igitur.
Mora p̄mo ibi in aliq̄ ecclia q̄ si mada. puideri
lib 3

in aliqua ecclesia non includit rectoratus alicuius ecclesie. sed tamen debet prouideri de beneficio sito in ecclesia. **Ex quo collige** et tene mentem quod aliud est prouideri in ecclesia et aliud de ecclesia. et vide bo. gl. que allegat istum tex. in de. j. c. n. **Nota** secundo ex principio iuncto si. quod cum mandatur prouideri de beneficio intelligitur de simplici. nam papa in mandato non adiecit qualiter simplicitatis sed interpretando mandatum suum dicit quod iussio videtur emanasse per simplici beneficio. et probatur ratione. nam in litteris impetratis ad beneficia debemus facere strictam interpretationem. ut in. c. quis. de preben. li. vi. Item maior idoneitas requiritur in curato quam in simplici ideo nisi expresse fiat mentio de cura tamquam mandato generali non venit beneficium curatum. tex. est no. in. c. cum in illis. eo. n. et li. **Item nota** ibi nostra feras intentionem. et quod mandatum pape recipit vires a sua intentione. semper ergo piecuranda est mens principis. ad hoc. c. cum adeo. et c. sup. litteris. de rescrip. **Nota** ultimo casum notabilem et qui alibi ut credo non est ita expressus quod sententia excommunicationis lata a delegato pape ultra communionem in rescripto delegationis est ipso iure nulla. **Et voluerunt** quidam sumere ex isto tex. ar. quod sententia excommunicationis lata a delegato contra intentionem delegantis est ipso iure nulla. **Quoniam** tamen in. c. ex insinuatione. de rescrip. dixit quod quidam volentes facere novam sectam dixerunt quod processus delegati aut est iniustus aut nullus. si iniustus esset contra intentionem delegantis et per prius nullus. ar. huius. c. si profecto illud dictum nec primum non approbat contraria doct. licet ut refert hic dominus meus do. car. multi doc. consulerunt quod sententia excommunicationis lata a delegato contra intentionem delegantis esset nulla sed nec sibi nec do. An. nec mihi placet hoc dictum. nam de intentione delegantis non est quod feratur excommunicatio sine monitione et tamen lata etiam a delegato tenet. ut notat Innocentius. in. c. illud. j. de de. exco. mi. vide etiam Innocentius. in. c. per illos. s. e. vbi dicit quod licet sententia excommunicationis feratur a delegato sine causa cognitione nihilominus tenet licet sit iniusta. et generaliter de processu executorum iniusto vide per Innocentium. in. c. ad aures. de rescrip. vbi tenet illum tenere. vide etiam pulchrum dictum Innocentii. i. c. prouidentia. de offi. deleg. vbi plus dicit quod si delegatus fert sententiam per clausulam insertam in rescripto concernente instructionem circa merita cause nihilominus tenet sententia quam regula generalis habet quod sententia lata per prius litigatorum valet. unde opus est appellare. ut in. c. cum inter. de re iudi. **Ad istum tex.** dicit quod excommunicatio fuit hic lata excedendo vires mandati. nam non habebat potestatem prouidendi de rectoria seu dignitate. ideo non potuit cogere ad obsequiam illius quod non cadebat sub potestate sua. et ad hoc ultimum non. semper hunc tex. **Sed quero** quid si mandatur prouideri in ecclesia de beneficio et in illa ecclesia vbi dirigunt illud mandatum sunt prebende et alia beneficia minora nunquid possit prouideri de prebenda? doc. hic contra dicit quod non. si non essent ibi nisi prebende ne mandatum sit frustratorium poterit prouideri de prebenda. ar. c. abbate. j. de. x. sig. do. car. dicit quod non videtur esse contra quod poterit in primo casu de prebenda. nihil allegat. si ego allego et adduco tex. in. c. per illos.

s. eo. vbi simpliciter fuit mandatum ut prouideretur de beneficio et vigore illius mandati fuit prouisum de canonicatu et prebenda si nihilominus mihi plus placent dicta doc. quod canonici longe honorabiliores quam aliud beneficium simplex. vnde canonici dicunt clerici primi gradus et alii clerici simpliciter beneficiati dicuntur secundi gradus. ut no. Innocentius. in. c. sedes. de rescrip. ideo cum in rescripto sit fienda stricta interpretatio debemus in dubio intelligere de beneficio minori. ar. hic et in. c. j. et ij. de fili. presby. li. vi. et in. d. c. quis. de preben. li. vi. **Hec ob. c. per illos.** quod ibi fuit mandatum de beneficio competenti. quo casu dicitur hic doc. quod competens intelligitur secundum qualiter persone. unde si meretur canonicatum poterit prouideri de eo licet in ecclesia sint alia beneficia et licet ipsi non allegent tex. est no. in. d. c. per illos. **Quid autem** si mandatur prouideri de beneficio prebendali vel alio nunquid venit beneficium curatum. quid cum quibus transit Jo. an. tenet quod sic. per illam dictionem vel alio. quasi voluerit comprehendere beneficium curatum. si moderniores tenent oppositum et melius? et contra hanc sententiam antiquorum videtur tex. rotundus in. d. c. per illos ubi dicit quod nisi fiat expresse mentio de cura non venit beneficium curatum. **Hec ob. dictio alio.** nam potius facit per. quod regulariter dictio alius facit possidere eiusdem qualitatis cum precedentibus ut no. i. d. c. sedes. debet ergo intelligi mandatum de beneficio prebendali vel alio. si scilicet curatum non est scilicet. ut i. dicto. c. cum in illis. nam maior idoneitas et maior etas requiruntur in beneficio curato quam in alijs simplicibus. ut dixi in. c. sup. inordinata. s. eo. **In glo. j. in fi. no. gl. et ideo** no. in. c. accepimus. de eta. et quali. in glo. penul. et vide de quod plene dixi in. c. rodolphus. de rescrip. vbi tenet an et quando comitatuui venit appellatio ciuicum et e contrario. et videtur tex. de ciuitate. in. c. si ciuitas. de sen. exco. li. vi. vbi etiam habetur. Nunquid appellatione ciuitatis veniant suburbia. et dicit quod non nisi prouisio faciens mentionem de ciuitate frustraret effectum suo nisi comprehenderet suburbia. et hoc est singulari ille tex. et i. quo i. materia odiosa appellatio ciuitatis non solum venit id quod muris claudis sed etiam suburbia. **Et ex hoc** credere quod si statutum diceretur quod in ciuitate non possit exerceri certa ars ad effectum ut ciues sint itati alijs artibus quod non poterit exerceri in suburbijs quod defacili ciues defraudarent dictam legem adeundo ad suburbia. et per hoc facit. c. sup. specula. j. de priuile. vbi interdictum ne leges legantur parisijs vel in locis vicinis. **In glo. ij. ibi de coact. preben.** quod ciuitas adde. lib. vi. et de materia huius glo. vide tex. ibi et an executor possit reservare sibi primam vacaturam vel aliam interdiceret collatori ordinario ne conferat. vide hoc de tex. i. c. executor. et i. c. si caplin. de pces. preb. li. vi. et de executore dato ad appellandum. vide tex. i. c. si soli. eo. n. li. vi. per quem tex. reprehendit opi. huius. gl. i. fi.

De clerico egrotante vel debilitato. Rica.

Continuat ad precedentia huius ordine. Supra visum est de clericis non residens et de prebendis non prebendis esse de. si quod dubitari poterat nunquid eis egrotantibus sint prouideri ecclesie subtrahendi merito post precedentia subiicit istam rubricam.